

MACYAR PAPI EGYSÉG

Hunya Dániel

AZ ISTENI FŐPAP NYOMÁBAN

ELMÉLKEDÉSEK

II

AZ ISTENI FŐPAP NYOMÁBAN

MACYAR PAPI EGYSÉG

Hunya Dániel

AZ ISTENI FŐPAP NYOMÁBAN

ELMÉLKEDÉSEK

II

MAGYAR PAPI EGYSÉG (Einheit Ungarischer Priester), Klerusblatt der ungarischen Priester, erscheint viermal im Jahr. Sondernummer 1968. — Mit Druckerlaubnis des Erzbischöflichen Ordinariates, Wien. — Eigentümer, Herausgeber und Verleger: Ladislaus Marosi, Spittal/Drau, Kapellengasse 15. Druck: Eisenstädter Graphische Ges. m. b. H., Eisenstadt, J. Haydngasse 10. Für den Inhalt verantwortlich: Ladislaus Marosi.

111. ALDOZAT

Hogy Jézus főpapi működésének legfőbb tényeit megértsük, foglalkoznunk kell az áldozat kérdésével.

Lásd Ábel és Ábrahám áldozatát. Ábrahám hitt. Factus est pater omnium credentium.

Uram, Főpapom! Taníts meg az áldozat ismeretére, szeretetére és gyakorlására. De adj erőt, hogy valóban szeressem és gyakoroljam is!

1. Áldozat hétköznapi értelemben:

a) Világos fogalom ez: „Áldozatot hoztam!” „Mekkora áldozatba került?”

b) Elemei:

aa) Saját kisebb-nagyobb javunkról való lemondás, vagyis lélekben, szándékban való megválás, elszakadás valamitől.

bb) A lemondás tárgyának valamelyes megsemmisítése, magasabb cél érdekében.

cc) Gyakorlati értéke igen nagy, még a pogány szemében is.

2. Áldozat teológiai értelemben:

a) Elemei: mint előbb.

A cél azonban mindig: Isten! Az Ő fönséges, abszolút lénye, végtelen kiválósága, mint Teremtőnké, Urunké és végcélunké. Kihez a legszorosabb és legfüggőbb viszonyban tartozunk legbensőbb lényünkkel és létezésünkkel fogva.

Mit teszünk neki áldozatainkkal? Elismerjük Őt az előbb jelzett minőségben és Hozzá való viszonyunkat teljes egészében. Ebből fakad, sőt ezzel mintegy azonos a következő néhány jelleg:

aa) Végtelen fölségével szemben hódolat, imádás, magasztalás!

bb) Adományai miatt hála.

cc) További adományokért könyörgés.

dd) Bűnökért engesztelés.

Hogyan fejezi ki mindezt az áldozat? Gondolj pl. Ábel áldozatára! Az az elégetett gabona vagy bárány az ő fölszálló füstjével valamiképp hódol, hálálkodik, könyörög, engesztel. De az áldozat értelme csakis az áldozattal lesz teljes, hogy a hostia, a victima bennünket helyettesít. (Add Uram, hogy az eszem mindig rendben legyen, az időt kihasználjam!)

És a lelkiület, amellyel föláldozzuk, ez: „Végtelen Isten! Nagyságod, tökéletességed, jóságod úgy lelkesít engem, — nagylelkű adományaidért oly hálás vagyok, — Vele való egyesülésem vágya oly erős, bűneimért úgy szeretnék megengesztelni, hogy legszívesebben önmagam lennék victima, aki Érted, Neked jóillattal elég az áldozat oltárán; de mint-hogy Te ezt nem akarod, Uram, azért ennek a hő vágyamnak, Hozzád való

egész viszonyomnak legyen e jelen áldozat a szimboluma." (A földön legnagyobb dolog, hogy Jézus áldozatához hasonló, áldozatos lelkűek legyünk.)

b) Tökéletességének további feltételei:

aa) Az áldozati tárgy, a victima legyen érzékelhető dolog.

bb) Megsemmisítése legyen nyilvános és hivatalos aktus, vagyis a társadalomnak (államnak) törvényesen szabályozott ténye.

cc) És e megsemmisítésben, feláldozásban Jézusnak bemutatott legfőbb vallási ténykedést végezze hivatalos papi személy. Amit eddig mondtunk, az áll a természetes vallásnak áldozataira is.

c) Tökéletességeink nagyszerű lehetőségei: (Isten rendezi az egészet)

aa) Ha az egész emberi nem egységes áldozatban fog össze.

bb) Ha szinte végtelenül tökéletes Pap mutatja be, aki Isten előtt egészen kedves.

cc) Ha végtelenül tökéletes az áldozati tárgy, mely Isten előtt tökéletesen kedves.

dd) Ha ezen áldozati tárgy magán viseli a világ összes bűneit, s azokat valóban eltörli önfeláldozásával és kezünkbe szinte végtelen kincseket szerez Istentől.

ee) Ha a pap és áldozati tárgy egy és ugyanaz a személy.

ff) Ha ez a személy az egész emberi nem Feje, született Királya.

gg) Sőt ugyanő az egy igaz Istennek a Fiá.

hh) S e csodás lény egyetlen, kimondhatatlanul szent és értékes áldozatot mutat be.

ii) Ezt az áldozatot maga az Isten-Atya tervezte s akaratának törvényével írta elő a kicsi emberek iránt való roppant nagy szeretete miatt.

E kilenc pontban foglalt vonások a Krisztus előtti évezredek történetében lehetetlenségek voltak. És Krisztus áldozatában mindezek valóságok.

Rövid applicatio:

Hogyan kapcsolódhatunk mi bele a végtelen áldozatba?

1. Papi ténykedéssel — odaadva ez áldozathoz kezünket, nyelvünket, testünket, lelkünket (szándékunk hasonló áldozati hangulatával, lelkületével kapcsolódjék e keresztáldozatba.)

2. Lelkileg akármikor bekapcsolódhatunk, ha egyesülünk Krisztusnak áldozati lelkületével.

Kérjem, hogy mindig jobban megértsem Jézus áldozatos lelkét.

112. GYAKORLATI KÖVETKEZTETÉSEK

A) Barátkozunk meg e szóval: **Áldozat!** Nem vagy pap, legalább is papi lelked nincsen, ha nem ez a legismertebb szavad! (Áldozat miatt lesz pap valaki, Közvetítő Isten és emberek között; könyörög, engesztel, kegyelmet hoz le a földre.)

Vizsgáljuk meg, mennyire voltunk és vagyunk áldozatos lelkek? Mennyire tudatos az áldozat életemben? Milyen aktusaink vannak az áldozat terén? Nevelni lelkületet!

Tegyünk elhatározást, hogy igazán áldozatos lelkű papok leszünk, amilyenek Isten gondolta a papot és aki Jézushoz méltó!

B) Ha ezt az áldozati szellemet, lelkületet magunkévá tesszük s ezzel viseljük keresztjeinket és végezzük önmegtagadásainkat, lemondásainkat, — a legmélyebb és legfőnségesebb papi szellemet gyakoroljuk.

C) Ennek az áldozati szellemnek gyakorlására hihetetlenül bőséges alkalom van életünkben:

a) Rengeteg kis kincsünk van nekünk vagy valóságban, vagy vágyainkban, amelyeket szinte lépten-nyomon feláldozhatunk. (Ezek a kincsek mind egy nagy közös nevezőn vannak és ez a közös nevező a boldogság, — világias — földi értelemben. Ezt bátran föláldozhatjuk.)

Melyek ezek?: (Mikor feláldozzuk, gyémántoknak látszanak az üvegek)

aa) Meglevő kincsek:

1. Testi vonásaink: (szem, szemöldök, arc, orr, haj, arányos termet.)

2. Testi erőink, teltség, izom.

3. Lelkünk tulajdonságai: emlékezet, ész, ügyesség, szívsós akarás, telivér érzelmek, szenvedélyek, lelki kielégülések, sikerek.

bb) Könnyen szerezhető kincsek: szemem forgatásával: látok, élvezek, kielégülök a kellemes ingerek folytán — mindezek kincsek. (Ásítás, önva-
karás, mások érzelmeinek felém forgatásával, önzgatás, elismerés várása) Áldozati aktussal gazdagok leszünk. Minden teremtmény 100 %-os feláldo-
zásával éri el érték-lehetőségének maximumát.

3. A megszerettetés (t. i. önmagunk megszerettetésének éhségéről való lemondás) éhsége. Fő az, hogy Krisztusnak tessen a pap. Meg-
tenni mindent a népért.

cc) Vágyaimban birtokolt kincsek: mindazt, ami nincs és a lelkünk mégis tapad hozzá és szeretnők, ha az is tapadna mihozzánk. Anyagi javak, élvezeti cikkek. (Jövőmben csak Isten akarata van, — délibábok, álmok nem számítanak!)

dd) Szenvédéstől és minden kellemetlenségtől való teljes mentesség, mint a kincsek legalacsonyabb foka, s talán mégis ez az, amelyhez legkét-
ségbeesettebben tapadok. (Lásd a szenvedés eseteit.)

b) S mikor e kincseket elveszítem, plane öntudatosan és akaratom ellenére, úgy érzem, mintha szívem egy darabkáját tépnék ki.

c) Értékesítsük elsősorban kényszeráldozatainkat (ezek az ú. n. betyárál-
dozatok legyenek ezentúl igazi papi áldozatok): nyögésből, elfacsarodásból, kesergésből, dühösségből, stb. csináljunk aranyat, gyémántot azáltal, hogy

őket az áldozat oltárára tesszük, azzal az áldozatos szellemmel, amelyről éppen szó van! S szeretetünk tűzével elégetjük. Visszamarad a szintisza arany.

De hozzunk áldozatot egyéb kincseinkből is, hiszen olyan sok a lehetőség (Megszerezhető kincsek). És pedig ezzel a lelkülettel: Libenter Domine, libentissime. Szívesen adom oda szívem ezen darabkáját. Akár koszorút teszek fejemre, mint a pogányok az áldozati állat fejére.

d) E lelkiség értéke: az életnek arany-és gyémántcsináló művészete. Excellens papíélet, fölséges excellens papi élet.

113. PÁRATLANUL ÁLLÓ NÉPKÉPVISELET

Jézus az Olajfák hegyén borzalmas terhek súlya alatt vért izzadott. Testétől-lelkétől távol áll, magára veszi a terhet.

Jóságos Jézus, segíts, hogy megértsük ezt a népképviseletet és megértsük saját papi személyünk népképviseletét és azt nagy lélekkel gyakoroljuk.

I. Jézus Krisztus

a) Végtelen magasságok világából szállt le, végtelen méltóság trónjáról mond le, végtelen dicső és boldog élet otthonából lép ki.

b) És a mélységek fenekére ereszkedik le, parányi lélek koldus-szintjére. Fölv teszi magára az alacsony élet, a nyomor-élet koldusrongyát. Bőséges részt kér magának az embernyomorból.

c) E nyomorukat teljesen magának foglalja le, és felölti magára, mint valami poklosságot. És ez a legnagyobb nyomor fojtogató, őrlő, fölmérhetetlen súlyával agyonzúzó. Ez a legnagyobb nyomor; a bűn; a végtelen súlyú rossz.

Ettől lesz Ő a főpoklos, örvénylő kloákák központja, a legundorítóbb lény. S ez a bűn-ember: soha bűnt el nem követett, Ő a legártatlanabb Ember. Ez az emberi kloaka-központ: lelkéhez soha egyetlen szennyfolt nem tapadt. E legundorítóbb lény: a lelki szépségek minden kincsével nyög terhe alatt.

d) Szándéka az abszolút önzetlenség:

1° Nagyon szereti az emberférgest

2° meg akarja szabadítani minden terhétől és undokságától, s

3° mindezt még hálát sem kér tőle.

II. Te pap: Krisztus Főpapnak utódja!

Vajjon képviselője vagy-e te is népednek? Milyen a te népképviseled, ha ilyen Főpapodé? Neked talán több okod van húzódozni, mint Krisztusnak volt? Talán kevesebb okod van néped nevében Isten elé állni?

Domine, Summe Sacerdos, adiuva infirmitatem meam.

A pap egyetlen gondja, hogy a hivekért felel. A családatya felelős a gyermekelért, dolgozik értük. Tartalmat kapott élete.

Mi sokkal nagyobb érdekeket szolgálunk, nagyobb tartalmat kap életünk. Örüljünk, hogy a tömeg örökké tartó sorsa a paphoz tartozik, az örök Biró előtt a paphoz van kötve. Ha e felelősséget vállalom, ez nagy tartalmat ad életemnek. A nagy ember-családért én leszek felelős.

Enyém a tömeg és én a tömegé vagyok testemmel, lelkemmel, ideg-szállammal.

III. Az a páratlanul álló népképviselő a Szentírás fényében

Izaiás 53. fej. 1.-11. „qui peccatum non fecit, ipsum peccatum est”.

Szent Péter I. 2-24., Tim. I. 2, 6, Gal. 3, 13, Róm. 5-8, Szent János I. 3, 16, 4, 10; 1 Kor. 5, 18.

IV. Applicatio:

A) Ez az áldott Főpap engem is képvisel: „Tradidit semetipsum pro me”. Pál, Gal. 2, 20. Helyettem állt az Isten előtt. Bűneimet Szíve lángjával takarta Isten előtt. Vajjon, hogy nyomták Őt e bűnök? Vajjon mit várt akkor tőlem önzetlen, nagy szeretetért?

B) Én is képviselni fogok bűnös embereket.

a) Hogyan készülök erre már most? Éljem bele magam a képviselésbe. Helyettesítsem őket Isten előtt imával és önmegtagadással, könyörögve, engesztelve: Talán csöndesül azok testében, lelkében a bajok vihara (akiket képviselek), mint mikor Jónást vízbe dobták az ő kérésére. Mit sem veszített Jónás, csak nyert. Én sem veszítek, csak nyerek. Jónás lelkéből feltör becsületessége: Dobjatok a tengerbe! Salto-mortale-készség! Hősiesség lelkület!

b) Hogyan fogom szerepemet betölteni akkor, amikor majd hivatalosan is képviselek? Ebben látom majd legnagyobb papi munkámat? Leszek majd igazi Agnus Dei? De jó dolguk lesz akkor a hűveknek!

Talán ez az, amit Krisztus akkor az Olajfák hegyén vérző szívvel elvárt és óhajtott tőlem, amikor bűnömmelel vergődött.

Fölkinálok magam Krisztusnak akármilyen súlyú és arányú népképviselőre.

114. A TEREMTÉS RENDJÉNEK LEGNAGYOBB ESEMÉNYE ELŐTT

(Ez a legnagyobb esemény a kereszttáldozat)

Uram, add, hogy megértsem a világmindenség legnagyobb tényét, a legkérdősebb papi tény, amelyhez engem is a legszorosabb viszony fűz.

I. **Az anygálok világa** is valamiképp Tőle boldog. (Ha csakugyan a megtestesülés misztériuma volt az ő döntő kipróbálásuk.)

II. Az emberek világa

A) **Krisztus előtt**

a) **Pogányság.** A tévelygő, tövisbokrokban vergődő nyáj üdvözlése a főpap áldozatának homályos hitéből fakadt. E hitre utaltak, a kereszttál-

dozatot jelképezték az ő tökéletlen áldozataik, s ugyanakkor nemcsak jelképezték, hanem ennek az igazi teljesértékű áldozatnak szükségét, vágyát, reményét élesztették.

b) A zsidók. Összes szertartásaik, a legfőbbek is, amilyenek a circumcisio (az ő keresztségük), a véres és vér nélküli áldozatok, a husvétii bárány evése — kegyelmet csak annyiban szereztek, amennyiben a Megváltó Főpapban való hitet élesztették. Hogy nézett a sok véres áldozat és maga a husvétii bárány is a Golgota felé. Előképek, szimbolumok voltak ezek.

B) Krisztus után

Nincs üdv csak a keresztáldozatból. Minden igazi bűnbánat, megigazulás, kegyelmi indítás, minden jótett, melynek valóban örök értéke van, az Egyház, a papság, a szentségek, a szentelmények: mind onnan vannak.

Innen a crucifixus-fogalomnak, szónak páratlan jelentősége már az apostoloknál, de később is az egyházi életben és igehirdetésben.

III. **Krisztusnak egész élete** is a keresztáldozatra volt irányítva. Életének minden megnyilatkozása attól nyeri értékének túláradó voltát.

Applicatio: Tudatomban él-e elevenen a keresztáldozat központi jelentősége? Az én életfám is ez a Fa? Életszentségemet belőle veszem? Vajjon szeretem-e? Szívesen csókolom-e? Édes Fa ez nekem?

Tőle, belőle akarom-e majd meríteni a pasztorációs tevékenységet? (Világlegigázó erő, mindenkit megmentő élet a keresztben van.)

115. A KERESZTÁLDOZATNÁL

A kereszt tövében állunk mi is.

Uram, add kegyelmedet, hogy megértsem a kereszt titkát, hogy ne legyen az nekem is „botrány és oktalanság”. Szent András apostol, könyörögj éretünk!

A) A fölszín:

I. a) Szemem lát: bitófát, rajta vergődő áldozatot, tövisekkel és vércsíkokkal: diadalmas hőhérokat, kesergő hiveket.

b) Füle hall: bágyadt sóhajokat, susogó imát, fájdalmas felkiáltásokat, szomorú végrendelkezést.

c) Kezem tapint: kemény fát, elernyedtet, hulló, folydogáló, meleg vért.

II. a) De testi szemem nem lát oltárt, nem lát főpapot, nem látja a világmegváltás tényét, nem látja a világtörténelem nagy kegyelmi kincseinek innen való kiáramlását.

b) Füle hall: azt mondja, hogy ő nem hallja mindezt.

c) Tapintásom szintén tagadja, hogy ilyen magasabbrendű dolgot venne észre.

III. Az értelem pedig utánuk indulva hajlik az ítéletre: hogy ez itt nem más, mint emberi tehetetlenség, leveretés, kivégzés, haláltusa. Röviden: az ellenség bosszúja megölte Öt!

B) A Valóság egészen más! (Amit már jól tudunk.)

1. Mennyi érzékem van nekem az iránt, hogy durva kérégek alatt tartalmat lássak? Jelentéktelen külsőségek alatt Isten végtelen gondolatait és kincseit megértsem.

2. Uram, add, hogy legyen érzékem, add meg nekem a hitnek fényes, ragyogó szellemét, mely átvilágít a felszínen egész a lényegig.

3. De tegyem a magamét is! Hogyan?

a) Forgassam fejemben Isten nagy gondolatait és nevelő művészetét.

b) Emeljem lelkemet tisztult magaslatra.

aa) Ártatlansággal.

bb) Imádságos Istenbe-kapcsolódással.

Végül boruljak a kereszt tövébe és csókoljam egészen oda lelkemet.

116. A KERESZTÁLDOZATI VALÓSÁGNAK ELEMZÉSE

I. **A keresztfa maga az oltár.** Imádandó is Jézushoz való viszonya miatt. (Nincs is több imádandó oltár.) Pedig durva fa, nehéz fa, véres fa. De felmagasztaltatott.

Applicatio: A mi keresztfaíink is durvák, nehezek, talán véresek. De ezek fölmagasztaltatnak Krisztushoz való viszonyuk miatt, sőt szintén imádandók lesznek. Értékes oltár, ahhoz a legszentebb, legértékesebb oltárhoz hasonló oltárok.

Krisztusnál az Ő akaratától függött, hogy az a fa ilyen legyen. Nálunk is akaratunktól függ, hogy a mi keresztfaíink is ilyenek legyenek: szent fák, igazi oltárok.

Akarom, hogy ilyenek legyenek! (Egy-egy kereszt nagy érték a kegyelmi rendben.)

II. **Az áldozat** (victima, hostia — nincs elég finom szó ennek méltó kifejezésére.)

Belső tulajdonságai: tiszta, szent, szeplőtelen, Istennek végtelenül kedves. Némán szelid, mindent elfogadó, a végtelenségig könyörületes, megbocsátó.

Legszembetűnőbb belső jellegzetessége az önátadás. A föláldozott test, maradéktalan odaadás. Rothatag testből óriási értékeket lehet kihozni az áldozat látószögéből. Dilexit me et tradidit semetipsum pro me. Nagylelkűséggel a testet fel kell áldozni; áldozatul kell odaadni az egész testet.

Leszünk-e mi igazi Isten bárányai, kiket egészen elfogad a mennyei Atya kedves áldozatul? Ez a legnagyobb, legnagyobb hívatalás. Vagyunk-e már most is igazi Isten-báránkyái, kik igazán tetszők a mennyei Atyának?

Boldog hivatás, boldog élet! Milyen szeretettel gondolhat reánk, ha mi az Isten-Báránynak másai vagyunk. (Az Agnus Dei: agnelli Dei.)

A legelrugaszkodottabb ember áldozása is óriási érték.

Ezzel nem lehet csődbe jutni. Minél elveszettebbek, áldozatosabbak vagyunk, annál közelebb vagyunk Jézushoz. Minél több baja van a papnak, annál jobban érvényesül. Igazi pap soha nem juthat csődbe.

Uram, add, hogy én is nagystílusú áldozatod legyek, a Te legszentebb Báránynod mellett. Nem félek, most kezdedbe, öledbe, Szivedre hajtom fejemet, s mikor kileheltem lelkemet, Te fogod föl végtelen szeretettel.

117. (III.) FŐPAP ÉS NÉHÁNY JELZŐJE

A kegyelemkérés: Uram, add nekem főpapi lelkedet, szellemedet, vagy legalább adj erőt, hogy kedvvel és elszántan tudjak másolni.

a) A nagy Főpap **keresztben vergődő ember**. Itt már hitemet imádságos életárammal kell telítenem, erősítenem. Akinek teste áldozatként itt vonaglik a keresztfán, a kereszt oltárán, ugyanő Főpap is, aki mint agens principalis maga végzi a megsemmisítő munkát a maga szentséges akaratával.

b) **Elnézem ezt az áldozati cselekményt**, az önmegsemmisítő feláldozási munkát. Nem kiméli férfias, szép testét; érzeit eltelíti áldozatos jajjal; kiönti drága piros vérét és készséggel merül a gyötrelmek hullámtengerébe; egész, teljes munka!

c) Ebből az áldozati cselekményből **következtetek főpapi lelkére**: mekkora nagyság lehet ott, micsoda acélos akarás, micsoda önzetlenül szép jellem, micsoda szív!

d) **Belemerülök a főpapi lélek imádó szemléletébe**. Tele akarom magam inni fényével. Át akarom magam égetni szeretetével. Oda akarok tapadni hozzá, egy életközösségbe Vele, s nagy, Hozzá méltó aktivitás feszülő erőt akarom Ötöle világgá indítani.

Röviden: Örök egyetlen Főpapom! Beléd szerettem! Foglalj le önmagadnak egészen, örökre! Részemről: paratus sum ad omnia!

Csak Szived életközösségébe maradjak mindig!

Áldozatos lelkületem milyen? Milyennek szeretném? És hogyan akarom? Mi módon, milyen eszközökkel?

A nagy Főpap néhány jelzője (Zsid. 4, 14.)

Uram, add, hogy megismerjelek!

I. A legtökéletesebb teremtetett lény

a) Adottságait tekintve: mérhetetlen kegyelmi kincsek birtosa; a gratia unionis kíséretében hozományképen ott van minden adható kincs, amely Isten kezéből jöhet; tudás, erények, hatalom.

b) Tevékenységének irányát tekintve: végtelenül szent, vétekre képtelen, a legtisztább szeretet indító okával dolgozik állandóan, tetteinek egyetlen normája az Isten akarata: quae ei placita sunt, facio semper.

II. Cselekedetei végtelen értékűek: személye méltóságánál fogva is, de önmagukban is a legtokéletesebbek, amint csak egyáltalán lehetséges.

III. A legméltóbb közvetítő Isten és emberek között: Istenhez legközelebb áll, ugyanakkor velünk teljesen egysorsú.

IV. Egészen pap minden képességével és illatozik az áldozat szellemétől; akarati odaadásával egészen megváltó papi feladatának él.

V. Az egész emberi nemnek és minden egyes embernek is papja, a legutolsó zügemberé is.

VI. Egyetlen Főpap, sőt egyetlen pap (sensu plenissimo: tökéletes értelemben). Jézus egyetlen teljes értelmében vett pap. Ha szeretem hivatásomat, lelkesedjek Iránta.

VII. Örök Főpap. (Zsid. levele.) A földön keresztdíjaztat állandóan megújítja, míg a világ fennáll. A mennyben pedig főpapi szerepben közbenjáró.

a) Objective: sebelt és ezekkel szenvedéseinek emlékeit mutatva be az Atyának.

b) Formaliter: Könyörög az embertestvérekért!

118. A VILÁGMEGVÁLTÓ SZENVEDÉS ÉS MEGOLDÁSA

A szenvedés legfőbb értékek forrása. Krisztus szenvedésének erejében szenvedéseink óriási értékűek. Minden ember szenvedését átértékelte Krisztus. Aki nem Krisztus szellemében szenved, annak átok a szenvedés.

A keresztt alatt

Uram, add, hogy értem a szenvedés megváltó szerepét. S magamnak és másoknak szenvedéseit a Tiédhez tudjam stilizálni és ezáltal nagy objektív kincsek forrásává tenni.

A) Mi az a szenvedés?

a) Fizikailag: közönséges és egyszerű zavar az organizmusban, melyet érzékeink a fájdalom hangján adnak tudtunkra, A szellemi vagy lelki fájdalom szintén ilyen zavar-féle. (Ebből óriási értékek fakadnak.) Örök értékeket hordozó kincsek vannak a szenvedésben Krisztus jósága folytán.

b) Célja szerint: Testi szervezetünknek, avagy lelkünk jólétét biztosító elsőrangú eszköz. (Ez elsődleges célja.) Kegyelmi rendben való jelentősége szerint: az üdvözülésnek és tökéletesedésnek egyszerű eszköze: nyugtalanít és így gondolkodásra késztet; elvon a föld-

től, edz, a szenvedő embertárshoz és Krisztushoz és az égiekhez igen közel emel; végül rengeteg örök értéket halmoz föl számunkra, ha a kegyelem állapotában vagyunk.

A szenvedés Krisztus keresztyénél érte el rendeltetésének fénypontját, amikor vele lett megváltva a világ.

Nézzük Krisztus Szívét és a benne dúló szenvedés-vihart. E tengernyi szenvedésből is csak annak legmélyén képződött minden igazgyöngy a lelkek megváltására. Csodálkozunk a szenvedés egyszerű fizikai tünetényének égis magasztosult szerepén! Akkor bizonyára nem csodálkozunk azon, hogy Krisztus életét a szenvedések tövises, piros rózsái szegélyezték, díszítették mindig.

B) És az én szenvedésem? Jelenleg vajjon hasonlít értékileg Krisztus szenvedéséhez? Hasonlít akkor, hogy ha egészen Hozzá kapcsolom. A jövőben és a jövőre nézve ne féljek, hiszen minden kis szenvedésemet Krisztusból veszem és husvét hajnala pirkad utána.

A legbogozottabb gordiusi csomó isteni megoldása.

Mi a teremtésnek, vagy ha úgy tetszik, a világtörténelemnek legbogozottabb gordiusi csomója?

A szenvedés.

S mi az isteni megoldás?

Annak átvarázsolása a legnagyobb kinccs!

Krisztus előtt a szenvedés átka volt a földnek — Krisztus keresztyén, Krisztus szívében áldássá lett.

Krisztus előtt a szenvedés tövis és bojtortján volt — Krisztus keresztyén, — Krisztus Szívében illatos virág lett.

Krisztus előtt a szenvedésnek csak szégyenjegye volt a homlokán. — Krisztus keresztyén, Krisztus Szívében gyémántékes koronával megkoronázott.

Főpapunk imádandó teste volt ez! Hálálkodjunk neki érte, s mondjuk el: de nagyszerű hős vagy Te, Uram! A szenvedés volt a legnagyobb ember-ellenség és Te legyőzted, szolgává titted, sőt jóbaráttá és testvérré változtattad.

E megoldással kapcsolatban van azonban a mi Főpapunknak fájdalma is és öröme is miattunk.

A) Mi fáj Krisztusnak?

Nem az, hogy közelgő szenvedéstől félek természetem szerint, talán remegek, reszketek. Hiszen Ő is félt, remegett, reszketett az Olajfák hegyén. Nem az, hogy a meglévő szenvedéstől talán felsír a lelkem és kérem az Atyát, hogy vegye el tőlem a poharat. Hiszen Ő is felsírt, Ő is kérte az Atyát.

Nem az, hogy a szenvedések idején elváltozik számomra a világ, sötétbe öltözik, hideg lesz, durva, kemény. Hiszen ez természetes.

Hanem az fáj Krisztusnak, hogy a szenvedést nem akarom érteni az Ő égi rendeltetésében. Nem becsülöm, sőt elítélem, szabadon és készakarva utálom és futok előle — vagyis megfontoltan nem kell.

S miért fáj ez Krisztusnak?

Mert sokba került neki a gordiusi csomó megoldása és mert ezt a sokat írántam való nagy szeretetből is tette.

Uram, segíts, hogy bennem semmi se fájjon Neked.

B) Minek örül Krisztus?

Annak, hogy megértem keresztje legmélyebb titkát; hogy értékelem, becsülöm a szenvedést; hogy hálás vagyok érte, hogy a legkisebb áldozatot is szívesen hozom.

Mekkora öröm ez Neki? És miért örül? Mert nem hiába szenvedett. Mert én boldogulok. Mert egészen pap leszek épp ez által.

119. ÉLETÁLDOZAT (Haláláldozat)

(Ezzel leszünk Jézushoz hasonlók: Istent megdicsőíti, s a híveknek is es használ leginkább. A haláláldozat repeszi a köszívű embereket. Ez felajánlva Istennek — többet használ mint az évekig való szaladgálás a hívek között. A halál által van ez az áldozat.)

I. Krisztusé:

a) Valahogy önkéntelenül érezzük, hogy Krisztus keresztáldozatában ez volt a tetőpont, — nemcsak azért, mert időben végét jelentette a szenvedésnek, hanem azért, mert a legnagyobb lemondást, az önfeláldozásnak csúcását jelentette.

Csakugyan úgy van, a halál teszi egészé, teljessé Krisztus keresztáldozatát. Ezzel lett igazán az, ami; e nélkül nem volna az, bármennyit szenvedett volna is.

Miért van ez így? Mert az embernek legfőbb értéke mégis az élete. („Nagyobb szeretete...” Önmaga megsemmisítése óriási áldozat. Megsemmisülési élmény ez a legnehezebb, legörjítőbb.)

b) Krisztus lehajló fejét látva merülünk el abba a nagy vigasztaló eszmébe, amelyet Ő a halálról alkotott:

- a halál sötétsége — fény lett,
 - a halál fagya — melegség lett,
 - a halál rablása — dúsgazdag jótékonyság lett,
 - a halál élettelenisége — tavaszi életté változott.
- E lehajló fejjel indult el az élet.
E lehajló fejjel befejeződött a világmegváltás.

Főpapunk diadala ez, s azóta az igazi halálnak csak ódája, himnusza van!
Halál érte! (Ez teszi életünket legkönnyebbé. A halállal lesz legnagyobb teljesítményünk.)

II. **Enyém.** Az én életáldozatom. (Haláláldozatom.) Mert halálom bizonyos. Hogy lemondást, áldozatot fog jelenteni, az is bizonyos. Sőt már mostani gondolata is azt jelenti.

Vajjon nem lehetne ezt a kényszeráldozatot magasfokú értékáldozattá fejlesztenem, vagy egyszerre megtennem? Más szóval már most úgy fogom fel a halált, mint életem legvégső, de legnagyobb áldozatát is és mint ilyent már most megajánlani Istennek. S minden más áldozatomat vele kapcsolatba hozva, az egészet, mint egységes jóillatú áldozatot naponként odatenni Krisztus oltáráldozatához és így egyesíteni Krisztus keresztaáldozatával.

Főszéges életegység!

Akkor majd az én lehajló fejem is áldásforrás lesz. És ha eddig sziklahantós úgar volt a föld, melyen dolgoztam és csak tövist és bojtortjánt termett, teljes értékű haláláldozatom árán kihajt és kivirul rajta az élet.

120. HIMNUSZ A TESTRŐL A KERESZT ALATT

I. **Negative**

a) Nem azt fogjuk énekelni, mit a világ: te dicső, te imádott, mely úgy tetszel nekünk, melyet úgy becézünk, mely annyi kéjt nyújtasz nekünk, melyért úgy aggódnak, melynek, mint bálványistennek folyton áldozunk, melynek állandóan még többet szeretnénk áldozni. (Egyike a legbolondultabb tévedéseinknek. A test bálványisten.)

b) Mert az nem is himnuszt! Hiszen tárgya pillanatnyi kéj, rothadó test és marék hamu.

c) S mert az igazságnak karikaturája, az igaz himnusznak torzója; ez a himnuszt, melyet a világ énekel a test fölött.

Applicatio:

1. Mérjük össze e felfogással a sajátunkat és látni fogjuk, hogy a különbség a kettő között alig valami, talán semmi. (Az áldozat szellemének főobjektuma a test.) A testből egy darabkát kell elégetni. Jó kedvvel adni a testből. Vidáman, vígságosan, örvendezve áldozatot hozni.

2. Féljünk (a világiás himnuszhoz való erős viszonyunk miatt).

3. Jézus Szíve lángja, égesd ki szívünkéből ezt a himnuszt!

II. **Pozitive:**

Első főszéges, tisztán csendülő akkordja: lásd Zsid. 10, 5-10. Ezért mondja, amikor a világba lép:

„Nem kell neked a vér, s az ételáldozat,
De embertestet alkottál nekem,

Engesztelés sem kedves, s égő áldozat,
Igy szóltam hát: Itt jövök, Istenem,
Hogy akaratomat megtegyem,
Amint a könyvtekercsben írva van".

Legerősebb, legfőnségesebb akkordja, fortissimoja a keresztfán.

E himnusz zeng-bong azóta a világon és gyönyörűen visszhangzik Istennek szentelt lelkek húrjain: Áldott vagy test minden mulandóságod, porlandóságod mellett is, mert rajtad ment végbe a világmegváltás, a sátán legyőzése, a mennyországnyitás. Te adtál bért a bűnök váltságdíjául. Te pusztultál jóillatú és végtelen értékű áldozat gyanánt Isten örök dicsőségére. Te általad született a világba a kegyelmek főnséges kincstára, melyből állandóan élünk.

Áldott vagy mi testünk, mert rajtad is gyöngé fokban ugyanaz az Isteni szerep játszódtott le. Fáradságaid, verejtékeid, bajaid, gyötrődésed és végül halálod örök kincseket termelnek.

Jézus szent teste és vére, add a nagy kegyelmet, hogy ezt a himnuszt egészen értsük, testünket egész a síríg szerinte kezeljük.

121. FŐPUNK ÁLDOZATÁNAK HATASAI (I.)

I. Ecce qui tollit peccata mundi. (A bűnterhet nem tudták a Krisztus előtti népek letenni.)

1. Mérlegeljük mit jelent: tollere peccata mundi.

a) Valami titokzatos szörny a bűn, mellyel küzdve, így vonaglik és szenved ki az Isten Fia. És csak saját élete árán diadalmaskodik fölötte. Megölte ezt a szörnyet halálával.

b) Valami végtelen holt teher az a bűn (plane a büntetésekkel együtt). Szinte látom, érzem, hogy milyen nehéz a mindenható Isten Fiának! Aki egyetlen szavával teremt a semmiből is egész világot és fönntart és könnyedén kormányoz. Ettől a borzasztó holt tehertől mentesít bennünket Ő. (Sustulit, elvette, leemelte. A pokolban a bűnvalóságtól nem lehet szabadulni. Reatus culpae.)

c) Pokoli erővel feneketlen örvényt váj a bűn Isten és ember között. Mérem ezt az örvényt, arányaiba is beleszédülök. Ezt az örvényt csak így lehet áthidalni, Krisztusnak az ég és föld között így csüngő testével.

II. Applicatio:

1. Legyek hálás, leborulva a kereszttövébe. Legyek hálás a napi szentmisében, amikor nézem ezt a csodás Agnust, qui tollit peccata mundi, amikor ajkamra veszem, amikor majd kezemben tartom.

2. Örüljek, mondjak Te Deumot az én győzelmes Főpapomnak, ki az én bűneimet is leemelte lelkemről, adósságleveletem összetépte. (Milyen jó, hogy elvitte a bűn terhét Jézus!)

3. Szánjam el magam a legádázabb harcra a bűn ellen a sírig.

A mi áldozatos papi életünknek is legsürgősebb teendője és legelső eredménye ez legyen: tollere peccata mundi! A Sátán igájában nyögő lelket felszabadítani. A Szentlélek templomát újjáépíteni. Jézus vérével széppé mosni a mocskos lelket! Hogy legyen boldog Isten-szerető, Istent dicsőítő! Milyen könnyű ez nekünk! Nem úgy, mint az Isten Fiának volt!

122. KRISZTUS FŐPAPI ÁLDOZATÁNAK HATÁSA (II.)

Győzelem

Miben állott ez?

Abban, hogy megverte, leverte, rabigába hajtotta az emberi léleknek, egyszersmind Istennek, Krisztusnak, Krisztus országának is két nagy ellenségét. Ezek:

a) A pokol urai, az egész teremtség alvilági erői: portae inferni, potestas tenebrarum. (Erő, hatalom.)

b) Az emberi lélek alpári erői: a fomes peccati (szunnyadó tűz), a pokollal cimboráló önzés és annak vadhajtásai, a rendetlen szenvedélyek.

Krisztus kitűzte fölénk a kereszt győzelmi jelét, önfeláldozó, halálos bajvívásban.

Krisztus diadala ezek fölött:

teljes hatalmában vannak; Krisztus országát meg nem dönthetik, non praevalebunt — se ördög, se emberi gonoszság, bárhogyan acsarkodik is. (Krisztussal szolidáris, áldozatos ember mellett: non praevalebunt, nem győznek, szó sem lehet róla. Krisztus miatt. Non praevalebunt, csak áldozatos legyek, tegyem meg a dolgomat. Krisztus erejében csak győzhetnek. Világverő öntudat. Kisértés sem győzhet rajtam. Ez apostoli életben, saját lelki életemben non praevalebunt. Csak magam ne adjam át magam a szenvedélynek, ne adjam át a kulcsot.)

Mi következik ebből?

A) Nagy vigasz

(Legnagyobb kincse az embernek a „tengermély béke, mély lelkiségben — mely „in impiis” a bűnös emberben nincs. Nem létezik, hogy le legyek győzve, ha nem engedek. A heroikus ember békés. E béke nélkül nem tudna annyit dolgozni. Nagy önmegtagadottság, imádság kell. Erősen küzdő lelkiiségben van meg a tökéletes béke.

a) Egyéni életemre: Tehát nem valami fizikai törvény, vagy pláne dolgom az, hogy ha most önző vagyok, ha kevély vagyok, ha érzéki vagyok, ha lusta vagyok, annak is kell maradnom. Nem törvény, nem dogma az, hogy nekem szenvedélyek rabságában kell élnem, kiskorúságban, de öreg hibákkal. Nem törvény és nem dogma az, hogy az ördög legyen úr rajtam. (Istennel szemben áll bennünk önzésünk és szenvedélyességünk.)

b) Apostolkodásomra: Nolite timere, ego vici mundum!

Ha egyedül leszek is, egészen magamra hagyatva, ha tenger bűn is morajlik körülöttem, ha igéim a pusztába kiáltónak szavai lesznek: non timebo, quia fortitudo mea et salus mea Dominus. (Félelemmentes ember a mai nyugtalan embernek imponál.)

B) Nagy felelősség:

Mert jaj nekem, ha önző maradok, ha kevély maradok, ha érzéki, lusta maradok, ha az ördög rabja maradok!

Amikor lehet, föl kell szabadulnom és győzőm. Sőt köteles vagyok erre, mint keresztény is, aki Krisztus követője, de különösen, mint pap, aki nemcsak arra vállalkozott, hogy önmagát szentté teszi, hanem arra is, hogy másokat megment. Jézusom, Szived keresztje legyen az én győzelmi jelem is, elvben és valóságban egyaránt.

123. FŐPUNK ÁLDOZATÁNAK HATÁSA (III.)

Béke Istennel

I. Ez a teremtető Istennek gondolata. De ezt ember már a paradicsomban elrontotta. Ott lettünk filii irae Dei. (Ef, II. 3.)

II. Ez a megzavart, elrontott viszony érezteti nyomasztó hatását.

a) Már a paradicsomban: Ádám, hol vagy? Megátkozta a kígyót és büntet embert és kígyót egyaránt. Kegyéből kiesett az ember, mint anya öléből a gyermek. Világcsavargó koldus lett, aki verejtékével termékenyíti a földet és az mégis tövist és bojtortjánt terem számára legbővebben. (Az emberek lelke nyugtalan; nagy az embernyomor! Ezzel szolidáris legyek.)

b) Vizözönlő: „Bánom, hogy embert teremtettem.”

c) A zsidók történetében: „ne beszéljen nekünk az Isten, nehogy elpusztuljunk, belehaljunk.” Isten mennydörgés és villámlás közt hirdeti ki törvényét. Sinai Jehova. (A pax hiánya örökös nyugtalanság.)

d) Pogányságban: Isten szinte visszavonul — tradidit eos concupiscentiis eorum. Pedig ez a szenvedélyuralom, igazi alvilági hatalom.

e) Krisztuson vett elégtételt Isten, — proprio Filio suo non pepercit Deus.

III. Krisztus keresztáldozata lesimította Isten-arcán a redőket.

Az ira-ból amor lett, pax, benevolentia. A keresztből áradó pax vetette előre némi verőfényét a világtörténelemben, már a paradicsomból, a proto-evangéliumból. Ez az Ószövetségnek egyetlen halvány fénysugara.

IV. E keresztáldozat miatt az Istenarc kibékül, szelídsé válik. Szeretettől meleg, piros; irántunk való odaadástól, értünk való áldozattól bágadt, halódó. Amint ránk tekint a jászolból, a názáreti ácsműhely-

ből, a nyilvános élet fáradt visszavonultságából, a getszemáni kertből, Pilátus praetoriumából, a keresztről: ez már egészen a mi Istenünk arca, testvérünk, jóbarátunk, mindenünk, mélységesen együttérző tekintete.

V. A kereszttáldozat óta Isten szeme Krisztus véres szemén keresztül néz bennünket és irgalomra méltónak lát. Isten karja Krisztus kitárt karjaival ölel; Isten érdeklődése, jóakarata Krisztus Szíven át árad felénk.

Ezzel a felénkáradó, velünk egészen kibékült Isten-szeretettel tökéletesen össze akarok forni és össze akarok forrasztani minden embertestvért, akin csak érvényesíthetem lelkem erejét.

Az Istennel való béke az emberi lélek nagy kincse

1) Miért?

Mert békétlenségünk, zavarunk, nyugtalanságunk: nagy kolonc, átok, mert lelkünk boldogságának ez az alapja — ez a béke ugyanis a legfontosabb életprobléma megoldását, jelenti; ugyanis viszonyunk Istenhez nyugalmat jelent, harmoniát jelent, életet jelent.

Mert lelki fejlődésünknek és örök érvényesülésünknek kiinduló pontja.

Hiszen már a társadalmi béke is létfeltétele minden jólétnek, fejlődésnek. Értékét főleg felfordulás, háborúskodás idején látjuk.

Annál inkább a lelki béke...

2) Épp azért:

a) Öntudatosan becsüljük nagyra! Ha büntől, lelki nyugtalanságoktól szabadul valaki, nagyon tudja értékelni, (cf. lelkes nyilatkozatok szerzetes élet elején. Ez a legnagyobb kincs, de utána elhomályosul.)

b) Szeressük ezért is a mi nagy Főpapunkat, ezért a nagy kincsért, melyet Ő állított nagy áldozattal a világba.

c) Igényeljük belőle minél többet: míg egészen teli lesz lelkünk.

De akkor álljunk szembe férfiasan a béke ellenségeivel: önző tettek, kevélység, szeretetlenség, belső hűtlen balradöntések...

Hányszor behódolunk ezeknek, mi vagyunk okai békétlenségünknek.

És ne feledjük, hogy minden béke a keresztből fakadt;

nálunk is a szenvedésben, a Krisztussal egyesült szenvedésben képződik a béke legdrágább gyöngye. Minden apró kereszt kis békeforrás!

d) Közvetítsük már most egymásnak imával, szóval, külsővel, tettel, szent élettel, melytől boldogabb lesz a környezet,

de sokkal többet teszünk majd mint papok a kereszttel, Jézus Szívével való összeforrasztás által.

Propheta: orietur in diebus illis abundantia pacis: bárcsak a mi hiveinkre is ez állna!

124. A KERESZTÁLDOZAT KIFOGYHATATLAN KINCSTÁRA

I. Fölséges tény

a) A természetfeletti világrend minden kincsét a keresztdozat érde-
melte ki, mint legfőbb és befejező cselekmény.

b) Nincs érték, jótett, érdem, mely nem innen venné eredetét, mint végső
forrásból.

c) A keresztdozat kiapadhatatlan kincstárt teremtett meg, melyből
szabadon meríthet az emberi nem. A merítés egyszerű feltételei: egység
Krisztussal, akarás a merítéshez, az életútnak és kötelességeinek vállalása
e kincstár felé.

d) Van azonban kincs-közvetítés is.

1) Őnkéntes: Minden hívő vállalhatja, aki Krisztushoz tartozik kegyel-
mileg. Imáival, jótetteivel, szenvedéseivel fönséges apostolkodást fejthet ki.

2) Kötelező és hivatalos: a papok által. (A kegyelmi világ ad-
minisztrátorai a papok.)

II. Szomorú tény,

hogy e kincstár a tömeget nem vonzza, hogy e kincstár felé nincs tódu-
lás, hogy e kincstár felé soknak számít a legcsekélyebb munka pl. az imá-
nál, elmélkedésnél, gyónásnál, áldozásnál. (A keresztdozathoz közeledni
aktusokban is! A vezeklésnek óriási ereje van.)

Pedig a természetes világrendben milyen érzékük van az embereknek a
kincsek iránt! Ha pl. valahol aranyat osztanának, micsoda megérzése e
ténynek! Mily keserűen fakadnak ki a fölhalmozott és tétlen tőke ellen a
kapitalisták, a terményfölslegek elpocsékolása és nem-értékesítése ellen!
Milyen természetes emberileg véve Krisztus parabolái a szántóföldbe ázott
kincsről, vagy a drágagyöngyről, melyekért úgy tesz-vesz és áldoz mindent
az ember.

III. Vigasztaló tény

a) A katolikus hívek összefogása: imaapostolságban és egyéb imae-
gyesületekben. A papok szombatja, a jó hívek lelkiáldozatai: imáik, erénygya-
korlataik, szenvedéseik milyen meghatóak! Aztán anyagi áldozataik.

b) Még inkább a jó papok munkája.

125. TISZTA SZERETET

A tiszta szeretet lélektani lehetőségéről és roppant
értékéről van itt szó.

Kérjem előbb azt a nagy kegyelmet Jézustól, hogy tudjam szívemet-lelke-
met egészen alkalmassá tenni az Ő vonásainak kifejlesztésére.

1) Milyen legyen ez a tiszta szeretet?

a) **Ingyenes szeretet.** Amilyen volt az irgalmas szeretete a szamaritánusnak, akinek példázata egészen Jézus Szívéből való. Olyan ez az ingyenes szeretet, mint a süket zeneművész játéka, mert habár lehetséges az, hogy amikor gyakorolja, ő maga is boldog tőle, a valóság többnyire az, hogy az ingyen szeretet gyakorlójának inkább csak a munka és az áldozat marad e földön — másokra azonban annál szebben sugárzik ki annak ténye.

b) **Kifogyhatatlan szeretet.** Olyan, mint valami abszolút töke, Mint a Jézustól megáldott kenyér, amely nem akart elfogyni, akárhányan ették. Olyan érthetetlen, csodálatos jelleg ez a tiszta szeretetben, melynek magyarázata bizonyára az, hogy tökéletesen, vagyis elszakíthatatlanul eggyé lett a végtelen szeretettel, Isten szeretetével.

c) **Hódító szeretet.** Kiválóképpen hódító szeretet. Szinte ellenállhatatlan. Valami életszerűen átható jellege van, amellyel csodálatosan megtalálja az emberi szíveket.

2) A tiszta szeretet értéke

Ez a legnagyobb kincs ezen a földön és a túlvilágon. Ez a legrágább igazgyöngy, amelynek megszerzéséért érdemes feláldozni mindent; különösképpen érdemes feláldozni összes szenvedélyünket, és azok gyümölcseit, hibákat, bűnöket. De nemcsak érdemes, hanem kell is feláldoznia mindent érte annak, aki pap és pedig igazi pap akar lenni; aki apostol és pedig valódi apostol akar lenni; aki korunk nagy problémáiból igazi kiutat akar mutatni; aki a vergődő tömegeket, korunk aposztata tömegeit életre akarja feltámasztani.

A papi életnek egyensúlya, nagy értéke, szépsége, igazi kincs-jellege ebben a tiszta szeretetben van.

3) A tiszta szeretet lélektani lehetősége

Szinte álomszerűen fönséges dolog ezen a földön a Krisztussal összeforrott tiszta szeretet. Szemben áll vele az alvilág minden ereje, a környező világ csábítása és saját kis énünk ezernyi ösztöne. Vajjon lehetséges-e tehát?

Lehetséges Krisztus kegyelmének erejében. De van egy roppant föltétele, amit jól ismerünk Krisztusnak az igazgyöngyről szóló példabeszédéből. Jól forgassuk meg szívünkben azokat a szavakat. Valaki megtalálta azt az igazgyöngyöt, elment, eladta mindenét, amije volt, és megvette azt a területet és megvette az igazgyöngyöt. Tehát eladta mindenét, amije volt. A krisztusi tiszta szeretetnek csodálatos kizárólagossága van: az egész embert mindenestül akarja és megosztottságot nem tűr.

Talán megérezzük ebből, hogy szinte csak egyetlen hatalmas lendület kell ahhoz, hogy a tiszta szeretet kincse a mi kincsünk legyen! Egy lendület, amellyel mi magunkat mindenestül adjuk a kincsnek, kizárólagosan, mindenestől.

126. AMOR AZ N-EDIK HATVÁNYON

(Ne fordítsuk le a sexuális szótár szavaira és ne mosolyogjunk ki soha. Az Amorról kapcsolatban ugyanis a legtöbb embernek csak érzéki fogalmai vannak.)

I. **Tegyem szaporán** a tiszta szeretetnek ezt a kis tettét, mely ugyanekkor a világ legértékesebb tette! Teszem is!

Ezzel aranyozom napjaimat.

Ezt lehelem könyveimbe,

Ezt suttogom párnáimba.

E betűket szövögetem életem szövegeibe.

Ezt imádkozom, ezt dalolom, ezt cselekszem tetteimmel.

(T. i. tetteim kifejezői ennek a szeretetnek.)

Ezt mosolygom bele a testvér lelkébe.

Ennek magnetizmusát pihegem szét az egész világba.

II. **Hogyan?**

a) **Elv:** Egész készséggel! Neked adom magam egészen.

b) Kipróbált szeretettel: Lesujtó kezedet megragadom és csókoló ajkamhoz szorítom. Ostorodat elkapom és csókot nyomok rája.

Nagy titok a lelkemen urrá lett Istenszeretet.

I. Nagy titok beleszeretni az Istenbe: az egyetlen egész szépbe, aki maga a Szépség, az egyetlen jóba, aki egészen jó, aki maga a Jóság. (Ez az élet legtermészetesebb adottsága.)

II. Nagy titok ennek a szeretetnek egészen átadni magunkat! Átadni: minden más szeretetet kiírtó erőszakkal, — mert ennek rügyezésénél minden más szeretet csak akadály.

III. De ha beleszerettünk az Istenbe és szeretetünknek egészen átadtuk magunkat, akkor már egyáltalán nem titok ettől a szeretettől énekelni, muzsikálni, égni és édes tűzre gyujtani másokat.

127. FORTITUDO CHRISTIANA

1) **A helyzet**

A fortitudo christiana szempontjából való helyzetünket két fontos igazság jelzi. Az egyik bizonyos tényállás szomorú bizonyossága és ez az, hogy nagyon kevés az igazi bátorság. Szenvedélyesség van elég, van ösztönös rohanás is bőven az érdekek után. Van sok feszülése az izomerőnek is. De ezek általában messzi vannak a keresztyén erőlelkűségtől. És van szörnyű sok csúfos gyávaság bennünk keresztyénekben is.

Ezzel szemben a másik fontos igazság az, hogy mi keresztyének, akik keresztyénségünkönél fogva Krisztus követésére vagyunk elhivatva, az élet nagy bátorságára, a küzdelem erőlelkűségére szorulunk rá, ha az élet harcát jól akarjuk megharcolni, főleg a bűn és a szenvedélyek ellen.

Méginkább szüksége van a papnak nagy lelkiere, mert neki a hívek tömege előtt példával kell előljárnia.

2) Az **igazi keresztény erő és rugalmas bátorság** csak a valódi Isten-szereteten és felebaráti szereteten bontakozik ki. Igazi bátorság csak ott van, ahol van tüzes lélek. Tüzes lélek pedig csak ott van, ahol van **igazi szeretet**.

Mint hogy pedig a tüzes istenszeretetre csak hosszú tisztulás után jutunk el, nagyon figyelniünk kell arra, hogy van egy rövidebb út az igazi szeretethez és ez a **reális felebaráti szeretet gyakorlása**. Reális, vagyis a felebarát szükségén gyorsan és megfelelően segítő szeretet csodálatos módon melegeíti föl az emberi szívet az Isten szeretetére is.

3) Mint hogy a Szentlélek a szeretet lelke, gondoljunk rá gyakran és kérjük szorgalmasan, vezessen el bennünket igazi testvéri szeretetre.

128. BEVEZETÉS JÉZUS KRISZTUS SZENVEDÉSÉNEK ELMÉLKEDÉSÉHEZ

I. Prael: Jézus az utolsó vacsorán mondotta: Vágyva-vágytam...

Ez a vágy Jézus szenvedéseire is vonatkozott.

II. Prael: Kérjük a kegyelmet, hogy mi is tudjunk vágyódni az Úr Jézus követésére a keresztyén.

1) A végtelen nagy Isten szenved és pedig érettem is.

Isten: Akinek legyen, vagy ne legyen-szavától világok léte függ, aki minden pillanatban új és más világokat teremthet,

szenved: Nem isteni természete szerint, mert arra képtelen, hanem emberi természete szerint. Szenved a legsúlyosabb fokban.

Érettem: a semmiért, Mi egy hangya az ember lába alatt? Mi akkor egy ember Istenhez képest? Ha egy nagyszerű ember életét adná a hangyáért! Ezért nem értette meg Lucifer, mert ez olyan nagy dolog. Más sem érti, de legalább hiszi. De amikor arról van szó, hogy Jézus Krisztus érettem szenved, akkor a hangyánál is kevesebbről van szó a jelzett hasonlat értelmében. Én ugyanis Istennel szemben bűnös vagyok, minusban vagyok, Istennel szembehelyezkedett féreg vagyok.

2) Teljesen szabadon, tiszta szeretetből szenved.

Az egész szenvedéstörténet nem létezhetné az Ő szabad akaratának teljes beleegyezése nélkül. Ő maga dolgozta ki a szenvedési tervet Atyjával.

Égészen megrendítő az, hogy Atyjának ellenségei, támadói, a bűnös emberek iránt való tiszta szeretetből akart így szenvedni. Micsoda elképesztő szeretet ez! Nem utálta meg az undorított. Nem taszította el az elvetendő. Ilyenre is csak Isten képes.

3) Engedjem érvényesülni magamban a becsületes emberi öntudat szavát. Kérdezzem meg magamtól, mit tettem én már cserébe ezért a csodálatos szeretetért?

És ha eddig szinte semmit sem tettem, vajjon mit teszek a jövőben? Lesz-e érzékem az Ő vére, verejtéke, sebei, Szívének gyötreimrei iránt? S főleg lesz-e érzékem gyakorlatilag, vagyis úgy, hogy segítsek keresztjének vitelében? *Cirenei Simon leszek-e?*

És ha erre rászántam magam, arra vigyázzak, hogy elszánásom ne legyen irreális. Hogy mit akarunk ezzel mondani, arra rávilágít a középkori nagy franciskánus teológusnak, Alexandernak álma: Azt álmodta, hogy látta Krisztust, amint nagy vergődéssel viszi keresztjét. Szíve megesett rajta és odasi-etett hozzá, hogy segítsen Neki. Az Úr Jézus pedig rászólt: „Te akarsz segíteni, amikor a saját kis keresztet sem bírod?” S akkor felébredt és igen szívére vette a dolgot.

Nagy igazság ez és lényeges igazság. A Krisztuskövetés és főleg a szenvedő Krisztus követése nem hangulat, hanem a legreálisabb cselekvés. Hogy a miénk is ilyen legyen, kérjük szaporán Isten sok kegyelmét.

129. AZ OLTÁRISZENTSÉG RENDELÉSE

I. Prael: Gondoljuk el az Oltáriszentség rendelésének eseményeit.

II. Prael: Kérjük a kegyelmet, hogy igazán megértsük az Oltáriszentséget.

1) **Undorító kontraszt** van a testét és vérét, mindenét adó Jézus és a világ között, amelyet képvisel Judás, a főpapok, az írástudók és a farizeusok.

a) Jézus minden kincsét adja örökre, testamentumba, — ők köteleket, bilincseket, botokat és bitófát készítenek nagy szorgalommal.

Jézus isteníteni akarja, — őket a nyomorultakat, a koldusokat, — ők pedig rabszolgává degradálják az Istenembert (a 30 ezüst a rabszolga-ölés váltságdíja volt.)

b) Vegyük hozzá még azt, hogy ez a csodálatos adományozó, önmagát egészen kiüresítő szeretet: egészen tiszta láng és végtelen láng. Bennünk is van láng, de az az elvakult gyűlölet füstös, kormos lángja.

Jézusom, add meg nekem a nagy kegyelmet, hogy soha se jussak undorító kontrasztba végtelenül tiszta és önzetlen szeretetteddel az Oltáriszentségben.

2) **Elszomorító kontraszt**: Az Úr Jézus eledelként adta magát, végtelen értékű eledelként, nagyon tápláló eledelként. Méltán elvárhatta, hogy az emberek legalább éhséget mutassanak és evési vágyat e csodálatos és annyira embernek való és embert boldogító étel iránt. A valóság az, hogy az emberek túlnyomó részében alig van éhség és étvágy ezzel az eledellel szemben. Hogy nélküle sorvadnak, esetleg elpusztulnak, de mindenesetre boldogtalankodnak és ez sem indítja őket vágyó közeledésre az Oltáriszentséghez.

Jézus nemcsak csodálatos eledel, hanem Szívében epedő táplálási és jóltartási vágy ég irántunk. Ezzel a vággyal szemben áll még a Vele táplálkozóknak is hiányos asszimilálása, táplálódása. Vagy nem tapasztaljuk-e áldozási esetek legnagyobb részében, hogy mily kevésbé nemesedünk és alakulunk át az Ő képére és hasonlatosságára?

Jézusom, ments meg engem attól, hogy elszomorító kontrasztod legyen valaha is, vagyis, hogy az Eucharisziával szemben se éhségem, se étvágyam, se kellő asszimilálódásom, se kellő tápláltatásom ne legyen.

Igen szeretnék úgy eltelni Vele, olyan egészségessé lenni Általad, amint azt Te gondoltad az Oltáriszentség alapításával az én számomra is.

130. OLAJFÁKHEGYI VÉRIZZADÁS Lk 22, 39

1) Az olajfákhegyi haláltusában a **legsúlyosabb lelki szenvedésekről** van szó. A szenvedéseknek halvány kifejezései a Szentírásban a következők:

Coepit contristari et moestus esse;

coepit pavere et taedere.

A Szentírás elmondja továbbá, hogy órák hosszat ugyanazt a néhány szót ismételte Jézus: *Pater, si fieri potest, transeat calix iste*, — mindazonáltal ne az én akaratom legyen, hanem a Tied. A beszéd tartalma világosan rámutat arra a roppant feszültségre, amely Krisztus lelkében volt. A feszültségnek két pólusa: az egyik a szenvedés elfogadása, illetve az Atya akarata; mint másik pólus az elfogadással szemben tiltakozott Krisztusnak egész embertermészete. Ezzel a tiltakozással és természetének ellenkezésével szemben foglalt állást az Ő akarata, S most jött a *tüledés*. Hogy milyen súlyos volt ez az állapot, mutatja a vérizzadás. Mutatja az is, hogy kétszer is odament tanítványaihoz és kérte őket, hogy virrasszanak Vele. S végül is angyal, vagyis egy pusztá teremtmény vigasztalja Őt.

2) Az előbb felsorolt tények egy egészséges emberszervezetben és az **Úr Jézus Krisztus kiváló lelki egyensúlya**, világos értelme, szilárd akarata és érintetlen jellemisége mellett olyan fokú belső szenvedésre és vergődésre engednek következtetni, amilyen nem volt még egy a világtörténelem folyamán.

S minthogy a szenvedés belső szenvedés volt és az akaratnak roppant küzdelmét provokálta, Jézus legszentebb Szívének legnagyobb gyötrődését jelentette élete folyamán.

Nem meglepő tehát, ha a Jézus-Szive-tisztelet főképviselőjénél, Alacoque Margitnál találkozunk az Úr Jézusnak azzal a határozott igényével, hogy ő csütörtökről-péntekre virradó éjjel 11-től 12-ig virrasztásban töltsen az időt Jézus olajfákhegyi szenvedésének emlékére és részben megélésére.

A haláltusának egész jelenlétéből ki kell éreznem azt a roppant igazságot, hogy Jézusnak valóban semmi köze nem volt az emberiség rengeteg

ocsmány bűnéhez, amelyeket mégis magára vállalt, hogy bőségesen eleget tegyen értük. Valami szörnyű ellentét volt ez Jézus abszolút tiszta lelke és a bűn abszolút szennye között.

3) Nekem azonban **van közöm a bűnhöz**, talán bőséges is. Illelnek tehát valami részt kérnem Krisztus olajfákhegyi kemény küzdelméből. Itt kell megértenem, már amennyire bírom, azt az igazságot is, hogy ha én pap akarok lenni, akkor Krisztus példájára nekem valahogyan magamra kell vállalnom híveim bűneit, s azokkal viaskodnom, tusakodnom Isten színe előtt, vagyis minden bűntől mentesen ellenállnom: *resistere usque ad sanguinem*.

Ezt a küzdelmet részleteire is bonthatom úgy, hogy tervszerűen kisebb-nagyobb vezekléseket ajánlok fel Istennek a hívek bűnelért. De ezek mellett ne vegyem zokon az Úr Jézus Krisztustól, ha olajfákhegyi haláltusájának szenvedéseiből itt-ott juttat nekem is valamit. Az élet olyan, hogy olajfákhegyi órák könnyen kijutnak nem papoknak is. Annál inkább illik nekem, mint papnak hősieken helyt állanom ilyen órákban.

Kérjem is nagyon Jézustól a szükséges kegyelmeket ahhoz, hogy ilyenkor tudjak hősieken helytállni.

131. AKIT SZERET AZ ISTEN, PRÓBÁRA TESZI

I. Akit szeret az Isten, megpróbálja azt.

a) Ideálisan szenvedők. Jézusé a legfönségesebb szenvedés. Majd a Boldogságos Szűzé, a vértanúké. Az emberfiak között nem volt nagyobb Keresztelő Szent Jánosnál, még sem hívta apostolának; és megnyit dolgozott, de soha nem érzékenykedett. Börtönbe vetették, teljes elhagyatottságban szenved ott. Az ilyen, fönséges egyéniség!

Szent Pál apostol, vértanúk, Kis Szent Teréz nagy megpróbáltatásai. Sziénai Szent Katalin, Asszisi Szent Ferenc. Nem tartja egyik sem Isten-verésnek a szenvedést. Fönséges értékelés. Aut pati, aut mori; non mori, sed pati. Alacoque Szent Margit is a keresztes életet választotta.

b) Akiket próbál az Isten, de akik nem engedik magukat próbáltatni, mert a szenvedést nem akarják viselni. Akaratukat nem adják oda. Nem hajtják fejüket készséggel Isten igájába. Ezeknek száma végtelen. Isten minden embert próbál. Sokáig, rengeteget próbálkozik, kíséreltezik az Isten.

c) Akiket már nem próbál az Isten, ezek élnek, mint hal a vízben. (Lásd: dűsgazdagok) Nem a legnagyobb jó a ház, a ruha, stb.

II. **Jaj lesz nekünk**, ha a harmadik csoportba tartozunk, de jaj lesz, ha a második csoportba is tartozik valaki. **Jó lesz nekünk**, ha az első csoportba tartozunk. Nem leszünk mi nagy szenvedők, ne féljünk, de ami szenvedést Isten ad, viseljük, mint ők viselték; és ha nagy szenvedők lennénk, ha az Isten fölvisz a szenvedés főiskolájába, ne essünk kétségbe, mert ez

a legmagasabb élet, ez az Isten szeretetének jele és ha van Dávid-bátorságunk a szenvedés Góliátjával szemben, akkor egyszerű ez az élet.

III. A szenvedés előnyei

A kihulló véres verejtek megtermékenyíti a talajt az üdvösség csirái számára. Ha a gabonaszem... a granum mortuum: sok gyümölcsöt hoz. Amikor egészen meghalt, akkor lesz csira és termés. Ha nem hal meg, akkor nem éltethet.

A Krisztus-hasonlóság a tökéletesség legfontosabb eszköze.

Az örök mennyország a szenvedéstől szépül és gyarapszik.

Becsüljük meg minden szenvedést. A szenvedés messziről is szép.

a) A legmagasabb és legértékesebb élet a szeretet motívumával szenvedő élet, a szenvedés könnyeitől megtisztult élet, s a szenvedés hideg szelétől és fagyától kipirult arcú élet, a szenvedés tűzében ujjaízzított és pörölye alatt damaszkuszi acéllá kovácsolt élet. A szenvedés a legnagyobb szobrászunk.

Michel Angelo: Mózes-e csaknem megszólal. Megrezen tőle az ember. Mennyit ütött azon a tömbön Michel Angelo, míg az nagyszerű szobor elkészült.

b) Mily szomorú jelenség a szenvedni nem tudó pap, különösen Krisztus vezérének példája mellett olyan ez, mint mikor a vezér a csatatéren küzd, a tisztje valahol hátul iddoggál. Mily lelkesedéssel mutogatták a rómaiak a republikáért kapott sebeket! A pap talán reszket, mint a nyúl és visít.

Megbecsülöm, Uram, keresztet minden forgácsát, mely nekem jutott.

132. JÉZUS LEGMÉLYEBB SEBE

az a seb, amelyet Jézus választottja és főleg felszentelt papjai ütnek Szívén hűtlenségükkel, bűneikkel, árulásukkal.

1) Egy-egy személyt tekintve az a seb annál fájóbb, minél több szeretetet, gyöngédséget és kegyességet gyakorolt Jézus azzal az Ő barátjával szemben. Összesen pedig végig a világtörténelmen ezeknek az Ő hűtlen és áruló barátjainak viselkedése üti Szívén és lelkén a legmélyebb, a legtátongóbb, a legégőbb, a legfájóbb és legszégységteljesebb sebeit.

Halvány sejtelmünk sincs nekünk arról, hogy mit jelentett Jézusnak az olajfákhegyi haláltusában ez a seb. Ehhez nem foghatók a másnapi fizikai sebek.

Kérjük azt a kegyelmet, hogy legalább megsejtsük kiválasztottjai, barátai árulásának rettenetesen fájó voltát.

Ettől ments meg Urunk minket!

2) Judás árulása

Megkapott ő is minden kegyelmet, mint a többi apostol. De a kegyelmeket nem emésztette meg; nem váltak vérévé, nem váltak életté benne. Ezek helyett erőre kapott jellemhibája az anyagiasság. A hangsúly nem az anyagon van, hanem a jellemhibán. Mindegy, hogy mire vonatkozik az a jellemhiba, a kérdés ugyanaz marad; bebiztosítottam-e magamat kegyellel vele szemben.

Júdás személyében meglepően csoportosulnak azok a szempontok, melyek Jézust mélységesen megalázzák.

Megalázó az a szempont,

1° hogy három évig volt tanítója és nevelője és csak ennyire haladt vele.

2° Megalázó az a körülmény, hogy Júdás az pontosan, aki elenségeinek kezére játssza Őt és bevezeti Krisztus megrázó tragédiáját. Mintha ezzel akarna fizetni a három esztendőért.

3° Megalázza az a körülmény, hogy Júdás megelégszik 30 ezüstpénzzel, mely akkor egy agyonütött rabszolgának büntetésdíja volt.

4° Megalázó az a körülmény, hogy Júdás odahelyezkedik a búcsúlakoma együttesébe és nincs kizárva, hogy még az eucharisztikus lakomájában is részesült.

5° Megalázó, hogy ezen a borzalmas éjszakán ő az egyetlen tanítvány, aki ébren van és éberségében nem tétlen.

6° Megalázó, hogy ő halad a botokkal és kötelekkel felszerelt csapat élén, megcsókolja a Mestert tudatosan áruló csókkal és ebben a merész tényében minden alávalóságnak merészségével ütközik bele az önzetlenül áldozatos, végtelen szeretetbe.

7° Mindezek fölött megalázó aztán, hogy Júdás sorsa öngyilkosságba torkollik, és mint Szent Péter majdnem drasztikusan leírja, a fölakasztott apostol leszakadt teste fölszakad és belei kiomlanak és ime ott terül el előttünk: Jézus tanítványa.

8° De mindezek fölött messze magasán megalázó Krisztusra, hogy ennek a tanítványnak az Ő szenvedése valószínűleg semmit sem használt, Jézus szavai szerint. Aki egy kicsit is ismeri Jézus Szívét, az tudja, hogy az összes előbbi megalázó szempontok eltörpülnek a legutolsó mozzanattal szemben.

S amikor ezt Isten örök tervében szent Fia számára megengedte, Szent Fia pedig elfogadta, ez mérhetetlen szeretetből történt Jézusnak azon utódjai iránt, akik papok üdvösségéért felelősek. Micsoda mérhetetlen vigasz van a Júdás-esetben — minden tragikus sötétsége mellett — azok számára, akinek pap-Júdásaik vannak.

De most bennünket ez a szempont nem érdekel, hanem Júdás árulása, s kell is, hogy érdekeljen, mert senki közülünk bebiztosítva nincs a Júdáshoz hasonló árulással szemben.

Uram irgalmaz nekünk! Krisztus kegyelmez nekünk!

A mi Júdás szerepünk lehetősége

Minél realisabb papi ember valaki, annál inkább lehetségesnek tartja önmaga számára is Krisztus árulójának szerepét. Ez a gondolkodás nem önlefokozás, hanem ellenkezőleg realizálás. A bukás lehetősége, mint ijesztő rémkép mered elénk. Ledőltek Libanon cédrusai is: Ádám, Dávid, Salamon... és mennyien az Újszövetség tagjaiból.

Ha ezt az igazságot jól megfogtuk és ha ez az igazság jól átjárta lelkünk talaját, akkor kisarjad onnan az az egészséges magatartás, amely a legfőbb biztosítéka Krisztushűségünknek. Ez a magatartás főleg három dolog felé irányul.

1) Az első az alázatos lelkület, amellyel nem értékelem magam többre, mint amennyi vagyok és mély meggyőződéssel tudom és tartom azt is, hogy alig vagyok egyéb, mint kelevény Krisztus misztikus testén. Csodálatos, hogy ez a lelkület és pont ez, egyik óvőeszközöm, hogy ne legyek Jézus sebe, szégyenfoltja. Ugyanez az alázatos lelkület tanít meg engem csodálatosan egyszerű és reális imára is: Uram légy irgalmas nekem, szegény bűnösnek! (Ez a vámos imája.) Ne engedd, hogy tőled valaha elszakadjunk! (Szent Ignác) Csodálatosak voltak a szentek ennek a lelkületnek gyakorlásában.

2) A másik dolog, amire irányul egészséges magatartásunk: a tiszta szándék. Csak Jézusért létezni, csak Jézusért dolgozni, csak Jézusért teljesíteni minden kíváncsiát és ápolni a jóviszonyt testvérekkel és előljárókkal. Alig sejtjük, milyen jelentősége van ennek a tiszta szándéknak egész életünk értékét illetően.

3) A harmadik dolog pedig, amire az egészséges belső magatartásunknak irányulnia kell, hogy a Júdás-szereptől megmeneküljünk: örökös harc a szenvedélyek ellen. Ez a küzdelem nem mindig egyforma, de sohasem lehet feladni.

Még egy megjegyzés: Becsületes szándékkal nem lenni pappá, mégha hivatást érez is valaki magában, nem bűn, nem is hiba. A fölszentelés után azonban roppant felelősség nyomja az ember lelkét, megállni méltón és hűségesen az elvállalt nagy küldetésben. Kimondhatatlan felelősség ez! Jó, ha erre a felelősségre életünk folyamán rávetítjük Júdás esetének sötét árnyékát. Ha jól vetítjük rá, fénné válik életünkben.

133. JÉZUS-ÉRTÉKELÉS

1) A Jézus-értékelés fokai:

A) **A Júdás-féle értékelés.** Vagyis az ellenségnek áruló tette, amely hozzá még képmutató is, mert értékelési formában történik.

Ennek két fajtáját kell megkülönböztetni: az egyiket értjük, a másikat nem értjük.

Értjük azokat, akik Krisztust valóban ellenségüknek fogják fel és így járnak el Vele szemben. Ezek voltak Jézus életében a papok, a farizeusok, a poroszlók...

A második csoportot nem értjük. Ezek u. i. azok, akik már előbb Krisztushoz kötötték életüket, akiknek hivatásuk Krisztussal öszeformni, akik sok kegyelmet kaptak Krisztustól, akiket Krisztus soha nem bántott. Hogy ezek miképpen lehetnek Krisztusnak ellenségei, árulói, tönkretevői: erre nincsen más kellő magyarázat: a *mysterium iniquitatis*, amelynek gyökere valamilyen emberi szenvedély, és ezzel kapcsolatos értelmi korlátoltság és akarati perverzitás.

Egyébként aztán a továbbiakban a két csoport nem igen különbözik. Jellemzi őket általában az értelmi sötétség, a durva szív, a vad szenvedélyek, a bűnök fekélyei és a jól fejlett Jézus-arc. Lucifer megszállottjai ők.

Mire értékelik Jézust? Csekély pénzre, sőt erre sem, mert az is inkább Júdás pénzlázának csillapítására szolgál: értékelik Őt megköltözésre, botozásra, durva játéokra, pofozásra, leköpésre, ostromozásra, töviskoronázásra, keresztreszögezésre és lándzsadöfésre. Elméletileg pedig Barabásnál is kevesebbre.

És, ha még használna nekik valamit ellenséges magatartásuk! De rendesen csak arról van szó, hogy szenvedélyeik durva, szadista hajlamaik eléggülnek ki pillanatnyilag. Nyomában azonban ott van a belső meg hasonlóság, nyugtalanság, kétségbeesés; Júdásnál akasztás is.

B) A nép értékelése

Telve a gyerekek korlátoltságával. Elfogadták ajándékait nagy készséggel: a kenyeret, a gyógyítást, az ördögűzést, a sok szép tanítást, — de azért képesek voltak már másnap torkuk szakadtából kiáltani, hogy feszítsd meg Őt! A nép, a tömeg, meggyőződés nélküli, mindig befolyásolható, oktalan is. Azért nem is ő a hibás, hanem a vezetőik.

C) A tanítványok értékelése

Ez olyan fél-értékelés. Egyelőre alusznak a jó vacsora után. Aztán mikor komolyabbra fordul az ügy, saját bőrük mégis csak fontosabbá válik, mint Krisztus ügye. Mi tagadás benne, ők nem akarnak kockáztatni. Inkább a hasznos futást választották. Még Péternek kicsit tökéletlen hadonászása is mennyire nem teszi ránk a megtermett hősnek Jézus-értékelő, kiforrott magatartását.

D) Egész értékelés:

Szűz Mária, Szent János és egy-két asszonyszemély értékeli a keresztt alatt. Ők a kivégzettnek hozzátartozói, tehát a megvetés tárgyai. És mégsem félnek ott a katonák között sem. Ilyen hősi típusok lettek az apostolok is a Szentlélek eljövetele után. Ilyenek voltak a vértanúk. Ilyenek voltak a szentek.

2) Melyik csoporthoz tartozom én?

Az elmélet világos. Vajjon a gyakorlat is világos? Értsem meg jól, hogy amint Júdást nem biztosította sem apostoli mivolta felől, sem üdvössége felől, az a körülmény, hogy Jézus nevelése alatt élt, — épp úgy nem biztosít engem sem a reverenda. Itt csak egy segít, ha beletöröm magam Krisztus szent szolgálatába. Ezzel a nagy szándékkal töltssem a nagybójt napjait.

134. JÉZUS PILLANTÁSA PÉTERRE

1) A pillantás előzménye Jézus Szívében

a) Talán épp azokban a percekben, amikor Jézust a szolga arculütötte, mikor a Főpap megszagatta ruháit azzal a kijelentéssel, hogy káromkodott, mikor a tanács kimondotta, hogy méltó a halálra, —

talán épp ezekben a percekben Péter fokozatosan mindinkább megtagadja az Urat.

Jézusnak Péter tagadása fölött érzett fájdalma biztosan erősebb volt, mint a szolgának arculütése.

b) Jézus szívszaggató fájdalma

Péter tagadása több neki, mint a szolga arculütése.

Péter tagadása több neki, mint a főpap megállapítása.

Péter tagadása több neki, mint a tanács halálos ítélete.

Jézus Szíve fölsajog, mintha azt mondaná:

Péter, akit annyi jóval elhalmoztam, akit Egyházam fejévé tettem, Péter, te Szívemet téped.

2) A pillantás

A mérhetetlen fájdalom pillantása szívettépő Péterre...

A mérhetetlen szeretet pillantása az áruló Péterre...

A fölfoghatatlan megbocsátás pillantása az Istentagadó Péterre...

Vajjon Jézus pillantásai miránk, főleg a szentáldozásban milyenek?

3) A pillantás hatásai

Péternek lelkébe nyílt Jézus fájdalmas tekintete. E tekintettel egyidőben csodás kegyelmeket közvetített a megbocsátó Jézus az ő hűtlen Péterének. Péter pedig a csodás kegyelmeket fölfogta: azonnal otthagyta a bűnnek színhelyét, keservesen sírt. Sírt egész életében, mikor a bűnre gondolt. Többet nem tagadta meg Krisztusát. Bűnét pedig és az Úr irgalmát bűnével szemben mindig hirdette.

Vajjon miránk hogyan hatnak Krisztus pillantásai?
E pillantásokkal közvetített kegyelmeket hogyan használjuk fel?
Szent Péter, könyörögj érettünk!

135. AZ ELFODOTT KERESZT

Meglepő jelenség az, hogy amikor az Egyház élete és ennek az életnek legfejlettebb megnyilvánulása: a liturgia nagypéntek felé közeledik, s az utolsó iramra hangolja magát, pont akkor elfödi a keresztet. Az ember hajlandóbb volna azt gondolni, hogy ha egész esztendőben el volna fődve a kereszt, akkor is pont az utolsó iramnál kellene felfedni, hogy tekintetünk rásegeződjék, hogy húzzon és vonzzon bennünket a nagypéntek végtelen realitása felé.

S ime előttünk áll egy lila lepel, amely a keresztet elfedi.

Mi lehet az Egyház szándéka ezzel? Az ilyen szándékokat az Anyaszentegyház nem szokta teljes egészében kifejtteni. A kifejtést rábízta sokszor a kegyelemre az egyes lelkekben.

Mi ebben sejtjük az Egyház szándékát:

A feszületek, amelyek el vannak most fődve, mind rajtunk kívül vannak. Lelkünk, amikor rájuk tekint, magunkból kifelé irányul. Pedig most, épp most az ideje annak, hogy Krisztus keresztjének titkaiba a legmélyebben hatoljunk be és pedig mint olyan titokba, mely sokkal közelebb áll hozzánk, mint a rajtunk kívül levő kereszt. Szemléljük a Keresztrefeszítettet lelkünk belsejében, úgy

1° mint, aki velünk egy;

2° mint, aki bennünk is valamiképpen keresztre van feszítve és

3° mi vele együtt keresztre vagyunk feszítve.

1) **Mint aki velünk egy:** mi ezzel a Megfeszítettel valóban egyek vagyunk: tagjai vagyunk, a legszorosabb kegyelmi egységet alkotjuk már a keresztség folytán is, annál inkább a többi szentségek címén és különösképpen is a papi karakter címén, amellyel mi is áldozatbemutatók leszünk.

2) **Krisztus bennünk is keresztre van feszítve valamiképpen.** Ezt az igazságot, ha valaha, akkor épp a passio idején kell jól szemügyre venni. Kétféle keresztrefeszítésre lehet itt gondolni:

a) a bűn által és a

b) a szeretet által.

aa) Bűneinkkel mi valóban — kisebb-nagyobb mértékben — keresztrefeszítjük magunkban Krisztust.

bb) A szeretet keresztrefeszülésében pedig valamiképpen Krisztus önként feszül lelkünkre azért, hogy megváltásának kincseit és keresztjének áldásait minél tökéletesebben közölhesse velünk.

Valóban ez előtt a kereszt előtt is leborulhatunk és mélységes hálával imádkozhatjuk azt.

3) Végül mi **Krisztussal, a Keresztrefeszítettel akarunk** a legtökéletesebben **összeformni**, beléje átlényegülni, Vele egygé lenni: minden kegyelmies megmozdulásainkkal, minden áldozatunkkal és minden hősiességünkkel. Ez a keresztény lelkiség és még inkább a papi lelkiség kiteljesedésének útja:

Lelkünk legbensőjében összeformni a Keresztrefeszítettel.

Akiben minden kereszt és minden áldozat megtalálja a maga főnséges értelmét, értékét és örök érvényét. Legtökéletesebben megtalálja a pap.

136. JÉZUS HALLGATOTT

1) Jézus hozzá méltó hősiességgel hallgatott

a) **Külsőleg**: Gondoljunk annak az éjnek további részére. Kaifásnál, amikor átadták Őt a nép otromba szórakozására (leköpködték, gúnyolták, ütötték: Találd ki Krisztus, ki volt az?) Gondoljunk az elítéltetésre, a hurcolásra, ostromozásra, töviskoronázásra, Barabással való egysorba állításra, a keresztútra, szegezésre és a kereszten való kínszenvedésre: Krisztus csak a legritkábban nyitotta meg ajkát, és akkor is főnséges bölcsességgel.

b) **Belsőleg**: Lelkében nincsen harag, indulat, keserű vádbeszéd a kinzók ellen. Ezek helyett mélységes, erős, de nyugodt fájdalom tölti el lelkét. (Is. 53-1-12.)

2) Okai:

a) Tömegszenvedéllyel, tömegvadsággal és luciferi őrvongással szemben ez az egyetlen helyes magatartás.

b) Ez által Jézus a szenvedésnek még hősiebb fokát gyakorolta. T. i. egyetlen zokszó, egyetlen jajszó nélkül, egyetlen felszólalás és erőlyes tiltakozás nélkül.

c) Jézus vezekelni is akart hallgatásával a nyelv bűneiért, hibáiért. Menynyi és mily undok bűn származik beszédek által a hazug, a parázna beszédek-ből, fölfelé egészen az Istenkáromlásig.

3) A mi okaink a hallgatásra:

a) **Bűnutálat**. Nyelvvel ugyanis rengeteg bűnt lehet elkövetni. Utáljuk meg nyelvünk bűneit és hallgassunk, amikor lehet.

b) Már Szent Jakob apostol mondotta, hogy hiába való annak a vallása, aki nem fékezi meg nyelvét. Sőt igazi férfi jellem sem lehet a fecsegő ember. Az ilyen ugyanis keveset ért a discretiohoz és a titoktartáshoz. A Szentírás erős kifejezést is használ a nyelvvel kapcsolatban. Azt mondja, hogy a bolondnak a szíve is a nyelvén van, az okosnak a nyelve is a szívében van.

c) **Hallgatás nélkül nem lehet komoly lelkiélet**. Ennek pedig az az oka, hogy nincs összeszedettség hallgatás nélkül. Sőt mondhatjuk azt is, hogy a kereszteknek elviselése és szenvedni tudás nincs hall-

gatás nélkül, mert csak hallgatva lehet a kereszttövébe lehajolni és Krisztus szenvedésével egyesülni.

d) További okunk a hallgatásra a mi papi hivatásunk, főleg pedig gyónatatói hivatásunk egészen különös ok arra, hogy minden fecsegő szellemet tartsunk távol magunktól. A gyónatató pap a világ legfőbb titoktartója. Legyen ő is valóban a titkok legbiztosabb temetője.

e) További okunk a hallgatásra vezeklés a nyelv bűneiért.

f) Legmagasabb okunk a hallgatásra: a Jézushoz való hasonlóság. Ha Ő úgy hallgatott, mi is hallgatunk Őerte és Ővele, különösképpen akkor, ha ez a hallgatás a bántalmak és becsületességbe való gázolás miatt hősiességet kíván. Ilyenkor igazi nagy erénygyakorlat. Jézusnak különös vigasztalására szolgáló erénygyakorlat a hallgatás.

137. JÉZUS ÉS BARABÁS

1) **Megmérettél Uram** a nép ítéleténél, Barabásnál könnyebbnek találattál. Pedig hát ki Jézus és ki az a Barabás? Most pedig a nép ítéletében egészen fordítva áll, Jézus kivégzendő a bitófán, Barabás pedig szabadlábra helyezendő. Miért ítél így a nép? Azért, mert a népnek ritkán van objektív ítéllete, inkább csak szubjektív, t. i. érzések és benyomások alapján.

Mi is úgy vagyunk a bűn alkalmával, amikor egy kicsiny, nyomorult élvezetért, vagy hiúságért elejtjük Krisztust. Mennyi jogunk van efölött bánkódni! Mondjuk elégtételképpen is Jézusnak: Uram, Te kellesz nekem és nem Barabás!

2) **Micsoda megaláztatás ez Jézusra.** Úgy tűnik fel a népitélet, mintha csakugyan egységes volna, amiért is Pilátus is helybenhagyja. Sőt még felelősséget is vállal a nép: az ő vére mirajtunk és a mi fiainkon.

Ezt a megaláztatást csak fokozzák azok a körülmények, amelyeket Pilátus az ő gyávasága folytán teremtett, hogy Jézus iránt könyörületességet keltsen a lelkekben. Jézus mint megroncsolt ember alul maradt az értékversenyben Barabással szemben.

Betetőzi pedig mindezt a legnagyobb megaláztatás. Ő ugyanis Isten előtt valóban úgy áll, mint a legnagyobb bűnös, sőt mint a világ minden bűnének hordozója. Borzasztó terhet visel és pedig tiszta öntudattal.

3) **Miért Uram mindez?**

A felelet az, hogy éretted is, kevélységed miatt. A mi legfőbb sebünk a paradicsomban elfogadott kevélységi seb. Ezt a legmélyebb sebet Jézus úgy akarta gyógyítani, hogy a legmegdöbbentőbb alázatgyakorlatokat vállalta és mutatta be.

Alázatos szívű Jézus, taníts meg engem igazi alázatra és alázatos helytállásra, főleg olyankor, amikor a hiúság és kevélység előnteni akarja lelkemet. Gondoljunk ilyenkor Jézusnak Barabással kapcsolatos esetére.

NB. Harcolni fogok mindig a kevélység ellen magamban. Indítékaim: a kevélység is ronda, aztán bűnbe visz, bűnökben tart, lefoglal, Lucifernek is legerősebb csapdája. S mindezekhez veendő az, hogy a kevélység olyan, mint a vérhaj, titokzatos és nem fáj, csak ha kiüt, akkor a kiütések a legundorítóbbak és gyógyítani igen nehéz.

Ezzel szemben az alázat erénye a valóságban igen vonzó, sőt a szelídséggel együtt valósággal hódító. Maga Jézus is különösen kiemelte ezt az ő két vonását: „Mitis sum et humilis corde!”

138. A MEGOSTOROZÁS

1) Az ostromozás Jézusnak nagy szenvedést jelentett.

Amikor Jézus jóelőre megmondotta tanítványainak, hogy szenvedni fog, különösen kiemelte a megostoroztatást. Valóban már maga a fizikai szenvedés is az akkori gyakorlat szerint igen súlyos volt. Könnyen megesett, hogy az áldozat kiszenvedett a megostorozás következtében. Módja korbácsolás volt, illetőleg ostromozás szíjból készített és görcsökkel meg vasgöbökkel ellátott eszközökkel.

Jézusnál hozzá kell vennünk azt, hogy az Ő teste, mint amely Szűz Máriából való és a Szentlélek működésével jött létre, ha egészséges volt is, de igen finom test volt és igen érzékeny.

Tetőzte ezt a szenvedést Krisztusnak levetköztetése és az a körülmény, hogy ezáltal megbélyegzést kapott egész életére.

2) A megostoroztatás okai:

Közvetlen az adott rá okot, hogy Pilátus gyáva volt. Miután nem talált Jézusban vétket, el akarta engedni. Megostoroztatta tehát, hogy a zsidókat így indítsa könyörületre.

Az igazi ok azonban az érintetlen Jézus megostoroztatásánál az, hogy Ő vezekelni akart az emberiség tisztátalansági bűneiért. Valami rettenetes bűntömeg ez az emberiség adósságainak lapján. A kéjteljes bűneiért Jézus saját testének rettenetes, hasogató fájdalommal fizet. Az a majdnem agyonvert, a feloldozás után lerogyott Jézusnak tekintete a parázna emberre esik. Mily órlási ellentét Jézus tiszta és szenvedő tekintete és a paráznság tűzétől égő tekintet között.

3) Vizsgáljam meg tisztaságomat a megostorozott Jézus szenvedésének tükrében.

Vannak-e erős elveim ezen a téren? Tekintsek Jézusra és állítsam össze egészen elszánt szilárd elveimet.

Van-e áldozatos magatartásom, főleg az apró dolgokban való önlegyőzéshez? Nézzek Jézusra és értsem meg, hogy nekem nem lehet megkerülnöm a hősies áldozatokat, nem lehet alkudnom, nem lehet gyávnak lennem.

Allítsam oda a paráznaság szellemével szemben az önmegtagadás szellemét, mint életemnek egyik vezérelvét. Csak ez ment meg a bűntől, mert csak ez biztosítja Jézusnak sok kegyelmét szent tisztasághoz.

NB. A tisztaság nagyon érzékeny és gyöngé pont. Szinte infirma (= beteg). A katolikus papság főproblémája. Ide kemény fegyelmezettség kell, s annak komoly és tervszerű begyakorlása. Ha ezeket tudjuk és gyakoroljuk, akkor megértjük a szentek magatartását, hogy miért alkalmaztak olyan és annyi testi fenyítéket, nemcsak Szent Pál, aki szintén verte testét, hanem egy Szent Alajos és szent Kázmér is. Értjük azt, hogy miért tagadták meg érzékeiket szinte állandóan és miért volt bennük olyan nagy vigyázat és óvatosság főleg a nőkkel szemben.

A tisztaság dolgában csak az Isten bő kegyelme segít, ez a bő kegyelem pedig annak osztályrésze, aki megtette a magáét kemény, önfegyelmező magatartással.

139. TOVISKORONÁZÁS

1) Jézus nagyon sokat szenvedett emiatt.

a) Fizikailag. Világos ez, ha meggondoljuk lefolyását, hogy t. i. összeroncsolt testére durva katonaköpenyt húztak, aztán leültették, majd töviskoronát szorítottak fejére, természetesen durva kézzel és ezt a koronát náddal verdesték.

b) Lelkileg. Heródes előbb csak egyszerűen bolondnak ítélte. Most aztán ezek a katonák akarták Neki megadni a tisztességet és ezért mint királlyal bolondoztak vele. Királyi személyét, méltóságát, hatalmát tették gúny tárgyává. A királyi trón mániákusaként kezelték Őt, s durvaságukhoz méltóan mulattak áldozatukon. Kell korona? Nesze kapsz! Kell jogar? Nesze kapsz! Kell trón? Nesze kapsz! Kell hódolat? Nesze kapsz! Kell palást? Nesze kapsz!

S mindezekkel a durva katonák tudtukon kívül is képviselték az emberi nemet Krisztus Királlyal szemben. Ő valóban Király, az igazi Király, sőt az egyetlen igazi Király. Ha valakit, úgy Őt illeti meg a korona, a jogar, a palást, a trón, a hódolat. Milyen elszomorító látvány, hogy az emberiség a földi Krisztusnak csak ilyen koronát tudott adni, csak ilyen jogart tudott adni, csak ilyen palástot tudott adni, csak ilyen trónt és ilyen hódolatot tudott adni. S mindez csak akkor jutott eszükbe, mikor bolondozni akartak vele.

2) Miért akart Jézus annyit szenvedni így is?

A mi kevélységünk miatt, amely szinte megkoronázza és királynak kiáltja ki önmagát. Tömjénezést, szinte imádást igényel önmagának, s nem hajlandó másnak — Istennek sem — a tökéletes hódolatot megadni. Itt van a mi legnagyobb bajunk, ami kezdődött már a paradicsomban, amikor az első emberpár Isten akart lenni.

Töviskoronás Jézus, taníts meg minket alázatra!

140. KERESZTÚT

Bevezető megjegyzés:

1) Kinek útja

a) A Krisztus útja: szenvedése történetének talán legmeghatóbb szakasza.

b) A pap útja vaskos keresztút. A Főpap mögött járó papnak nem lehet Krisztus keresztútja mellett haladnia. Azon sem lehet csodálkoznia, hogy Krisztus sorsában valamennyire osztoznia kell. Ezt különben igazi papok mindig nagylelkűen értelmezték és szerencséjük tartották, hogy Krisztus sorsában osztozhatnak.

Csak azt kérjük gyakran az Úr Jézustól, hogy világosan lássuk azt az utat, amelyen Ő akar vezetni bennünket és soha meg ne torpanjunk rajta.

c) A lelkek útja. A keresztrejtvényből minden léleknek jut. S meg kell ezt oldania, itt jelentkezik a papnak legfőnségebb hivatása: e roppant rejtvény megfejtésére megtanítani a lelkeket, elsősorban példájával.

2) Milyen út?

Sohasem és senkinek sem olyan rögzös és keserves, mint Krisztusnak volt. Krisztus után a keresztút már nem is félelmes, mert a szenvedés fullánkja beletört Krisztus Szívébe.

A keresztút a tisztulás útja: bűnöktől, hibáktól, szenvedélyektől való tisztulásnak útja.

Sokszor van részed igazságtalan megítélésekben. Fogyatékos adatok és téves információk alapján.

De nemcsak a papot, hanem a híveket is érik elítélések olyan formán, mint előbb mondtuk a papnál.

A keservek mélysége: már magában is nagyon fáj az elítélés. Még inkább, ha nincs egyetlen védőszó, ha nincs egyetlen sajnáló tekintet, hanem csak gúny, és kaján gyűlölet vesz körül.

Rágljuk meg! Izleljük meg ezt a nagy keresztet (elvileg Krisztus álláspontján álljon a pap, más dolog az, hogy fáj az elítélés, a megszólás, a szeretetlenség.)

3) **Égig érő hősiesség:** igazságtalan halálítéletet töretlen nagy lélekkel viselni s a gyilkosoknak megbocsájtani.

Jézusnál ez a hősiesség istenien főnséges formákat ölt és végtelen értékű tartalmiságban, vagyis benső erényekben érvényesül.

Az igazságtalan ítélkezésekben helytálló hősiesség kisebb foka: nagylelkűen tűrni és minden ösztönös bosszúvágyat leszerelni.

Legyek hősiess, mikor igazságtalan ítélet ér: Jézus szentséges példája miatt; fakírok, indiánok megszegyenítő példája miatt; belső erényértékek a példaadás miatt; főleg híveimnek szóló példaadás miatt. Ők ugyanis Krisztus példáját is csak a papon keresztül tudják igazán értékelni.

E hősiesség kezdő gyakorlatai:

- 1° Óhajtok magamról igaz véleményt hallani és ha kapok, hálásan veszem.
- 2° Óhajtok magamról bármilyen létező véleményt hallani; és amikor hallok, nagylelkűen fogadom.
- 3° Kellő alkalommal érdeklődöm mások véleménye felől magamról, de csak olyan személytől, akiről tudom, hogy őszinte lesz egészen. (Hibáim összeírásánál kérem ki a lélek mélyére süllyedt savanyú ítéleteket is.)
- 4° Nem óhajtott vélemény-nyilvánításokat türelemmel viselem.
- 5° Igazságtalannak látszó ítéleteknél nem ütöm rá a megbélyegzést, ha csak nem kívánja Isten akarata.
- 6° Valóban igazságtalan ítéleteknél pedig Jézus példájába kapaszkodom.

4) Ne ítéljek el soha:

a) ártatlant se Jézust bűneimmel. Se paptársamat ítélő szavakkal. Se hiveimet majd, ha nekem nem fognak tetszeni.

b) Még bűnöst se: Amióta Jézusnak fölrották, hogy a bűnösök barátja. S aki valóban azért jött, hogy keresse és üdvözítse az elveszettet. Aki megbocsátott mindenkinek, aki hozzá közeledett; aki elmondta példabeszédét az elveszett bárányról, meg a tékozló fiúról.

Különösen ne ítéljek el soha bűnöst, ha az én elveszett bárányom, az én tékozló lelki gyermekem.

Egy nehézség az előbbiekkal szemben. A bűnös közlelő izgat, háborít, pl. bosszantó ember.

Felelet: vajjon a kegyelem és emberszeretet izgul és háborog benned? Vagy inkább, sőt csakis a szenvedély? Ez pedig büntárs. Önmagadat ítéléd el azzal az izgulással és háborodással.

141. JÉZUS MAGÁRA VESZI A KERESZTET

Keresztet vállaló és hordozó akarat.

1) **Jézus Krisztusban:** Elnézem a kereszt után nyúló Krisztust. Befurakodom szentséges lelkébe, akaratvilágába. Csodálom azt az erőt, s annak elszánt irányát az Atya felé. Tőle veszi a keresztet is. (Emberek, világ, környező viszonyok, a végtelen akarat sugarai alatt állnak. Ilyen lehetőségek közé helyezett az Isten és tud mindenről.) S nem panaszkodik. Eltörpülnek az eszközi szempontok... (főpapok, farizeusok, Pilátus, népgyűlölet, katonák.)

S szinte megdőbbenve bámészkodom rá az emberszereteten erre a nagyságára, mely szívét eltölti a keresztvállalás pillanatában. (Hősiesség: keresztet vállalni.)

2) **Krisztus papjában:** Ez a magatartás, vagyis a keresztet vállaló és hordozó elszántság dönt, hogy lesz-e Krisztusnak fölszentelt papjából gyakorlata is igazi pap, Krisztusnak megváltó társa.

Ez a magatartás az apostoli, lelkipásztori erőnek sugárközpontja. E nélkül bomlik az apostoli gerinc és tartalom és Krisztuskapcsolat: és bomlik az átfogó és lelkek mélyére ható megváltói munka is.

Tehát akarom igaz akarással ezt a magatartást. És nem fogok csodálkozni azon, hogy az én vállamat is kereszt éri, hogy Isten kipróbál, rám rakja híveim bűneit, hogy Jézushoz hasonuljak.

Minden keresztet Krisztus-központiséggel fogok föl és oldok meg, mert csak így lehetséges igaz és egész megoldás.

3) A pap híveiben:

Kétségtelen az, hogy a hívó lélek egész értékű kibontakozásának leglényegesebb hordozása s egyben biztosítéka a keresztet vállaló és hordozó elszánt magatartás. Csodálatos érték egy-egy lélek, akiben ez következetesen megvalósul.

Bár csak sikerülne a lelkipásztornak minél több emberlélekben ezt az akaratot létrehozni!

Eszközök ehhez a sikerhez:

a) A lelkipásztornak belső keresztviselése.

Minél elszántabb és hősiebb ez, annál több hasonló elszántság és hősiesség lesz a lelkekben.

b) A pap külső példája.

c) A pap tanítása: minél bensőbb meggyőződéssel és minél nagyobb lélekszeretettel.

142. TESTI ÖSSZEROPPANÁS A KERESZT TERHE ALATT

1) Jézus

valóban összerogyott, a szenthagyomány szerint háromszor is. Krisztus nagy szenvedése misztérium. E hármassal összeroppanás mintha még fokozottabban misztérium volna.

Szemléljük a hármassal esést: A súlyos kereszt rázuhan. Krisztus sziklatörmelékekbe ütdök. Mily gyöngye lehet! A tömeg szórakozik. A katonák kiméltelenek: rúgják, ütök, fölrántják. A főpapok, farizeusok dühösek, hogy talán már félúton meghal. Senki irgalmasan nem segít.

Jézus lelke, szíve mind e tények ütközőpontjában: elfogadja a keresztet, viszi tovább. Atyához imádkozik. Elszántan néz a második és harmadik esés felé, halálos fáradságát hősi akaratával cipeli.

Jézusnak testi erői is végesek voltak. Akarata azonban győzte türelemmel és erőlködéssel.

2) A pap

Lehetőségek összeroppanásra a kereszt terhe alatt: idegkimerülés, idegösszeroppanás, szerencsétlenség, testi kór, becsületvesztés.

Magatartás ilyen összeroppanások idején. Jézusra

nézni és nagyon figyelni a sziklás földre terült fájdalmak-férfiának akaratí feszülését. Neki sem volt könnyű. Nem fürdött lelke a vigasz tengerében. Akarata összes energiájával küzdött. Tegyek én is ennyit. Ezt bírom. Jézussal együtt szenvedni. S akkor akármilyen testi összeroppanás alkalmával sem lesz részem erkölcsi és jellembeli összeroppanásban.

3) Hívek

Roppannak ők is a kereszt terhe alatt. Sokan. Többnyire tehetetlenül fogok állni mellettük. (Jóbnál szó nélkül ültek barátai.)

De bárcsak mellettük állnék és a legtapintatosabb fölemelő szavakat eltálnám! És ha meg tudnám fogni helyesen az őket nyomó keresztet és könnyíteni rajtuk! Olyankor fogom érezni tehetetlenségem mázsás terhét. De ha jól járom az én keresztutamat, akkor a keresztút-járás megkönnyíti híveimnek is a keresztútjárását.

143. JÉZUS TALÁLKOZÁSAI KERESZTÚTJÁN

1) Férfiakkal.

Nem beszélünk itt a hóhérokról, katonákról, papokról és farizeusokról. Ezeknek ugyanis nem volt igazi találkozásuk Jézus Krisztussal. Ők csak valakivel találkoztak, aki majd az utolsó ítéleten bírójuk lesz. Rettenetes igazság ez: nem találkozni Krisztussal, pedig talán mellettem, pedig talán kezemben van.

Az első férfi, aki Krisztussal kénytelen-kelletlen valóban találkozik, Cirenei Simon. Nem kereste Jézust. Nem is igényelte. Véletlenül jött útjába és erőszakosan hozták kapcsolatba Jézussal. Nem bánta meg. Jézus nagy-lelkű volt iránta.

Férfiak Krisztus keresztútján. Keveset visz oda lelkének részvéte. Meg kell fogni őket, hol erős szóval, hol hatalmi karral, hol pedig ügyességgel. (Ez utóbbi a legsikeresebb.) S oda kell adni nekik a munka nehezét, mint kitüntetést. Ők tudnak terhet cipelni. És Jézus hálás nekik. Legszebb lelkipásztori siker a Krisztus útján járó öntudatos és teli lelkű férfi.

Pap, aki Cirenei Simon, akinek nem kell Krisztus terhe és keresztútja. Aki a tömeg szája és hivatali kényszere miatt nyúl kelletlenül a dologhoz. Jézus őt is melegítgeti. De kevés melegszik föl igazán. Miért? Azért, mert a pap, aki Cirenei Simon, igen sok kegyelmet tékozolt már. Libera nos Domine! (Nem találkozott egyel sem Jézus, aki egész komolyan vette volna Jézus dolgát — a keresztúton.)

2) Nőkkel. (Érzékeny és pietisztikusabb anyag.)

Ezek már nem Cirenei Simonok. Nem kényszerülve és nem véletlenül találkoznak az Úrral.

a) **Az édesanya**

Szemléljük a jelenetet. A hét fájdalom összetalálkozását. Micsoda megáradás mindkét Szívben! S bírja mind a kettő. A szenvedő papnak egyik legnagyobb keresztje az ő szégyenét és kínját látó és megszenvedő édesanya jelenléte. Istennek ajánlani ezt is, ha életünkben előfordul.

b) **Veronika**

Őszinte részvét és figyelem van benne: segít, amivel tud. Olyan finoman találékony! Kendőt még senki sem nyújtott Jézusnak, amióta arcuköpdösték, amióta verejték és vér csorgott végig arcán tövis koronája alól, amióta földre hullva az út szennye érte.

Főnséges szándék letörölni Krisztus arcáról a szennyet. A mi életünkben fogalmazzuk ezt majd egészen gyakorlatilag. Tartsuk tisztán Krisztus arcát:

a) anyagi eszközökkel (gondolj templomi pókhálókra, oltáron, misekönyvön, miseruhán, kelyhen található piszokra. És hát feszületen meghúzóódó évtizedes patinára).

b) Imával, főleg engesztelő imával.

c) Vezekléssel.

d) A tiszta léleknek odanyújtásával, hogy Krisztus az ő arcvonásait rávigye.

A keresztútnak főnséges női alakja, Veronika. A Krisztus iránt való részvét örök szép példája.

c) **Jeruzsálemi asszonyok**

„Siránkozásnak és jajgatának felette”. Nem félték, hogy leütik őket a zsidók.

Kegyeltes jó lelkek, akik hangokban és könnyekben hullatják szívük bánatát. Nem elég gyakorlatiak, mert bizony Jézuson mit sem segítenek. De még mindig gyakorlatiabbak, őszintébbek, mélyebbek, bátrabbak, mint Jézus férfi hívei. Sőt mint tanítványai, kiknek hült helyük. Jézus végtelen önzetlenséggel és tárgyilagossággal csak az ő lelkük üdvét nézi és súlyos tanácsot ad nekik: „Magatokon és fiaitokon sírjatok, mert ha a zöldelő fával ezt cselekszik, mi lesz a szárazzal!” (Ha a bűn miatt ennyire vágja Isten Jézust, mi lesz a bűnös emberrel?)

144. JÉZUS CÉLHOZ ÉR

1) **Megfosztják ruhájától**

a) Jézus sebei felszakadnak, amikor tépik róluk az odatapadt ruhát.

b) Jézus meztelen (micsoda megpróbáltatás!)

c) Jézus teljesen szegény. (Nincs többé semmije.)

Készen van világmegváltó áldozatához.

Egy kis alkalmazás:

Krisztus papja ne essék kétségbe, ha tépnek rólad hozzátdapadt dolgokat; ha csupaszon állsz a tömeg előtt. (Nincs semmi védekezési lehetőség. Semmi segítség sincs.) Ha teljesen szegény lettél.

Mert akkor vagy a legalkalmasabb Krisztussal áldozattá válni.

2) Jézust keresztre szegezik

Mérlegelni ezt a szenvedést: durva fekvőhelyre dobják az egyseb testet, kifeszítik. (Innen a név is: keresztfeszítés és feszület.) Szegeznek.

Az áldozatot oltárára erősítik: ez a közvetlen előkészület az áldozat bemutatásához és mily csodálatos Jézusnak a szelíd és néma báránynak türelme!

A papnak is kijut Krisztus gyötrelmeiből. Csak rendesen apróra szedve, részletekben. Ilyenképpen akad neki is kemény helye, durva fészke; feszítik sokszor az ő izmait és idegeit is; aztán szegeznek is — olykor csak alig érezhetően, máskor talán gombostűvel, (szurkálják, piszkálják) majd vas-szeggel.

Bárcsak világos lenne a pap előtt a kegyelem fényében, hogy minden arra való, hogy tökéletes áldozat legyen belőle.

Edzem lelkem, főleg a keresztút végzésénél: Uram, kész vagyok mindenre! Csak adj világosságot és erőt!

3) Jézus meghal a kereszten

Ezt megelőzte 3 órás halálgyötrelme: Krisztus élete kiszenvődében.

A befejezés: Tökéletesen sikerült. Istenien egyszerű és fenséges lezárása. Beteljesedett: Atyám kezeidbe ajánlom lelkemet.

Az én halálom: biztos. Lehet, hogy Krisztuséhoz hasonló nehézségek között és talán hozzá többé-kevésbbé méltó hősiességben fog megtörténni. Nagy kegyelem az ilyesmi. Akarom már most, hogy legyen hasonló. Életemnek befejezését felajánlom már most, mint tökéletes áldozatot. Kérem is naponként, hogy tökéletes áldozat legyen. Legforróbban pedig azért könyörögök, hogy becsületes, értékes, tökéletes papi élet méltó záradéka legyen.

Híveim halála: Nagyra értékelni az utolsó pillanatokat. És minden buzgósággal arra törekedni, hogy a lelkek kihasználják az utolsó pillanatokat, sőt tökéletesen kihasználják. Az ő örökkévalóságukra nézve is roppant szerepe van az utolsó pillanat helyes kihasználásának.

145. JÉZUS ADOMÁNYA

(Nagycsütörtök.)

I. Prael: Gondoljam el az utolsó vacsorai lábmosás, konszekrálás stb. jelenetét.

II. Prael: Kérem azt a kegyelmet, a szeretetet, amely méltó az Eucharisztia szeretetéhez.

1) Jézus adománya:

Olyan felemelő jelenség már az is, amikor valaki olyan adományt ad, amelybe lelkét vitte bele, akár asztalos, akár festő, akár szobrász, akár építész, akármi más az illető.

De az ajándékozó lelkületnek mekkora bölcsességére, szeretetére és hatalmára volt szükség abban a végtelen adományban, amit Eucharisztának nevezünk.

a) **Mekkora bölcsesség:** Jézus elmegy és mégis itt marad közöttünk: Jézus emléket hagy és ez az emlék táplálék, melyet el kell fogyasztanunk, mintegy megsemmisítenünk és mégis emlék marad; ez az adomány maga az Isten és mégis annyira hozzáférhető és megközelíthető, mint a mindennapi kenyér. Mily nagyszerű bölcsességgel dolgozott Jézus, amikor ezeket az ellentéteket oly megható egyszerűséggel hozta össze!

b) **Mekkora szeretet:** csakis az sugalhata a bölcsességnek fontos találékonyosságát. Az Eucharisztia a szeretet áldozata, a szeretet eledele, a szeretet szentsége. Folyton égő és soha el nem égő csipkebokor.

c) **Mekkora hatalom:** A csodáknak valóságos csomópontja, kezdve a transzsubstantiációval, a kiterjedésnélküliséggel, folytatva aztán a substantia és az accidens viszonyával, aztán a tetszésszerű sok helyen és minden kis szemernyi ostyában egészen jelenlévő egyazon Krisztus csodája stb.

Mindezek a legszorosabb értelemben vett misztériumok.

És mindez a bölcsesség, szeretet és hatalom személyenként és egyedenként reánk vonatkozik. Bizonyos az, hogy Jézus az Ő irántunk való roppant szeretetének nagyobb bizonyítékát jobban már nem szolgálhatta.

2) Az én adományom

Ha megértettem Jézus nagycsüdtörtéki adományát, akkor megdöbbenek arra a gondolatra, hogy nekem ezt az ajándékot viszonznom kell. Megdöbbenek pedig azért, mert igazán koldus vagyok. Ami szegény existenciám van, az is teljesen Istentől való.

Ha mégis rendezni akarom azt, amit adhatok nagycsüdtörtéki viszonzásul, a következőkben összegezhetem:

a) **Hiszem, hogy szeretsz engem.** Viszont ajándékom legeleje a törhetetlen és soha meg nem fogyatkozó hit Jézusnak irántam való túlradó szeretetében. Ezt a hitet soha ne engedjem, még halványulni sem, még ha a szenvedésnek éjszakája borulna is reám.

b) **Ki kell dolgoznom magamban az egészen tiszta szeretetet Jézus iránt és azt is felkínálni Önek.** Ebben a szeretetben legyen benne egész egyéniségem és minden jóakaratom.

c) **Az előbbi szeretet szellemében olyan készséget neveljek ki magamban, amellyel minden alanyi erőmet bele tudom adni abba, hogy a szentáldozásban belém oltott Krisztus legyen az én igazi életemnek csirája és ebből a csirából nőjön ki minden fejlődésem, minden virágzásom és minden gyümölcsöm.**

Ha azt a három ajándékot valóban adhatom Jézusnak, akkor viszont olyan viszonzást nyújtok az Ő végtelen szeretetéért, amely Őhöz az egészen méltó és igényét velem szemben kielégíti.

Jézusom, adj nekem tökéletes eucharisztikus szellemet!

146. A NAGY PÁN (ISTENEMBER) HALOTT

I. A tény

Az Isten-halál abszurduma

A természet gyász-csodája. (Miráculuma) A hideg koponyák hegye.

Emberi megindulás. (Krisztus kiszenvedett és megindul az ember. A halálban, pusztulásban ott van az élet csirája...)

Fejemet a kereszt hideg tövére hajtom és azt forgatom lelkemben: az én egyetlen Uram halott. Szeretlek, bitóra húzott Uram! Minél jobban gyaláznak, annál jobban szeretlek. Nem tudok szabadulni a gondolattól: Szíve megszakadt. Fekete szemfödőt borítok lelkemre és lemerülök gyászom fenekére. És gyászom tengermélyén megragadom a hivatás ténykérdését. Valóban a tényeknek van hatalmuk, bizonyító erejük.

Ezzel lehetett a világot megváltani, a bűn adósságlevelét széttépni.

II. Oka. A szerető szív keserű nyugtalanságba megy át. Miért? Nem talál erre feleletet. Szeretné tetemre hívni a gyilkosokat és megfeszíteni mind egyiket. (Az egész világ gyilkos.) A tetemre hívottak közt vagyok én is: vádolnak; verejtékem kitör.

III. Emberséges, sőt szerető szívnek bosszúvágya

Uram, kin és hogy bosszuljam meg ezt. Ne legyek kebelbarátja a világnak. Szerelmét hagyjam el. A világé vagyok = dicsőség, hír, élvezetvágy. Egy gyilkoson bosszút állok, saját magamon. Halálra ítélem szeretetből magamat. És felnézek a keresztre: Halálban is diadalmas Uram, fogadd ezt az elszántságot és segíts engem, hogy ezt a halálos ítéletet diadalmasan végrehajtsam!

Bárcsak úgy rajtam is kiverődnének a jézusi vonások! A lélek szeretetével melengetem Jézus kihalt testét!

147. JÉZUS ÉS MI A KERESZT ALATT

I. Prael: Gondoljuk el, amint a Szűz Anya ölébe tették az Őr Jézus Krisztust.

II. Prael: Kérjük azt a kegyelmet, hogy legyen hasznunkra Jézus rengeteg szenvedése.

1) Szemléljük Jézust, a holtat, nagy szeretettel. És forgassuk lelkünkben ezeket a gondolatokat.

a) Uram, csakugyan ily végtelenül szeretsz Te engem? Ha egy anya végkimerülésig keresi tévelygő gyermekét; ha nagy szenvedések árán akarná megmenteni őt; ha ilyen nagy szenvedések árán akarná visszanyerni őt, még csak jobban érteném. De hogy egy Isten keresse így tévelygő gyermekét a végkimerülésig és halálig és hogy ilyen szenvedések árán akarja visszanyerni

őt, ezt nem értem. És ha mégis így van, akkor ehhez valami egészen különös szeretet kellett. S úgy látszik, ez az a szeretet, amely a kereszten fejezte be művét.

Istenem, mennyire ki kellene nekem tágítanom szívemet és mennyire érzékenyvé tenni lelkemet, hogy le tudná foglalni ez a csodálatos szeretet.

b) Uram, csakugyan ily roppant komoly az élet? Ennyire komoly, hogy így kellett Neked példát adnod, elől menned és engem felvilágosítanod?

Hát csakugyan ilyen komoly az érzékiség kérdése? A lustaság kérdése? Az anyaghoz tapadás? S a kevélység kérdése?

Ha Te halálosan komolyan vetted az én legsúlyosabb kérdéseimet, vajjon nekem nem kell-e ezeket halálosan komolyan vennem?

2) Átszúrt Szíved fölé hajtom fejemet és őszinte, jó lélekkel mondom ezeket:

Jézusom, bárcsak ne szenvedtél légyen érettem hiába. Bárcsak halálosan komolyan fognál fel az életet és annak lényeges teendőit. Bárcsak meg ne botránkoznék soha Benned, főleg keresztedben. Őszintén fájjalom, hogy anyiszor megbotránkoztam eddig Benned és keresztedben.

Jézusom, legyen szívem olyan új sír, amelyet szívesen foglalsz el és támadj föl abban és add meg nekem is diadalmas életemet.

148. HUSVÉTI ALLELUJA

A föltámadott Jézus diadalmasan kikel sírjából, az ellenfelek, katonák — földre esnek.

A tiszta szeretet örömét — mely egészen tud örülni Jézus örömének — add meg Uram!

I. Örüljünk Jézus örömének és diadalának. Ez akkor is lehetséges, ha kevés örvendő érzelmünk van. Lényeges az, hogy mi akarunk örülni Jézus örömének és diadalának. Hogy fest ez a gyakorlatban?

a) Örvendezés Jézus öröme fölött: elég nekem, hogy Mesterem keresztségének vége. Neki keresztútja többé már nem lesz. Elég nekem, hogy Ő egészen boldog. Elég nekem, hogy Ő boldogtalan soha nem lehet. (Fizikailag érteni ezt.)

b) Öröm Jézus diadala fölött: nagy megelégedéssel mondogatom: Győztél Uram! Fényesen győztél! S a küzdelemben mindig hős voltál.

Ezzel a legmélyebb, legtisztább örömmel gratulálok az Úrnak. Eléje borulok. Megcsókolom lábát és tiszta szőnyegként kiterítem elé tiszta szeretetemet és odaadásomat. Aztán, mintha eltávozna tőlem az Úr, s nézegetem az üres sírt, s leplet; aztán elbeszélgetek az angyalokkal.

II. Örüljünk saját örömünknek és diadalunknak, melynek a feltámadt Krisztus előképe.

a) Örömnünk: minden bűnbánatunk és keservünk és minden esetleges haláltusánk husvéti allelujában fog végződni — ha hűek leszünk Krisztushoz mindvégig.

b) Diadalunknak: mert Jézussal csak győzni lehet és győzni fogunk.

Föltámadt Megváltóm, add meg nekünk azt a nagy kegyelmet, hogy életünk legjellegzetesebb stílusa ez a mélyen örvendező és diadalmas lelkiület legyen. És add meg ezt minden keresztyén testvérünknek és tedd lehetővé minden nem keresztyének.

149. HUSVÉT PAPI SZEMMEL

I. Prael: Krisztus dicsőségesen kiemelkedik sírjából. Krisztus fonségesen kiemelkedik sírjából.

II. Prael: Krisztus, add, hogy mint Főpapot minél jobban megismerjelek, szeresselek és szolgáljalak.

1) **A husvét Főpapunk megdicsőülése.** Vége van számára az élet minden keresztyének és minden földiességének. Krisztus keresztyútja és kereszthalála csodálatos és örök dicsőségbe ment át.

Ebben a dicsőségben Krisztusnak mélységes boldogsága is benn van. Ezt a dicsőséget ugyanis Ő keserves kínszenvedésével túlon-túl megérdemelte.

Nagy kegyelem számunkra, ha megértjük Krisztus szenvedésének és dicsőségének csodálatos összefüggését és ebben az összefüggésben a papi élet fonségét és megváltó nagy titkát, értékét.

2) Tanuljunk a föltámadott Krisztustól

a) Örömet. Itt arról van szó, hogy vegyünk át az Ő öröméből. Örülünk Vele együtt. Mondjuk talán Jákobbal kissé változtatva az ő szavait: elég nekem, hogy a vezér él és boldog.

b) Diadalmas öntudatot. Ezt az öntudatot az igazságok mélységes meggyőződése tartja fönn és a legszentebb küldetés pecsétje teszi örök érvényűvé. Valami kibeszélhetetlen nagy kincs ez a diadalmas papi öntudat. Egy ilyen öntudatnak hordozóját halálra lehet kínozni, meg lehet gyilkolni, de a győzelmi öntudatot nem lehet kiverni a lelkekből. S ez az öntudat abszolút reális öntudat, mert a mi Krisztus Vezérünkkel csak győzni lehet.

Apostolok Királynője, kérünk Téged, taníts meg bennünket Krisztus örömére és győzelmi öntudatára.

c) Tanuljunk Jézustól áldozatot.

Igy a megdicsőült Jézustól talán könnyebb is az áldozat megtanulása, mint a kereszten függő Krisztustól. Itt ugyanis most már nyilvánvaló, hogy milyen fontos az áldozat. Az áldozat ugyanis a gyökere ennek a megdicsőülésnek is. „Si compatimur, et conglorificamur” — mondja Szent Pál.

Ha Krisztus keservesen nem szenvedett volna, nem is dicsőült volna meg. A dicsőség fénye csodálatosan rávilágít az áldozat értékére. Így aztán már könnyebben elfogadjuk az áldozatos lelkület egy-két fontos jellemzőjét. Az áldozatos lelkület ugyanis maradéktalanul odaadó, hűséges lelkület, amely hajlandó fölemészteni is. Az áldozatos lelkület csodálatos ellentétekben érvényesül. Az ellentétek legmélye az, hogy az embernek is át kell mennie a megsemmisülés élményén, sőt talán valóságán és pedig úgy, hogy minden idegszála tiltakozik ellene. Itt a dicsőségben most már látjuk, hogy nagy kár lett volna azokban a rettenetes ellentétekben meghátrálni. Hála Istennek, hogy meg nem hátrált.

Nagyon vigasztaló, hogy a megváltásnak végtelen nagy gyümölcsei, amelyeket Krisztus mostantól fogva oly gazdagon áraszt, mind az áldozatból valók. Az egész új kegyelmi világnak az áldozat a gyökere.

Föltámadott Úr Jézus Krisztus, a Te fölséges ragyogásod világosítsa meg a lelkünkben az áldozatos hivatás nagyszerűségét.

Boldogságos Szűz Mária, taníts meg bennünket az áldozat értékelésére!

150. JÉZUS MEGJELENIK, PÉTERNEK (Lk 24, 22-34)

I. Prael: Gondoljuk el az eseményt.

II. Prael: Kérjük azt a kegyelmet, hogy tudjunk mi is így megbocsájtani, mint Te megbocsájtottál és tudjunk mi is úgy szeretni, mint Péter szeretett Téged.

1) A megjelenés

a) A megjelenés ténye biztos. Az is biztos, hogy nem korholó, vagy büntető jellegű volt, hanem fölemelő, különben Péter, már csak azért is elmondotta volna, hogy vezekeljen előbbi bűneiért. Világos kitüntető jellege is, hiszen Jézus még Jánosnak sem jelent meg, vagy legalább is nem tudunk ilyen megjelenésről. Pedig hát Jánost különösképpen is szeretete Jézus.

b) Miért jelent meg Péternek Jézus?

1° Mert végtelen jó és irgalmas Szive arra indította.

2° Hogy az őszintén bűnbánó és bánkódó Pétert megvigasztalja.

3° A megbocsátó szeretetnek ezzel a meglepő és felemelő tényével megerősítette Pétert az ő hűségében és kiiktatta hasonló irgalomra.

c) Hogyan folyt le a találkozás?

Erről nincs biztos értesülésünk. De minden valószínűség szerint Jézus csak szeretetet mutatott Péter iránt. Nem vetette szemére tagadását. Egészen felemelte magához Péternek összetört lelkét, Péter viszont meglepődve és a nem várt szeretettől egészen megigézve, alázatos és megható viszontszeretettel borult Jézus lábaihoz. Bizonyára ezekkel a szavakkal: Nem vagyok méltó Uram arra, hogy apostolodnak nevezz.

2) Tanulság Jézus Szívét illetőleg

a) Ilyen Jézus nemcsak a Péterek iránt, hanem a Pálok iránt is és minden más lélek iránt, akik lelkükben mély bűnbánattal fordulnak el előbbi tetteiktől. Már az ószövetségben megmondta a Szentírás, hogy Isten a töredező nádszálat nem töri végleg össze, és a pislogó mécses nem oltja ki. Ha hibáztam, tegyem azt jóvá mélyszégyen megbánással, vezekléssel és gyakorlati elégtétellel.

b) De az előbbi jelenet megtanít arra is, hogyan kell nekem is megbocsátani azokat a sérelmeket, amelyeket a felebarát követett el rajtam. Legyek ebben nagylelkű, mint ahogy Jézus nagylelkű volt nemcsak Péter bűnének megbocsátásában, hanem az én bűnömnek megbocsátásában is.

151. AZ ÚR JÉZUS MÁRIA MAGDOLNÁNÁL

I. Mária Magdolna sírva keresi az Urat. A szeretet bátorsága.

Mi is ily szeretettel keresgessük a magunk és a hívek számára.

Kiemelkedő szempontok:

a) Magdolna nagy szeretete. „Akinak többet enged el az Úr, az jobban szeret.” Csodálatos az Isten kegyelme. Egész egyéniségének impulzív belevetésével esik, vagy emelkedik az ember. Így van Magdolna is. Belelőbban lelkébe a gondolat, hogy vajjon az Úr teste hol van? Elszalad a tanítványokhoz, majd a sírhoz megy. Egyetlen eszme, elszánás foglalja le. Sír, mint aki egyetlen kincsét veszítette el. Az Úr adja neki a felvilágosítást. Jézus bemutatkozik a szeretet túláradásában. (Az áldozatkészsége és elszánt-sága még a keresztt alá is odahajtja előzően.)

b) Az **Üdvözítő** megjelent. Rengeteg melegség van beszédében. Csodálatos értékelés a bűnös asszony iránt.

II. A mi szeretetünk Jézus iránt. Akarom én igazán Jézust szeretni minden áron, a teljes felebaráti szeretet árán is? Ha sötétségeim, vigasztalanságaim vannak Jézus-szeretetemben, hogyan viselkedek, kitarok könnyezve is, mint Mária Magdolna és még erősebben dolgozva kutatom az elveszett Krisztust? Akkor megjelenik nekem is Krisztus. A megvilágítás kegyelmével közeledik majd.

Mi lehet egy csavargóból, börtöntöltelékből, erkölcstelen személyből, Magdolnákból? Krisztusnak van sok kegyelme ehhez is. Bőségesen osztja most kegyelmeit. (Erős felebaráti szeretet tudja csak a lelkeket felemelni. A pap szeretettel teli egyéniségén át kell Jézust meglátni a bűnösnek. A kegyelem mindenre képes.)

152. JÉZUS ÁTADJA TANÍTVÁNYAINAK A BŰNBOCSÁTÓ HATALMAT (Jn 20, 21-23.)

- I. Prael: Gondoljuk el a szentírási jelenetet.
II. Prael: Kérjük a kegyelmet, hogy az Úr Jézusnak bűnbocsátó nagy szeretetét megértsük és egész életünkben gyakoroljuk.

1) Az Irgalom szentsége

Csodás Isteni hatalom került az emberi szabadakarat hatáskörébe. A bűnök megbocsátásának ténye rendszerré vált. És ezt a hatalmat most adja Jézus, amikor az apostolok a leghítványabbul viselkedtek vele szemben. Megbocsát nekik, sőt nemcsak megbocsát, hanem a megbocsátás hatalmát is rájuk ruházza. Soha jobb alkalom nem volt arra, hogy az apostolok a legvilágosabban lássák, mennyire az irgalom ennek a szentségnek egész lényege. Láthatták az apostolok, hogy nekik ezzel a szentséggel kapcsolatban legfőbb kötelességük: Jézus Szíve szerint irgalmasnak lenni. Valóban az isteni irgalomnak csodaműve ez a szentség. Főleg, ha azt is meggondoljuk, hogy Jézus minden különösebb vezeklés igénylése nélkül a bűnök megbocsátásának rendszerét és rengeteg szervét állítva be a világba, valósággal magára szabadítja a világot, hogy a bűnös el ne vesszen. Csakugyan a feltámadás utáni Jézus szerető Szívének csodálatos melegsége és nagylelkűsége kellett a szentség megalapításához.

2) Szent Irgalom

Meg kell nekem azt jól értenem, hogy a papi jellegnek lényegéhez tartozik a szent irgalom, a Jézus Szíve szerint való átélés és buzgón gyakorolt irgalom. Legyen az nálunk nemcsak erőlködő elnézés, megértés a felebaráttal szemben, hanem egész gondolkozásunknak, egész lelkületünknek szelleme.

Nagy gátlásai vannak ennek a szellemnek bennünk. A szenvedélyek önzése, a kevélység és türelmetlenség részéről. De mindez nem ment fel bennünket a súlyos kötelezettség alól, sőt annál inkább sürgeti, hogy ki kell építeni magunkban a paphoz és Jézushoz méltó irgalmas lelkületet.

Gyakoroljam ezt tervszerűen, kicsi dolgokban is és egész biztos belejövök. Gyakorlom szorgalmasan már a mai napon is. Jézus segíts!

153. A GYÓNÁS SZENTSÉGÉNEK ÉRTÉKELÉSE ÉS MEGSZERETÉSE

- I. Prael: Gondoljuk el a szentírási jelenetet.
II. Prael: Kérjük kegyelmet, hogy tudjuk nagyra értékelni a gyónás szentségét.

1) Az emberek viszonya ehhez a szentséghez

a) A bűnbocsánat szentségének alapításával nemcsak önmagát tette ki Jézus a bűnök áradatának, hanem a bűnbocsátás szentségében beleépített irgalmas szeretetét is kitette a nem értékelésnek, az irtózatnak, a megve-

tésnek. De éri ezt a szentséget sok súlyos mocsok is, nemcsak az eretnekek részéről, hanem a szentségtörésekben katolikusok részéről is.

b) E csodás szentséggel kapcsolatos visszaéléseknek gyökere mégis abban van: hogy maga a papság sincs kellően áthatva értékelésétől. Nem prédikál róla úgy, hogy a híveknek lelke kitáguljon ennek a szentségnek szeretetétől, vagy legalább is nagyrabecsülésétől. Nem utolsó helyen gyöngíti a szentségről alkotható fogalmakat magának a gyóntatószéknek állapota és elhelyezése, tisztasága és megbecsültsége, illetve ezeknek hiánya. Már magával a gyóntatószékkel egészen nagy benyomást kellene kelteni a hívekben, amelyhez aztán szaporán kellene hozzákapcsolni azt a nagy fogalmat, hogy a gyóntatószék nem más, mint az Isten irgalmas szeretetének emlékműve és trónja. Jól be kellene ezt véteni a hívek lelkébe és akkor tudnának igazán meleg lélekkel közelíteni hozzá.

c) Legsomorubb azonban az a tény, hogy maga a papság nem járul a szentséghez kellő időben és talán nem is kellő áhitattal és így nem értékesíti a maga számára annak kincsét.

2. A bűnbocsátás szentsége és én

Vajjon értékelem-e, becsülöm-e és szeretem-e ezt a csodás szentséget, amelyhez Jézusnak legtöbb vére tapad? A szeretet-szó nem véletlenül van itt alkalmazva. Ha nem is szeretném azt, hogy nekem ebben a szentségben éppen lelkem szennyétől kell tisztulnom, legalább úgy szeressem meg azt a szentséget, hogy nagyra értékelem benne Jézus szeretetét, Jézus irgalmát, bűnbocsátó kegyelmeit és saját lelkemnek tisztaságát. Kell valami önfegyelmézést és kényszert is felépítenünk arra nézve, hogy készségünk e szentséggel szemben kifejlődjék.

Legfőbb megbecsülésünk pedig azáltal történjék, hogy szentgyónásainkat előre megállapított jó feltételeink értelmében mindig pontosan és gondos készüléssel végezzük el.

Segíts ebben irgalmas Jézus!

Az irgalmas szeretet szentségének megszeretése

1) Miért nem szeretjük a gyónás szentségét?

Először talán azért nem, mert kellemetlen élmények fűződnek hozzá: Ezek: bűneinkkel való foglalkozás, azok felkutatása magunkban, bűneink elmondása, ami rendesen kapcsolatos szégyennel, vagy álszégyennel. Sok ember úgy éli meg, hogy saját becsületét teszi tönkre egy más ember előtt. Aztán másoktól nem halljuk a lelkendező szavakat ezzel a szentséggel kapcsolatban. Mindezekből előáll bizonyos tudatalatti ellenszenv, amely megöli szeretetünket, mely esetleg felsarjadna lelkünkben.

2) Pedig volna okunk szeretni ezt a szentséget:

Egynéhány hasonlatot hozunk az igazság megvilágítására:

a) Az emberek igen szeretnek kellemes, meleg vízben jól megfürödni. Utána jól érzik magukat. Ennél kellemesebb fürdés a jó gyónás. Utána jól érzik magukat. Utána a közérzet is jobb.

b) Még szívesebben vesznek a bajban sínylődő emberek gőzfürdőt. Minden gyógyfürdőnél erősebb gyógyfürdő a jó gyónás.

c) És ha volna egy csodás tó, amolyan Betsaida-féle, amelyben feltétlen meggyógyul az ember, ha az angyal után belemegy, — micsoda tülekedés, tolongás és protekciókeresés volna érdekében, hogy valaki meggyógyulhasson benne! Pedig van ennél még csodálatosabb Betsaida is: a bűnbocsátás szentsége.

d) Vannak egészségügyi iratok, amelyen pl. Kneipnek, vagy a svájci Künzlenek egyik-másik irata. Ez utóbbi százezer példányszámban kelt el már évtizedekkel ezelőtt. Pedig ezek nem biztosítanak csodás eredményt. Ezzel szemben a gyónás szentsége minden költségtől mentesen alkalmazható.

e) No és ha valaki úgy gyóntatna egészségileg és vagyoniilag tönkrement embereket, hogy nemcsak egészségüket adná vissza, hanem azonfelül visszaszerezné minden elveszett kincseiket, sőt talán még többet és minden elvesztéssel szemben még nagyobb biztonságba helyezné a visszajutott kincseket, — az természetesen nem létezik a valóságban, — illetőleg egyedül lesz valósággá a szentgyónásban. A visszaszerzett kincsek hasonlata is egészen helyes, mert hiszen a bűnbocsátással minden régi érdemünk visszaáll.

3) A megszeretés módja:

Fontoljam meg többször, hogy mennyire méltó ez a szentség arra, hogy szeressem. Aztán ösztönözgessem magam szíves gyónásra. Tartsam elmémben azt is, hogy az irgalmas Szívű Jézus vár engem ott a gyóntatásnál és szentséges vére hullik lelkemre és mossa azt tisztára és erősíti minden kórral szemben.

154. A BÜN SZÖRNYŰ TERHE, MELYET JÉZUS A BÜNBOCSÁTÁS SZENT-SÉGÉBEN LEVESZ A BÜNÖSRŐL

1) Gyűlöljük a bűnt

Gyakorlatilag kell ezt tennünk, úgy, hogy állandóan függetlenebbek leszünk tőle. Ez az állandó emelkedés szabadságban és függetlenségben és főleg lelkünk legbelsejében való élés abszolút ellentétünk a bűnnel: Ez a legértékesebb gyümölcse a bűnbánat, a bűnbocsátás szentségének.

Hogy ennek a szentségnek igazi gyümölcsei teremjenek meg lelkünkben, végezzük igen komolyan és pontosan mindazt, ami hozzátartozik. Nem kell ahhoz sok idő, csak teljes komolyság és teljes összeszedettség. Ne legyünk felületesekek a lelkiismeretvizsgálásban, bánatban, a kapott poenitentia elvég-

zésében. Köszönjük is meg, miután a poenitentiát elvégeztük, az Úr Jézusnak a szentség kegyelmeit.

Ami pedig magának a vétkezésnek kérdését illeti, tegyünk itt két fontos megjegyzést.

a) Az egyik az, hogy nem olyan könnyű bűnt elkövetni, mint sokszor gondoljuk. Kell hozzá valamilyen mérlegelés két vagy több szempont között; kell hozzá szabadság és kell hozzá anyag. Ez utóbbira nézve igaz, hogy semmitmondó dolgokkal nem bánthatjuk meg reálisan a jó Istent, ha csak nem tartjuk ezt a dolgot téves ismerettel jelentősnek. Arra nincsen szükség, hogy magát a bűnt elkövessük; létre jön akkor is, ha mint ilyet akarjuk.

b) Viszont nem is olyan nehéz bűnt elkövetni, mint sokszor gondoljuk. Elég pillanatnyi meggondolás, hirtelen beleegyezés, elég kicsi anyag, hogy legalább bocsánatos bűn legyen belőle. A jó lelkek is könnyen és sokat vétkezhetnek. Döntő szerep jut apró cselekedeteink világában a habituális akarati beállításnak. Ha ez a habituális beállítás elég felületes, elég könnyelmű, elég lusta, elég érzéki, elég anyaghoz tapadt, elég hiú, elég kevély, akkor a bocsánatos bűn elég sok lehet a lélekben. A bocsánatos bűnről pedig tudjuk, hogy állandóan a halálos bűn útját egyengeti.

Mindebből természetesen nem az következik, hogy aggodalmaskodnunk kell, hanem az, hogy komolyan résen kell lennünk és őszintén gyűlölnünk kell a bűnt. Úgy gyűlölni, hogy nem követjük el és ha véletlenül mégis elkövetjük, sürgősen letesszük.

Mi közöm nekem hozzád, bűn? Én Krisztusnak jegyeztem el magam az Ő vérével megpecsételt szövetségben.

2) Szeressük a tiszta, bűntelen lelket!

Miért?

a) Mert csak ez méltó Istenhez, Jézushoz, Szűz Máriához és a papi méltósághoz.

b) Mert csak ezen a lelkületen tud felépülni az a kegyelmi világ, amelynek erejében hatékony lesz a papirend szentsége a lelkek számára.

c) Mert ilyen lelkület alapján lesz enyém Istennek minden adimánya, melyeket nekem szánt a természet és a kegyelem vonalán.

d) Mert csakis ezzel a lelkülettel lehet egészen megérteni Isten szent titkait, amelyek előttünk állanak még a természet adottságaiban is. Ennek a lelkületnek lesz beszédes a természet, neki zöldelnek a fák, illatoznak a virágok, neki énekelnek a madarak. Ő érti az Isten csodálatos beszédét a lélekhez ezeken a teremtetett valóságokon keresztül, amint Isten óhajtja, hogy értsük.

e) De mindennekfölött kimagasló indíték a bűntelen lelkület számára, hogy csak ennek van lehetősége igazán eltelni Istennel. A tisztalelkűek

sajátosan tiszta szemmel találják meg az Istent és csodálatosan lesz teli lelkük Istennel. Csodálatos ez az Istennel telített lelki világ, amely annyira alkalmas arra, hogy az embereknek is közvetítse az Istent.

f) Hogy aztán az ilyen büntelen papi lelkület csakis boldog lehet akkor is, amikor a keresztviseléstől megcsikordul benne az érzés — az természetes. Az is természetes, hogy igazi boldogságot csak ezzel a büntelen, tiszta lelűlettel áraszthatnak más lelkekbe a papok.

Hálás öntudattal azért, hogy Isten a keresztségben keresztnnyé tett és még hálásabb öntudattai azért, hogy az egyházi rend szentségében pappá tett, tegyek szent elhatározást, hogy hálámnak legelemibb megnyilatkozása az lesz, hogy ártatlan tiszta lelkűlettel közeledem mindennap az Úr oltárához. Hadd legyen kedve bennem Annak, Aki örök szeretettel szeretett engem.

Szeplőtelenül fogantatott és minden személyi szeplőtől is mentes Boldogságos Szűz Mária, őrizd mindenkor lelkem ártatlanságát!

155. JÉZUS MISSZIÓS PARANCSA

A missziókért való buzgólkodás

1) Becsület-ügyünk

t. i. Királyunknak, Főpapunknak parancsát megtenni becsületkérdés. Különösképen ez az Ő búcsúszavában, mintegy végrendeletében kifejezett utolsó napiparancs. Nincs itt gondolkodni való, annyira világos, hogy becsületügyről von szó. Legfeljebb még arról lehet beszélni, hogy a becsületnek lendületesen tesz-e eleget, vagy pedig úgy körül-belül. E lendületre még becsület-alapon is az kötelezne, hogy az ímmel-ámmal való munka egészen méltatlan akkor, ha engem úgy kítüntetett, hogy egészen szoros követésére választott ki. A nemes hála is becsület-ügy. Engem pedig Krisztus örök hálára kötelezett el.

2) Szív-ügyünk

a) Először Krisztus felé. Mi szeretjük is a Királyt. És tudjuk, hogy Neki szívügye az emberek boldogulása, különösen azoké, akik a sötétség árnyékában ülnek. Krisztus Szíve nem hiába ontotta ki utolsó vérét is érettünk. Szeretné, ha abból a vérből élet lenne. Ha szeretjük Krisztust, ennyi elég nekünk, hogy az Ő missziós parancsa szívügyünk legyen.

b) De szívügyünk másodszorban a felebarát miatt is. Mi ugyanis nem fajankók vagyunk, hanem érző emberek, akiknek szíve nemcsak a sfró gyermekén esik meg, hanem elsősorban a boldogtalan, az üdvözülés örök veszélyében ténfergő lelkeken. Mi szeretjük ezeket a sötét lelkeket. Az emberek szeretetével, Krisztus hadviselő küldöttének szeretetével.

3) Jövő sikereink egyik kulcsa

Már lélektanilag is jól hat ránk, ha hétköznapiságunk kicsi világából kidugjuk fejünket és nagyot nézünk a pogányság felé. Hát még ha az ember öntudatos cselekvő nagylelkűségével meresztjük lelkünket, szívünket, cselekvő akaratunkat és alamizsnás kezünket feléjük, nemcsak azért, hogy adjon az Isten ezerannyit áldozatunkért, hanem azért is, hogy halljuk Jézus szavait lelkünkben: „Ürülj hív és jó szolgám!” ... Talán nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy a mélyen katolikus apostoli papi lelkületnek áldott feszültségét sohasem éli meg az a pap, akiben nincs tevékeny missziós buzgóság.

Mert azzal, hogy Krisztus szív-ügyét becsülettel és nagylelkűen magunkévá tettük, azzal együtt jár az, hogy Krisztus is becsülettel és nagylelkűen magáévá teszi a mi papi hatékonyságunk egész kérdését.

Uram Jézus! Adj nekünk elég ésszt, szívet és akaratot missziós parancsod fölfogására és teljesítésére.

156. LESZEK ÉN IS A HUSVÉTI SZERETET KIS SUGÁRKÖZPONTJA

1) **A nagy probléma az,** hogy látszólag nincs kapcsolat a szeretet-forrással. Ha a szeretetnek ősemelege úgy melegítene, mint a napfény, ha az úgy közlekednék velem, mint a villanyáram, akkor lennék én is a husvéti szeretet kis sugárközpontja.

Felelet: **T é v e d s z.** Mert mindig van kapcsolatod Isten végtelen szeretével és Jézus Szívének teremtett szeretetével. De nem mindig éled tudatodban e kapcsolatot. Sőt talán ritkán éled. Pedig élhetnél.

2) **A főnehézség ugye az,** hogy lelki szemeden többnyire fátyol van és ez ritkán lebben fel. A fátyol, hol vörös: a hús és vér nehéz fátyola; hol szürke: a hétköznapi igavonás és megszokás fátyola; hol meg fekete: a megpróbáltatás, a keresztút gyászos fátyola.

Ha tudnál ezek mögé nézni és itt látni szerető Isten-arcot, rádmosolygó szempárt, meleg ajkakát, szép szavú suttagást, — de más lenne akkor fölfogásod saját husvéti szereteted lehetőségeiről. Mert a lehetőség valóban igazság.

Lebbentsd föl gyakran e fátyolt és nézz le a nagy valóságok világába: a Krisztus-archa, a szeretetnek áramtengerébe.

Nem nehéz ráésszélni arra, hogy az arcodat simogató szellőben az Isten szeretete simogat, a körülözlő napsugárban az Isten szeretete melenget, a vízcsofogásban, levélzizegésben az Isten szeretete beszél, a történetekben Isten szeretete oktat, a világ ezernyi ezer életjelensége mögött az Isten éltető szeretete húzódik meg és csakis miattad! Mert érted teremtette e nagy világot.

Gyakorold szorgalmasan ezt a ráésszélmést különösen most husvét táján, akkor Jézus szeretete egészen különösen élénk színekben ragyog majd előtted.

157. A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIA A SZENT PAP ÉLETÉBEN

I. Mater sacerdotis (A pap édesanyja)

Krisztus mennybemenetele után az apostolok a Szent Szűzzel együtt várakoztak az utolsó vacsora termében. S e társaság lelke a Szent Szűz volt.

Legyen a mi életünk középpontja a legszentebb értelmű anyaság jegyében.

A) Az igazság

1) A papnak kell anyja

a) Van a Főpapnak is. Tehát annál inkább kell a Főpap gyenge és gyarló papjának.

b) A természetes emberéletet is anyával gondolta el az Isten. A természetfeletti élet ebben sem jelent elválást, csak emelkedést.

c) A coelebs papi élet részorol erre a tisztán anyai, de főséges támaszra. (Hiszen már a természetes életben is nyugtatólag és nemesítőleg hat a nyugtalan emberre s az ösztönéletre az édesanya. Anyai szerep.)

d) A papi életszentség és apostolkodás viharos küzdelmeiben nagyon is kell az a lélektani és erkölcsi erő, melyet a pap a papi anyától nyer.

2) A papnak, papiságunknak van anyja.

a) Jézus Anyja, a Főpap anyja. Hiszen a pap nemcsak testvére lett Jézusnak a keresztség által, hanem az egyházi rend szentsége által Jézusnak megváltó társa is, vele összeforrott pap lett; felfoghatatlan összetartozást és egységet biztosít Krisztussal a karakter sacerdotális.

b) Szűz Máriát Jézus Krisztus pozitív akarata tette anyánkká. A keresztről hangoztak el a fenséges szavak: Ecce filius tuus. Ecce mater tua. Ezek a szavak a Szűzanyához és egy paphoz szóltak, az egyetlen paphoz, aki jelen volt a megváltás tényénél.

c) Szűz Mária elfogadta ezt az anyai szerepet. Hamarosan látjuk Őt az utolsó vacsora termében, mint az apostolok és hívek jószágos Anyját.

Elfogadta a megtestesülés alkalmával, elfogadta a keresztnél, elfogadta az utolsó vacsora termében a Szentlélek eljövetelekor.

3) A pap édesanyja tökéletes. Szent, Jézushoz egészen méltó. Amde egy szent Anya mellett nem lehet akárhogyan élni. Az anya szentsége elviselhetetlen vád a nem szent fiú számára.

Vonjam le a következtetést! És az abban fog állni, hogy nekem a leendő papnak az én csodálatos papi édesanyámhoz egészen méltóvá kellennem.

Szűz Anyám, segíts meg ebben!

B) Gyakorlat. (Itt most csakis az anya fogalommal kapcsolatban.)

1) Foglaljam egybe testi és lelki anyám szeretetét. Testi Anyám szeretetét lelki anyám alá rendelve. Azt az értékes gravitációt, amelyet anya íránt való szeretetnek nevezünk, ne értelmezzük csak testiesen,

vagyis testi anyánk iránt, hanem egységesen; előbb a lelkem édesanyja iránt, azután testi édesanyám iránt. Természetes, ha már halott a testi anya, vagy pedig nem áll közel a szívünkhöz, akkor annál könnyebben lehetséges ez így.

2) Tegyek meg mindent a magam részéről, hogy kiépüljön egy olyan eszményi anya-fiú viszony, amelynek halvány földi mása egy szent anya és példás fiú között létező viszony. Milyen együtt-gondolkodás, együtttörülés és együttszenvetés van az ilyen viszonyban! Mennyi gyöngédség, mennyi kedveskedés! Milyen őszinte önkibeszélés, a gyermeki szív titkaiba való beavatás! A fiú terveit, életeszményeit az anya szívének melege veszi körül és eleveníti.

Ha én ilyen szeretettel rendelkezném égi anyámmal szemben! És milyen boldog lehetnék! És egészen kifejlődhetnék!

3) Különösen emeljem ki a szeretetet

Ezzel gondoljak gyakran égi anyámrá. Ezzel társalogjak gyakran vele, mint a jó gyermek Anyjával; vigyem Hozzá, beszéljem meg Vele minden dolgomat. Ezzel a szeretettel beszéljek róla lelkesen. Ezzel a szeretettel vágyakozzam nagy tisztelete után és dolgozam Érte.

Járjon előttem a szent atyák áradó lelke, egy szent Bernátnak lángadozása, egy szent Szaniszlónak Mária-szeretete stb.

4) Bizalmam iránta legyen törhetetlen, — az Ő anyai jószágában, szeretettel túláradó gondoskodásában. Kérem áldását vállalkozásaimra a legnagyobb bizalommal.

5) Hűségemben közelítsem meg Őt, az ő anyai hűségét. Ez igen nagy dolog, mert még a földi anya hűségére sem lehet méltó kifejezést találni. Az igazi anyának hűségét nem tudja kifejezni sem az ő szíve, sem anyateje, sem könnyei, sem utánam néző szemei, sem értem átvirrasztott éjszakái. Ez a legigazibb hűség a földön. Milyen csodálatos lehet a Boldogságos Szűz hűsége irántam, mely több testi anyám hűségénél. Hogyan is közelítsem meg ezt? Kérlek tanácsot és oktatást magától a Szűzanyától.

158. REGINA SACERDOTIS (A pap királynője) (I.)

(Megjegyzés: Olyan királynő, akinek szent István a koronát térdelve adja át, aki országol magyar föld és magyar szívek fölött.)

Nézem a Boldogságos Szűz ragyogó, tüneményes alakját.

Kegyelemkérés: Légy királynőm, papi életem úrnője, valóban királynője.

Dante: Királynőm, kérlek szeretettel, hisz csak akarnod kell, Te mindent elnyerhetsz.

Az igazság:

1) **Ő dicsőséges Királynő:**

a) Kegyelemi kincsei folytán, hiszen Ő kegyelemmel teljes: Isten csodá-

latos kiválasztása miatt: Ő a Szentlélek mátkája, a Fiú-Isten anyja; drága gyöngye pedig, méhének gyümölcse: az Istenember.

b) Személyi tettei, erényei folytán, melyekkel Istent is meghódította.

c) Ragyogása: napfényragyogás; koszorúja a csillagok; olyan ékes, hogy a mennyben is tündöklő jelenség.

d) Minden teremtmény fölé magasztosult, az angyalok fölé is.

2) Hatalmas Királynő

a) Nagyon hatalmas, mert Istent Fiának mondja. Nincs ennél nagyobb hatalmi cím. Nagyon hatalmas, mert Isten az Ő anyai szeretetének rendelte alá magát; nagyon hatalmas, mert Őt tette meg Isten megváltótársának (corredemptrix) a kegyelmek kincstárosának és közvetítőjének.

b) Hatalmát pedig gyakorolja:

aa) szelíden, mint a kánai mennyegző mutatja, ahol oly csodás egyszerűséggel és nagylelkűséggel csak annyit mond Szent Fiának: nincsen boruk.

bb) Bőkezűen: mint egyetlen menyasszony sem, pedig ez minden menyasszony sajátos vonása.

cc) Mindenhatóan, mert amit Ő kér, azt Isten meg nem tagadhatja.

3) Harcias Királynő

a) Mint az immaculata kép mutatja, ahol a világ megrontója és ősellensége lábai alatt tipródik.

b) Mint az ősevangéliumi jóvendölés tanítja: a Sátán fejét össze fogja törni.

c) Mint a beteljesedés mutatja:

aa) földi életében: semmi közössége nem volt az ellenséggel soha, a legkisebb dologban sem. Benne egészen megtört a sátán nagy hatalma.

bb) égi életében: övéért és Szent Fia ügyéért sokat küzdött még külső ellenséggel szemben is. Lásd a Máriás harci lobogókat, a Róla elnevezett katonai szerzetesrendeket, a segítségével egészen csodálatosan kivívott győzelmeket. De ennél többet küzdött övéért és Szent Fia ügyéért a belső ellenséggel szemben, amilyen a bűn, a szenvedélyek, a világcsábítás és az ördögi behatás. Ő vállalja sokszor értünk a csatát, pedig talán meg sem érdemeljük. Bárcsak tudnánk neki a mi élet-halál harcainkban egészen hű szövetségesei lenni!

Dicsőséges, hatalmas és harcias királynő! Add meg nekünk ennek a kor-nak való hősies apostoli munkához a Te szellemedet!

Gyakorlat

I. a) **Hódolatos tiszteletnek** e dicsőséges Királynővel szemben legyen gyöngye hasonlata a középkor eszményi lovagjának „úrnő tisztelete”, „Nagyszony tisztelete”.

Mária-tiszteletnek megnyilatkozásai legyenek biztosan leszögezve és nem akárhogyan végrehajtva.

b) Ránevelni erre a híveket is, t. i. az ősi hagyományos magyar hódolatra. Ennek alapja az, hogy bevezetem a híveket a Mária-ismeretbe, a Mária-szeretetbe, bizalomba. Legyen határozott tervem, hogy mikor beszélek nekik Róla.

c) Szervezni e tiszteletet.

aa) Atmenetileg adott alkalommal, pl. skapulárefeladással, búcsújárással.

bb) Állandó jelleggel, mint pl. a Mária-kongregáció, vagy más Mária-egylet fenntartásával, a május és október hónap szívhez szóló alakításával, a szombat Máriás színezetével és végül a Mária ünnepek bizonyos határozott alakjával.

d) A „Magyarok Nagyasszonya” jelleget sokkal erőteljesebben kidomborítani, mint jelenleg van. (A magyarok fel vannak ajánlva a Boldogságos Szűznek. Ő édesanyja az egész népnek.)

II. A **Mediatrix-kultusz gyakorlatát** emeljem ki e hatalmas királynő tiszteletében.

a) Saját lelki életemben.

aa) Legyen szilárd biztos meggyőződéselem Szűz Mária nagy hatalmáról és kegyelemkövetítő szerepéről, az Ő nagyasszonyi szelíd, bőkezű, mindenható közbenjárásáról, az Ő aggódó rámgondolásáról és segíteni vágyásáról.

Olyan ez a meggyőződés, mint hajósnak a sarkcsillag. Vele igazodik az életben.

bb) Szerényen, de bátran igényeljük Nagyasszonyunktól az Ő hatalmas segítségét. Bizony rá is fogunk szorulni nagyon erre a segítségre, különösen papi működésünk első éveiben.

cc) Építem bele gondosan lelkembe a Grignon-féle praxist, Nem más ez, mint a Mediatrix igazságnak állandó gyakorlata.

b) Apostolkodásomban:

aa) Térítéseimnek legyen egyik főeszköze a Máriába vetett hit munka előtt és után. Lásd: Xavéri Szent Ferenc Japánban Mária-képpel prédikál.

bb) A lelki fejlesztésnek legyen lényeges tényezője: nagy hitre nevelni a lelkeket, a Szűz Anyában vetett nagy hitre.

cc) A tömegmozgatásnak is legyen igazi erőforrása pl. könnyű triduum, novéna, Máriás körmenet, zarándoklat, stb.

Gondolj régi kongreganisták önflagelláló körmenetére! Mekkora tömegmozgató erő van az ilyen nagyon őszinte, mélyen aláztos Mária-kultuszban.

A Szüzanyával szemben a gyermekded lelkület szükséges. A Jézushoz való hasonulás tetszik legjobban a Szüzanyának.

III. Harc

a) Az én harcom.

aa) Érette: Legyen ez a harc a tiszta buzgóság és a szent lelkesedés harca.

1) Minden ellen, ami Őt bántja, főleg ellenségei ellen. Ilyen ellenségei a protestánsok és a szabadkőművesek. Ezek a Regnum Marianumnak is legfőbb ellenségei. Azonban sohasem személyeskedjem, vagyis a személyeket ne bántsam, hanem csak bűneiket.

2) Minden olyan ügy érdekében, mely Neki tetszik. Tehát ami Szüzanyával valamiképpen kapcsolatos, aziránt, — ne csak érdeklődést tanusítsak, hanem akármilyen munkára és harcra legyenek kész.

Különösen segíteni fogom majd életemben az Ő buzgó tisztelőit.

A tőlem telhető legtöbb buzgóságot pedig arra fordítom, hogy a Magyarok Nagyasszonya dicsőségét én is megragyogtassam. Buzgón fogok dolgozni azért is, hogy ünnepe legyen igazán nemzeti ünnep.

bb) Vele: Együtt harcoljam meg különösen belső harcaimat a Szüzanyával. Bizonyára meg fogom érezni küzdelmeimben az Ő erejét és akkor az én talán keserves küzdelmeimnek fanyar íze megenyhül, sőt talán megédesedik.

b) Híveimnek harcos katolicizmusába beállítom, mint erőforrást a Sétánpíró Királynő biztató alakját. Így majd a harciasságnak sajátos, fennkölt és rendezett stílusa lesz. Egyébként legyenek meggyőződve, hogy roppant katolikus energiák lappanganak a Mária kultuszban.

IV. Mindezeket a gyakorlatokat, amelyről eddig szó volt, gyakoroljam úgy, mint a szentek, ezek a fönséges Mária-lovagok. Tűzzem ki én is magam elé, mint Berchmanns Szent János: „Nem nyugszom meg addig, míg csak el nem jutok Szűz Mária igazi nagy tiszteletére.”

Bárcsak eljutnék igazi, nagy, őszinte, aktív, erényes Mária tiszteletére.

Legtömörebb, legértékesebb kezdő megnyilatkozása a Mária kultusznak a jól fogalmazott és nagy lélekkel végzett önfelajánlás. És itt jegyezzük meg, hogy nekünk, mint papoknak melegebb, odaadóbb, erősebb és lendületesebb felajánlás illik, mint amilyen a kongreganistáké, hiszen a pap több a kongreganistánál Szűz Máriához való viszonyában. Végezzek el minél előbb ilyen nagystílusú felajánlást. Csak arra legyen gondom, hogy amit abban a felajánlásban a Szűz Anyának ígérek, azt tökéletesen meg is valósítsam.

Szűz Anyám, segíts meg ebben!

160. EXEMPLAR SACERDOTIS (Papi lelkület eszménye)

- I. Prael.: A Boldogságos Szűz a keresztfá alatt, ahol az Úr Jézus befejezte papi aktusát:
- II. Prael.: A Te mindenható kezed mintázza ki lelkemet igazi papi lélekke, olyanná, amilyen a Tied volt, Szűzanyám!

1) **Mintavonások**

- a) Jézus-viszony előkészítése:
- aa) abszolút tisztasággal,
- bb) alázattal,
- cc) Egészen fellángolt Isten-szeretettel.

S mindezeknek gyökere az a kristálytisza magatartás, amely az Ő abszolút készségű akaratának oly annyira természetes gyümölcse volt. Ő valóban tudott 100 %-os realitással készülni a Jézusfőpappal való közvetlen viszonyra.

Értsem meg a magam számára, hogy Jézus-viszonyom előkészítése csak akkor ér valamit, ha 100 %-osan reális, igazi, valódi.

b) A Jézus-viszony valósága.

Valami csodás egység ez a kimondhatatlan bensőséges odaadásnak, az öserős és halálíg hű szeretetnek és a minden tényben Jézussal összeforrt életnek egysége.

Valami elragadó kizárólagosság ez: a teljesen megigézett teremtménynek lefoglaltsága a számára egyetlen érték iránt, akiért mindenre képes, akivel mindenhol szívesen van és aki miatt mindent eltűr.

Csodálatos kiteljesedése a jellemiségnek: az összes személyi adottságok, az összes erők és értékek teljes lendületű üteme, munkája, egybefonódása és Jézussal való találkozása.

Ennek a viszonynak pontos vázolására nincs nekünk szótárunk, de nem is lehet. Ezt a viszonyt csak megsejteti velünk Isten kegyelme. Tartsuk oda fülünket és szívünket ezeknek az ismertető kegyelmeknek.

c) Az áldozat: Ez a legsajátosabb papi tény. És ha tiszta értékű önáldozat, akkor klasszikus papi tény.

Ennek a klasszikusan áldozatos papi lelkületnek örök mintaképe marad a Szentséges Szűz a keresztfá alatt. Szinte azt kell hinnünk, hogy az Ő áldozata csaknem nagyobb volt Jézus áldozatánál, mert hiszen Jézus önmagát áldozta fel, a Szűzanya azonban még az önmagánál is jobban szeretett szerelmes Fiát. Ebben az áldozatban Jézus kilehelte a lelkét, de a Szűzanya nem tudta kiinni utolsó cseppjéig az áldozat kelyhét, mert a kehely nem akart kiürülni.

Ha mi megértenők a Szentséges Szűznek a keresztfá alatt kibontakozott és felülmúlhatatlan áldozatiságát és meg tudnók szeretni egy ideális gyermeknek, egy eszményi lovagnak és egy Jézus Szíve szerint való papnak

készségével és tüzes szeretetével, akkor játszi könnyű volna, sőt gyönyörűség, kedvtelés és gátlást nem ismerő kiteljesedési lendület:

igazi pappá lenni áldozatban!

2) Oltsük fel ezeket a vonásokat!

Papiságunkat ajánljuk különösen a Szent Szűznek és kérjük Tőle annak kiteljesedését!

161. SZENT TISZTASÁG

1) Nagy jelentősége a pap életében

a) Már maga a coelibatus is súlyos probléma. Bizonyítja ezt a papok története. Súlyos lesz főleg azért, mert lelki életünkben lanygulunk, a test, a világ és a sátán pedig mindig erősebben támad. És el nem futhatunk előlük.

b) Pedig a pap coelibatussal nemcsak arra vállalkozik, hogy nem köt házasságot, hanem tiszta életre is. Világos ez mindazokból az igazságokból, amelyek erre vonatkoznak. De világos az Egyház egyetemes felfogásából is. A papnak szinte makulátlan nagy tisztaságra van szüksége, azért is, mert Krisztushoz való viszonyának teljessége csak így épülhet ki, azért is, mert az emberek nagyon hamar gyanúsítják a papot és ha olyan támpontot találnak, ami hiba, még ha kicsi is, a többi hozzágondolják, s már le is ment a pap tekintélye.

c) A pap a küzdő ifjúság pásztora, vagy legalább is lelki támogatója. Ez lesz a hivatásunk. Nehéz küzdelemünkben nekem kell őket segítenem, a sátán kísértő erejét megtörnöm, az ő szenvedélyeiket megfegyvereznem és elrendeznem és ilyen módon őket Jézus tiszta Szívéhez elvezetnem. Semmi képen sem lehet tehát ugyanakkor szexuális hajlamok, sőt szenvedélyek rabja lennem.

d) Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják az Istent. Igen, meglátják már itt a földön is. Biztos érzék, biztos tájékozódás ezek osztályrésze. Ezek előtt világos, hogy mily siratnivaló és szégyenletes dolog, ha az Isten embere, a lelkek vezére alacsony ösztönök rabja, — néha annyira, hogy ő maga nem is látja ezt.

2) Milyen irányban kell a szent tisztaságot erősíteni?

Világosodjunk fel és erősödünk meg a következőkben:

A) Általános alapelvek:

a) Legyek meggyőződve, hogy Isten kegyelmének mindenható erejében képes leszek tisztán maradni a sárig. Csak tegyem meg a magam részéről a lehető legtöbbet.

b) Legelső dolog: abszolút uralkodás önmagamon a nemi kérdés tekintetében.

Tekintsem ezt elintézett ügynek és pedig maradék nélkül elintézett ügynek. Tekintsem elintézett ügynek elvileg és gyakorlatilag egyaránt.

c) Becsüljem igen nagyra a tisztaságot, akár érintetlen kezdettől fogva, akár újra érett az Isten kegyelméből.

d) Ez az ösztön ugyan alacsony, mégis igen nagyértékű az áldozata, hiszen sokszor igazán komoly hősiességet kíván. Igen értékes égő áldozat lehetsz az ösztönök perzselő tüzeiben. Victima, aki villámhárítója híveinek és kegyelmek árasztója.

Becsüljük igen nagyra ezt az áldozatos küzdelmet.

B) Részleges hozzávalók mindvégig:

a) Szent pártfogók választása és pártfogásuk biztosítása.

b) Buzgó mindennapi ima a tisztaságért.

c) Állandó nagy őszinteség legalább a gyónás keretei között.

d) A nőkérdés világos és biztos elintézettsége.

e) A test kemény kordában tartása: tornászó edzéssel, állhalatos fegyelmezéssel és önmegtagadásokkal.

f) Nézd meg nagyon, mit olvasol.

g) Nézd meg jól, milyen társakkal barátkozol. (Olyanokkal ne, akik ebben a pontban nincsenek rendben. Nem ők javulnak meg, hanem te romlasz le.)

Fölbecsülhetetlen jelentősége van a teljesen őszinte lélekfeltárásnak lelkivezetőnk előtt.

162. JÓPÁSZTOR VASÁRNAP

I. A jópásztor és az elveszett bárány alap gondolata az anyag. Két jó gondolat: az első saját magunk, a második a közösség felé fordul. Először önmagammat nézzem, mint a jó Pásztor elveszett és megtalált bárányát. Másodszor a jó Pásztor nyomdokain haladva menjek az elveszett bárányok után.

1) Hogy jó pásztor legyek, ahhoz az kell, hogy magam ne legyek elveszett bárány. (Nézzek vissza saját életembe, miképpen karolt fel Krisztus.) Egészen Krisztuséi vagyunk, nincs már bennünk semmi az elveszett bárányból. Az elveszett bárányt erős centrifugális erő húzza el a központtól, Krisztustól. Mindenképpen ki Krisztus kezéből.

2) Az ösztönök vonzanak el Krisztustól. Aki pap, jó pásztor akar lenni, annak tisztázni kell az egész elveszett bárány ügyet. A kiindulási alap az igazi becsületesség: az öregbéres lelkület. Egyébként fából vaskarika az egész ügyem. Nem lehetek holt teher Krisztus számára. Jó pásztorok, papok akarunk lenni: Ezt a rettenetes centrifugális erőt le kell törni, az ösztönösséget, szenvedélyességet felszámolni. Ha évről-évre nem fejlődünk rendes ütemben, akkor részben még mindig elveszett bárányok vagyunk.

3) **Át kell alakulnunk:** az individualista ember ha egészen beérkezett Krisztushoz, akkor közösségi, kollektív ember lesz. Feje a nyájnak. Mérlegeljem ezt a közösségi mozzanatot. És végül a jó Pásztor életét adja juhaiért. Minden attól függ a kereszténységben, van-e igazi áldozatos lelkületünk. Ez a vonal vezet az igazi hősiességhez. Ha valakinek nincs igazi kollektív, hősi lelkülete önmagát legyőzni, az ne legyen pappá! Aki individualista marad: maradjon civil, házasodjon meg, más az, mint római katolikus papnak lenni, mert ez a hősiesség életformája.

II. Jó pásztornak kell lennünk: Jézus nyomdokain kell járnunk.

A felelősség tudata és nagy etikai mozzanata. A jó pásztor ismeri övéit. És ha jön a farkas, akár életét is odaadja értük. Nemcsak helytállni, hogy nem szaladok el; hanem kiragadni a veszni induló bárányt. Felelősség... öntudat... Jaj annak, aki egyet is el enged veszni a bárányok közül! Ezért edzem magam: fizikailag, idegileg, lelkileg. A lelkek felelős pásztora a világi pap, aki az utolsóról is számot ad.

III. A jó Pásztor (Krisztus) szívében legmélyebben gyökerezik az egész emberiség üdve. Egy családba kell összegyűjtenie az egész világot.

1) **Ut unum sint.** Egységes világkép. Vele szemben áll a sovinizmus. Nem arról van szó, hogy az öntudatot feladjuk. Lehetséges emellett a nagy közösségi eszmékért dolgozni. A bolsevizmus döbbenetesen döngeti a háttérkat. Az emberi történelem nagyarányúan halad az egység felé. Majd akkor lesz egy akol. Nincs abban semmi lehetetlen. Mindig közelebb jutunk a nagy embertestvériséghez. Csak ez ment meg a nagy háborúktól. Gazdasági vonalon is nagy dolog ez.

2) **Min fordul meg ez az egység?** Lesznek-e elegendően önzetlenül szociális emberek? Itt a start. Indulnunk kell. Nincs veszély, hogy más lesz az első. Igazi testvériség, emberszeretet tudjon bennünk gyökeret verni. Milyen felelősség: önzetlen szolgáltató emberszeretet! Rengő a felelősség a múltért. De a jövő kulcsa a kezünkben van. Az embertestvériség felett emelkedik az unum.

Megajánlani magam erre a nagy hivatásra. Kegyelmet kérni hozzá. Kicsiben már is gyakoroljuk: testvéri szeretet.

163. A 100. ELVESZETT BÁRÁNY

Mt. 15, 24. Non sum missus, nisi ad oves, quae perierunt domus Israel...

I. A pásztornak legsürgősebb feladata a 100.-ik elveszett bárányt keresni.

S ez annál sürgősebb, minél tövisesebb bozótba furakodott a bárány, minél jobban vergődik és vérzik és minél öntudatosabban éli át önkínját és mindenkitől elhagyott vesződését...

És ha 100 bárány közül nem egy, hanem 50, 60, 70 az ilyen elárvultan néző?

Akkor a pásztori feladat óriássá nőtt... Ehhez a földathoz csak lélek-óriás foghat...

II. És ha a pásztort sem egynek, sem 60-, 70-nek elárvult vérzése, döglődő bégése... sem hatja meg?...

Meghatja azonban a jászolnál duskáló ökröknek, tinóknak legkisebb igénye...

Beszéljünk világosabban:

Egy pap (sokan vannak ilyenek) akit nem érdekel és szívéig nem hat el a fojtogatott lelkek sikolya...

Aki ilyen vérfagyasztó szerenád mellett pompásan mulat és veri az időt...

III. És ha én ilyen leszek?

Megborzadok...! Tiltakozom...!

Van-e biztosítékom ellene?

Igen!

1° Krisztusnak tökéletesen magamba szívott szelleme, mely nyugtot nem hagy az elveszett bárány miatt;

2° férfias elszántság, mellyel akarom ezt a szellemet, de amellyel el is átkozom magam már most, ha a burzsujok papja lennék valaha is.

164. IRGALMAS SZAMARITÁNUS

A szamaritánusi példabeszéd esetét gondoljuk el. Uram, adj nekem igazi szamaritánusi lelkületet!

1) Jézus az irgalmas szamaritánus és lábánál a sebesült világ. (Annyi nyomor, bűn, annyi tárgya az irgalomnak a világban. Segíteni akaró, irgalmas lelkülettel közeledni az emberekhez.)

Szívének végtelen irgalom-tengeréből csak egy csepp volt az, amit a szamaritánusi példabeszéd elének tár.

Milyen lehet ez a szív? És milyen lehet ennek a szívnek segítő készsége? És bánkódása a világ magatartása miatt? Hiszen ebben a világban mindenki sebesült, a Boldogságos Szület leszámítva. És ennek a rengeteg sebesültnek csak egy kis része jóakarátú sebesült, a nagyobbik része hideg, közömbös, Nem csekély része pedig szakított az Irgalmas Szamaritánussal.

2) Nekem majd a szamaritánust kell személyemben bemutatnom.

Utána járnok a messze szétszórt és latroktól helyben hagyott lelkeknek. Mindegyiknél helyettesítenem kell Krisztust, aki általam lesz ismerős öelőtük, általam gyógyít.

Mintha ezekkel a szavakkal küldene engem és venném észre őket: hajolj le hozzájuk; tisztítsd ki sebeiket, amint én tisztítanám azokat; önts a sebekbe olajat és bort, amint én öntenék bele olajat és bort; stb.

Mikor és hogyan fogok én kialakulni, hogy Jézus Krisztust méltóképpen jelenítsem meg a sok sebesült és vergődő emberlélek előtt?

3) **Legfőbb eszközöm a szeretet Jézus Krisztus iránt és a felebarát iránt;** nagy, meleg eggyékovácsoló szeretet. Higgyük, hogyha nagy lesz szeretetünk egymás között, akkor nagy lesz a szeretetünk később a felebarát iránt, aki latrok kezébe esett.

165. JÉZUS SZENTSÉGES SZIVÉTŐL VÁROM APOSTOLI FEJLŐDÉSEM SIKERÉT

Úr Jézus Szentséges Szíve

1) **Tőled várok mindent!**

Talán merész, okatlan és méltatlan vagyok, mikor apostolként Előtted térdelek és mint egy keresztes lovag, a mai kor keresztes lovagja, várom Tőled küldetésemet.

Uram, tégy fölöttem ítéletet!

Tudom, méltatlan vagyok, hogy kiválassz engem utódodnak a lelkek számára. De mintha Szíved végtelen irgalma elfödné az én méltatlanságomat!

Koldus-rongyosan állok Előtted, — fedezz be engem! Bűnadóssággal görnyedek előtted, — fizess ki értem! Szenvedélyektől gebévé korbácsolva remegek Előtted, — önts belém erőt! Tudatlanságom táton, mint szakadék, kiskaliberűségem bújik a magasságok fényétől, mint a naptól, — fényed számára alakítsd át lelkemet!

Nincs nekem tüzem, apostoli tüzem, mely körülnyalabolja a világot, mely elviselhetővé teszi a máglya tűzét is. Nincs! De Neked van, Uram! Szívedből árad. Bizonyára nekem is jut belőle.

Előttem áll még egy kis fejlődési idő, — méhében számtalan termékeny apostoli szikra. Segíts, hogy ezekből ne legyen kihűlt, hideg láva azért, mert én nyúltam hozzájuk.

Tőled várok mindent!

2) **De nem tétlenül, hanem megteszek mindent**

Odatátom Eléd csipogó szám, kérek a Te Szívedből. Odatartom Eléd szomjas lelkemet: itass a Te kegyelmedből! Fölkinálom Neked szívemet: Isteni Művész, alkoss belőle valamit!

Mindig körülöttem akarok bolyongani. Tőled veszem indításaimat. Belőled élek. Veled dolgozom. S ha kialakáltam magam, örökre Tied maradok!

Igy várok Tőled mindent!

Az isteni societás kilépett magából. Jézusban bemutatkozott a Szentháromság egy Isten. Krisztus Szívén keresztül a Szentháromságnak él a pap.

166. JÉZUSNAK FELESKÜDT HARCOSA APOSTOLI KÜLDETÉSÉNEK ÚTJÁRA LÉP

Bevezetés: Amikor a záróesküt letettem, ugyanazzal a komoly és elszánt lélekkel apostoli életemnek legfontosabb, legalapvetőbb igazságát szívembe, elmémbe, szinte tenyeremre írom.

A) Jézusnak függvénye vagyok

Ő mondotta: Sine me nihil potestis facere.

Szent Pál mondotta: Omnia possum in Eo, qui me confortat — és csakis Őbenne.

Minden szent harsogva tanítja: Csak Általa! Csak Vele!

Liturgiánk változatlan zenéje: Per Dominum nostrum J. C. Per ipsum, in ipso et cum ipso.

Ez az én apostoli vállalkozásomnak is a gerince, tengelye: mint a bolygó a Nap körül, úgy én Jézus körül.

I. Indítók: Az én bolygószerű és függvényszerű életem Jézus körül a lehető legtermészetesebb valami. Hiszen belőle szakadtam ki, mint napból a föld. Tőle van apostoli küldetésem. Ő tart fönn apostoli utaimon titkos erősugárzásával, mint a nap a földet. Nélküle kiütnének pályámról a Sátán és a szenvedélyeim.

A megváltói munkának Ő a tervezője, irányítója. Ha e munkában akarok résztvenni, csak Tőle függően tehetem azt.

Én egész nagy, föltnélküli, sikerült, apostoli életet akarok élni. És ez csak Vele és Általa lehetséges.

a) Lelkes örömmel latolgatom, hogy milyen biztos számítás ez az előbbi leszögezett nagy elgondolás és érvelés. Jézus a maga részéről biztosan napom lesz: ego tecum sum usque ad mortem. (Ez annak a kijelentésnek rámkvonatkozása, mely így szólt: Ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi.)

Micsoda megmérhetetlen őserő van már az olyan fizikai összefüggésben is, mint a nap és föld összefüggése! Hát akkor milyen őserő lehet a szellemek világának összefüggésében, ahol Jézus a központ?!

b) Lelkes örömmel latolgatom,

hogyan fogok én is mint a földbolygó a nap körül életet hordozni. Gyönyörű, változatos, szívet-lelket derítő, vidító életet. Nem is képzelődés ez, hanem Istennek terve velem. Valósítani akarom ezt a tervet. Nem is kell hozzá sok, csak úgy kell csinálnom, mint a föld, mely

aa) a legkimértebben pontos viszonyt tartja fönn a nappal, bámulatos munkateljesítménnyel, pillanatnyi megállás nélkül. És épp e viszonya folytán kapja a legkedvezőbb befolyást a naptól fönttartásban és energiákban. (A naptól kapja a fönttartást és a hőt.)

bb) Pályafutásában magát teljes szolgálatkészséggel átadja a rajta, belőle fejlődő élet céljaira. És pedig átadja egészen önzetlenül. Valóban a föld semmi ellenszolgáltatást nem kíván. Pedig hát kívánhatna viteldíjat, vámot az adott javakért, legalább kamatot. Milyen különös is volna, ha a földnek sajátos kikötései lennének. Minden organizmus a földből él, őt zsarolja, szívja, szipolyozza. S a föld mindez ellen nem tiltakozik. Magával pedig alig törődik. Hogy erősen összetartja magát, az is nekünk jó, mi volna velünk, ha ő nem tartaná össze magát? Hogy maga körül is forog, az is a rajta levőknek jó. Így legalább alhatnak nyugodtan. S ezáltal bámulatos élet fejlődik ki rajta.

Jézus-Napom! Ha én is ilyen élethordozó apostol lennék! És talán ilyen egyszerűen, t. i. futva pontosan a pályán, melyet az Isten kijelölt nekem és átadva magam teljesen ezen a pontos körpályán mindarra, amit az Isten akar velem. Segíts rá, Jézusom, hogy fölvegyem a földnek ezt a csodálatos stílusát, mert akkor valóban a Te nagystílusú, a Te életeredet árasztó apostol leszek.

c) Lelkes örömmel latolgom, hogy ilyen körpályafutással nem fogok csalódni.

Úgy látom, hogy az emberek, a papok, az apostolok is többnyire csalódnak. Nagyot álmodnak és aztán felébrednek. Délibábót kergetnek és aztán szikes pusztát találnak. S ha jobban megfigyelem őket, úgy látom, hogy ezek ok miatt lehet csalódnok. De minden csatlakozó megegyezik abban, hogy elindulásakor helytelen igényei voltak és pedig elég kövérek. Én Jézus segítségével másképen akarok elindulni. És ez nem is lesz nagyon nehéz. Mert csak két főteendőm lesz: lásd előbb a földnél. És azok a főteendők egészen tőlem függnék.

Ha azoknak jól eleget teszek,

1° akkor nem lesz problémám, hogy körülöttem — 273 fokos hidegűr tátong.

Ez az abszolút hideg környezet a papi életben talán a legnehezebb. (Boldogság lényeges érzelmirány. Jórészt erre vagyok beállítva. Minél érzelmezebb valaki, annál nehezebb a hideget elviselni.)

2° Nem lesz problémám, hogy rajtam taposó, mozgó, kalapáló, ásó, fúró, gyökerekkel repesztő, sőt olykor dinamittal robbantó élet zajlik.

3° Nem lesz problémám, hogy esetleg meteorok, hulló csillagok esnek rám és vájnak mélyen belém.

4° Az lehetne egyetlen végveszélyem, ha pontos pályafutásomból kiütne valaki, de mivelhogy én szabad lény vagyok, azért csak szabadakaratommal eshetem ki pályámról.

Jézusom, segíts, hogy el ne bízzam magam és hogy erős legyek mindvégig.

167. (II.) LEGFŐBB ESZKOZEIM AHHOZ, HOGY APOSTOLI LELKÜLETEMNEK TELJES FÜGGÉSE KRISZTUSTÓL VALÓSÁG LEGYEN

1) **Tiszta Jézus-szeretet és tiszta lélek-szeretet Jézus miatt.** Dolgozzam ezen sokat, mert ez a tiszta szeretet nem könnyen alakul ki a lélekben. De nem is lehetetlen. Mi az a tiszta szeretet? Az, amelynek nem indítéka a mi érdekünk, hanem az ő érdeke, az ő java, az ő öröme, az ő boldogsága. Igen sok gátlása van a tiszta Jézus-, tiszta lélek-szeretetnek. Különösen ez utóbbinak, mert hiszen a felebarát előbb-utóbb beleütközik szenvedélyeimbe. De ne ijedjek meg és ne bizalmatlankodjam, hogy nálam talán lehetetlen a szeretetnek ez a tiszta és magas síkja. Megy az sok kegyelemmel. És Isten nekem is ad sok kegyelmet, csak használjam fel azt.

Hogyan állok ezzel a tiszta szeretettel? Nem tehetném-e fel magamban, hogy csak tiszta motivummal dolgozom Jézus felé és a felebarát felé?

2) **E kettős szeretetben a legfőbb eszköz, vagy inkább elengedhetetlen föltétel: az önzetlenség.**

Fontolgassam magamban, hogy mifajta önzetlenséget találok a lelkemben! Van-e legalább elszántságom s kikezdésem az önzetlenség irányában? Vagy talán csak egy címszó ez nálam is, amelyet értékelek és másokban nagyon igénylek is, magammal pedig iparkodom elhittetni, hogy van abból valami bennem, csak hát önzők az emberek, s nem hajlandók meglátni azt.

Ha kitűztem magamban a tiszta Jézus-szeretetet s lélekszeretetet, akkor konkrét esetekben arra legyek különös tekintettel, hogy hozzam meg az önzetlenség áldozatait. Majd meglátom, hogy ha egy-egy önzetlen cselekedetem áttörte magát az akadályokon, akkor olyan könnyen jön mögöttem az a bizonyos tiszta szeretet.

3) **Az önzetlenségnek pedig leglényegesebb föltétele: rendetlen szenvedélyeimnek leigázása.**

Elmélkedtünk már erről elég sokat. Tisztában vagyok-e saját rendetlen szenvedélyeimnek leigázásával, s benne vagyok-e ennek gyakorlatában? Nem? Hiszen akkor teljesen irreális ember vagyok, aki talán még azt sem tudja, hogy hol van és tulajdonképpen mit csinál.

Jézusom, segíts, hogy egészen reális ember legyek a Te követésedben!

**168. B) ÉS JÉZUSÉRT BÁRMIRE VÁLLALKOZOM, AMIT CSAK Ő AKAR,
VAGY ÓHAJT TŐLEM, VAGY AMIT VÉGTELEN BÖLCSESSÉGÉBEN
MEGENGED SZÁMOMRA**

I. Megyek, ahová küld és állom ott a sarat, ameddig Öneki tetszik. Terveit kutatom, felfödöm, valósítom. Ez az én rövid lényeges munkatervem. Erre állítom be összes gondolataimat, érzelmeimet, akarásaimat, idegeimet, testemet, lelkemet. Ennek tudata az én munkás, apostoli öntudatom. Ennek valósítása az az Igény, melynél kevesebbel nem elégszem meg.

Van ehhez erőm? Van Jézusnak! Nekem pedig akaratom átvenni az Ő erejét. Ezért sokat imádkozom, hogy valóban így legyen.

II. Ennek a Jézusért bármire vállalkozó elszántságnak legfőbb kellékei:

1) A kizárólagos beállítás ebben az irányban: csak ez és semmi más az én osztályrészem ezen a földön. Ez nem egyoldalúság! Ez az egyedüli igaz és tökéletes aktiv zsenialitás. Kérem Szent Pállal: Domine, quid me vis facere? És mondjam el gyakran, hogy: Uram, add meg nekem a kegyelmet, hogy mindenkor megtehessem épp azt, amit Te leginkább óhajtasz és ne legyen más akarásom egészen a sírig. Sokszor mondjam ezt Minden imámnak refrénje ez lehetne.

(Értékes, boldog nagyhatékonyágú papiség e nélkül nem lehet. Szükséges, hogy koncentrált ember legyek.)

2) Oroszlán erőtudat szelíd és alázatos formában: omnia possum in eo, qui me confortat! Tehát szinte mindenható vagyok őbenne.

Ezzel az erőtudattal már nem félünk attól a hatalomtól, hogy mit szólnak tetteinkhez az emberek. (Tegyek meg mindent, hogy ne lehessen engem szidni. Ha biztos, hogy az Isten akaratát jól teszem, akkor nem számít, hogy mit mondanak az emberek.)

Ezzel az öntudattal könnyen fűtülünk arra, ami Krisztus akaratán túl van. Nem félünk a Sátántól, nem félünk önszenvedélyeinktől sem.

Egyetlen félelme marad meg: az, hogy esetleg megbántja valamivel Jézust. De ez sem igazán nyugtalanító félelem, hanem a gyermekded szeretetnek és hűségnek alázatos aggodása, amely nem jelent nyugtalanságot, hiszen a teljes bizalom Jézusban elveszi a nyugtalanság életét.

III. Győzelmes öröm: enyém a jelen, enyém a jövő, enyém az örökkévalóság! Ezt a győzelmet kezemből kivenni nem lehet! Ott van az akkor is, ha semmit sem látok kezemben. Vereség csak akkor érhet, ha én magam akarom.

NB. Ezen a győzelmi és örvendező alapon lehetséges az apostolnak szent bohém jellege.

169. C) APOSTOLI MUNKÁMBAN JÉZUS PÉLDÁJÁHOZ IGAZODOM

Új embertípus; új világ; új pasztoráció! Ezzel a modern gondolkodással is Krisztust kell követni. Minden más csak vetület, csak részérték.

I. Az igazodás motívumai:

1) Lehetséges.

Már a priori lehetségesnek látszik, hiszen Istennek végtelen bölcsesége alakította Jézusnak emberi életét és élte le élénk. Tehát annak a priori, igazán eszményi, papi és emberi életnek kell lennie. Továbbá ő monddta, hogy példát adtam nektek, hogy amint én cselekedtem, úgy ti is...

Jézus bizonyára nem tévedett, amikor azt hitte, hogy példája követhető a legvégső századnak legutolsó embere számára is.

De lehetségesnek látszik Jézus példájához való igazodás a posteriori is, vagyis amint azt megtapasztaljuk az Evangéliumból. Hiszen Krisztus élete olyan tökéletesen emberi, oly vonzó, az utánzás céljaira is oly alkalmas, szinte kivétel nélkül bárki számára.

De való-e modern embernek is?

A viszontkérdés csak annyi, hogy való-e modern embernek az igazság? A legtisztább, a legértékesebb formában is? Ha erre megfeleltünk, akkor megadtuk az előbbi kérdésre a lényeges feletetet. A lényegeset, mert abban nem kételkedik senki, hogy az igazságot ma nem pontosan úgy kell mondani, mint ahogy 2000 év előtt beszélték keleten a zsidóknak. Habár itt jó megjegyeznünk, hogy az embertermészet a történeti fejlődés során édes-keveset változik.

Lehet-e Jézus mintájára a modern lelkipásztor?

Aki ezt komolyan kérdezi, az valószínűleg nem érti magát a kérdést sem, annál kevésbé a krisztusi örök klasszikus eszményt. Csak ne feszítsünk korunk értékeivel az örök embernek rovására. Mintha soha nem hallott dolgokról lenne ma szó. Mintha soha nem ismert módszerekre volna ma szükség.

2) A krisztusi példához való igazodás igen értékes:

Igy biztosan eltaláljuk a helyest! Mert a helyesnek eltalálására csak egyetlen abszolút értékű minta van és ez: Krisztus Jézus.

Jézus apostoli példájával való meglelelkü kapcsolat ugyanakkor csodálatos kegyelmi viszonyt is jelent, vagyis az apostolkodáshoz olyannyira szükséges kegyelmi erőttöbbletet.

Nagy vigasszal is jár a jézusi példához való igazodás, akaratunknak és egész lelkünknek rendkívül megnyugvásával, békéjével. („Jézusnak is ez volt a sorsa”)

II. A jézusi példához való igazodás módja:

Imádságos lélekkel olvasva, tanulmányozva az evangéliumot, engedjem jól magamra hatni a jézusi példát. Ha ezt gondosan, hűségesen lelkemnek

egész odaadásával végzem, akkor lassan kialakul bennem az én apostoli Krisztusképem, vagyis az apostoli eszmény, amilyennek én látom Jézust a magam papi lelkén át.

1° Ezt az így kialakult apostoli Krisztusképet hordozzam aztán nagy szerep-
tettel lelkemben, jobban, mint anya az ő méhe magzatát.

2° Melengessem imádságos gonddal, hogy állandó energia forrása legyen.

3° Lelki szememet pedig vissza-visszaviszem Rá; hogy Róla vehessem
apostoli tetteimnek indítékát és módját.

Jézus, segíts ebben!

170. JÉZUS APOSTOLI TEVÉKENYSÉGÉNEK FONSÉGES PÉLDÁJA

Hogy mindig jobban megismerjelek...

1. **A cselekvési norma az Atya akarata.** (Nem is a legfőbb, hanem az
egyetlen norma, a teljes norma.)

1) Nézzük és figyeljük Jézus szavait:

Jn. 4, 34 „Az én eledelem, hogy annak akarát cselekedjem...”

Jn. 5, 30 „Nem keresem a magam akarát...”

Jn. 8, 29 „Amik neki tetszenek, azt cselekszem mindig...”

Jn. 17, 4 „Én Téged megdicsőítettem a földön, a munkát elvégeztem,
melyet reám bízál, hogy azt tegyem.”

Gyakran szerepel az Úr Jézusnál ez a fogalom: hogy beteljesedjék az
Írás. Legutolsó szava is ez: „Beteljesedett”.

Zsidók 10, 5-7. „Íme jövök Atyám, hogy megtegyem akaratomat”.

Filip. 2, 8.

Krisztusi megváltó akarás! Legfőnségebb aktusok az erény világában:
az értelem és akarat engedelmissége.

2. **Nézzük és figyeljük Jézus tetteit**, mert az: az Atya akarata: azért jön
a világba, azért állítja egész életét kizárólag az Atya terveinek vonalára,
azért indul csak 30 éves korában tanítani, azért tanít vándorolva, azért
tanítja csak a zsidókat, azért vágyódik nagypéntek után (desiderans desi-
deravi). Ez a fontos: Az Atya mit akar tőlem. Nem a siker a fontos. Minél
inkább elfogadja az ember Isten akaratát, annál világosabban fogja át az az
ember élményileg Istent, a kereszténységet, a papiságot.

Apostoli magatartásban ez a kérdés mindig: Mit
akar az Isten?

Ezért fogadja el a szenvedés kelyhét a getszemáni kertben (csodálatosak
az ide vonatkozó szövegek: Mt. 26, 42. Lc. 22, 42.) És végül azért viseli
nagylelkűen nagypéntek gyötrelmeit és halálát.

Bámulatos önzetlenség ez Jézusnál. Elmondhatta a 24. zsoltár szavaival:
Oculi mei semper ad Dominum. De nemcsak szeme, hanem tette, szíve,
lelke, akarata, egész egyénisége Atyja akaratának végrehajtására volt min-
denkor összpontosítva.

3. Lássuk Jézus indítóokait:

a) Az egyik a nagy szeretet Atyja iránt.

b) A másik a nagy bölcsesség, amellyel fölméri teremtményi helyzetét. A teremtmény ugyanis teljesen az Istené. Mindene tőle függ. Teremtmény okosabban nem cselekedhetik, mintha teszi mindig Isten akaratát.

Ugyanezzel a nagy bölcsességgel mérte fel Jézus apostoli helyzetét. Az apostolnak ugyanis legfőbb problémája az emberi szabadakarat. Ennek meghódításán dolgozik az apostol. Viszont a szabadakarat mindig szabad marad, még Istennel szemben is. A szabadakarral szemben csak a kegyelem nagy bősége jelent valamelyes hatalmat. A legjobb apostol tehát az, aki ezt a bőséget legjobban biztosítja övéi számára. Az Úr Jézus a jelzett módon legjobban biztosította, mikor az egész megváltói munkát engedelmességi alapra helyezte.

4. Lássuk végül ennek a cselekvési normának hatásait, gyümölcseit.

a) Látszólag és közvetlenül a hatás szinte semmi. Hiszen ilyen személyi adottságok mellett, amilyenekkel Jézus rendelkezett, kisebb hatás nem is elképzelhető.

Sok papnak volt már és van nagy vigasza a jézusi példából. De még sokkal többnek lehetett volna és lehetne ugyanolyan vigasza.

b) Később Jézus távozása után az Ő megváltó munkájának gyümölcse a lehető legnagyobb, amely emberi szabadakarral szemben elérhető. Nem is beszélve a megváltásnak gyökeres tényéről, amely fölülmulthatatlanul abszolút értékű és ugyanolyan a kegyelemnek kincstára is, melyet Jézus szerzett.

Ne higgye a pap soha, hogy az Isten akarata szerint végzett munkája sikertelen, gyümölcstelen, ha semmi sikert, semmi gyümölcsöt nem lát is. Az ilyen gyakorlati és hitbeli megpróbáltatás sokszor az apostoli munkának a koronája, tiszta szándéknak pedig igazi próbaköve.

171. AZ APOSTOL LELKÉNEK LEGFŐBB EGYENSÚLYOZÓJA A BIZALOM.

1. Így volt ez Jézusnál

a) A lelke tele volt Atyja iránt a legerősebb és leggyöngédebb bízakodással. Az Atya akaratához való tökéletes alkalmazkodásnak ez a bizalom a kiegyensúlyozója. Mert bizony az Úr Jézus Krisztus is látta nagy tudásával az emberek összes nyomorát, a segítség lehetőségeit és eszközeit. Az Úr Jézusnak is megvolt az Ő nagy jóságában a kedve, akarata és odaadása, hogy segítsen. Az Úr Jézusnak is nehéz lehetett az Atya akarata, mely olyan kicsi területre szorította Őt és oly kevés eredményt engedélyezett neki még azon a kis területen is. De lelkét megnyugtatta a bizalom az Atya mindentudásában, végtelen jóságában és gondvi-

selésében. Legnehezebb küzdelmében is az Olajfák hegyén is teljesen érvényesült ez a bizakodás.

b) Ezt a bizalmat ébresztgette az Ő apostolaiban. Confidite—bizzatok, ego vici mundum. Modicae fidei! Mit kételkedtek? És élesztgette hiveiben. Bízál flam, leányom. És élesztgeti most is.

c) Tudjuk, hogy a Jézus Szíve tisztelet gyakorlásában is mennyire kedves az Ur Jézusnak a szeretetből fakadó bizakodás. (Talán legkedvesebb virága a Jézus Szíve tiszteletnek. A meleg bizakodás mennyire embernek való! Az emberi szív mély hűrjait is megérinti.)

2. Legyen így nálunk is:

aa) Rengeteg zavarója lehet lelkünkben ennek a bizalomnak. Sok föladat, sok munka, nagy korigények, mázsás nehézségek, bajok, egyéni tehetetlenség, testi-lelki gyarlóság akadályozzák, de legfőképp az, hogy elhanyagolom ezt a bizalmat gyakorolni, nem akarok föltétlenül bízni.

bb) Ne engedjem magam megrendíteni. Álljak az Istentől számomra kijelölt munkában, Jó bízalmával, aki azt mondotta, hogy ha megöl is, bízom Benne; Ábrahám bízalmával, aki a lehetetlenben is bízott, mert az Isten mondta; és Jézus bízalmával, kinek Szíve-lelke még az Olajfák hegyén is oly csodálatosan telve volt ezzel az abszolút bizalommal.

In te speravi, Domine, non confundar in aeternum. És legyen kedvelt röpimám: Jézus Szentséges Szíve, bízom Benned!

172. JÉZUS APOSTOLI ÉLETE AGGODALOMMENTES

Bevezető megjegyzés: t. i. hiányzik Jézus életéből teljesen a gondterhes nyugalanság. És az természetes is, minden más címet leszámítva, már az előbb vázolt tökéletes bizalom folytán is.

Itt csak rámutatunk röviden ennek az istenemberi gondtalan életnek tényeire. Bárcsak igazán beleszeretnénk ebbe a stílusba úgy, hogy sohasem tágítanánk tőle!

Tehát Jézus apostoli élete aggodalommentes.

a) **Teste fönntartását illetőleg.** Itt csak gondolj arra, amit Ő mondott bolyongásaiban: „A madaraknak fészkeik, a rókáknak barlangjaik vannak, az emberfiának pedig nincs hová fejét lehajtania.” És ne gondoljuk azt, hogy ez Nála panasz, szomorú szó volt. Nem. Az Istenben megbékélt, világfölényes léleknek egyszerű ténymegállapítása.

Csodálatos ez az apostoli stílus. Térdeljünk le és imádjuk ezt a jézusi stílust. És kérjük Őt, hogy adjon legalább minden századik papban egy ilyen példát az Ő papjai számára, akiknek nagy részénél annyira ennek a stílusnak pont ellenkezője alakul ki, az Isten országa pedig annyi gátlással küzd emiatt. (A nagy apostoli hatás a lélek mélyén dől el.)

b) **Életkeresztjeit illetőleg.** Mennyi nélkülözésben, mennyi lemondásban, mennyi üldöztetésben és az embri gyarlóságnak mennyi ütközésében volt része, szinte állandóan, ennek a végtelenül finom istenemberi léleknek, amely úgy át tudta érezni az emberek minden gyarlóságát és úgy fájlalni minden keresztjüket.

c) **Apostoli sikereit illetőleg.** Amikor a legelhivatottabb, legfelkészültebb és leglelkesebb apostol minden erejét és minden idejét beleöli térítő és emberboldogító munkájába, akkor ezen emberszerető apostoli szív számára nagyobb kint nem tudunk elgondolni, mint épp a boldogítandó lelkekben való sikertelenséget.

d) **Országának fejlődését illetőleg.** Hogy csak mustármag és hogy mennyien üldözik és hogy hányszor darabolják és meddig égetik: egyforma nagylelkűséggel veszi az Atya kezéből ezt mind. Az, aki Isten iránt való hűséges és odaadó bizakodása miatt aggodalommentes.

Imádkozzunk és könyörögjünk: Adiuva nos Deus!

Értsem meg jól, mennyire tud és akar engem Jézus gondjaitól tehermentesíteni.

Halljam már most is, de főleg apostoli életemben gyakorta kegyelmes beszédét:

Kedves Fiam! Miért vagy olyan szomorú, levert, gondterhes, ha nem úgy megy minden, amint te gondolod?

Ha nincs olyan jó módod, amilyent óhajtanál, ha szegény vagy, ha testileg gyöngye, erőtlen, vagy beteg vagy? Miért bánkódsz, ha tetteid után nincs rang, emelkedés?

Hiszen, ha mindent megteszel, akkor lényegében minden rendben van.

Ne bántson téged még hibád, gyarlóságod sem, ha igazán küzdesz ellenük. Ne bántson a modern pasztorációs életnek rengeteg igénye: az országomért való buzgólkodásnak emésztő töprengése! Hiszen én gondolok Rád, örködöm fölötted és védlek, ut pupillám oculi mei.

Apostoli szempontból pedig elegyengetem utaidat s vezetlek rajtuk, sőt, ha nagyon bízol, még cselekszem is helyetted és akaratom útját megkönnyítmem Neked. És ha rögtön hagyok valahol lábad alatt, azt is azért hagyom, hogy megérezted lábad vércsöppjéből új életet fakasszak, mely megint a te érdemed.

Vesd minden gondodat Rám és légy akaratomhoz simuló, azt megtevő, rendületlenül bízó, gondterhektől mentes gyermek. Igazi gyermek, igazi Isten gyermeke.

173. TÖRNETETLEN APOSTOLI BIZAKODÁS:

(Istenben. Ez a legerősebb fegyvere az apostolnak.)

I. Bevezető megfontolás

Minél fiatalabb valaki, annál szebbnek látja jövőjét, s annál többet remél az élettől. Az eljövendő helyszíni tapasztalat azonban egészen más lesz. Reális lesz. Sokat képzelődünk mi.

A valóság fényénél majd látni fogjuk, hogy amilyen felkészültséggel indultunk el apostoli utunkra, úgy fog sikerülni.

Legnagyobb felkészültséggel az indul el, aki Jézus-hoz legközelebb áll. És még ebben a felkészültségben is kiemelkedően fontos a törhetetlen apostoli bizakodás Jézus segítő kegyelmeiben.

Ő ugyanis mindig segít és feltétlenül segít akkor is, ha mi nem látjuk és nem érezzük ezt a segítséget.

Csak teljesítem mindenben az Ő szent akaratát, amint Ő is mindenben teljesítette az Atya akaratát.

És ne bizakodjam túlságosan saját erőmben.

II. Indítókai:

1. Is t e n t u l a j d o n s á g a i : az Ő bölcsessége, szeretete és mindenhatósága.

Aki úgy szeretett, hogy egyetlen Fiát is elküldte és odaadta a keresztre miérettünk, azzal szemben a legcsekélyebb bizalmatlanságnak helye nincs.

2. Jézus Krisztus szavai:

a) A bizalmat, bizakodó hitet mindenkor dicséri és jutalmazza. Gondolunk a százados esetére, a 12 év óta vérfolyásos asszonyra és a kánaáni asszonyra. Milyen meghatottan ismeri el Jézus az ő igen nagy hitüket és kérésüket teljesíti.

b) A bizalmatlanságot mindenütt elítéli, korholja, ostromozza. Gondoljunk csak a viharzó tengeren megzavarodott apostolokra, vagy Péternek merülésére ugyancsak a tengeren.

c) Tanítványainak csodatetteihez is ezt kívánja feltétlenül: a bizakodó hitet. Olyan fönségesek szavai többször is a hegymozgató hitről. Mt. 17, 19; Mt. 21, 22. „Minden lehetséges a hívőnek.”

Nagy hittel neki lehet vágni akármilyen életnek: „Non haesitavit in Corde suo.”

3. A szentek példája

a) Az Ószövetségben Ábrahám a törhetetlen bizakodásnak örök mintaképe.

b) Az Újszövetségben:

1° Szűz Mária, az apostolok Királynője csodálatos bizalommal volt eltelve Isten iránt. Mily sokat mond az a „legyen”, pedig oly egyszerűen hangzik. Egy pillanatig sem fél a Szent Szűz, hogy Isten elhagyja őt. Nem félt Simeon

jövendölésekor sem. Nem félt az Egyiptomba való meneküléskor sem. Akkor sem, mikor el kellett válnia Jézustól. És a kereszttel sem, pedig akkor minden reménye összeomlott. Tudja jól, kiből bíz és hogy nem hiába bíz.

2° Szent József: olyan törhetetlen férfias hittel és bizalommal élt és dolgozott a Szűz Anya mellett! Virrasztott, aggódott, menekült és verejtékezett. És ki tudja, mi minden érintette lelkét az életben, de biztosak lehetünk, hogy Isten iránti törhetetlen bizakodásában soha meg nem ingott.

3° Az apostolok: előbb mily félénkek, bizonytalanok, gyámoltalanok. És aztán bátran és könnyedén vállalkoztak a világ megtérítésére Krisztus erejében bizakodva. És soha nem csalódtak.

4° Utódjaik: a Bonifácok, a Cirillek, Metódok, Gellértek, Xavéri Szent Ferencek! Milyen koldusszegényen, árván, emberi segítség híján dolgoztak többnyire. De mindig bíztak!

5° Nőszentek: Ezek tudtak csak igazán bízni! Egy Nagy Szent Teréz pl. 4 dénárral kezdett kolostort alapítani. Kinevették. Ő azt mondta: Teréz semmi, Teréz + 4 dénár — semmi, + Isten. Vele megvan minden. Többé már nincs ok félelemre.

6° Buzgó papok, akik igazi apostolok. Kérdezzük meg őket, miben gyökerezett az ő apostoli erejük és sikerük. A törhetetlen bizalomban. Ők bíztak akkor is, mikor minden összeomlott körülöttük.

174. A MI NAGY GYARLÓSÁGUNK ÉS TEHETETLENSÉGUNK A NAGY APOSTOLI FELADATOKKAL SZEMBEN

Talán nem is kell ezt a gyarlóságot és tehetetlenséget különösen bizonyítgatnunk. Mindenesetre semmit sem fogunk tévedni, ha feltesszük ezt magunkról.

E gyarlóságok és tehetetlenségek miatt csekély a mi alkalmasságunk az emberek megtérítésére és boldogítására. Az emberek erkölcsi és vallási átalakítása és boldogítása már magában is igen nagy dolog, de szinte megoldhatatlan problémává súlyosodik a bűnrehajló szabadakarat miatt. Ennek akkora hatalma van, hogy még Isten is tiszteletben tartja és szinte tehetetlen vele szemben. (T. i. miután Isten így alkotta az akaratot.)

Ennek a problémának nagysága nehezedik ránk, amikor szemléljük Krisztus példáját. Mi mindent tett Ő és mi lett az eredmény életében? Hiszen apostolaira sem lehetett szinte semmit építeni az Ő életében.

Pedig hát nekem sohasem lesznek olyan személyi adottságaim, mint Jézusnak voltak. Soha sem lesznek olyan tiszta szándékaim, mint Jézusnak voltak. Sohasem lesznek olyan lángoló tűző buzgólkodásaim, mint Jézusnak voltak.

Épp azért olyan világosan áll előttem az a nagy igazság, hogy: leghelyesebb apostoli magatartás, mindent megtenni, amiről gondolom, hogy Isten

szent akarata, s mindent megtéve nagy és törhetetlen apostoli bizakodással hagyjam rá egészen a sikert. Neki majd lesz gondja rám és dolgaimra nagy-lelkűen akkor is, ha közvetlenül nem látom e nagy gondot.

Itt van az apostoli lelkületnek archimedesi szilárd pontja.

Jézus, segíts bennünket, hogy mindannyiunk osztályrésze legyen.

III. A törhetetlen apostoli bizakodás gyakorlásának módja

1. Alázatos és erős Istenbe kapaszkodás. Főnséges példája ennek Ábrahám.

Ha pedig a növényvilágból akarnánk hasonlatot, nagyon közel áll hozzánk az ampelopsis. (Minden körülmények között Istenhez kapaszkodás.)

Ezen kapaszkodásban, mellyel bizalmunk föltétlenül érvényesülni akar, legfontosabb, hogy szinte görcsösen tartsuk a helyes Istenfogalmat és Isten szeretetét és Isten akaratát. Tegyük rá bátran életünket erre a játszámra és szemünket szinte behunyva minden veszéllyel és eshetőséggel szemben kapcsolódjunk és tapadjunk, mint az ampelopsis, Istenbe. Ennek példájára úgy kellene nekünk fogunk és erősen tartanunk a jó Istent, hogy ha per absurdum, Ő maga pusztulna, Vele együtt pusztulnánk. (Qui adhaeret Deo, egy szellem lesz Vele.)

S mindennek eredménye lesz az Istenen való nagy megnövekedés, lásd az ampelopsist, lásd Ábrahámot. Csodálatos lehetőségek ezek. (Mikor nagyon félek és megijedek, akkor hősieknek lenni, neki menni a sötétnek, — ezen dől el a kifejlődés.)

2. Gyöngéd, baráti viszony, főleg az Eucharisztikus Jézussal

Csodálatos világ ez. Meg kell tanulunk ennek a nyelvét. Elsősorban imádságos beszélgetésben, azután egész életünknek az Ő jószágos Szívéhez való kapcsolásában, stilizálásával és erényes tettekben való kedveskedéssel.

Ez a mi leggyöngédebb baráti viszonyunk annak a törhetetlen apostoli bizalomnak a kifejezője, koronája, de egyben megkönnyítője, biztosítója is. Olyan ez, mint egy hatalmas lendítőkerék, mellyel könnyű dolgozni és cselekedni.

175. JÉZUS BUZGÓSÁGA

1. Miből táplálkozott? Isten szeretetéből és Isten miatt a lelkek szeretetéből. A mi buzgóságunk forrásai ugyanezek, csak meg bővülnek Jézus iránt való szeretetünkkel, Jézus példájával, és Jézust másoló nagy, apostoli lelkek példájával.

Bárcsak tudnánk ezekből a főnséges forrásokból igazi buzgóságot meríteni, mint egy Szent Pál, aki olyan egyszerűen fogalmazza az ő lángbuzgóságát, hogy: caritas Christi urget nos és ennek a buzgóságnak lángja olyan magasra csap, hogy képes akár átkozottá is válni a testvérek javára. (Róm. 9, 3)

2. Miben nyilvánul:

1° Legmélyebb nyilvánulása a lélekéhség, lélekszomjúság.

Ennek az éhségnek és szomjúságnak

a) Tárgya: a lelkek java; tehát nem az én javam. Valami fordított éhség ez: a másik javának éhsége, az ő jólétüknek, az ő boldogságuknak, azok minden tehertől megszabadult, — és az örök cél felé való szabad szárnyalásuknak éhsége. S mindezekhez hozzátartozik az igazi apostolnál, mint conditio, a felebarát testi javának éhsége.

Imádkozom buzgón már az elmélkedés vége felé, hogy megértsem ezt az éhséget.

b) Mivolta: (mi ez az éhség?): hasonlít a rendes fizikai éhséghez és szomjúsághoz.

Valami fönséges és per excellentiam: apostolicum. Az apostoli buzgóságnak legmélyebb, legszebb elsőszülött gyümölcse. (Az apostoli külső mozgékonyság gyökere is.)

c) Külső bemutatkozása: Venite ad me omnes... Egyéb bárányaim is vannak és azokat is el kell hoznom. Én vagyok a jó Pásztor. Lelkemet adom juhaimért. Jeruzsálem, Jeruzsálem, hányszor akartam összegyűjteni fiaidat... és sír. Keresztútján is az Őt siratóknak azt mondja: Magatokon és flaitokon sirjatok!

d) Ennek a jézusi lélekéhségnek továbbélése az apostoli lelkekben:

Vessünk itt egy tekintetet a pünkösdi lélekjárástól és az apostolok osztásától kezdve a vértanúkon, egyházatyákon, hithirdetőkön, rendalapítókön, csodálatos tűző női lelkeken és gyermekapostolokon keresztül egészen a velünk egykori apostolokig. Valahogy tapintsuk meg bennünk ezt az éhséget, melynek csak egy vágya van: da mihi animas, cetera tolle!

e) A jézusi lélekéhség továbbélése bennem:

aa) Hivatást adott és ezzel együtt mindent megadott és meg akar adni ahhoz, hogy igazi buzgóságom legyen és ennek legmélyebb megmozdulása a lélekéhség. És vegyük hozzá, hogy ha valamikor, úgy a modern lélekínségnek ebben a borzasztó korszakában a legigazibb lélekéhségtől gyötört és hajszolt apostolokra van szükség.

bb) Szükséges, hogy az apostoli buzgóságnak ez a legmélyebb megmozdulása kibontakozzék bennem. Ez fogja adni apostoli munkámnak legmélyebb és szinte kivédhetetlen lendületét. Jó tudnom azt is, hogy enélkül minden apostoli buzgóság olyan mondvacsinált, fölszines, gyökértelen. Értsem meg tehát jól, hogy nekem minden lehető eszközzel fejlesztenem kell ezt a lélekéhséget magamban.

cc) Gyakorlom ezt a lélekéhséget:

1° Először olyan egyszerű fokon, amelynek gyakorlása lehetséges akkor

is, ha egyáltalán nincs fejlett lélekéhségem. Itt csak két dologra, de két nagy dologra irányítsuk tekintetünket: az egyik

a) az önzetlen lélekértékelés, akárkiben lakják is az a lélek;

b) a másik pedig az önzetlen tett sine acceptatione personarum, vagyis személyválogatás nélkül. Az önzetlen tettek legnehezebbje az önzetlen tűrés. S itt most csodálatos lehetőségként áll előttünk az apostoli buzgóságnak legegyszerűbb, de legmélyebb kifejezése abban, hogy egymást maradéktalanul eltűrjük. Akinek ez jól sikerül, annak nagy a reménye, hogy az igazi buzgóság is jól fog sikerülni!

Adja Isten!

I. Jézus buzgósága nyilvánul önmagát feledő nagylelkűségben

Gondoljunk egy-két esetre Jézus életéből. Ilyen, hogy egyszerű emberre, Józsefre bízta életét. Megbízott benne. Egyszerű, jó lélek József. Jézus tanítványai lábát mossa és az Eucharishtiában önmagát leadta az embereknek és még csak azt sem mondta, hogy gondoskodjatok rólam.

Könyörögjünk legalább valamelyes nagylelkűségért és a vágyért utána, hogy valóban kelljen nekünk ez az önfeledett, apostoli nagylelkűség.

II. a) **E nagylelkűségnek tárgya közvetlenül az adás.** Adás a magunkéból, vagy pedig, önmagunknak adása.

Közvetve tárgya e nagylelkűségnek a lelkek jóléte.

b) Az apostoli nagylelkűségnek mivolta:

Hasonlatunk nem igen van rá, ha csak nem a végtelen Jó, mint bonum sui diffusivum. Gyönyörű formában tárul eléink általa az apostolkodás, mint a túláradó jónak ingyen odaadása mások javára, hogy legyenek ők boldogok, sőt esetleg: inkább ők.

c) Külső bemutatkozása:

aa) egész életének roppant vállalkozása és nagylelkűség stílusába való beállítása.

bb) Szinte minden egyes tettén ott ragyog ez a csodálatos nagylelkűség. (A „szinte” szót csak azért használjuk, mert mi nem látjuk minden tettén ezt a nagylelkűséget, pedig ott van, ott volt az a legutolsó ácsolási és udvarseprési munkán is.)

cc) Hatalmas lendületű az Ő roppant jelentőségű áldozatában, amint átadta magát egész a halálig, még pedig a kereszthalálig.

dd) Ennek a nagylelkűségnek továbbélése az apostoli lelkekben.

d) Továbbélése bennem:

Ha Isten apostolnak hívott, akkor föltétlenül lehetséges a nagylelkűség kibontakozása.

E kibontakozás rajtam múlik.

176. JÉZUS BUZGÓSÁGA MEGNYILVÁNULT GYAKORLATIASSÁGBAN

A) **Lényege:** nem más ez a gyakorlatiasság, mint a lelkek számára legcélravezetőbb mondanivalók és tennivalók.

a) Ennek ösztönszerű megérzése és meglátása első sorban.

aa) Honnan fakad ez? A már előbb letárgyalt lélekszeretből, lélekéhségből, nagylelkűségből és az okosságnak tudatos megfontolásaiból.

bb) Vajjon nagy érték ez? Igen. Hasonlítsunk össze két apostolt. Az egyik egészen gyakorlati beszédeiben és tetteiben, igazi kapcsolata van a lelkekkel. A másiknak nincs kapcsolata. Jegyezzük meg jól, hogy a lelkekkel való kapcsolatról van szó, mert egyébként lehet valaki pl. gazdaságilag nagyon gyakorlati ember, akinek igazi ügyes kapcsolatai lehetnek az emberekkel, de nem a lélekkel.

b) Bátor és okos kimondása és végrehajtása. Az apostoli munkában a legnehezebb rész ez. Nem elég az ösztönszerű megérzés és meglátás, nem elég a bátor kimondás, nem elég az okos és bátor kimondás sem, hanem mindennekfelett áll a bátor és okos végrehajtás. Vagyis olyan cselekvés, amely eljut a teendők végére is. Ebből a gyakorlatiasságból kevés van.

Rengeteg bajt csinál az okatlan bátorság és a bátor oktalanság. Kevesebbet, de eleget a bátortalan okosság.

Sokat imádkozunk először azért, hogy Isten mentsen meg bennünket a vakbuzgóságtól és csökönyösségtől. Másodszor pedig imádkozunk okos bátorságért.

És az imán túl nevelgessük magunkat. Az önnevelésnek nagyszerű és nélkülözhetetlen alapja: docilitas, mellyel szinte mohón várjuk és nyeljük az okos szót, mások okos tanácsát.

Nagyon jegyezzük ezt meg, mert rengeteg gátlása van lelkünkben a bátran és okosan cselekvő apostoli gyakorlatiasságnak. Többnyire érzelmeink és szenvedélyeink tengenek túl és az a legfőbb gátlás. De rengeteg gátlást jelent: a kis ész, mint természetes alapadottság; a ferde ész, az elméleti ész, s különösképpen a kevélykedő észjárás. Kevés apostollal fogunk találkozni, akinek buzgósága az előbb kifejtett értelemben igazán magas fokban gyakorlatias.

Végő megoldás lesz: Istennek különös támogatása egyes esetekben, hogy ha mi hűséges lelkiéletünkkel arra mindig méltók leszünk. Bízni is kell nagyon ebben a támogatásban.

177. B) A GYAKORLATIASSÁG MEGNYILATKOZÁSA JÉZUSNÁL

a) Beszédeiben

Főnséges biztos egyvonalúság a végcél felé. Minden szavának célértéke van. (Szavunknak, gondolatunknak főnséges átgondoltsága és célja van. A földi lét legteljesebb stílusa Jézus példája nyomán mindig Isten akaratát tenni.)

Tanítása egyszerű, rövid és világos

Nagyobb igazságokat mesészerűen állít be és visz közel a lelkekhez (példabeszédek.)

Ahol homály van beszédeiben, ott a homálynak is célja van.

b) Cselekedeteiben:

Isten szándékainak a lelkek felé valami csodálatosan érzékeny közvetítő szerve. Mindent tesz, amit Isten akar Általa a lelkeknek és csakis azt teszi és mindig teszi.

Jótét lélek a szó legteljesebb értelmében. (Csupa jótevés a lelke, élete.)

Mindenét tenyerén tartja, sőt áldozatra készen a lelkekért.

c) Legjellemzőbb és legmeglepőbb Jézus buzgóságának, gyakorlatiaságának tiszta természetfelettsége, mely mindenkor megszabja tetteit, bár ugyanakkor a kiindulás szinte mindig természetes: a mindennapi élet képeiből, hasonlatából, sőt az emberi testen való fontos segítésekből.

C) Jézus gyakorlatiaságának továbbélése az apostoli lelkekben

Sajátos feltűnő vonása minden Jézussal szorosan együttélő és együttdolgozó apostol buzgóságának ez a gyakorlatiasság.

a) A leglényegesebb gyakorlatiasságban egyformán kitűnnek:

Első nekik menteni a lelkeket. Tehát a halálvesztélyben küzdő lelket legelső sorban; a nagy bűnösöket, másodsorban, — aztán általában a halálos bűnben élőket és végül a kis bűnösöket, — a gyakori gyónókat.

Második nagy munka: tökéletesíteni a lelkeket és pedig Isten akaratának megtevésében és Jézus szeretetében és Jézus követésében és a vele való egyesülésben.

b) Ezen a leglényegesebb gyakorlatiasságon túl az igazi apostolnak további gyakorlatiassága nagyon elütő, különböző, de megegyeznek abban, hogy Isten nagyon felhasználja képességeiket.

Gondoljak csak egy Szent Péternek, egy Szent Pálnak, egy Xavéri Szent Ferencnek, Szent Ignácnak, Páli Szent Vincének egészen különleges sajátos gyakorlatiasságára.

D) Én

Lemondok, Uram, arról a gyakorlatiasságról, mely sikerekre éhes, mely

mindenkinek tetszeni akar, mely politikai, vagy szorosan evilági érdekeket helyez előtérbe, mely külsőségekben éli ki magát.

De igénylem és kérem Tőled, Uram, azt a gyakorlatiasságot, amely hasonlít a Tiedhez, mely hasonlít Szentjeidéhez, mely a Te akaratodat keresi és valósítja meg mindenben, mely országodért és annak a lelkekben való térfoglalásáért dolgozik, küzd és áldoz szívesen akármit.

Add meg, Uram, azt e nagy kegyelmet, hogy a Te országodért mindenre kész, áldozatos lelkületet tudjam érvényesíteni a legegyszerűbb munkámban is.

178. JÉZUS MAGATARTÁSA A BŰNÖSÖKKEL SZEMBEN

Bárcsak tudnék a bűnösök megmentője lenni!

1. Jézus nagyon megkülönbözteti azokat, akik

1. Bűnösök gyarlóságából

Ezek iránt nagyon irgalmas. Vigasztalja őket. Könnyen és szívesen megbocsájt nekik. Vajjon hétszer? Nem, hanem hetvenhétszer is, vagyis akárhányszor.

Nézzük idetartozó főnséges példabeszédét a tékozló fiúról és az elveszett bárányról. Vagy figyeljük Őt egyes esetekben, amikor a töredelmes bűnösnek igazán szívből megbocsájt. (Lásd: pl. a házasságtörő asszony esetében.) Tekintsük végül az ellenfelek tanuságát, mely szerint Jézus a bűnösök barátja.

Valóban Jézus evangéliuma sok tekintetben a bűnösök evangéliuma, örömhír a bűnösöknek. (Odamelengetni az embereket a szószékhez. Egyszerű, konkrét, meleg legyen a beszéd.)

2. Bűnösök gonoszságából, vagyis rosszakaratból. Ezeket két csoportba lehet osztani:

a) akik kevésbé megrögzöttek: olyan fajták, mint Isten házának megszenteltelenítői, akiket Jézus korbáccsal hajtott ki, vagyis javított. Ezek azok, akiket még javít a korbács, vagyis az okosan alkalmazott fenyegetés.

b) A másik csoport azoké, akik erősebben és maradandóan megrögzöttek. A megrögzöttségnek alapja lehet akármilyen erős, bűnös szokás, de igazi alapja a kevélység. Kevélységből is legerősebben megrögzöttek azok, akik a kegyelmekkel súlyosan visszaélnek, esetleg rendkívüli hivatásukkal is visszaélnek. Ilyenek voltak a zsidó papok, írástudók, farizeusok.

Ez a megrögzöttség felső foka. Ezeket az Úr Jézus adott alkalommal mindig világosan elítéli. Sőt olykor igen súlyos szavakkal.

Kétségtelen azonban, hogy mihelyt akaratuk gonoszságát föladnák, azonnal úgy kezelné őket is Jézus, mint az első csoportot. Lásd a jobb lator esetét.

NB! Jézus előtt nem igen számít az a különbség, hogy valaki ellensége-e, vagy pedig nem ellensége. Ez csak annyiban számít Nála, amennyiben összefügg az előbbi különbséggel, vagyis a megrögzöttséggel. Az igazán reális ember, vagyis a szent dolgot szentnek, a nem szent dolgot nem szentnek tartó ember áll legmesszebb a megrögzöttségtől.

II. Nagyon okuljunk!

1. Álláspont:

a) Legyünk mi is nagyon irgalmasok! Mi ne oltuk ki a pislogó mécsbelet, ne döntsük el a dűledező nádat.

b) Ne legyen szempont mielőttünk sem, hogy valaki ellenségünk, ha különben nem megrögzött ember.

c) Akikben csakugyan megvan az akarati gonoszság, azokkal szemben sem gyakoroljunk soha belső gyűlöletet, hanem okos és szigorú magatartást és a magatartás is változzék meg azonnal, amikor föladták akaratuk gonoszságát.

2. Eszközök ahhoz, hogy a bűnösökkel szemben erre a krisztusi magatartásra eljuthassunk:

1° Először a krisztusi példa gyakori meggondolása. (Fogékony az ember azíránt, hogy Krisztus mennyire irgalmas. Jézus örömhír a bűnösöknek! Gyónás előtt ezt kell megfontolni. A legtöbb bűnöst megnyeri az utánajáró szeretet.)

2° Buzgó ima ezért a nagy apostoli kegyelemért, a bűnösök iránt való mélyen irgalmas lelkületért. Az az igazi apostol, aki roppant irgalmas a bűnösökkel szemben.

3° A szentek fönséges, irgalmas lelkületének tanulmányozása.

4° Önnomorúságunknak megfontolása, mely alázatossá és irgalmassá tesz.

5° Szenvedés, aki jól szenved, az hamar irgalmas lesz. Aki rosszul szenved, az mindig nyugtalan és irgalmatlan lesz.

179. JÉZUS MAGATARTÁSA A TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI RENDDEL ÉS EGYBEN AZ EGYESEK VAGYONI HELYZETÉVEL SZEMBEN

(Különös megvilágításra szorul ez a pont is.)

1. Amit látunk:

A) Jézus feltűnően tartózkodó és roppant okos volt. E tartózkodás azonban nem érzéketlenség, vagy hanyag nemtörődömség, — amely távol áll az Úr Jézustól — hanem tökéletes fölötté állás. A mai ember számára nagyon különös ez. Nem is annyira maga, mint inkább papjai miatt cselekedett így az Úr Jézus.

Miért volt tartózkodó? Mik az okai?

a) Az első bizonyára az Atya akarata: aki másra küldte. De vajjon miért akarta így az Atya? Az emberiség, a legfőbb igazságok tekintetében szorult igazán segítségre. Hát azért jött az Isten, hogy ott segítsen.

b) Az emberek fordítva értékelik a javakat. A testi és anyagi javakat mindenek fölé. Jézusnak, ha igazán Megváltó, kétségbevonhatatlan és szinte kiáltó példát kellett adnia a dolgok helyes értékelésére. Sokkal nagyobb értékek vannak, mint a földi javak! Ha ezt a pap nem mutatja és nem tudja a híveket erről saját példájával meggyőzni, akkor nem tudja az emberek homlokához verni ezt az igazságot.

c) Az örök boldogulás rendjében a szegénység, a verejtékes munka, a megalázott társadalmi helyzet nem hátrányos, hanem előnyös, csak lélek legyen benne! (Pl. dúsgazdag és Lázár. Példával kell ezt demonstrálni. Ha ezeket tennénk, akkor megértenénk a krisztusi magatartást.)

Jézus tartózkodásából fakadó nagy tan papjai számára:

Első feladatunk mindig az, amiért küldettünk. És ez nem más, mint lelkeket üdvözíteni, igazságokkal eligazítva őket és megszentelő eszközökkel segítve. Ha ezt az első feladatunkat tökéletesen teljesítjük, akkor tehetünk mást is, de óvatosan, nehogy lerontsuk a lelki hatást.

Imádkozni, hogy megértsük.

B) Jézus segít testileg is egyes esetekben. Azonban a segítség mindig nagyobb jónak, főképp lelki jónak a szolgálatában áll. Az 5000 ember megvendégelése az Eucharisztia miatt. A gyógyítások a lelki gyógyulások miatt. A nagy halfogás az apostolok megnyeréséért.

2. Amit látás nélkül is tudnunk kell, hogy a krisztusi elveket a legvégső vonatkozásig érvényesíteni kell.

Mire köteles a pap?

a) Az elveket teljes világossággal közvetíteni lehetőleg az élet minden vonatkozásában. Szakképzettség! Ne legyenek a hívek semmi iránt kétségben, hogy mi a katolikus álláspont.

b) A legsürgősebben választandó elveket a legsürgősebben előadni, úgy, hogy mindenki tudja azt. Pl. a felebaráti szeretet, — az utolsó gyerek is tudja.

c) Példájával ne rontsa le, hanem támassza alá a hirdetett elveket. Fontos ebből a szempontból a papnak segítő ténykedése akár a sajátjából is és főleg egyszerű élete. Azonban nem az első ténykedése ez az apostolnak.

A helyes rendnek az emberek lelkéhez való közelebbvitele nem megymásképp, csak a mi életünk példájával. Főleg, hogy a szegénység értékesebb, mint a kívánt gazdagság. Élünk 100 %-os krisztusi életet!

Összemérhetetlenül nagyobb értéke van a 100 %-os megvalósításnak, mint a méltósággal való imponálásnak, reprezentálásnak.

d) A közvetlen szervezés nem papi munka. Nem ez a missziója.

e) A katolikus nagyhatalom, az összefogó politikai hatalom kiépítése, a gazdasági rend újjászervezése, ez sem papi munka. Neveljük rá a civileket. Alkalmazkodjunk az előljárókhoz.

180. JÉZUS SZERÉNYSÉGE

1. Mi ez?

Nem a szem, orr lehorgasztása, mindig hátulállás. Ebből is valami, de nem egészen. Nem a melankólikus ember félénksége.

Hanem: alázat erényének külső modorunkon való megnyilvánulása. Az Istennel kapcsolatos lélek modorának zárt egysége (szemben a szétszórtsággal, tülekedéssel.)

2. Jézus szerénységének ténye:

Hogyan viselkedett? L. az evangéliumi megnyilatkozást.

3. Tulajdonságai:

a) Nem hideg, fagyos, melyre, ha ránéznek, kihül az embernek a vére. Hanem meleg, mint a tavaszi napsugár: jószág és barátság melege van benne. Jószág: adakozás, jót-tevés, kedves modorával önmagát adja, ha nincs más; barátságos.

b) Nem lágy, érzelmes, melankólikus, hanem férfias, erős; csupa öntudat és akarat.

Applicatio:

Tanuljunk szorgalmasan Tőle. Csengjen fülünkbe a felhívás, különösen most: *Modestia vestra nota sit omnibus hominibus.*

A tengernyi szerénytelenség közepette (micsoda szerénytelenség a világban, piaci, utcai, házi szerénytelenség, tolakodás, látni, bámulni akarás...) Legyetek a szerénység eszközeinek hordozói. (Ülésben, járásban, beszédben, szem-, fejtartásban, evésben, ivásban.)

4. A szerénység motívumai:

a) Jézus példája.

b) Elsőrangú apostoli eszköz. Bámulatosan hat a hívekre.

c) A szerénység szépsége.

d) A szerénytelenség undorító volta.

5. Eszközök a szerénység kifejlesztésére:

a) Alázat és önmegtagadás sűrű és könnyed gyakorlata. Az értékes szerénység sokba kerül.

b) Az ügy álljon előtérben és érette legyen hős, ha kell orosz-lán is, személyem azonban utóljára jöjjön számításba. (Pl. föl kell lépni a porondra, de utána a dicsőségnél háttérben lenni.)

c) Példák tanulmányozása. Feljegyezni egy-kettőt a szentek életéből, kéznél tartani és elolvasgatni.

d) Ellenőriztetni magamat mással. Kérdezzem meg mástól. Különösen ha valami szerephez, vagy hatalomhoz jutok.

181. JÉZUS LEGNAGYOBB APOSTOLI MUNKÁJA: MAGARA VALLALJA ÖVEI BÜNEIT ÉS VEZEKEL ÉRTÜK

1. Hogyan lehetséges ez?

1. **Hogyan lehetséges a bűnvállalás?** Sajátos önhelyettesítéssel. Isten végtelen jósága és irgalma folytán lehetséges ez. Valóban Isten jóságának és irgalmának valami elképesztően nagy, szinte felfoghatatlan ténye ez a jézusi behelyettesítés. Olvassuk el Izaiásból az 53. fejezet első 12. verssorát. Ez ennek az igazságnak szinte megdermesztően fontos főtársa.

2. Hogyan volt lehetséges a vezeklés értük?

a) Már magában az, hogy Krisztus magára vette az emberiségnek minden bűnszennyét, ez már magában is borzasztó győtrelem forrása volt, a végtelenül tiszta, szent, igazságos és Istenszerető Jézus lelke számára. Ebből a győtrelemből fakadt Krisztusnak véres, verejtékes küzdelme az Olajfák hegyén.

b) A külső körülmények szintén úgy csoportosultak Krisztus szenvedésében, hogy a legkülönbözőbb bűnök kitöltötték rajta bosszújukat. Méregfogaikat belevagdalják elevenjébe. Kezdve a legközelebbi tanítványnak árulásától a csöcselék durvaságán, a megrögzött kevélyeknek gonoszságán keresztül, a fejedelmek bujaságáig, gyávaságáig és igazság megvetéséig.

(Legmélyebb vezeklési tények: akarat nehézségek elviselése. Egész emberként aláállni a szenvedéseknek. Legigazibb magatartás a szenvedésben nagylelkűen vezekelni, amit Isten ad! Isten akaratát tenni, abszolút tűrés.)

A bűn minden éle beletört Jézus Szívébe.

c) Jézus teljes akaratí odaadással kiszolgáltatta magát szenvedéseinek.

Applicatio:

Nálam is lehetséges mindkettő. Vagyis a bűnvállalás és a vezeklés a váltalt bűnökért. Minden bizonnal elfogadja tőlem a mennyei Atya a behelyettesítést is és a vezeklést is — természetesen Jézus személyén keresztül.

Ne féljek ettől a sötét tehertől és a vezeklés keserűségétől, hiszen az Isten végtelen jósága tart fenn engem akkor is és Jézusnak szeretetreméltó egyénisége adja ennek a fontos szerepnek minden értékét, és minden vigaszt is.

II. Mily fontos és nagy hivatás ez!

1. Az Isten részéről micsoda kiválasztás és kitüntetés: micsoda elsőszülöttség, kiváltság: mily óriási megbízás!

Áll ez jórészt Jézusnak pap-utódjaira, az Ő megváltó társaira is. Nagy electio ez, nagy praedestinatio.

2. Jézus részéről a vállalkozás és annak tökéletes sikere.

a) Micsoda jellemnagyságot, erőt, hősiességet tetelez föl és mutat be nekünk!

b) És micsoda apostoli nagylelkűséget mások iránt! Csupa szeretetből átvenni minden adósságukat, levenni róluk és önmagára venni a büntető keresztet és meghagyni nekik csak az érdemszerzés keresztyét. Jézus vezeklése óta nincsen átkozott és büntető kereszt, csak annak számára, aki maga akarja azt.

Applicatio:

Elnézem szívesen és sokszor elnézem az érettem is vezeklő Jézus Krisztust. És megkérdézem magamtól, hogy mily nagy dologgal háláltam meg Neki irántam való végtelen jószágát? És mivel háláltam meg a hivatás nagy kegyelmét, melyben irántam való túltengő szeretete folytán saját hivatásának részesévé tett.

A legmértőbb hála kétségtelenül a félelemmentes, nagylendületű odaadás akármilyen behelyettesítő és vezeklő szerepre.

Főnséges apostoli könyörgés ez: Noli mihi parcere Domine! Sed parce populo tuo!

Tudnom kell azonban, hogy minden elmélet is főnséges nagy álom, ha szenvedélyeimet nem igazom le, mert azokkal együtt nincs helye lelkeemben ennek a főnséges apostoli elhivatottságnak.

A husvétli bárány csak tiszta és ártatlan lehet.

182. AZ APOSTOL SÍRJÁNÁL

1. Annak az apostolnak sírjánál, aki igazán az volt, aminek Isten elgondolta.

a) Életének hosszmettszete

Ifjúkor, szeminárium, papi munka. Sírba hanyatlás, tisztítótűz (esetleg), örökkévalóság.

Valami csodálatos nagyvonalúság érvényesül mindezekben végig. És pedig az Istenhez való hűségnek erőfeszítése. Az önzetlenségnek az önzéssel való őszinte harca. A kegyelmiségnek az ösztönök fölött való érvényesülése. A kiüresedés, a fölemészttődés, a mások javára szolgáló értékke válás. Minden gyarlóság, minden hiba és fogyatkozás az Isten végtelen jószágú terve szerint csodálatosan beleilleszkedik ebbe az életbe, — amennyiben küzdelmet váltva ki az apostolnak életét még erősebbé és értékesebbé teszi.

b) Az ilyen apostoli életnek értéke:

Csodálatos Te Deumot zenghet erről minden fűszál és fa és virág, amely sírja fölött nő. A lelkek világában rengeteg hatás, mind-mind hirdeti az Isten felé és az emberek felé egy ilyen életnek jelentőségét még akkor is, ha nem hallanók az életének tanúbizonyságát.

Nincs egy-egy ember számára, egy-egy család, vagy közösség, vagy község számára nagyobb érték, nincs Istennek nagyobb adománya az igazán értékes papnál.

c) Hallgassuk lelkekben egy ilyen apostolnak hozzánk intézett beszédjét

E beszéd kétségtelenül tele volna Te Deumos hangulattal, tele volna a hálának túláradó érzelmével Isten iránt. Bizonyára úgy gondolja, hogyha százszor születne is, újra mindig apostol akarna lenni. Lelkesen nyilatkozik biztosan minden küzdelméről és minden keresztyéről. Áldja a gondviselő kezet, mely keresztekkel nevelgette. Külön boldogságot jelent neki az a tudat, hogy élete keresztyeiben soha meg nem botránkozott.

És amit egyenesen és élesen mondana nekünk, annak lényege bizonyára ez volna: Értsd meg az Istennek roppant gondolatát rólad és apostoli életedről. És légy hű az Istenhez még akkor is, ha minden rajtad kívül és minden rajtad belül elszakítani akarna az Isten hűségese szolgálatától.

Testvér, a legnagyobb földi hivatás nem babszem.

2. Annak az apostolnak sírjánál, aki nem volt az, aminek Isten gondolta.

a) Végigpillantás életén (Ugyanúgy, mint az előző részben.)

Lássuk életének szakaszain végig akarata vajúadását a kegyelemmel. Ez ugyanis a legmélyebb és legfőbb jellegzetessége ennek az életnek.

Lássuk aztán élete gyümölcseit, amelyek kevesek, fejletlenek, férgesek és talán mérgesek is vannak köztük.

b) Halljuk sírja fölött a fűszálak és a lombok zenéjét és talán a holló káromlását, hogy kár volt . . .

Halljuk a hívek vádját, akik lelkileg sorvadnak, esetleg elkárhoznak az apostol hanyagsága, esetleg pozitív bűnei miatt.

Halljuk az Isten ítélő szavát és halljuk végül egy ilyen apostolnak beszédjét hozzánk.

c) Okulás: elszánt, energikus „nem”! azzal az apostoli étellel szemben, amely nem az, aminek Isten akarta: elszánt, energikus „igen”, azzal az apostoli étellel szemben, amely valóban az, aminek Isten akarta.

183. ISTEN EMBERE

1. Meggyőződés: a pap homo Dei! Isten embere!

a) Homo iustus. Mindenkiné megadni, ami az övé. A iustitia mondja: Istené vagyok! Teremtény vagyok! Ez az alázat fundamentuma is.

Istenből szívok minden életet. Minden értékem csak úgy ér valamit, csak úgy nő és érik be, ha Belőle gyökerezik (szónoki készség stb.)

Tőle vettem a legnagyobb földi hivatást és küldetést. Vele szerződtem életre-halálra! Nem esem kétségbe, örülök ennek.

b) Verus amator!

A iustitia hideg dolog! Meleg viszony erre épül: Isten Atyám, Barátom. Elsorolhatom neki minden bajom.

2. **Leglényegesebb akaratí feszülés:** Tiéd vagyok Uram! A legkomolyabb munkámban! Nem önfityegtetésben, fecsegésben, hanem a hármass harcban:

a) A Spiritus abnegationis területén.

b) Vera paupertas spiritualis területén;

(Nagy kegyelem a függetlenség.)

c) Desiderium et oratio humilitatis competentis.

Ebből fakad:

d) Quae unice conjungunt solide Deo.

3. Kivirágzás, gyümölcsbeérés

Egy csomó erényben áll. Aki alázatos, minden erényre képes. Az imád-ság embere; ez Isten emberének sajátos jellege. Vir abnegationis! Vir fortis! Kinek melle nem süpped be attól, hogy ökölrel ütik. Vir potens pl. Vianney Szt. János.

Együttvéve: az, akinek Isten akarta, minden; qui secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis, — kiből Neki nagy kedve telik!

Isten embere!: akikkel valahogyan velük született a nagylelkűség, fogyhatatlan lendület, életerő, önzetlenség, önfeláldozás!

Ezek sugározzák a lelket, a hangulatot, a küzdés szellemét és kedvét az emberekbe.

Ezek azok, kik megharcolták a legnagyobb harcukat: főliszabadult lelkek!

Ők a keresztény élet legreálisabb munkásai és egyben vezérei!

Az ilyen szívek lesznek Krisztus országának fellegrárai, ahol nincs a Sátánnak szövetségese!

Mérhetetlen jelentősége van az ilyen lelkeknek, kikben megtört a Sátán hatalma! Ők azok, akik felé néz a keresztény jövő történelme, mint akikben az Isten ügye dönthetetlen oszlopokon fog állni!

Ezeknek a hősöknek hite, bizalma, imája tudna csodákat eszközölni Istentől! Oly nagyon kellenének!

Persze a Sátán nem hagyja ezeket . . . Végletes harcokra is vállalkozik ott, ahol teljesen le akarják őt (a sátánt) győzni. Ha sikerül őt legyőzni: akkor lesz ott a Sátán ordító, kémlelő oroszlán . . .

Csak ne féljen, csak ne essen kétségbe az ilyen lélek; de hiszen erről nem is lehet itt szó: mert ezekben a lelkekben otthonos a hősiesség! Kikben a Krisztus küzd. Kikben a Krisztus győz! mert Vele egyesültek.

NB Fogalmazzuk meg fohász alakjában papi lelkiségünk legátütőbb tényeit.

Pl. Jézus Szentséges Szíve, szeretetedre kérek, add meg nekem: az imádság kegyelmét, az önmegadás szellemét, a megaláztatás értékelését, mindenkori jobbradöntést, szeretetet, tisztaságot stb.

184. MAGÁNOS EMBER

Lelkembe imádkozni e fogalmat!

Nézem a puszta magános akácját. Rekkenő hőség, egy árnyék . . . Akác, miért vagy te itt? Hogy bírod?

(Isten embere mindig élményt jelent a világ számára. Ez a hit világa. Minél fakóbb lesz a metafizika, annal megdöbbenőbb a magános élet. Ekkor érzékeivel keres dolgokat, sőt futkos utánuk és esik utánuk. Érti, hogy egyedül van és ez nem elégíti ki; érti, hogy valakivel, vagy valamivel megosztva egyedüllétét, boldog lehetne. Teljesen üres a lelke. Lehet ez az ima hiánya is, nem kell megijedni!

De az ő lelkének nincsen párja, neki nem született élettársa, nincs számára teremtmény! Neki csak Istene van, aki Atyja és egy főnséges király Barátja van, akiket azonban nem lát.

Ne ijedjünk meg! Krisztusi öntudattal nekivágni! Nolite timere, pusillus grex!

Elvek:

1. **Nem kell neki senki más** (még ha utánam esik is) ha minden érzésem mást muzsikál is; nem kell, ha testem hamuvá omlik is: elég nekem az én Isten-Atyám és főnséges Király-Barátom!

2. **Akarok egyedül állni!**

Jó lesz nekem, ha nem bájoskodnak is velem az emberek; jó lesz, ha komákat nem számolhatok is szobámban; ha gyerekek nem csüngnek is reverendámon! Annál jobb! Deo gratias!

3. **Akarok független ember lenni!**

Ments meg Isten attól, hogy az ellenkezőt tapasztaljam (Függ egy aszszonyi lénytől). Sokat imádkozni ezért! Fölvilágosult, Istenbegyökerezett vezéregyéniség, szálfagyéniség akarok lenni!

A nagy ember mindig magányos, mindig független!

És az Isten embere méginkább!

4. És leszek is! Csak Krisztuson tartsam szemem!

NB. Akármilyen elfoglalt és zajos is a pap élete, ő a coelibatus folytán mindig magános ember marad.

A házassági viszonyban előálló kölcsönösség . . . a pap számára nem lehetőség.

A pap lényegesen egyedül való ember, jó lelkek segíthetnek neki Krisztus erejében való átvállalással . . . de meglévő keresztjei, gondjai, magánosságának olykor fojtogató nyomása: egyedül az övé marad.

Olyan teher ez a papnak, amely az évekkel folyton nő, nem egyenes függvénye az érzékiségnek, amely az évekkel fogy . . . Vannak remetehajlamú papok, kiknek sohasem hiányzik senki, de a világi papok és általában a papok nem ilyenek. Nekik kereszt az egyedülvalóság! És pedig olyan kereszt, melyet nem szüntet meg semmiféle személyi kapcsolat és együttélés.

Legtöbbbet szenved ettől is az a pap, aki nem fogadja el ezt kész szívvel!

Aki szívére ölelte a magánosság keresztjét, annak megváltó keresztje lesz, tisztító, átnemesítő kereszt, kegyelmek bő forrása. Hangtalan szobája meghitt kegyelmies fészek lesz. Gyakori elhagyatottsága: Isten szerető látogatásának ideje!

Hatások: És ha sikerül egészen magános, független, Isten emberévé lennem, akkor majd lombosodik, akkor majd kivirágzik, gyümölcsbeérik a fa és az ég csírpelő madarai eljönnek hozzám és jól érzik magukat nálam. Akkor leszek az, kinek Isten akart: filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui!

185. MINDENKIÉ !

1. Roppant horderejű jelenség!

Kristálytisza és tevékeny szeretet, melynek iránya: minden embertárs minden java. És ez nem elmélet, hanem valóság. És nem egy-két napig, hanem mindenkor és még hozzá ingyen!

(Ez olyan kovász, mely megerjeszthetne egész vidékeket. Ubi amatur, non laboratur . . . Pap, ki ezt évtizedeken át gyakorolja . . . ott nincs szociális probléma.)

Ennek formája: melegség, jóság!

Törvénye: adni!

Mértéke: hogy mérték nélküli

Lelke: szent tűz, mely Istentől jött, mint szikra!

Epedjünk utána imával és apró gyakorlatokkal! Az Isten majd ezekért ad nagy szeretetet.

2. Gyakorlati szempontok

- a) Nagyon tanulmányozzam Jézus stílusát
(Ima közben, testi nyomornál, bűnössel szemben.)

b) Próbálgatom tágítani kis és önző szívemet. Nem tudnék én nagyobb szívű ember lenni? Csak egygyé? Legyek mindenkié, de nem carnalis úton.

c) Főlülvizsgálom emberekkel való érintkezésemet. Levonom a következtetéseket és pönitenciázok.

d) Sorrendet teremtek a szeretet irányulásában.

Sorrend: Lelkileg elesettek, bűnösök!

Testileg elesettek

A senkik, nyomorultak, útszéliek

Gyerekek

Kis emberek (férfiak, nők)

Urak

Hölgyek

Ez a sorrend theoretikus, konkrète az adott esetben, aki közelebb van, — ha sorrendben távolabb is.

e) Sokat könyörgök Jézus Szívéhez.

3. Az önzetlen apostolkodás gyümölcsei

a) Csodálatos papi boldogság

(Ehhez nem hasonlítható semmi sexuális boldogság, nyálaskodás)

b) Emberszívek nagy harmoniája

c) Sok Isten kegyelme

186. SENKIÉ !

1. Mi az?

Látszólagos ellentmondás: mindenkié egész szívvel, testtel, lélekkel és mégis senkié, úgy, hogy senkihez és semmihez nem ragad oda!

Úgy, hogy senkivel és semmivel szemben nem veszti el függetlenségét.

(Érdekes: a jó hívek azt mondják: ez a mi papunk; senki sem mondhatja, hogy ez az én papom. Baj, ha mondhatja!)

2. Valósítása

Aránylag véve nehéz.

Eszköze:

a) Erős Jézus-szeretet.

Ez hatásaiiban változó, nem hat mindig lobogva bennünk.

b) Rendszeres motívum-tisztázás!

Általában szentséglátogatás alkalmával, meditációkban. Miért teszed ezt, vagy azt? Egyes esetekben külön is tisztázni a motívumokat. Gyanús Indítá-soknál sok imával, mert az ember becsapja magát.

c) Szakítások, amikor tapad a szív.

Mert gyakran tapad. E ponton engedelmeskedjem lelkivezetőmnak. Tessék nekiállni, a szívseb majd beforr.

3. Motívumok:

a) E nélkül nincs az előbbi. T. i. ... hogy mindenkié. (Cor Pauli, cor mundi.)

b) E nélkül nincs tekintély sem.

Ha én valakihez odatapadtam, az emberek észrevették, nincs tekintélyem többé.

c) E nélkül föltétlen odaragadok valamihez vagy valakihez és lepasszolólok. Imádkozni egymásért, hogy adott pillanatban merüljön fel lelkünkben ez az igazság.

187. EGYMÁSÉI

I. Indítók:

a) A természetes felfogásban:

Regdon, volt szemináriumi orvos: „Nincs elhagyatottabb ember, mint a pap, mikor beteg.”

Ilyen elhagyatottság mögött kisebb fokban még egész sor következik...

S ilyen állapotban lelkünket borzasztó üresség lepheti meg...

Egy érdeklődő hang, jó szó, meleg tekintet, csöppnyi megértés és támogatás ilyenkor kétségtelenül jól esik. És talán nem is olyan nehéz egymással szemben igaz szeretetet gyakorolni: egyazon hivatás, egyazon nevelés, egyazon műveltség, egyazon örömek és szomorúságok, régi ismeretségek s új szervezkedés (unio) adottságai mellett.

Veszélyt sem jelent ez a szeretet. Sőt ez lesz a próbaköve és mértéke a nagystílú, önzetlen, általános szeretetnek.

És mennyi vigasztalás árad ebből, — támogatás, emelkedett lelkiség...

b) A természetfölötti felfogásban:

„Erről ismernek meg, hogy tanítványaim vagytok!” Tehát, amíg ezt gyakoroljuk, addig biztosan tanítványai vagyunk Krisztusnak? Igen, biztosan! ... S ilyen szeretettel bő kegyelem jár? Igen, az jár!

Bő kegyelem nélkül elsorvadunk...

Istenhez, Jézushoz való meleg, erős viszony nélkül sohasem fogunk egészen beérni; vackorok, egresek maradunk!

E viszonynak pedig biztos záloga ez a szeretet!

II. Gyakorlat:

a) Unio: Egyetlen szív

Egyetlen szeretet

az Egyetlen vezérnek!

b) Jusson időnk a testvérnek!

jó szóra, támaszra lelkileg (így is felfogni az összejöveteleket).

támaszra testileg!

Juthat idő lelkünkre — ha akarunk juttatni!

Juthat időnk a testvérnek is — ha akarunk juttatni!

Hiszen, amihez nagy kedvünk van, arra jut idő, sok is! Rengeteg idő pocsékolódik csilicsáli dolgokra!

c) Nagy reménység a Szentséges Szívben — aki biztosan megáld — nagyon!

Fejezzük ki e reménységet imában gyakran.

188. JÉZUS MENNYBEMENETELE

Vigaszunk és buzdításunk

Apost. csel. I. 9, 12.

A meggyőződés szerinti lélek kegylme: az öröm. A vezér dicsősége biztos.

I. **Jézus búcsúzása.** Jézus öröme érzelmekben csordul ki, mikor utóljára jelenik meg tanítványainak. Búcsúzik édesanyjától, majd az apostoloktól, hívóktól, lélekben Zsidóországtól, az egész emberi nemtől, akikért jött, áldozott fel mindent; majd a földtől, melyet érintettek lábai, mely neki tövist és bojtortjánt termelt és mostoha bölcsője volt. Mennyi elégia lehetett a búcsúzásban! Az apostolok mást vártak, földi beteljesedést. Még az övéi sem értették meg. (I. 6. vers) Gyöngédség és túlradó szeretet jellemezte e búcsúzást. Lényegében vigasztaló angyalokat küld az égből és barátságosan megvigasztalja őket.

A mi számunkra is eltávozott Jézus, csak az Eucharishtiából nem. Nem látjuk, felhők takarják el szemünk elől. Lelkünk szeme előtt nincs fátyol. Majd találkozunk Krisztussal az alagút után. Ki tudja, talán órák kérdése.

II. **Jézus bevonulása az örök dicsőség országába.**

a) Milyen ez a bevonulás? Milliószer szebb, mint amilyent elképzelünk.

b) Kik és hogyan fogadják? A Szentháromság egy Istennek ünnepet jelenthetett; mint az angyaloknak, arkangyaloknak (akik a betlehemi jászolnál énekeltek.)

c) Milyen dicső fogadtatás? A megváltást befejezte, mindent nagyon pontosan megtett.

III. **Jézus mennyei boldogsága nekünk vigasztalás és buzdítás.**

a) **Vigasztalás.**

1° Jézus örökké boldog. Ami a fejben történik, az a tagokban is megismétlődik. Valamikor Vele leszünk: szemtől-szembe látni fogjuk, akit úgy szerettünk; Ő üdvözlő és keblére szorít és Tőle minket soha senki el nem szakít.

2° Az Ő nagy boldogságában lesz részünk. Ez oly nagy dolog, hogy ha most látnánk, szívesen feláldoznánk érte mindent.

b) Buzdítás: fordított arány áll Krisztusnál a földi és égi dicsőség és gyönyör között. Fordított arány lesz nálunk is a földi és égi dicsőség között. Ezért értékeljük a legkisebb munkát is, a legkisebb terhet, keresztet is.

Megértjük mi a szenteket, hogy félték, ha jól ment dolguk itt a földön. Féljünk mi is. Boldog ember, akinek ferdén megy.

„Uram, itt vágj, üss, csak odaát kimélj!” (Szent Ágoston)

Legyen meg a Te akaratod!

189. VÁRJUK A SZENTLELKET, MINT AZ ELSŐ KERESZTÉNYEK

(Ap. csel. 1, 12 ...)

I. Prael: Vegyük azt a helyzetképet, hogy mi is az első keresztények közé vegyülünk s iparkodunk lelkükből átvenni, amit tudunk.

II. Prael: A kegyelemkérés pedig ez: Uram Jézus, add meg nekünk az első keresztények lélekvarását.

1. Hogyan várták őket?

a) Külsőleg: elvonultak, elzárkóztak, lelkük magányába tértek vissza.

2° Nagy egyetértés volt közöttük, úgyannyira, hogy a Szentírás szerint is egy szív, egy lélek voltak.

3° Harmadik vonásként megállapítható rajtuk az, hogy imádkoztak. Ez volt főfoglalkozásuk.

4° Negyedik vonásuk az volt, hogy kitartottak, állhatatosak valának — mondja az Írás.

5° Az ötödik pedig az, hogy mindez Szűz Máriával, személyes jelenlétében történt. Ő volt a társaság lelke.

b) Belsőleg

1° Igen epedtek a Szentlélek után. Nem is csoda, hiszen Jézus egészen különös dolgokat beszélt Róla, hogy mi minden fog történni, ha Ő elmegy.

2° Az epedésen túl lelküket buzgón készítgették ennek a főséges Léleknek befogadására, főleg bűnbánattal minden mult ballépésükre vonatkozólag; és hittel; ők ugyanis nagyon hittek abban a Lélekben.

3° Lelki készülésüket nem utolsó helyen tökéletesítette az ő alázatuk, saját nyomorúságuk, előbbi botlásaik következtében.

2. Hogyan várjuk mi? Azaz, hogy kell várnunk? Hasonlóan.

a) Külsőleg:

1° Összeszedettséggel.

2° Testvéri szeretettel, szeretetszolgálatl,

3° főleg pedig testvéri összetartással.

4° Azután imáinknak fokozott buzgósággal való végzésével, munkáinkban, sőt keresztjeink idején tanúsított állhatatossággal,

5° s főleg a Szűz Anyának kiváló szeretetével.

b) Belsőleg:

1° Epedjünk mi is, hiszen annyira megérdemli a Szentlélek és nekünk oly nagy szükségünk van Őreá.

2° Készítsük mi is buzgón lelkünket az Ő fogadására, hiszen annyi alkalom van erényeket gyakorolni, sőt itt-ott talán még hősiek erényeket is. Hogy pedig mi is alázattal tegyük tökéletessé előkészületünket, arra nekünk is van épp elég gyarlóságunk, bűnünk, testi-lelki nyomorúságunk.

Mondjuk pedig sokszor napközben is lelkünkben:

Veni Sancte Spiritus!

190. NAGY SZÜKSÉGÜNK VAN SZENTLÉLEKRE

A) 1) **Mert gyöngék vagyunk.** Fizikailag is sokszor, de főleg erkölcsileg. Olyan kevés bennünk az igazi alázat, a ragyogó tisztaság, a hűséges köteleességteljesítés, az önzetlen felebaráti szeretet, stb.

2) **De tudatlanok is vagyunk.** Örökségünk a sötét fej, a butaság, sőt ennek szeretése, testhez állása, semmi szomjúság fény után. Ha pedig valaki összetanult már valamit, rátartósan jár-kezel vele, vagyis hiú és kevély rá és ezzel még azt a kicsit is visszahajlítja a butaság felé, amit fejébe szedett, mert hiszen a kevélység a butaság ősforrása.

3) **És hozzá még hideg, önző szívűek vagyunk.** Többször csak az anyagi és érzéki javak melegítenek föl. Ezekről dobban meg a szívünk. Mert bizony nagyon kevés embernek ver hevesebben a szíve, ha Jézusra, vagy Istenre gondol. S olyan kevés az önzetlen vágy önmagunkat egészen feláldozni Jézus ügyéért és a szegény felebarátért.

B) **Pedig bizony nekünk jó papokká kell lennünk, ez a becsületügyünk:** olyanokká:

1) **Akik erősek, vagyis tudnak akarni, tudják önmagukat nevelni, tudnak cselekedni, küzdeni, szenvedni és hősiek meghalni is.**

2) **Világos fejűek:** Tudásukkal és erényeikkel fényoszlopok, akik másoknak világítják meg az utat és derítik életüket.

3) **Meleg, önzetlen szívűek, nemcsak fényforrások, hanem hőforrások is, vagyis életerős sugaraknak hőforrásai és kiárasztói.**

C) 1) **A Szentlélek Isten pedig azért jön, hogy szükségünkben segítsen.**

a) Így mondta ezt Jézus: (Ap. cs. 1, 5-1, 8) (Lk. 24, 49)

b) Szentlélekkel keresztteltek meg. Veszitek a Szentlélek erejét.

Felruháztattok a felülről jövő erővel. Docebit vos omnia. Veletek marad. Megvigasztal benneteket. Suggestit vobis omnia.

Tehát azért jön. hogy befejezze, amit Krisztus a hivatás kegyelmével elkezdett, csak legyen meg bennünk a készség, az odaadás.

b) A Szentlélek Úristennek már természete is az, hogy Isten ajándéka (Donum Dei), aztán, hogy Isten újja (Digitus Dei), Vigasztaló, a végső dolgozó, segítő. simító újj, amellyel műveli Isten a végső tökéletességet is bennünk. (A két himnusz át gondolni) Végül: Paraclitus: fényével, szeretete melegével erőt ad akaratumknak.

c) És hogy mire képes ez a Lélek, azt megmutatta első jövetelekör. Mik voltak az apostolok eddig és mivé lettek ez alkalommal és mivé tették aztán e világot.

Mikor a Lélek eljött, Vele megindult a tavaszi rügyfakadás, az élet. Ő a caritas Christi, quae urget nos. Aki átadja magát egészen, azt űzi, hajtja.

Bízom tehát nagyon, hogyha én is jól fogadom a Szentlelket, bennem is megindul az Ő életének erőteljes üteme.

191. A SZENTLÉLEK-VÁRÁSNAK ESZMÉNYE A BOLDOGSÁGOS SZÜZ MÁRIA

I. **Önmagában.** Senki ember úgy nem függött össze a Szentlélekkel, mint a Boldogságos Szűz Mária.

a) Ő várta a Szentlelket, mint soha senki más. Itt gondoljunk názareti életére és annak stílusára. Vajjon mi lehetett abban a legjellegzetesebb Szentlélek-várás? (A nagy kegyelmi beáradást megelőzi a várás.) Vágyini nagy kegyelem után, Rorate coeli: a Boldogságos Szűz lelkéből is fölfakadt.

b) Ő fogadta a Szentlelket, mint soha senki más. Tanulmányozzuk ennek a fogadásnak a stílusát. (Csodálatos szerénység. A szerénység legnagyobb teljesítmény, a legnagyobb érték. Abszolút készség. Ez indítja el a megváltás tényét.)

c) Ő követte a Szentlélek indításait, mint soha senki más. (A misztikus lélek sorsa összefügg a Szentlélek indításaival.)

II. **A mi eszményünk:** Legyünk hasonlóak Hozzá, főleg három nagy dologban:

a) Tisztaságban. Szeressük és gyakoroljuk a tisztaságot és igényeljük annak legmagasabb fokát. (Szeressük a bűntől való mentességet. Megkivánni a tisztaságot. Az igazi tisztaság levonja a Szentlelket.)

b) A kegyelmi teljességben: Plenitudo gratiae. Vágyódjunk a lelkünk legelemibb erejével azon kegyelmi tökéletesség után, melyet Isten az Ő végtelen jóságában öröktől fogva elgondolt számunkra. Mondjuk vágyva: Vágyom a Te tökéletes leereszkedésre! Jöjj el, valóban jöjj el, Szentlélek Isten!

c) A Fiat! szellemében. Legyen meg a Te akaratod! Ebben a végtelenül egyszerű szóban van kifejezve az a legtökéletesebb teremtményi készség és odaadás, mely meghódította az Istent, levonta a Szentlelket és eszközölt a Fiú-Isten megtestesülésében. Meg akarom tanulni ezt az eszményi magatartást. A FIAT-nak mondását és gyakorlását. És már most elfogadok mindent az élettől és ezzel a varázsszóval aranyozom meg egész életem jövőendő sorsát. Ha tökéletességre víszem a „Fiat”-nak mondogatását és gyakorlását, akkor biztosan az enyém lesz a Szentlélek és én az Övé.

Segítsen a Boldogságos Szűz Mária, hogy valóban úgy legyen!

192. SZENT TŰZ

- I. Prael: Vegyük az eseményt, amint a Szentlélek Úristen tüzes nyelvek alakjában megjelenik. (Ap. cs. 2, 3)
- II. Prael: Kérjük azt a kegyelmet, hogy legyen Ő számunkra is igazi tűz; tiszta, szent kegyelmi tűz.

1) A tűz világít

a) S minél finomabb a tűz, annál inkább világít. Legáltalában a közönséges oxidációban, már sokkal hatékonyabban a villanyfényben, leghatékonyabban pedig az izzó gáztömegben, amilyen a Nap is.

b) A fénynek roppant jótékony hatása van. Közvetlenül mindjárt az, hogy elűzi a sötétséget, a bizonytalanságot, aztán megnyugtat, földvidámít embert, állatot egyaránt; de legjótékonyabb hatása az, hogy életet indít meg és alakít és épít.

c) Így a legszentebb tűz is, vagyis a Szentlélekből való tűz. Ez a legfinomabb tűz. Ehhez képest a többi tüzek mind durvák és anyagiasak. Ennek a tűznek egészen különösen jótékony fényhatásai, vagyis sötétséget elűző, bizonytalanságot megszüntető, megnyugtató, felvidámító és életet ébresztő, fejlesztő hatásai vannak.

Bárcsak szomjúhoznánk ezt a fényt, amelyre oly nagy szükségünk van, főleg mint papoknak, akiknek hivatása az, hogy bevilágítsanak a lelkek homályába és fényt derítsenek az üdvösség útjaira.

Csak egy fénysugarat bocsáss értelmünkbe, hogy elűzze a bűn koromsötétjét, áttörje a szenvedélyek álmos felhőit, elijessze a rögeszmék bogarait, oszlassa a korlátoltság és tudatlanság homályát, megadja nekünk a világnak helyes értékelését és hozzon egy kis prudenciát, vagyis józanságot, okosságot Isten gondolatai szerint.

Nem kérünk mi különös dolgot, hiszen Te vagy az okosságnak, bölcsességnek és Tudásnak Lelke és azért vagy küldve, hogy bennünk világosságot tálmassz.

2) A tűz melegít

a) És minél finomabb tűz, annál inkább teszi azt. És a hőhatásnak csodá-

latos, éltető szerepe van, főleg akkor, amikor igazi bölcsesség találja el annak mértékét.

b) Ha kellő fogalmunk van arról, hogy a szenvedélyeknek milyen alacsonyrendű hevületei és az önzésnek milyen fagyos hullámai öntik el igen sokszor a lelkeket, akkor belátjuk, hogy igen szorgalmasan, valósággal epedve kell nekünk ezután a szent melegség után vágyódnunk. Különösen létkérdés számunkra az apostoli meleg, ha felvettük az egyházi rend szentségét, mert enélkül a meleg nélkül a lelkekben az üdvösségnek igazi tevékenységét feléleszteni nem tudjuk.

c) Szentlélek Úristen, kinek tüze a legszentebb tűz, szítsd fel szívünkben is ezt a szent melegséget, mellyel az élet minden hideg hullámát és a szenvedélyek minden hamis tűzét kiküszöbölhetjük lelkünkéből.

Csak egy szikrácskát adj hideg szívünkbe! Attól majd olvadozik önzésünk jege, attól majd meglágyul kemény, nyers szívünk, lelohad szenvedélyeink füstös, durva tüze. És majd éled, lángra kap az isteni szeretet, ez az egyetlen boldogító és minden problémát megoldó szeretet.

Azzal majd tudunk áldozatot hozni, tudunk helyesen örülni és Neked tetszően élni.

193. CSUPA SZERETET

Odaülni az apostolok közé. Éhes vagyok, éhes a lelkem, míg a Lélek ki nem tölti.

I. **Mint emberek belőle, általa születtünk!**

Nem vagyunk mi (még ha pogányok volnánk is) fészekből kihullott, csipogó, vergődő madárfiókák.

Isten-otthonunk: a végtelen szeretet.

Mérlegeljük bizalommal, hogy ez irányítja-e gondolkodásunkat?

II. **Mint keresztények Szentlélekkel vértézódttünk, izmosodtunk** — bármilyen harcra és hősiességre — a bérmlás szentségében. Újítsuk fel magunkban a bérmlás szentségének nagy kegyelmeit és álljunk hősieks elszántsággal a Szentlélek Isten akármilyen hívó szavának és igényének elébe.

III. **Mint papok, Őt vettük egészen!**

Töltekeztünk Vele, hisz munkatársai lettünk. A papi karakter a Szentlélek Istennel való legbensőbb viszonyunk örök pecsétje. Micsoda szeretet-szövetség ez és micsoda szeretetprogram!

Telve vagyok hálával a csupa Szeretet-Isten iránt.

Telve vagyok szeretettel, tüzes, őserős, minden papi áldozatra kész csupa szeretettel.

Szentlélek Úr Isten, ragadj meg engem szereteted erejével úgy, hogy Tőled soha ne tágrsaks!

194. AZ ERŐNEK LELKE

I. Prael: Gondoljuk el, amint megjelenik a Szentlélek szélvész kíséretében.

II. Prael: Kegyelemkérésünk pedig ez legyen:

Szentlélek Úristen, az erőnek Lelke, adj nekünk igazi erőt!

1) Szemléljük a szélvésznek

a) erejét: Kellene nekünk is valami őserő ahhoz, hogy magunkban a rosszat teljesen leromboljuk és a jót szilárdan felépítsük. Főleg pedig kell nagy erő ahhoz, hogy tudjunk önzetlenül, sőt, hogyha kell, hőslelkedően is dolgozni másokért.

b) tisztító hatását: Mennyire kell nekünk a tisztalelkűség, az igazságnak kristályos áttetszősége, minden bűntől, hibától való mentessége. Ezt a tisztítást is elvégzi rajtunk a Lélek, ha mi igazán odaadjuk magunkat az Ő tisztító hatásának.

Minden nagysághoz az út nem a felfelé menés, hanem a lefelé menés: vagyis az alázat. Leegyszerűsödés a valóság mintájára. Szerény, reális, igaz ember. A kis fecskéfiak csipognak, szájukat tájtják, s hogy meghatja ez az anyafecskét! Provokálja. Dilata os tuum et ego implebo illud. Alázat.

Legyen alázatunk pünkösdi idején. Minél jobban vágyódni és minél jobban alázatossá, szerénnyé lenni. Emitte Spiritum tuum és teremts belém alázatos férfiszívet.

c) A szélvésznek üdítő, hűsítő jótekonysága is van, főleg hőség idején. Itt is egy nagyfontosságú igazságra kell ráébrednünk, arra t. i. hogy szenvedélyeinknek tikkasztó, sőt olykor porfelhős hevét a Szentlélek Úr Istennek jótekon, hűsítő légárama hatálytalanítja. Nagy kegyelem ez is, a Szentlélek Úr Istennek egészen sajátos kegyelme.

d) A szélvész többnyire esőt hoz magával. Ha a kegyelmet égi harmatnak vagy esőnek tekintjük, fontos igazság bontakozik ki a Szentlélekkel kapcsolatban. Ő ugyanis míhdig kegyelemmel jár és amikor minden szennytől megtisztítja lelkünket és ösztöneink tikkasztó hevét lelohasztja, akkor egyben kegyelemmel is eláraszt.

Kérjük az erőnek Szentlelkét, hogy ezeket a jelzett szent hatásokat hozza létre a mi lelkünkben is.

195. A SZENTLÉLEK ÚRISTEN IRÁNT VALÓ SZERETETÜNK

I. Szeressük ezt a jóságos isteni Lelket!

1) Indítékaink a Szentlélek Isten szeretetére:

Indítóok az is, hogy Ő Isten, hogy végtelen jóságos, hogy Ő is teremő és megszentelő, de most különösképen gondoljunk arra, hogy Ő az Egyház Lelke, az Egyház életének isteni mozgatója. Ő minden kegyelmi életet élő katolikusnak vezérő és segítő Lelke. A mi lelkünknek is Lelke. Lelkünk templomának isteni frigyszekrénye. És a mi papi jellemünk isteni művésze, fáradhatatlan munkása.

2) A Szentlélek Úristen végtelenül szerető Lélek

Egész létezése nem más, mint a végtelen szeretetnek koronája. Ha mi oly könnyen megkedveljük azokat az embereket, akik mindig kedvesek, finomak, szeretetreméltóak, akkor százszor, ezerszer több okunk van szeretni ezt a végtelenül kedves és szerető Lelket.

VENI SANCTE SPIRITUS !

Számunkra ez is súlyos motivum, hogy e Szentlélek Isten az Igazság Lelke, aki első pünkösdkor pillanat alatt megtanította az apostolokat mindarra, amit az Úr Jézus prédikációjából három év multán is alig tudtak fölfogni. Minket is taníthat, segíthet a mindentudó Lélek, a legkedvesebb, a legjobb Tanító.

VENI SANCTE SPIRITUS !

A Szentlélek vígasztaló is. Nekünk, akik teljes elszántsággal akarunk dolgozni papi kifejlődésünkön, bizony sok lendületre van szükségünk. Erre hangol bennünket a Vígasztaló Szentlélek.

VENI SANCTE SPIRITUS !

Jőjj el, hiszen szeretünk Téged!

II. A Szentlélek Isten iránt való szeretetünk gyakorlatai:

Az is, hogy könyörgünk Hozzá,

Az is, hogy óhajtjuk adományait,

Az is, hogy vágyunk eljövételére,

Az is, hogy az iránta való szeretetet gyakran felindítjuk és szívünkkel, meg ajkunkkal is elrebegjük. De a legnagyobb gyakorlat és legfontosabb mégis csak az,

hogy a szeretet természetének megfelelően mi is adunk neki ajándékot.

Milyen ajándékot?

Önmagunkat: főleg szívünket, lelkünket. Tegyük felajánlást Neki: önmagunknak őszinte, lelkes felajánlásával és újítsuk meg azt sokszor minden nap és legyünk hűek a felajánláshoz tetteinkben is. És akkor tapasztalni fogjuk, hogy a jóságos Lélek a mi lelkünknek is erősítő, vígasztaló, felvilágosító Lelke, papi erényeinknek és papi jellemünknek legőszintébb isteni munkatársa.

196. KI A SZENTLÉLEK ÚRISTEN LÉNYEGÉT TEKINTVE?

Szentlélek Isten eljövétele.

1. **Terminus amoris Patris et Filii.** A szeretet gyümölcse. Az Atya Isten és Fiú szeretetének kivirágzása. Egész lénye a szeretet, eredete, élete, egész személyisége szeretet. A legcsodálatosabb, a legszebb Istenben.

a) Mint ilyen, édes, vigaszos, igazán nekünk való. Hiszen igazi szeretet után mindenki kap.

b) Mily nagy szükségünk van igazi szeretetre: mint embernek, hiszen szívünk önző és hideg. Mint papnak, hogy a szeretet melegítő fókuszai lehessünk. Mint papnak végül ebben a korban, amelyben tombol az önzés, az élvezetvágy, és a rúgottak keserősége, dühe, melyben szinte mindenki harcol mindenki ellen és hullanak az öngyilkosok. Ha valaha, akkor ebben a korban van szükség apostoli szívre, amely telve van tiszta szeretettel.

c) A Szentlélek bennünk, mint templomában akar lakni, bennünket egészen lefoglalni, Ő, aki csupa szeretet. Sajátos lelkesedéssel eltelni Vele. Örüljünk Neki, hogy élni akar bennünk.

2. **Ő az Istenségben a principium laboris** a legszorosabb értelemben, mert az akarat terminusa, gyümölcse.

a) Isten mindig és csak általa dolgozik: a teremtésben, a megváltásban és a megszentelésben. (Tehát Isten minden megnyilatkozása végtelen szeretet.)

b) Különösképpen övé a befejezés, tökéletesítés, megszentelés (Ő a Szentlélek). Ő vezeti Krisztus Egyházát s az egyeseket, de az egész világot is végső befejezése felé.

Applicatio: S ez az élet-principium és munka-principium bennünk lakozik! Mekkora vigasz a Szeretet-Lelke önző lelkünkben; az Édes Lélek, kesernyős lelkünkben; a munkás és értünk annyit dolgozó Lélek, a mi olykor talán munkától fázó, sőt dologkerülő lelkünkben.

Mekkora unszolás: hogy alkalmas eszközeivé alakuljunk, főleg a szeretet kifejlesztése által és az Iránta (sugallatai iránt) való gyöngéd engedelmesség által.

A Szentlélek kezében ez tesz naggyá minket.

Nehézség legyőzésén múlik az emberi nagyság. Nem félni viharos, munkás élettől és nem félni nagy hivatástól, mert a félelem sok kegyelmet elzár. Paratum cor meum.

197. COR NOVUM CREA IN ME DEUS

(Akinek a szíve rendben van, annak illuminati oculi cordis. Új szívet adj Uram!)

I. Vasmarokra fogom és felkínálom Neked, Szentlélek Isten, szívemet, az én lázas, meleg, vérpárás, rozoga szívemet.

Van elég érvem, hogy ezt bátran tegyem:

a) Tapasztalataim: negative: az én érzelmeimmel, szereteteimmel, vonzalmaimmal (írigy, haragos, alpári megmozdulásig) nem megyek én semmire.

b) Positive: Van fogalmam arról az emberről, qui secundum Deum creatus est in iustitia et sancitate veritatis? (Milyen lenne a harmonikus ember, a vadhajítás-mentes ember.)

c) Hivatásom: mit kezdek ilyen szívvel, amilyen van, mikor hivatásom olyan fönséges, nagy emberszívet, apostoli szívet kíván.

II. Új szívet igénylek Tőled, Szentlélek Úristen: papi szívet, melyben fel tud lobogni a legönzетlenebb áldozatnak a tüze; apostoli szívet, melybe belefér az egész világ; Krisztus szívét!

Jogom van ezt igényelni, mert hivatva vagyok s mint ilyen

a) föltétlenül tűzálló akarok lenni, aki állja és tartja a Te tüzedet és nem reagál semmi más tüzre.

b) Világgyújtogató akarok lenni (van mit gyújtani bőven és biztosan, isteni tűz kell a kő-és jégszívek felgyújtásához.)

c) A Te szíved akarok lenni!

Veni Sancte Spiritus!

Az Isten-szeretetet minden földi probléma megoldása. Minden bűnt, gondot, szennyet belé hát Jézus lángoló Szívébe!

198. SZENTLÉLEK-JÖVET

Eltelének Szentlélekkel és kiállnak a tömeg elé, elszántságuk abszolút, tökéletes átalakulás. Csodálkozunk és vágyódunk és ereszsük le magunkat a mélységbe. Ha Isten fel nem emel az alsó lépcsőről, sohasem emelkedem fel.

Emitte Spiritum tuum. Teremts újratiszta, alázatos szívűvé.

1) Mennyi okunk van örülni a Szentlélek eljövele miatt. Nagyon örülök, hogy Isten Lelke tölti be ma is az emberek lelkét.

a) Ennyire szeretett az Isten, hogy eljött az Ő Lelke is, és pedig ilyen leereszkedés formájában, most szélvész és tüzes nyelvek alakjában mindenki fölé. És nemcsak eljött, hanem minden kegyelmekkel önmagát adja ajándék gyanánt (donum Dei = végtelen szeretetegység), hogy örökre velünk maradjon.

b) Ennyire kiárasztotta magát az apostolokra. Hogyan? Azelőtt tudatlanok, most tudósok, — gyöngé emberek, most erősek, — félénkek, gyávák voltak, most bátrak, — olyan meddő munkások voltak, most csodás eredmények hullanak ölükbe, — csak zsidó nyelven beszéltek, most minden nép érti.

Volt-e a kiáradásban részük az apostoloknak? Igen, mert jól elkészültek, egészen Jézusé voltak, ki nagyon szerette őket, mert az Egyház nagy oszlopai, apostolai voltak.

c) Ennyire szeret minket is a Szentlélek Isten: akar hozzánk is jönni, akarja közölni összes adományait és önmagát, akar bennünket is úgy alakítani, mint az apostolokat. Vajjon elkészültünk-e mi is, mint az apostolok?

2) Mennyi okunk van félni a Szentlélek eljövetelekor?

Mi miatt? Hogy nem várjuk Őt igazán, hogy nem fogadjuk Őt igazán, vagy ha fogadjuk, készületlen fogadás, hogy — jóllehet tudjuk, hogy a világ nem képes Őt befogadni, mert ellensége, mi mégis kacsingatunk a világ felé, a bűn felé, pajtáskodunk szenvedélyeinkkel, — talán az ördöggel is. Nolite contristari Spiritum Sanctum. Legalább mutassuk be Neki tiszta, őszinte szent akarásunkat, amellyel a legkészségebben kapcsolódunk hozzá.

199. A SZENTLÉLEK HATÁSA AZ ŐT EGÉSZEN BEFOGADÓ LÉLEKBEN

1) Lelkünk legmélyebb vágyai:

1° Átalakulni szent papokká, Istenből élő papokká,

2° tudományosan felkészült papokká, akik értik Isten gondolatait, saját hivatásukat,

3° átalakulni ügyes, életképes, jómodorú papokká,

4° szociális szívű papokká, akik érzik más nyomorát és fáj nekik más nyomora;

5° átalakulni irgalmas szamaritánusokká, akik megállnak a szerencsétlen mellett, odamennek és segítenek;

6° átalakulni piros püünkösöd lánglelkű, vértanú papjaivá, akik mindent is oda tudnak adni.

Lelkünknek legmélyebb vágya aztán az is, hogy hamar és könnyen alakuljunk át. Nem évtizedek múlva és nem roppant munka árán, hanem mint az apostolok, mint az első keresztyének, mint a vértanúk, szinte pillantanyi föllángolással.

Legmélyebb vágyaink közé tartozik végül az is, hogy nagystílusú és vigasztalanul éljünk és dolgozzunk, olyan más ember módjára, az Istenember módjára.

2) A Szentlélek Úr Isten is éppezt a mi legmélyebb és talán még ki sem fejezett vágyainkat akarja betölteni. Ez az Ő küldetése.

És azért jön már a bérálás szentségében a lélekbe. Ő nagyon jól tudja, hogy milyen rejtett, milyen isteni vágyak szunnyadnak lelkünkben. És Ő oly jó, hogy éppen ezek által akar minket boldogítani.

3) **Hol lehet a nehézség**, hogy az igazi átalakulás mégis oly ritka eset?

Kétségtelenül ott, hogy nem vágyódunk tudatosan és komolyan. És még ha vágyódunk is, nem akarunk egészen önzetlenül az Úvúi lenni. Kétségtelen, hogy a maradéktalan önzetlenség igen nagy dolog, de végeredményben az is azon dől el, hogy akarunk-e komolyan, vagy sem. A Szentlélek Isten nem hibás abban, hogy az Ő nagy ajándékai nem virágnak ki igazán és nem érlelődnek jóízű gyümölcse a lelkekben.

Jézus Szive, segíts minket, hogy a Szentlélek munkája bennünk tökéletes gyümölcset teremjen.

200. INDUIMINI VIRTUTE EX ALTO

A lelkiileg kritikus pillanatokon dől el, hogy kifejlődik-e valaki, vagy sem. Fölrúháztatunk erővel a magasból.

I. **Erőtlenségünk.** Mennyire tudunk ugyan jó szándékúak is lenni, de mennyire tudunk bűnösen is gondolkozni! Mennyire tudunk hevülni és nem tenni semmit. A parány-öntudatot kifejlesztjük magunkban ezzel az imával: Uram, látod, hogy milyen vagyok!

II. **Az erő.** Ha a Szentlélek Isten kegyelme megszállott bennünket, akkor új alakot ölt az egész belső világunk és öntudatunk, gondolatunk, vágyunk, akarásunk, érzelmeink rendezettsége, önbirtoklásunk. Megjelenik az erős ember, aki fölényesen fölébe áll az élet problémájának, nyomorúságának, mások nyomorúságának is, aki alkalmas arra, hogy erőt sugározzon az erőtlenségek tátongó, ástó ürességeibe.

Lelkesedjem fel ezért az erőért és készüljek a Szentlélek Isten eljövete-lére.

III. Erőpróbáink:

1) **Melyek ezek?** Kényes, nehéz esetek, körülmények, pillanatok, amikor belsőleg egész értékünk és egész jövőnk és egész kibontakozásunk egy hősi döntéstől függ. (Balra sohse dönteni.) Mindig előnyben van az, aki kezdetkor hős.

2) **Jelentősége:** Valóban igen nagy, mert ezen dől el, hogy lesz-e belőlünk erő-ember, az Isten embere?

Az erőpróbák pillanatai, mint csúcslény jelentkezenek, akárcsak fotográfus előtt a jó kép! Imádkozni!

A legtöbb embernek tetszik a rózsza. Az egész lét kivirágzását pünkösdkor mutatja be Isten. A rózsza csak apró nyoma a lét összfoglatának, pünkösöd végtelenszer, százszor szebb! Mindennek végső magyarázata az egész természet rózsanyílása, a szeretet.

1) Nekem talán elrejtett kincs a sapientia

a) Mi az a sapientia?

Isten fényéből vett fény, világosság a világosságból, vagyis olyan értés és tudás, olyan látás és megítélés, mely az isteni igazság jegyét hordja magán.

Olyan csodálatosan beszél erről a Szentírás. lásd pl. a Bölcsesség könyvében a VII-7-t. Úgy rimázkodott ezért a bölcsességért Salamon, az ő imájában, melyet a bölcsességért mondott. Úgy epekedtek a bölcsesség után a szentek. Tanulmányozhatnók ebből a szempontból is Aquinói Szent Tamást, Suso Henriket, kis Terézt.

Ennek a sapientiának csodálatos és éles fénye nemcsak látókká tesz bennünket, hanem igazi emberekké. Ez az első létmozzanat, hogy igaz emberek legyünk. Azért vágyodtak annyira a sapientiára a szentek.

b) Hatásai. Amikor igaz emberekké váltunk és látók lettünk, akkor oly annyira más színben tűnnek fel az összes teremtmények. A legkisebb fűszál, hogy szaval, szónokol, énekel; a csermely, a patak, az erdő és a kék ég milyen csodálatosan mesélnek Isten szépségéről és nagyságáról. Életünk tekervényei úgy tűnnek fel, mint Isten fonséges tervének szerpentinjei. Szenvedés annyi, mint aranykiolvasztás, gyémántcsiszolás. A halál diadalív, virágos kapu. Krisztus keresztye nem botrány és ostobaság, hanem a leg-szentebb ékesség és mögötte az egész megváltás rendje csodálatosan fényes világ.

c) Megszerzése.

Aki egyszer megértette igazán, hogy mi a sapientia, az nemcsak megkívánta lelke legmélyéről, hanem föltétlen biztosítani szeretné a magá számára. Nem sajnál érte semmit, amit csak adhat, mint a Szentírás mondja ott a Bölcsesség könyvében „szemernyi homoknak tekint az ilyen ember minden más kincset a bölcsességgel összehasonlítva”.

2) Ez a thesaurus olyan közel áll hozzám. Csak vágyódnom kell utána, mint a lilium, mint a rózsza és a napraforgó a fény után. Vágynom kell és eléje növekednem. Növekednem úgy, hogy a bűnnek, szenvedélynek és minden rendetlenségnek sötétségét elhagyom, kinövök belőlük. Növekednem kell úgy, hogy dolgozzam az erényekért, mert ezek vonják le hathatósan Istentől a sapientiát. Különösképen az Eucharisziában kell fogadnom ezt az isteni Napot, a teremtetlen Sapientia-t, szeretettel kitáruult lélekkel. Ha valahol, ott és akkor fordítsam lelkemet mindenestül, minden készségével és epedéssel az isteni Bölcsesség felé. Csengjen fülembé a jelszó:

Izleld és lásd, mily édes az Úr!

202. JÉZUS KEGYELMEI

Ösegházi kép: a hívő viszi kis mécsesét hűségesen, elszántan.

Őrizni Isten kegyelmét, dolgozni. „Keltsd föl a kegyelmet.”
Gratiam tuam quaesumus Domine, mentibus nostris infunde.

1) Ismerjük meg mindig jobban Jézus kegyelmeit!

Ezt a lényontanilag legnagyobb rangú Istenalkotást. (Isten természetéből vett részecske, olyan accidens, mely Isten természetébe kapcsol. Ez a földi hivatás, Papi hivatás: ezt a kegyelmet élesíteni az emberekben.) Ez az Isten fiaivá avat bennünket, akik egyébként csak Isten alkotásai vagyunk. Ezt az örökélet-csirát (olyan csíra, melyből kinő az örök boldogság) ezt szabadakaratú el lehet intézni.

Ezt a főséges oxigén-világát a földi életnek. Ebből élünk. E nélkül az ember nyomorult, vergődő senki.

Ezt az erős páncélzatát a földön küzdő léleknek.

O si scires donum Dei! S főleg, ha ismernéd a papi kegyelmiségben elrejtett nagyrigalmú és nagyjóságú Istennek ajándékát!

Add Uram, hogy mindig jobban megismerjem a papi hivatás nagy kegyelmeit!

Semmire sem megyek kegyelem nélkül a lelkiekben.

2) Szeressük Jézus kegyelmeit!

a) Nincs nekünk ezekhez hasonló, vagy ezekhez fogható kincsünk. (Igaz, Jézus is kincs, de Ő nem így a mi birtokunk.)

b) E kegyelmek Jézussal kötnek össze mindig jobban és jobban. Jézus felé gravitál minden kegyelem, Mind az Ővé, Tőle való, Vele függ össze. Így tehát a Corpus Christi mysticum nem más, mint egyetlen, egész kegyelmi organizmus.

c) A Jézus által és az Egyház által alapított kegyelmi eszközök sajátos kegyelmeket is közvetítenek. A Jézussal legjobban összekötő kegyelmet az Eucharisztia és a papi rend szentsége közvetíti.

3) **Keressük buzgón Jézus kegyelmeit:** valóságos kincséhséggel, nyugtalanságtól mentes, boldog tehetetlenséggel. Értékeljük a legkisebb kegyelmi eszközt is; azt a szenteltvízhintést, azt a kereszttvetést és egyebeket nem akárhogyan végezni, hanem ezzel a mélységes hittel, szeretettel és kegyelemigénnyel.

4) Árasszuk Jézus kegyelmeit

a) A leggyöngébb árasztás, — de azért ez is igen értékes: — példánkkal! (Ez a példa is kegyelmi forrás lehet.)

b) Erősebben: imával, erénygyakorlatokkal, bőjttel, vezekléssel másokért. Életszentségünk pedig olyan, mint valami kegyelmi fókusz: a hívő közösség számára.

c) A legerősebb kegyelmi árasztás a szentségnek papi kiszolgáltatásával történik. De itt is különbség van; a kegyelemmel telített pap szentségkiszolgáltatása az igazi!

Add nekünk, Jézusunk, ezt az igazi kegyelemárasztást!

203. FILIUS LUCIS

(Imádság szárnyain emelkedni ezen fogalom felé. Kegyelem kell, hogy felfogjuk a dolgokat. Akárkivel érintkezik az apostol, mindenki kiérzi, hogy ő „Filius lucis”. Csupa energiaforrás, fényhordozó! Fényt támasztani a lelkekben.)

1) **Ez vagyok!** Végtelen Fényből származom. Lelkem szerint directe is. De testem szerint is, mert minden anyag Istentől származik, mint teremtett lény.

Végtelen Fény felé utazó lény vagyok. Egész rendeltetésem ez. Összes energiám erre van beállítva. Mindig jobban kibontom magamból az eszményi fény-gyermekséget. Főleg a feltámadt Jézusból vett fényhatásokat.

2) **Ilyenek tetteim is.** Kiküszöbölöm belőlük a sötétséget, ami a bűn folytán esetleg bennünk volna. Olyan tetteket akarok, melyekben semmiféle sötétség nincsen. Kivánni az ilyen finom Istenhez hasonlító tetteket. Minden tettem legyen ilyen nem bűnös cselekedet. Az is főként, ha ezt segíti a krisztusi fény.

3) **Sőt a világ minden rébuszából kifejtem a fényt**, mert van mindenkiben fény, kivéve a bűnt. (Rébusz = ami előttem szenvedés, nehézség.)

Krisztustól kéni fényhatást, hogy ezt lássam mindenben, Óh ha ezt meg tudnám magyarázni! Apró fényhatások! Hogy emelkedik tőle a lelkünk. Beszélni egész converzációs módon a hivekkel és kiemelni a lelkükből a fényt. Ha én ezekkel telve vagyok, akkor könnyű igazi fókusszá lenni!

Nehézség: Sajátos napfogyatkozások törnek ránk, amikor úgy érezzük, minden elsötétedik. A bennünk lévő és beivott fénnel élni ilyenkor, — ha ránk szakad a nagypéntek, akkor is!

Igen sokszor alagútba tévedhetünk. Mikor Isten Lelke telíti fénnel lelkünket, vigyük be az élet alagútjába. Ut simus filii lucis!

204. FIAT !

1. Mint egy mesebeli várkastély sarkán, úgy forog a teremtett világ ezen a szón. Kérjük a Boldogságos Szűzet, tanítson meg bennünket erre az egy szóra.

1) **Teremtői „Fiat“**

a) Ezzel létesült a világ.

b) Végtelen szeretet mondatja ki ezt a szót.

c) Ez tartja fenn most is. Ami lét, az ezen a „fiat“-on fordul meg. Isteni akarat tart fenn engem is.

2) Teremtőményi „fiat”

a) Mi az? Igent mondani az Istennek.

b) Legértékesebb példája a Boldogságos Szűz az Ige megtestesülésének pillanatában. Ezzel lett Ő a Szentlélek jegyese és a Fiúisten anyja.

3) Az én „fiat”-om

a) Olyan egyszerű az.

b) De benne van a nagy képességek, a nagy művészetek egyszerűsége. (Minden igaz művészetben, fejlettségben egyszerűség van.)

c) Kezdeni azonban igazán nem nehéz. Kereszt jelentkezésekor mondani: Igen Uram, jó ez! Ez kell nekem!

A szentmisében kérem szaporán: Az akarat helyes irányítását (= igent) mutasd meg Uram! Sohse dönteni balra!

II. A Fiat legmélyebb értelme.

1) Az Atyára vonatkozólag:

a) Mindent készséggel venni gondviselő kezéből. Imádkozni azért.

b) Mindennel visszafutni Hozzá suscipés lelkesedéssel; atyai ölébe tenni mindenünket, mint a gyermek teszi atya ölébe játékait. (Az idea exemplarist ki kell alakítani; az ibolya úgy él, úgy szép, ahogy Isten tervezte. Az eredeti bűn gátol bennünket Isten rólunk alkotott eszményének látásában.)

2) A Fiúra vonatkozólag:

a) A hasonlóság áhítása: volo tibi assimilari.

b) Akármilyen asszimiláció elfogadása. (Imago substantiae eius; lelkem arculata szerint Hozzá hasonlónak szeretnék lenni.)

3) A Szentlélekre vonatkozóan:

a) Tevékeny összetartozás Vele, volo tecum laborare.

(Cordi Christi laboro.)

b) Minden kis történetben, létmozzanatban, felsőbb akaratú igénylésekben nagy készséggel fölfedezni a Szentlélek akaratát és belekapcsolódni abba.

205. SZENTHÁROMSÁG EGY-ISTEN

Jézus a Jordánban. Fölötte galamb. Megszólal az Atya: „Ez az én szerelmes Fiam!”

Kérem azt a kegyelmet, hogy azt a nagy igazságot, a Szentháromság Egy-Isten igazságát élni tudjam.

I. Ez igazság önmagában:

Isten legelső életébe vezet be. A legnagyobb igazságot tárta föl Isten a Szentháromság tanában. Isten élete tehát nem hideg egyedüllét. Társas élet. Societas végtelen összhangban, a legszorosabb együttélésben, egymásból élésben. Egymásból vannak, egymásból élnek. (A Szentlélek foglalatokodik velünk is, a Fiúval összeforrunk és mi is az Atyához érünk.)

II. Ez igazság számunkra:

A) Értelmünk számára:

a) Ez *mysterium proprie dictum*. S azért vele szemben a legfölségebb észáldozatot hozhatom meg. Ez a hit az észnek legnagyobb teljesítménye.

b) A legvégső és legmagasabb igazsága a krisztusi vallásnak. E nélkül a megtestesülés is érthetetlen. Körülötte fordul a mi hittanunk, de az üdvösség egész rendje is, az Ó és Újszövetség. Mennyi alkalma van a papnak a fönséges igazsággal szemben az értelemnek, a hitnek áldozatát bemutatni: keresztségben, doxológiában, keresztelesek, absolutiók, áldásokban, mise végén... stb.

B) Akaratunk számára:

a) A legmagasabb tevékenységnek tárgya is lehet ez a fönséges hittitok az által, hogy akaratunk sokszor parancsolja a hit aktusát öntudatosan, egész lélekkel, sokszor indíthatja fel a szeretet aktusát a Szentháromság iránt. Gondolj Xavér Szent Ferencre, aki egész éjszakát el tudott tölteni elragadtatásban e szavakat hangoztatva: O beatissima Trinitas!

b) Életszentségünk egységes elgondolásának és valószínűsítésének alapja lehet.

Jelmondatunk: Érted Atyám! Vagyis mindent az Atyára, mint végcélra irányítok. Jézusra vonatkozólag így: Téged akarlak, Királyom, Mesterem, édes jó Barátom, Testvérem! Téged akarlak mindenáron kifejezni egész egyéniséggemmel. Képed akarok lenni. Te is kép vagy (Imago Patris). Olyan fönséges és kedves dolog az: képedre alakulni. Beléd asszimilálódni és ezáltal megközelíteni az Atyát.

A Szentlélekre vonatkozólag: Akaratodat akarom mindig: Te is akarat vagy és szeretet vagy. Azért minden akaratodat szeretettel teszem. Tehát szívesen végzem minden munkámat Veled együtt. Tecum Domine Spiritus Sancte, magister, et sanctus et sanctificator Deus.

Ilyen legyen a Szentháromságba való kapcsolódásom. Szinte hihetetlen magasságú, valódi kapcsolódás és szinte hihetetlen magasságú emberi aktivitásnak tárja föl kilátásait.

c) Sok kegyelemnek és vigasznak forrása lehet az ilyen akarat beállított-ság. Különösen az átélte „Velük-levés”, „Velük-dolgozás” (t. i. a három isteni Személlyel.)

És legyen is. Indítson erre a hála a Szentháromság iránt, hogy önmagát így nyilatkoztatta ki nekünk.

Gloria Patri ...

1) **Ez ontológiai igazság:** először az, hogy mi egészen Istenből valók vagyunk. De nem úgy, mint Atyánkból, hanem úgy, mint Teremtőnkől. Tehát mi Istennek elsősorban teremtményei, alkotásai vagyunk, s ezen az alapon végtelenül messze attól, hogy Isten fiai legyünk.

Az tökéletes abszurdum, hogy Istennek természetes fiai legyünk, de a posteriori már egyáltalán nem abszurdum az, hogy a mi Testvér-Bátyánk, Jézus címén azok legyünk, aki isteni személyében az Atyának természetes Fia. Minden teremtett értelmet meghaladó roppant valóság ez, amelyért eléggé hálások soha nem lehetünk, s amelyet eléggé prédikálni soha nem tudunk.

2) **Tegyük ezt a nagy igazságot öntudatos élménnyé.**

Olyanformán kellene ennek az élménynek kigyulladnia lelkünkben, mint mikor egy bolyongó szegény gyermek, aki magát árvának hiszi, egyszer megtalálja atyját, aki gazdag és hatalmas és aki őt nagyon szereti.

De nem elég az élménynek csak kigyulladnia, hanem ennek a csodálatos tőkének ki kell bontakoznia. Hogyan? Az Isten-Atyával folytatott bensőséges, gyermekded viszonyban. Azt mondhatjuk itt: quantum potes, tantum aude, vagyis igen messzire lehet menni ennek a gyermekded viszonynak kiépítésében: (Lásd Kis Teréznek szellemét!) csak ne feledjük el soha, hogy mindig teremtmények maradunk, akiknek az Isten-fiúság csak korona fejükön.

3) **Az Isten-Atyánkhoz való gyermekded viszony útja**

Minél több és minél egyszerűbb gyermekdedség. Ennek a gyermekdedségnek emberileg igen ismerős formái, vagyis megnyilatkozásai vannak. Ebben tehát nincs szükségünk különös oktatásra.

Két különös problémája van ennek a gyermekdedségnek.

1° Az első az, hogy egyáltalán létezzék. Ami nem olyan egyszerű, mert nem érezzük magunkat gyermeknek, Istent pedig és atyai jellegét tapasztalatilag nem éljük meg.

2° A másik nehézség pedig az, hogy ennek az értékes gyermekded lelkületnek legmélye igazi szeretet és hódolat Isten iránt. Ehhez tiszta lélek és Isten iránt való nagylelkű odaadás kell. Ez pedig általában nincsen bennünk.

4) **Hogy ezeket a nehézségeket legyőzzük** és az igazi gyermekded lelkületet megteremtjük, tegyük a következőket:

1° Gyakoroljuk akarati elszántsággal sokszor a szeretet tényét Isten iránt. Az nem baj, ha semmit sem érzünk. Majd lassan az is megjön.

2° Használjunk tudatosan gyermekded kifejezéseket és közlekedési formákat Istennel szemben.

3° A mélyebb gyermekded lelkületnek egyszerűségét igazlelkűséggel, egyeneslelkűséggel építgessük.

4° Tisztaságát pedig mélyen becsületes kötelességteljesítéssel és abszolút elszántságú bűnkerüléssel.

Ez a viszony Isten-Atyánkhoz lebegjen előttünk, mint fönséges nagy célkitűzés, amely felé érdemes nekünk fiatalos buzgóságunk minden hevületével és elszántságával lendülni. Csodálatos tartalmat, békét és boldogságot fog adni majd papi életünknek. (Lelkipásztori kipillantásként tegyük föl magunkban, hogy majd a hiveket is buzgón fogjuk rávezetni a gyermekdedségnek szent útjára, amely olyan sok emberi problémát képes megoldani.)

207. OLTÁRISZENTSÉG

nagy hitet követel.

Jézus vak, mondhatni abszolút hitet követel az Oltáriszentség iránt. Nagy élő hit kell az Oltáriszentségben.

I. Nagy hitet, élő hitet követel az Úr már az Oltáriszentségre vonatkozó ígéreténél. Testét eszik és vérének isszák az emberek Krisztusnak.

S akiben megvolt ez a hit, azokban megindult az Úr asszimiláló élete (mert az erősebb organizmus veszi fel magába a gyöngébbet.)

Tőlünk is ezt a nagy, eleven és inogni nem akaró hitet követeli az Úr.

S ha megvan bennünk, akkor megindul bennünk is az Eucharisztikus élet; látók leszünk, érteni fogjuk felénk táruló gyermek-karját, véres feszült kezeit és szívünkbe vágyó szívét, — és mindig jobban birni fogjuk Őt.

II. Csakugyan olyan erős bennünk a hit szelleme az Oltáriszentséggel szemben?

a) Vonz-e, mint a naprendszerünk központja az ő bolygóit; mint a napfény és napmeleg növényeinket, állatainkat és az embereket?

b) Leköti-e értelmünket, akaratunkat, egész lényünket?

c) Ő szabja meg egész irányunkat, összes elveinket, állandó viselkedésünket?

d) Lúktat-e bennünk az ő élete, az Ő szívének tiszta, ártatlan élete, Istenre irányított élete, Isten dicsőségéért és a lelkekért lángoló élete?

Mert, ha nagy és erős bennünk a hit szelleme, akkor mindez így van.

Uram, adj nekünk nagy, élő és inogni soha nem akaró hitet az Eucharisztiaiban! Csakúgy mint Ábrahámnak, ennek a nagystílusú embernek megadtad.

Minden kegyelmi kibontakozás gyökere a hit.

208. VAN-E ÉRZÉKENY SZÍVÜNK AZ EUCHARISZTIA IRÁNT?

Vagyis olyan, melyet nem a szigorú parancs, nem is az életkérdés, hanem a szeretet mozgat.

1) **Van nekünk érzékeny szívünk, ha a teremtményekről van szó:** apróságokról, értéktelenségekről, negatív értékekről — melyek romlásba visznek — szenvedélyekről, bűnökről.

a) Igen erősen meg tud mozdulni a mi szívünk ásványoktól, növényektől, állatoktól, emberektől. És még sajátosabb fokozást jelent, ha valakitől önzetlen szeretetet kapunk.

b) Az ilyen esetekben az emberszív nemcsak arányosan mozdul meg, hanem igen sokszor aránytalanul, vagyis sokkal nagyobb mértékben, mint amennyit az indokok javának: néha már annyira, hogy a szív majdnem elvész rajta. Mennyi aránytalan szívdobogás van a világon!

2) **Vajjon végtelen szeretetének felénk lobogására is:**

a) Megmozdul a szívünk?

b) És megmozdul arányosan?

A probléma természetesen abban van, hogy érzéki benyomások emberei vagyunk és ami érzékileg kedvezően hat ránk, annak szépségére, jóságára, értékére szinte esküszik az ember. Ami pedig érzékeire nem hat, azt nehéz értékként kezelnie.

3) **Mit tegyünk, ami méltó ahhoz, hogy arányos megmozdulás legyen bennünk?**

a) Égnünk kellene az Isten szeretetétől, mint a mózesi csipkebokornak. Mennyi tűzcsóvát kapunk mi Jézustól ahhoz, hogy szívünk lángralobbanjon!

b) Áldoznunk kellene magunkat, mint a virágszirom Urnapján, melyet az Oltáriszentség elé szórnak.

Mindenesetre égjünk annyira, amennyire tudunk és áldozzuk magunkat, amennyire csak képesek vagyunk. Ha ez a „quantum possum” érvényesül, akkor a kegyelem áldásával együtt megindul az egészséges fejlődés, amely abban fog jelentkezni, hogy mindig többre lesz képes és végül is majd leszek égő csipkebokor és igazi áldozat.

209. RAGYOGÓ, DIADALMAS JÉZUS-URALOM A SZIVEK MONSTRANCIÁIBAN

1) **Nagy dolog az, ha szép monstranciában körülhordjuk Jézus Krisztust és az emberek ezrei kísérik Őt.** Nagy dolog a jól megrendezett, lelkesedéssel és imádsággal kitöltött körmenet. (A körmenetek technikai megrendezésébe lelket is adni.)

De mily fonséges arányokban növekednék az ilyen körmenetek értéke, ha a körmenetek tagjai mind szívük színarany monstranciáiban vinnék az Urat

szeretetükkel átölelve és mélységes hitükkel imádvá! Hogyan hatna ez Krisztus Szívére! Hogy érintené Őt minden hangtalan szeretet-suttogás és az ezekből összeszövődő fonséges szeretetkórus; akkor a körmentek nemcsak Krisztus miatt, hanem az emberek szive-lelke miatt is az égiek látványossága volnának.

2) Természetesen Krisztus papjának kellene vezetnie abban, hogy szíve Krisztus színarany monstranciája legyen.

Krisztus papja, van-e érzéked ez iránt, hogy valóban színarany, vagyis csupa szeretet és drágakövekkel kirakott, vagyis erényekkel ékes monstranciája légy Jézusnak?

1° Először Jézusért, mert Ő olyan nagyon méltó és úgy sürget a hála is engem. Miért ne szereznek örömet is Nekik?

2° A hivekért, hogy monstranciád sugárzásától is kigyúljon a hitünk, föllángoljon szeretetük Jézus iránt és ráálljanak az evangélium útjaira.

3° Magadért is, hogy igazán az légy, aminek lenned kell, hogy egészen értékes légy és egészen boldog légy.

3) Hogyan lehetnék ilyen monstranciává? Égesd szivedet színarannyá és csiszold jellemedet drágakövé!

210. MONSTRANCIA

I. Az élettelen monstrancia beszél. Elmondja történetét: mindig nagygyá szerettem volna lenni, több, mint társaim. Álmodtam, ábrándoztam a családi fészekben, a föld mélyében. S az Isten lehajolt hozzám, nagygyá akart tenni, de nem értettem akaratát, gondolatait, útjait.

Először durva eszközökkel emeltek ki engem emberkezek ősfélszékéből anyagomnak. Én tiltakoztam, keseregtem, ott helyben akartam nagygyá lenni. Nem értettem Isten útját.

Aztán törtek, kohóban olvasztottak a salaktól. Borzasztóan gyötrődtem, mindenáron szabadulni akartam. Szinte már Isten ellen fordultam, sajnós nem értettem Őt.

Vándoroltam hosszú utakon. Egyik kézből a másikba jutottam, kiméretlen mesterkezekbe, műhelyekbe. Visszavágytam a földi fészekbe: nem értettem az Isten jóságát.

Végül is kiöntöttek, kikalapáltak, kiforrasztottak monstranciának. Eleinte örültem ennek: megbecsülnek, tisztelettel néznek rám, mintha én is, magam is Krisztus lennék. Jó dolgom lesz. De azután kezdtem unni a magányt, a tétlenséget. Pénz szerettem volna lenni, mely utazik országokon át, benéz palotákba és lapos házakba: nem értettem a nagyság útját.

Egyszer aztán beletörődtem sorsomba. S az Eucharisztikus Király Szívének melege átjárt. Azóta értem Őt, áldom jóságát, köszönöm a nagyságot, melyet nekem szánt és meg is akarom tartani.

S csak egyet irigylek, hogy nincs lelkem, amellyel mindezt nagylelkű, szabad elszánással tehetném; hogy nem tudok Vele belsőleg összeforjni, csakis külsőleg karolhatom át, őrizhetem, dédelgethetem.

II. Az élő, teljesen fejlett Monstrancia beszél: Ugyanaz a beszéd az emberi szabadságnak nagy különbségével. Ő (a pap) elfogadta az Isten értetetlen gondolatait, simult akaratahoz, ráállott ismeretlen útjaira. Ennek az útnak a végén a legtisztább szeretetnek himnusza csendül.

Ez az igazi papi sors!

III. Az élő, de még csak fejledező Monstrancia beszél: Ugyanaz a beszéd, azzal a különbséggel, hogy még nem jutott mondanivalója végére. És pedig azért nem jutott, mert szabad elszánását még nem feszítette ki teljes elszántsággal. Ez a fejlődő, de még teljesen ki nem fejlett Monstrancia én vagyok. Föltámasztom lelkemben az erős igényt, hogy mielőbb egészen befejezett monstrancia legyek, akit Krisztus a legteljesebben magáénak mondhat.

211. AZ EUCHARISZTIA LÉKGÖRE: A SZERETET

I. Prael: Gondoljam el azt a jelenetet, amint az Úr Jézus tanítványainak lábait mossa.

II. Prael: Kérjem az Urat, hogy az Eucharisztia növelje föl bennem a tiszta szeretetet Jézus és a felebarát iránt.

I. Jól meg kell értenünk az Eucharisziát megteremtő végtelen szeretetet.

a) Ez a végtelen szeretet bevezetésszerűen abban nyilatkozott, hogy isteni méltósága ellenére sem átalott odagörnyedni külön minden tanítványának poros, piszkos lábához. Megmosta, megtörölte. Micsoda szeretet lehet az, amely az Isten-embert az önmegalázásnak ilyen görnyedésére képesíti! Az apostolok is nagyot csodálkoztak, Péter pedig az élükön tiltakozik is.

Ezzel a legmélyebbre lehajló szeretetszolgálatl tanított meg bennünket Jézus arra, hogy a felebarát iránt tanúsított szeretetgyakorlattel és pedig minél alázatosabb szeretetszolgálatl lehet lelkünket a legbiztosabban és a legmegfelelőbben előkészíteni az Eucharisztia vételében hozzánk lehajló szeretet méltó befogadására. Nagyon meg kell értenünk és a hivekkel is megértetnünk. Az Eucharisztia körül nincs helye az önös és önző, felebaráttal feszült-viszonyt ápoló, vagy neki esetleg még ártalmaktól sem vissza rettenő szubjektivizmusnak. Kb. itt van legmélyebb gyökere a szentmisében való részvételek és szentáldozások kegyelmi meddőségének.

b) A szeretetnek még az előbbi is magasan fölülmúló ténye az, hogy Jézus önmagát is étellé-itallá változtatta, hogy övének útravalója legyen évezredekén át; felkinálta magát és minden kikötés nélkül reánk bízta, a világ végéig futó történelemnek poros-piszkos útjain.

Azt mondhatnók, hogy az Eucharisztia lefojtott és számunkra foghatóvá és ehetővé tett végtelen szeretet.

2) Megértettük-e már és kifejeztük-e eddigi életünkben, hogy megértettük Jézus végtelen szeretetét az Eucharisziában?

Közeledünk-e hozzá a testvéri szeretetnek alázatos és készséges gyakorlataival? Hogy fájhat Jézusnak minden durvaság a felebaráti szeretet ellen, minden megbántása és keserítése a felebarátnak, még akkor is, ha azt én nem tartom nagyra, mert hiszen az a fontos, hogy Őt érinti. Vegyük nagyon szívünkre minden magatartásunkat — közös és magánéletünkben, — amelyek szeretetlenek. Senki se mentegesse magát még azzal sem, hogy ő csak tréfál, amikor szeretetlenkedik. Olyan tréfának, amely szeretetlen, nincs létjogosultsága.

De viszont mennyire fájhat Jézusnak az olyan szeretet is, amely vagy érzéktelenség, vagy különcködés, vagy kirívó megkülönböztetés.

Kérjük Jézust az Ő Szívének nagy szeretetére, hogy ne hiába adott légyen nekünk akkora példát a szeretetre. Teremje meg a példa bennünk méltó gyümölcsét.

212. JÉZUS SZÍVE ÉS ÉN

1) Mít mond nekem a fönséges szimbólum isteni ékesszólással?

a) Azt mondja, hogy „örök és túlradó szeretettel szerettelek Téged és azért vontalak magamhoz.”

b) Azért is vettem fel ezt a testi szívet és azért az egész életet.

c) Miattad ékes e Szív töviskoronával, kereszttel és sebbel.

d) Tied minden értéke, kincse, lángja, fénye, kegyelme és boldogsága.

Más szóval: e Szív irántam való végtelen szeretetről beszél és szeretetből vállalt csodás áldozatokról. Mintha mindegyikünknek külön-külön mondaná: Mindent áldoztam érted! Sőt Alacoque Szent Margitnak tett nyilatkozatában azt mondja, hogy újra képes volna bármit is elszenvadni értünk, ha ez nekünk használna valamit.

2) Mít mondok én e szentséges Szívnek?

a) Hiszek, Uram, végtelen szeretetedben irántam. Ezt, mint röpimát szívesen ismétlgetem naponkint. (300 napi búcsú is jár ezzel a röpimával „Jézus isteni Szíve, hiszem, hogy szeretsz engem”!)

Hiszem mindazt, amit előbb mondottál nekem. Hiszem, hogy e szeretetnek áldozata vagy és pedig az irántam való szeretetnek áldozata is.

b) Szeretlek, szentséges Szív! Öszinte, becsületes szeretettel, egész szívvel. A Te Szívedhez egészen hasonló akarok lenni, főleg ékességeit tekintve. S úgy gondolom, hogy ezáltal keresztedet, töviskoronádat és sebedet a magam kis képességei szerint megosztom Veled.

c) Hű leszek Hozzád mindörökre. Állom a sarat, akárhová irányítson is szent akarod. Nem leszek panaszos ember, nyávogó ember. Nem leszek gyáva ember, áldozatoktól húzódozó és remegő ember.

Tedd szívemet a Te hűséges Szívedhez hasonlóvá!

213. HOGYAN TISZTELHETEM IGAZÁN JÉZUS SZIVÉT?

1) **Semmiképen sem szabad arra gondolnom, hogy misztikus megélésekre törekedjem,** vagy nagy szeretetlángolásokra a magam primitív, hideg szívével. Erre külön hivatás és külön kegyelem kell. Enélkül talán hiú ábrázolásból születő erő- és idegfeszegetés áll elő, ami nem valószínű, hogy tetszik a Szent Szívnek. Hanem álljon az én Jézus-Szive-tiszteletem buzgó és állhatatos törekvésben, amellyel mindig és mindenben, — ami körülöttem, velem és bennem történik, — keresem a Szent Szív tetszését és eszerint viselkedem.

2) Konkrété:

a) Mérjem le az eseményeket, amikor lehet, mindig Előtte és Itéljem meg, hogyan fog erre Jézus Szive reagálni. Ha úgy látom, öröme lesz, örüljek én is vele, mint igaz jóbarát. Ha szomorúság forrása lehetne a magunk, vagy testvéreink viselkedése, ha tudom, kerüljem el valahogy, vagy akadályozzam meg. Ha nem, kérjek bocsánatot, engeszteljem, vigasztaljam Jézus Szívét, tegyek Igéretet, jófeltételeket.

b) Keressem és igyekezzem megszeretni a krisztusi küldetés nagy pozitívumait: a keresztest, a szenvedést, a megaláztatást; imádságot és áldozatot.

c) Rettegjek a bűntől és meg nem alkuvó keménységgel és határozottsággal küzdjek minden kísértéssel és kovácsoljam erős pajzsá az elhatározást, hogy soha semmiféle bűnös gondolatba, vagy kívánságba bele nem egyezem.

d) Óvakodom minden rendetlen ragaszkodástól, hogy semmi ne akadályozzon a maradéktalan Isten felé, a szent Szív felé való irányulásban.

e) Nagyon tisztetem a Boldogságos Szent Szület, Szent Józsefet, azokat a kedves szenteket, akik az Úr Szent Szívének legkedvesebbjei voltak.

f) Minden tőlem telhető eszközzel terjeszteni igyekszem a szentséges Szív tiszteletét.

3) **Jézus Szentséges Szive, áldd meg jófeltételeimet és adj kegyelmet ezek megvalósításához!**

214. A TÖKÉLETES ODASZENTELES, CONSECRATIO LÉNYEGE

I. Önátadás

Fenntartás nélkül való, megszentelt odaajándékozás Krisztusnak.

1) Tárgya:

a) Általában mindaz, ami vagyok, lehetnék és leszek, amim van, lehetne és lesz. (Legfőbb problémánk: a ragaszkodásainkban vannak. Tapadunk a dolgokhoz, mint a pióca... Abszolút jellegű dolgokhoz ragaszkodunk: Istenhez és Isten akaratához. A mi egyéniségünket és birtokunkat adjuk oda Istennek.)

b) Részletesen ezeket: lélek, test, cselekedetek, érdemek, külső javak.

2) Cselekménye:

a) Miben áll a consecratio?

Lásd már a mindennapi kifejezést is, amelyben elég világos az, hogy valaki valamire szenteli magát, életét; más egyébtől elvonja egész lényét és csak arra adja, amire szentelte magát. Lásd aztán az egyházi consecratio-kat.

A consecratio tehát abban áll, hogy amit consecraltunk,

1° Azt teljesen kivonjuk más használatból, pláne visszaélésből:

2° Tiszta ajándékként odaadva csak arra használjuk, amire szentelve van.

b) Mi által lesz az önátadás megszentelt ajándékozás?

Felelet: Már önmagában is szent cselekedet ez a nagy Jézushoztapadás. („Qui adhaeret Deo, unus spiritus cum Eo est. Igazi adhaesio állapotbeli megszenteltséget jelent.)

Még inkább azzá lesz:

1° A tiszta szándék által, amellyel a consecratio létrejön és életünk fölött érvényesül. Különösképp is megszentelt ajándékozás azért,

2° mert Krisztus akarata és mert, ha jól megcsináltuk,

3° Krisztus szívesen elfogadja.

c) mert örökérvényű.

d) Ezen önátadó cselekmény és az áldozat viszonya:

Ha ez az önátadás nemcsak kedves, szép szó, nemcsak égi kincsekkel gazdagodni vágyó lélek reménydús tette, hanem őszinte és egész lemondás önmagunkról Isten dicsőségére és átadás azzal a tökéletes készséggel, hogyha az Isten tőlem bármit átvenni kegyeskedik, azt örömmel odaadom, akkor ez az önátadás egyenlő a megkezdett legnagyobb stílű életáldozattal. (Az Isten felé menetelésben nehezen értjük, hogy miért akar az Isten elvenni tőlünk egyes dolgokat. Százszorosan fizet az elvettekért az Isten. Jó b eset. Úgy tűnt ki, hogy Jó b a végletekig becsületes, simplex, Istenfélő ember. Istennel sohasem szakított. „Ha megöl, még akkor is bízom Istenben“. Az akaratnak nagystílű lendülete kell a nagystílű élethez. Csak állani és győzni! Istenen nem lehet veszíteni!)

Az egyik szerzőnél találjuk ezeket a szavakat (Keller Wesser: 43. l.) „Ha ön egészen érette akar élni és arra a tökéletességre akar eljutni, amelyet Ő elvár öntől, akkor önmagát tökéletes áldozatul kell átadnia a Szentséges Szívnek, mindazzal, ami csak függ öntől, fenntartás nélkül.“

Boldog Colombiére felajánlásában olvasható: „Kivánom és alázatosan kérem, hogy áldozatomat elfogadd, érdemeimmel rendelkezéssel tetszésed szerint és odafordítsd azokat, ahová Te akarod.“

(Isten azért nyilatkoztatta ki az igazságokat, hogy akiknek nincs kegyelmi életük: legyen, akiknek pedig van, bővebben legyen. Élni a bölcsességet, nemcsak gondolkodni az igazságokról.)

215. (3.) AZ ÖNATADÁS CÉLJA ÉS HATÁSA

Pozitív:

1° Teljes bekapcsolódás Krisztus Szívén át a Jónak és Szépnek Végtelenségébe.

2° Önzetlen Istenszeretetünk teljes érvényesülése.

3° Teljes Istenre hagyatkozás és rendíthetetlen bizalom az élet összes eseményeit illetően. (Isten dolga, hogy mit intéz felőlem.)

4° Sziklaszilárd lelki biztonság és béke.

Colombiére: „Óhajtom, Uram, ezerszer óhajtom, hogy elmerüljek Szivedben és szeretetétől eltöltve abban éljek és haljak.”

Negatív: (az előbbiekkal párhuzamosan)

1° Kibontakozás a legerősebb polipkarokból, a teremtmények bódító öleléséből.

2° Legmélyebb gyökérproblémánknak, az önzésnek örök hadüzenet. Boldog Colombiére följánlásában: „Egészen Neked adom magamat és hitemmel erősítem színed előtt, hogy ettől az órától kezdve nincs forróbb óhajításom, mint hogy Éretted elfeleddem önmagamát és lemondjak mindenről, amim van és lehet.”

3° Az élet kapkodásainak, vergődéseinek, bizalmatlan, gyanakvó, sötétlítő, félnék tapogatózásainak teljes megszüntetése.

4° A bizonytalanság és nyugtalanság lidércnyomásától való szabadulás.

NB. Mily rengeteg nyugtalanság lehet egy pap életében is a legapróbb dolgok miatt is! Különös nyugtalansági forrás az egészség-betegség kérdése, s a hosszú, vagy rövid élet, a pénz, rang és az élvezet. Egészen elriasztó karikaturává tehetik ezek a papot. Csak épp ő nem tudja, hogy karikatura, mert az igazi önismerethez igazi jellemiség és kegyelem kell. Ezek pedig hiányoznak a karikatura-papoknál.

Biztosítsam be magamat ilyesmi ellen, ahogyan csak tudom; főleg a Jézus Szíve tiszteletnek most vázolt módján.

4) Hatásai:

a) Én magamat adom és Ő (Jézus Szíve) önmagát adja. Igazi Szeretet-egység! Egymáséi vagyunk. Dilectus meus mihi: totus mihi. Et ego totus. Egészen az Úr é vagyok! Valami kifejezhetetlen nagy értékű öntudat ez! Mik ehhez képest az élet esélyei!?

b) Szerződéses viszony, melynek alapján Krisztus engem egészen az Ővének tart, s mint ilyenről gondoskodik nagylelkűen: ez a másik csodálatos hatás. Hogy ez is valóság annál, aki egészen komolyan veszi ezt a konszekrációt; egészen világos ez a kinyilatkoztatásokból, melyeket Jézus adott. (P. Csávossy: Jézus Szíve.)

c) A jelzett célnak bőséges kegyelmekkel való könnyed elérése.

d) Ez a papnál oly annyira szükséges életáldozat és áldozatos lelkület játszi egyszerűsége.

(Örök látószögből: Isten előtt nagy dolog a nagy megajánlás Istennek és az ebben való kitartás. Isten tudja, mit csinál. Isten dolgoz. Ráhagyatkozni Istenre.)

216. (II.) VÁLLALKOZÁS (I.)

Bevezető megfontolás:

Onátadásom nem holt tárgynak ajándékozása, hanem cselekvő alanynak odaszentelése. Tehát cselekvésem irányítása is az Övé. Nem én irányítom magam, hanem Ő. Ezt az irányítást át kellennem és végrehajtanom. A cselekvésben Ő fog segíteni túláradoznom.

Illusztráció: mint ahogyan a kegyelem súgta egy Jézus-Szive-tisztelőnek, aki égett a vágytól tenni sokat Krisztusért, az Ő szent Szive dicsőségéért, s nyugtalanul epekedett az eszközök után azon cél érdekében.

„Ne legyen gondod életed útjaira, amelyeken járni akarsz. Ne legyen gondod az eszközökre, melyeket használni akarsz dicsőségem érdekében, csak egyre legyen gondod, hogy rám figyelj, szeress, és teljesítsd akaratomat, melyet mindenkor megmutatok neked. Bíz rám minden gondodat, bíz rám mindenedet és ne kételkedjél abban, hogy irántam való szeretettel többet tehetsz, mint dicsőségemért való bármilyen gondoskodással. Ha vágyol valami után dicsőségemért, szeress helyette. S minél jobban vágyódsz, annál jobban szeress. Szeress mindenkor. Szeress, ha nem látsz is. Szeress, ha elhagyatva szenvedsz is. Ne legyen többé problémád. Ez legyen minden problémád megoldása. Én majd vezetek, én majd segítek, én majd cselekszem helyetted, s akaratom útját megkönnyítem neked. És minél jobban szeretsz, annál inkább teszem ezt.”

a) Rám figyelj!

Hogyan történjék ez?

aa) Csönd teremtésével a lélekben. Isten a csöndben beszél. Zajos, lármás lélekben nem is hallatszik Isten szava.

bb) Tudatos összeszedettség, vagyis tudatvilágomnak befelé való összpontosításával. Annyit jelent ez, hogy éber legyek, mint egy felkészülten élő katona, napos tiszt, forgalmazó.

cc) Istenre figyeléssel bizonyos időkben.

(Állandóan nem vagyunk képesek Istenre figyelni, hacsak rendkívüli ilyen kegyelemben nem részesít bennünket a jó Isten. (Ps. 24, 20) „Oculi mei semper ad Dominum”).

dd) Kérésem: „Szólj Uram, mert hallja a Te szolgád!” (Ebben van készség.)

Tulajdonítsunk nagy jelentőséget ennek a nagy isteni felhívásnak: „Rám figyelj!” Mert valóban nagy érték ez: Alapja ez minden életszentségnek, épp azért tanulmányozzuk szívesen és kérjük az összeszedettségnek nagy kegyelmét!

217. JÉZUS VÉGTELEN SZERETETE

(Jézus-Szive-ünnep)

1) Isten végtelen szeretete:

- a) A teremtésben nyilatkozó szeretet: levegő, csillagok, stb.
- b) A megváltásban; csak sejdítjük nagyságát. Teljesítmény szempontjából a teremtmény, teremtés ehhez csak gyerekjáték.
- c) A megszentelésben, annak évezredekre nyúló munkájában. (Az Egyház is idetartozik, szentségek, szentelmények.)
- d) Főleg pedig az Eucharishtiában. (Elképed az ember: ez mégis csak sok! Ki volna hajlandó magát ilyen formában odaadni. Bámulatosan feláldozza magát a világ végéig. Ezt nem érdekből, hanem szeretetből teszi.)

2) Az emberek nagy hálátlansága, nemtörődömsége, viszonszeretetének hiánya. (Fogalmunk is alig van: pl. egy anya, ki fölnevelte fiát és a fia megveti.) Pedig ez oly természetes lenne.

3) Az igazi Jézus-Szive-tisztelő magatartása

Viszonszeretet és engesztelés, ahogy tudjuk, akármilyen kicsiny fokban is. Krisztus keresztségével egyesülve, a Victima szellemében. Amit ad Isten, elfogadjuk, vegyünk föl és gyakoroljunk önmegtagadásokat Krisztussal egyesülve az engesztelés szellemében. A szeretetnél nem fontos az érzelem, — elszánt férfias, erős actus legyen. Időhöz kötni és gyakorolni. Fohászimákban. Pl. Szeretlek. Uram! stb.

Engesztelés:

a) Aktíve: Mikor mi gyakorolunk valamit, csak azért tegyük, hogy engeszteljünk. Sok formája van ennek. Minden önmegtagadás. Amikor valamit szabadakaratból vállalunk; pl. szíveséget gyakorolni azzal, aki ellen-szenves; evést-ivást megtagadni. A felebaráti szeretet terén gyakorolni legtöbb önmegtagadást. Egymás segítésére, vigasztalására lenni. Ne terheljünk, maceráljunk senkit.

b) Passzíve: Az élet tele van tüskével, apró göröngyökkel, ami fáj és kellemetlen. Ezeket megcsípni és az engesztelés szellemében elfogadni. Hisz jobb, ha én ezt nyugodtan elviselem. Sok mindent kaphatunk a felebaráttól, még ha erényre törekszik is. Megfogni ezt és vállalni. Nem érzékenykedni, affektálni. Nem kérődzni fölötte. Felejtani azonnal!

c) A victima gondolata.

Nagyon egyszerű ez a pap életében. Krisztussal összeforruk: én is leszek Isten báránya és vállalkozom erre. Ő sem magától jutott a keresztfára. Nekem is lesznek apró keresztpartikuláim, Krisztussal egyesülve hordozni a keresztet, napról-napra gyakorolni és vinni föl keresztlejtemet a Golgotára.

Egyszerű, de fontos és hatásos jelszavak:

1) Uram, legyen meg a Te akaratod! (Minden apró keresztnél: ha szomszédod füledbe köhög, szűnyog csíp, valaki dicsőségbe gázol. Az egész jelenséget ezzel stoppolni.)

2) Uram köszönöm!

(Így még jobb és ide csak elszántság kell.)

3) Uram, én kész vagyok bármire!

Reggel már így menni neki a napnak. E három elvet elmondani. Akkor nincs éle a dolgoknak. Mondjam ezt komor nehéz teendők előtt.

Így egészen meg lehet oldani a problémát, csak megtenni a magamét! Előre belenyugodni, bármi lesz. (Pl. plébánosválasztás, betegség idején, operáció előtt.)

Lélektanilag is sokkal könnyebb így az élet.

Kegyelemtanilag pedig: óriási erénygyakorlat. Úgy sem lehet elkerülni, tehát használjam fel jól.

218. VÁLLALKOZÁS (II.)

b) Szeress!

Minden vágy közt legnagyobb a szeretet.

aa) *Omnium maior caritas.* Csodálatos nagy dolog Isten tiszta szeretete. Ez lelkünk legmélyebb igénye is. Ez a legértékesebb munka. Ez lesz legfőbb tevékenységünk mindörökké, ha eljutunk majd Isten színe-látásába.

bb) Tulajdonságai: Ez az Isten-szeretet akkor igazi érték, ha tiszta, erős és minden munkára kész.

Szent Pál fontos minősítést ad a szeretetről. Szerinte az türelmes, jószágos, mindent elvisel, mindent remél... stb. Ezek a tulajdonságok természetes folyamánai az előbb jelzett hármass tulajdonságnak.

cc) *Uralma.* Erősítsük mindaddig szeretetünket, mignem uralkodó tevékenység lesz a Jézusnak szentelt lélekben, mignem átható tevékenység lesz minden más tevékenységre. Ez esetben a szeretet állandóan önmagát fogja gyarapítani.

Szánjuk el magunkat és adjuk oda magunkat egészen a szeretet tevékenységére, amelyhez semmi más tevékenység nem fogható értékben. A kezdet nem nehéz, mert csak jólelkű akarat kell hozzá. Tökéleteségét majd Isten fogja gyarapítani ezen az egyszerű elindulási alapon. Gyakoroljuk már ezen elmélkedésünk folyamán is az Istenszeretetet úgy, amint

Jézus parancsolta. Tehát: Szeretlek, Uram, teljes lelkemből, teljes elméből és minden erőmből!

c) Teljesítsd akaratomat!

Ide tökéletes készség kell elsősorban!

Ennek a készségnek lelkülete: amint Szűz Mária mondotta: „Ime az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a Te igéd szerint“, — s ezzel a legszentebb léleknek legtökéletesebb készségét mutatta be. Úgy mi is mondjuk, ime a Te szolgálád, legyen nekem a Te igéd, a Te akaratod szerint. S ezzel mutassuk be kidolgozott lelkünknek igazán értékes készségét. Gondoljunk a szentpáli lelkületre is, amellyel kérdezte: Quid me vis facere, Domine?!

Ez is abszolút, tökéletes készség. Egyébként ennek a készségnek állandó alaphangulata a zsoltári mondat: Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum!

Ennek a készségnek föltétele: nagyfokú önmegtagadottság, hogy a szenvedélyek el ne húzzanak; leszámolás mindennel az Isten színe előtt és indifference, vagyis teljesen kiegyensúlyozott várakozás, bármit is akarjon az Isten.

Ennek a készségnek könnyedsége: már Szt Ágoston mondotta, hogy mi sem könnyebb, mint az akarat önmagának. Már pedig ez a szóbanforgó készség tisztán az akarat műve. De Jézus is biztat bennünket és mellettünk áll kegyelmével. A papi rendben magát a Szentlelket vesszük, mint minden készségnek, lendületnek és cselekvésnek Lelkét.

Az előbb tárgyalt a, b, c, pontokra vonatkozó szemléltetés: a bolygók, a föld, a Nap körül. Mekkora objektív figyelés (vagyis nem élményszerű) szeretet és engedelmesség! Valami csodálatos összpontosítottság, odaadottság és abszolút pontos pályafutás kizárólag azon az uton, melyet a gravitáció, vagyis a Naphoz való tartozás kijelöl. Úgy viselkednek ezek az égitestek, mintha semmi más dolguk nem volna, mint a központhoz való viszonyuk és e viszonyszülte feladatok tökéletes betöltése.

Lessük el ebből a hasonlatból az Isten gondolatát arra a lélekre nézve, aki tökéletesen Neki konszekráltta magát. Ilyen az igazi pap is.

219. FÓTEENDŐ JÉZUS AKARATA SZERINT

a) Önmagamra vonatkozóan:

aa) **Isten akarja teljes fejlettségemet**, és pedig minthogy a Jézus Szíve tiszteletből sarjadó konszekrációról van szó, épp azért e tiszteletnek a két főirányában akarja egész fejlettségemet: a szeretet és az engesztelő áldozatosság irányában. Nem szabad azonban sohasem irreálissá válnom. Tudnom kell, hogy a bűn, ez a sötét szörnyeteg, egész életemben mindig leselkedik rám. Legalapvetőbb teljesítményem tehát a konszekrációs kifejlődés útján: a szeplőtelen ártatlanság. Amint most mondtuk, abból értsük meg ennek roppant jelentőségét az igazán

fejlett Jézus Szive tiszteletben. (Isten irgalmának legfőbb monumentuma, — szinte abszolút csúcspontja: a gyóntatószék.) A tisztaság lelki érzékenységet ad = ezen épül fel a tiszta Istenszeretet és áldozat.

bb) E jelzett fejlettség érdekében Jézusnak csodásan szőtt tervei vannak velem.

Erre gyakran kell gondolnom! Arra, hogy Jézus bölcsességének minden találékonyásával szövi körém szeretetének hálóját. Ha figyelek ilyesmire, észre is veszem igen sokszor. (A szilencium teste: csendben van az ember; a szilencium lelke: kegyelmi csend: hallgat Istenre és a kegyelemre; a belső nyugtalanságot elnyomni.)

cc) Föltétlenül 100 %-ig el kell fogadnom és el is fogadom Jézus akaratát, terveit velem. Ez az elfogadás nálam adott szó, mely sérthetetlen, férfi szó, melyben nincs semmi gyerekesség; és férfi terv, mely nemcsak papíron, hanem az életben is érvényesül.

dd) Világosan álljon előttem Jézus terve azon mértékben, amilyen mértékben Öneki tetszik velem közölni azt. Hogy minél inkább közölje és számomra minél világosabb legyen, azért imádkozom gyakran e közlésért. Ha beszél Jézus, jegyezzek. S amit jegyeztem, tanulmányozzam. Mert ez az én legfőbb tudnivalóm egész életemben.

Szeressem és ismételgessem gyakran ezt a kis imát: Concede... lásd szemináriumi preces.

ee) Valósítsam meg tökéletesen!

Mi kell ehhez?

1° Vegyem egész komolyan fejlődésemet és pedig állandóan. Ez olyanfajta egyszerű követelmény, mint az igazlelkűség, s mégis oly nagy dolog! Ha valamit megfogadtunk, azt valóban tartjuk is meg. „Aki kezét az eke szarvára teszi...” Vajjon mit mondana Jézus arra, ki kezét nem teszi komolyan az eke szarvára?

Ne engedjem tehát, hogy mint kótyagos, felejtsek; hogy mint ütődött, mellégondolkozzam (élesen meg nem fogja a dolgot); hogy mint komédiás játsszam az életet és ne vegyem halálos komolyan; hogy mint gyáva irtózzam a dolgok nehezétől, hogy mint félénk nyúl, rémképeket lássak; hogy mint képmutató (kétszínű) megalkudjam!

2° Csikorgó döntéseknél ne engedjem balra tolódni magam!

Legfőbb veszélyek: hogy nem valósítom meg tökéletesen olyan fejlődésemet, melyet Jézus akar tőlem: hamar elfogy az önzetlenség utiköltése, s visszafordulok az önzésbe; könnyen megittasodom a teremtményektől, elbódulok és elalszom tőlük. (Mély, tompa álomban, kóros álomban élek.)

Lassan elvesztem hitemet abban, hogy ez a konszekrációs irány a legértékesebb, egészen nekem való, s igazán kitölti a legmélyebb életigényeket.

ff) E munkában végig álljon előttem a Szentséges Szív, mint Jézus tökéletesen fejlett Istenemberi személyének, jellemének képe! Olyan érthető kép, olyan vonzó kép, olyan lelkesítő kép! Nézzem Őt sokszor — ha lehetne — mindig. (Segítsen ebben a Jézus-Szive-kép asztalomon.) Lássam és értsem meg benne a legfőbb vonásokat.

Melyek ezek?

Roppant szeretet Isten és ember iránt. Ez az uralkodó vonás. Azután végtelenül gyöngéd irgalom a bűnös iránt. Szelídség, alázat, fáradhatatlan munka (lásd a szívnek elképesztő munkáját a közönséges emberi testben is); meg nem szakadó türelmes szenvedésben, bántalmakban, stb.

Forró szeretettel akarjam magamba átültetni ezeket a vonásokat. Ismétlem sokszor és bizalommal ezt az én akarásomat.

Az én gyöngye erőnyeimet, vagy azoknak ellenkezőjét rejtsem belé az Ő Szentséges Szívébe és emészttesem meg jól Vele. Tegyek egészen magamévá az Ő jellegét! Segíts ebben, Jézus!

220. b) MÁSOKRA VONATKOZÓLAG

A lelkek örök üdvére, tökéletességére és földi boldogságára is vonatkoznak a mi konszekrációs vállalkozásunk főteendői.

aa) Jézus Szive túláradó szeretettel van telve a lelkek iránt.

Gondolatai, tervei, vágyai, munkái: mind egészen a lelkek mentésére, boldogítására irányulnak.

Az evangéliumban itt-ott föllebben a fátyol Krisztus Szívének végtelen szeretetéről. Főleg a példabeszédekben. (Amikor a jó Pásztorról, irgalmas szamaritánusról, tékozló fiúról van szó.) Vagy amikor Jézus menti a lelkeket: hányszor művelt csodát és tette hozzá „menj és többé ne vétkezzél” — hogyan mentette meg üldözötől a házasságtörő asszonyt, annak lelki üdvéért; hogyan bocsátott meg a jobb latornak is és imádkozott még megfeszítőiért is: „Atyám, bocsáss meg nekik!”

bb) Jézus az Ő Szívének végtelen szeretetével szövi irgalmata terveit a mai kor embereinek megmentésére és boldogítására.

Legnagyobb irgalom műve egy-egy nagy apostol fölnevelése, alkalmas munkakörbe helyezése és benne és általa való működése.

cc) Bizonyos az is, hogyha mint pap odaszentelem magam maradék nélkül Jézus Szentséges Szívének, akkor az Ő legnagyobb igénye az lesz velem szemben, hogy az én szívem az Ő apostoli Szívének képmása legyen. Mintha mondaná: Ismerd meg egészen apostoli Szívemet! Járj szorosan nyomomban a lélekmentés útjain! Ne törődjél, hová visz az út, melyen én vezetlek.

221. (dd.) LEGYEK HOZZÁ MÉLTÓ APOSTOL

Ha kezemet az eke szarvára tettem papi vállalkozással és ha magamat Jézus Szentséges Szívének odaszentelem: ne kacsingassak visszafelé és szerte-széjjel!

De ne legyek fél-apostol se, akiről el lehet mondani, hogy „neki egyéb céljai is vannak, mint a lelkekért élni és dolgozni.” Olyan szomorú az, ha egy papra is el lehet mondani, hogy „neki egyéb céljai is vannak, mint a lelkekért élni és dolgozni.” Milyen bántó lehet az Jézusra, ha csak egyes papok kiváltságának látszik az, hogy egyetlen szent tiszta céllal éljenek mindvégig, t. i. a lelkekért.

ee) Krisztus apostoli Szívével teljesen össze akarok forni önzetlen munkában.

Volo Tibi assimilari! Volo Tecum laborare, pati et mori!

Ecce ego! Ime itt vagyok! Megyek, bárhová küldessz. Megteszem, akármilyen feladatot adsz is. Türelemmel viselem, bármilyen terhet adsz, raksz is vállamra és feláldozom egészen magamat, ha úgy tetszik, még a kereszt oltárán is.

S nem fogok soha gyáván szűkölni, nyöszörögni, panaszkodni; sem kevélyen tiltakozni, abbahagyni, lemondani:

ha sorsom lesz, hogy sok-sok szavam, melyeket Krisztusért hallattam, pusztába veszett visszhangtalan szó maradt;

ha sorsom lesz, hogy sok-sok jóakaratom a hideg világűrben pusztuló napsugár volt,

ha sorsom lesz, hogy nehéz talajmunkám és hulló verejtékem termést nem hozott, sikert nem aratott,

ha mint gabonaszem egyedül hullok a sírba, csupán reményével az új csírázó és termő életnek...

ha ilyen apostoli sorsnak fekete felhői borítják el a lelkemet, — lehajtom forró homlokom Krisztus keresztje tövének hideg kövére, s elmondom a Suscipét. S majd elcsitul a vérem, majd kiderül a lelkem husvéti virradattal.

Mesterem sorsa ez — nem több. S a szolga nem nagyobb Uránál.

ff) A Jézus Szíve tisztelet terjesztése: szemem fénye! Vagyis gondoskodásom tárgya!

Ajkam ékessége, — vagyis arról beszélek legszívesebben.

Munkáim kezdete és vége.

222. KIS FÜGGELÉK

1) **A tökéletes odaszentelés követel-e többet**, mint a papi eszmény valószínűsítésére történő önelszámolást?

a) Tárgyilag nem követelhet többet, ha a papi eszményt igazán foglalmazzuk.

b) Teljesítményileg többet követel, mint a papi eszményre való egyszerű beállítás; és — nem követel ugyan többet, de — többet jelent, mint a papi eszményre való tökéletes beállítás.

c) A követelt teljesítményt lehetővé teszi nagy istenadományokkal.

2) **Mi az a többlet?** A konsekrációval:

a) Beállítom magamat egy csodálatos erős kegyelmi áramba. Egyszerű belekapcsolódással.

b) Erőimet összefogom és egységes munkáirányt szabok azoknak.

c) Aldozatos kizárólagossággal a Jézus Szíve tisztelethez kötöm egész életemet.

d) Belevetem magamat egy nagylelkű, isteni versenybe s ráteszem minden tökémet a sikerre. Isteni verseny ez, mert kölcsönös Istennel, Jézus Krisztussal. Jézus azonban mindig fölülmúl nagylelkűségben. Nem nehéz a nagylelkűség, csak hát épp nagylelkűség kell hozzá. És pedig olyan nagylelkűség, amellyel egész magamat teszem föl a játszámra. S ha föltettem, már meg is nyertem. Ha föltettem sikereimet, meg is nyertem azokat. Ha föltettem életemet, már meg is nyertem azt.

Összegezésül:

A töviskoronás és keresztes Szív és a hozzátartozó isten-emberi jellem életeszményem lesz!

a) **Milyen az?**

Tűzes, kigyulladt, közvetlen, valóságyszerű, kizárólagos, állandóan rámható, velem mindjobban összeforradó.

b) **Hatásai:**

Ragyog és lángol nekem és éltet. Én pedig élek Neki és éltetem tervelt.

c) **Ára:**

Nem sok! Csak abszolút elszántságot és iránytartást kíván.

223. GYAKORLATI UTASÍTÁS

1) **A Boldogságos Szűztől kérjük naponként és várjuk teljes bizalommal konszekrációnk buzgó teljesítését. Ő legyen legfőbb támaszunk, s mintegy kezeseünk.**

2) Nagylelkű konszekrációnk **indítson el nagy, igazán Krisztusi szabásu életet.** Életünknek megújulása legyen sikerült konszekrációnk első ismertető jegye.

3) **Akármilyen plus kegyelmet tapasztalunk is** valaha a konszekráció folytán, ne ringassuk bele magunkat soha tarka reményekbe, délibábos képzelgésekbe és önelégült tétlenségbe.

a) Életünk munkái maradnak: az apostoli hivatás teherterelei maradnak, mint ahogy maradtak a nagy Jézus-Szive-apostoloknál. Colombiére élete és naplója 202-3: „Nagyon jól tudom, hogy nem létezik olyan alacsony, vagy lesújtó foglalkozás, amely csak egy pillanatra is zavarba hozhatná azt, akit természetfeletti indítóokok és Istennek megértett akarata hívnak a munkára. De kedves testvérem, nehéz küzdelem ez: mindig az emberek között lenni és másst soha sem keresni, mint egyedül az Istent.

Hogy akár négyszer annyi kötelességet és munkát is teljesíthessünk, ha egyszer vállalkoznunk kell reájuk, és mellettük megőrizhessük lelkünknek nyugalmát, amely nélkül Istent nem birhatjuk teljesen; hogy sokszor egy szabad pillanatunk se legyen és mig minden erőnköt összeszedjük, hogy imádkozhassunk, magunkat el ne veszítsük, mindez igen lehetséges. De ugye meg fogod vallani, hogy nehéz dolog? Pedig lásd, nekem így kell élnem.” (E sorokat Colombiére nővérenek írta, aki vizitációs apáca volt.)

b) Csak életszintünk emelkedik, belső értékeink nőnek és az apostoli hatások mélyülnek és szélesednek.

4) Sajátos teendőink a konszekrációból kifolyólag:

Évfordulókor megújítani, hogy

1° Biztosítsuk hatóerejét,

2° A fejlődést ezzel kapcsolatban biztosítani.

3° elmélyítése.

(Az ember áll elébe bárminek! Nem szabad félnünk.)

a) Ne legyenek propozícióink e téren számosak (kevés, de alapos.)

b) De legyenek biztosak, körülhatároltak.

c) Legyenek kb. ezek:

aa) Konszekrációnk gyakori megújítása. Ha lehet, — és miért ne lehetne, — naponként szentmisével, szentáldozással kapcsolatban. Ha csak hallgatom és nem magam mondom a szentmisét, legjobb a két konszekráció között. (Vota mea renovo. Megújítom, Uram, minden föltételemet!) Ez a megújítás fogja tudatunk homlokterében tartani a konszekrációt. Ha az egész szöveget nem tudnánk elmondani, pl. saját misénk két kon-

szekrációja között, olyankor használunk rövidebb, összefoglaló szöveget, így pl. „Jézus Szíve, megújítom konszekrációmat. Segíts, hogy tökéletesen megterthassam!”

bb) Egész lelki és apostoli életünket hozzuk valahogy erre a közös nevezőre. Nem olyan nehéz ez, amikor az Isten bő kegyelme segít. Megy is igen könnyen ezzel a kérdéssel: hogyan foghatnám meg ezt, vagy azt a teendőt a Jézus-Szive-tisztelet látószögéből? E kérdésre hamar kapunk feleletet lelkünkben.

cc) Komoly, tervszerű tanulmányozással, vagyis olvasgatással, gondolkodással, megbeszéléssel mélyítsük ki konszekrációs lelkületünket. Olvasásra olyan műveket vegyünk, melyek a Jézus-Szive-tisztelethez legközelebb állnak. (Alacoque Szent Margit iratai, Boldog Colombiére, Croiset, Gallifet iratai, aztán alapos műveket, amilyen pl. magyar nyelven: Zádori Jánosnak vaskos könyve a Jézus-Szive-tiszteletről. Csávossy: Századunk nagy jele.)

dd) Egyes apró tények: mint imák, rá gondolások, Jézus Szíve képek, melyeket magam is használok és másoknak is juttatok; végül írások, amelyekkel magam is szerepelek és esetleg megjelenek a nyilvánosság előtt: mindezek apróságok ugyan, de kiűnően támogatják a mi egyetemes beállítottságunkat. (Jézus-Szive-tiszteletről még: Müller: Jézus Szíve története.)

ee) Nagyon segíti a Jézus-Szive-tiszteletet a jól kifejlesztett Eucharisztia-kultusz: szentséglátogatások, lelkiáldozások: a tiszta, szép oltár, rendezett templom, szentségimádások fejlesztése a hívek körében, stb. (Legyen tiszta, rendes a templom. Ezzel az Úr Jézusnak kedveskedünk.)

ff) Jézus-Szive-apostolkodásunk legyen tervszerű: beszélgetésekben, szentbeszédekben, testületek vezetésében, ünnepélyek szervezésében és alkalmas személyek megnevelésében, akik maguk is apostolai lesznek a Jézus-Szive-tiszteletnek.

gg) Havi rekollekciók pontos megtartása, amelyekben ez a hatalmas, egységes beállítás kerül megfontolásaink homlokterébe.

5) **Lelkes bizakodás.** Szinte gondtalanul jókedvű bizakodás.

Tudom Uram, hogy nagylelkűségedben Téged nem lehet fölülmulni. Nagy-lelkűség szülte és tartja fenn konszekrációmat, s a Te még nagyobblelkűség fogja azt megkoronázni. Amen.

224. AZ ÉLETNEK INDULÓ KONSZEKRÁCIÓ

I. kép: Hasonlít a mustármaghoz.

1) Idézzük emlékezetünkbe a mustármagról szóló isteni tanítást. Mk. 4, 31.: a mustármag, amikor elvetik, kisebb minden más magnál...

Más helyen Mt. 13, 31. Magát a mennyországot a mustármaghoz hasonlóan mondja az Üdvözítő.

2) Ez az igazság a gyakorlatban:

a) Az efajta mag valóban jelentéktelennek látszik. Nem számít senki előtt, akár van, akár nincs. Ilyennek tűnhetik fel a konsekráció is, főleg, ha nem is foglalkoztunk vele annyit.

b) Hogy ez a jelentéktelen mag kibontakozhassék, ahhoz a földbe kell hullania. E nélkül lehetetlenség a kibontakozás. Így vagyunk a konsekrációval is. Lényeges ahhoz olyan akarati magatartás, amellyel az ember önmagáról és mindenről lemondva, nagylelkű, salto mortaléssal lendülettel helyezkedik el a fejlődés csíráfészkében. (Semmi sem fontos, az élet sem, csak az Isten akarata.) Hiúság és kevélység és más közeledő nehézségeknél salto mortale.

c) Annak a kis jelentéktelen magnak föl is kell oszlnia. A konsekrációval kapcsolatos oszlás szintén el nem maradhat. A gyakorlatban az különféle dolgot jelenthet. Leglényegesebb az, hogy ennek a konsekrációs akarati magatartásnak, ami után önmagát sem, vagy akármilyét azonnal vagy idővel visszakövetelnie nem szabad, szépen bele kell élnie magát abba, hogy fölsozlott, elveszett. (Problémánk legmélye: Ne igényeljem magam vissza Jézustól kamatostul. Odaadtam magamat, odaadtam. Kis emberke hamar megijed.)

De ne féljünk. Itt is a bátraknak van legjobb dolguk. A gyávák nyomorultak.

d) Oszlás után új élet sarjad és lendülettel indul, úgy, hogy meg sem áll a végkifejődésig. A mustármagból, vagy helyesebben, annak felsozlott állagából terebélyes, lombos fa lesz, áldásthöző, jótekonyság fa.

Igy vagyunk a konsekrációval is. Minél maradéktalanabban oszlottunk fel benne, annál értékesebb életfa nő ki belőle. Valami csodás fa.

Adj a Isten, hogy megtapasztaljuk!

II. kép. 2) Hasonlít az elindult konsekráció a szentírási kavicshoz, amely Dániel próféta szerint a hegyről levált, legördült és valami csodálatos erővel tett tönkre világhatalmakat jelképező óriási szobrot. Lásd: Dániel II. feje. 34, 35 v.

1) Magából a kaviczból hatalmas hegy lett, mely betöltötte az egész világot. (Harciaság, munka. A liberális világ megdöntése. A bálványisten ledöntése. Szörnyű hatalmak terjeszkednek: pénz, dicsőség, élvezet, stb. Mit tehettek ezekkel szemben? Isten maga ajánlotta a konsekrációt — ezek ellenében szinte Istentől szakad az ki, s azzal, mint kis kavicssal el lehet intézni a bálványisteneket.)

2) a) Bizonyos az, hogy egy kis kavics jelentéktelen dolog. Ezernyi ezer mozog és gurul. Ilyen jelentéktelennek és csekélynek tűnhetik fel a mi kis konsekrációnk, sok más kegyelmies megmozdulás között. És mégis ennek a leválása az Isten hegyéről, ennek a gördülése, ennek a növekedése, ennek az ereje lényegesen más.

b) A Dániel-féle kavicsnak elég volt csak megütnie a bálványhatalmak szobrát. Mennyi ilyen bálványisten van ma is ezen a világon! Mit szenvednek ezektől a lelkek! Micsoda csodálatos hatás volna az, hogy ha egy-egy ilyen kavics ilyen egyszerűen elkészülhetne egy-egy bálványistennel, s annak romjai hatalmas dómmá, egyházzá nőnének az Isten országában!

c) Világtörténelmi jelentőségük van a Jézus-Szive-konsekrációknak. A mi életünkben is nagy üdv történeti jelentősége lehet a lelkek javára, Isten országa javára. S csak rajtunk múlik, hogy legyen is.

III. Összegezés:

a) Csak adja magát át nagylelkűen a szabadakarat és vállaljon mindent és tartson ki!

És induljon útnak a kis kavics és ne féljen semmitől!

b) Az Isten ugyanis az Ő hatalmas és bősz kegyelmeivel igen körülveszi az önmagát Neki feláldozott teremtményt és a minden elszántsággal történő és dolgozó apostolt.

c) És ha most fölnyitjuk lelki szemeinket, látunk a múltban és jövőben embereket, kiknek lelkén a papi pecsét, homlokukon csodálatos hivatásnak dicsfénye, akaratuk legmélyén nagylelkű föláldozottság és félelemmentes bátorság. Ők a maguk részéről mustármagok voltak és Isten hegyéről bátran gördülő kavicsok voltak...

Urunk Jézus Krisztus, Szentséges Szivednek jószágára és szeretetére kérünk Téged, add meg nekünk annak a lelkiületnek végső kifejtését is, melyet a konsekrációval bennünk elindítottál. És tedd ezt a lelkiületet nagyon gyümölcsözővé lelkünk javára, népünk javára.

225. BEVEZETŐ MEGJEGYZÉSEK A 223-233. ELMÉLKEDÉSEKHEZ

Föltételezzük ezen elmélkedéseinkben a Jézus-Szive-tisztelet fogalmát, történetét, értékét, jelentőségét életszentségi szempontból.

Uram! a Te szentséges Szived eszményi apostoli Szív! Nagy, fönséges, minden áldozatra kész és ki nem apadó emberszeretetnek igazi fókusza.

E szeretet túlárado energia-forrás. Belőle fakad jellemed minden tevékenysége az emberek megváltására.

Szivedből árad Értelmed, Érzelmek, stb. (megváltói) apostoli tevékenysége.

A következő elmélkedések egyöntetű vázlata:

1) A Te apostoli Szived ilyen ... Értelmed, stb.

2) Bárcsak hasonló lehetnék Hozzád.

3) Pedig helyettesed leszek...

Alakítgatom magam Irgalmas Szíved szerint.

Az elmélkedések az esztendő elsőpénteki anyagának is beoszthatók.

ESZMÉNYEM JÉZUS SZÍVE !

ÉRTELMEM

I. Eszemmel, vagyis **értelmemmel Jézus Szíve mintájára alakítom.**

a) Eszünk fontossága

1) Általában. Lényeges az ész csiszolása, teletömése. Ez több, mint az aszkézis. Ez igen fontos, erről senki sem kételkedik. Ha az ész rendben van, azt mindenki sokra taksálja.

2) Az életszentségben. Az ideák tisztasága igen fontos. Minél világosabb a feje valakinek, annál könnyebb a lelkiekben is vezetni. Az önnelvelésben is fontos a kegyelemmel megvilágított ész. Hamar felfogja, mit mondanak neki, saját gyakorlati elveit könnyen megfogalmazza. Judicium prakticum azonnal működik.

3) Apostolkodásban:

Ez a legfőbb fegyver; hiszen a pap beszél, prédikál, gyóntat, szervez. Mennyi baj van, ha az ész nincs rendben. (A bűn is korlátoltság.)

b) Eszünk problémája

1) Tudatlanság. Ez bizony nehezen küszöbölhető ki.

2) Homály; óriási baj.

3) Rabszolgaság a szenvedélyek uralma alatt. Igen szomorú ez is. Ebből fakad a sajátos tompulás, elferdült gondolkozási irány. Csökkönyösség. (Minél több a kegyelem, annál kevesebb a kritizmus. Azt u. i. legtöbbször a szenvedély diktálja: a kevélység, türelmetlenség, önzés.)

c) Az értelem vagy ész és a szív viszonya

1) Igen szoros. Ezekből megítélheted: (Prohászka XIII. k. 89 lap, XIV 297, VII 214.)

a) Ez a viszony igen nagy áldás az észre, ha a szív rendezett és szeretettel van telve. Apostoli szempontból igen fontos, ha ez a szív a felebaráti szeretettel van telve. (pl. egy anyai szív.)

b) Ez a viszony nagy átok is lehet, ha a szív nem rendezett, sőt rendetlen szeretettel van telve, vagy egyáltalán nincs telve, sőt tátong, kong.

II. Legyen apostoli eszményünk az isteni Szív, amely abszolút tiszta, tökéletesen rendezett, izzó szeretettel van tele a felebarát iránt is, s mint ilyen Krisztus emberi értelmére igen nagyon hatott: megtermékenyítette azt, fényét felfokozta, melegítő kisugárzásra készítette, tökéletes gyakorlatias-

ságra állította be a nagyon szeretett emberek érdekében. (Azért nem találunk nála tudományosságra való törtetést.)

Értelmed, Uram:

Nagy, fönséges, minden áldozatra kész és ki nem apadó emberszeretetnek izzó fókusza.

E szeretet túláradó energia-forrás, Belőle fakad jellemed minden tevékenysége az emberek megváltására.

Szivedből árad Értelmed (megváltói) apostoli tevékenysége.

Értelmed, Uram: nagy Szivednek ékesen szóló harsonája. Gondolataid, terveid, beszédeid, mind szerető Szived indítására születtek.

Azért oly túláradók saját életed alakításában, apostoli munkád irányításában,

a názáreti fogantatótól a keresztség és mennybemenetelig...

Értelmed nyilatkozott egyházad szervezésében, amikor elhintetted az életképes mustármagot, mely hamar fává nőtt.

Lelket küldtél belső kormányzására: világvégezetéig tartó megváltó munkában. S szentségeid? Micsoda túláradó gondolatok nyilvánulnak meg az ordóban, mely papokat teremtek. Poenitentia. Eucharisztia! Micsoda végtelen érzés és szeretet! Amit Javunkra végtelen szerető Szived sugallt, annak értelmed gyönyörű formát adott.

Azért annyira embernek valók! „cor ad cor loquitur” bennük. A szeretetet mindenki megérti. Épp ezért oly melegek, azért oly életre valók. Mennyire megértette Őt mindenki! Így ember még nem beszélt!

A z é n e s z e m .

A z é n e s z e m , az én sehonnai szívem pontos szócsöve. Megnézegetni, mi minden járt már az eszemben?

a) Ha olyan rendezett volna, mint a Tied és olyan rendezett szívtől venné indításait, mint a Te Szived — de jó, de más, de boldogító lenne!

b) Ha olyan apostoli volna teljes beállítottsága, mint a Te értelmedé és olyan mélytűző felebaráti szeretettől venné apostoli indításait, mint amely Szentséges Szivedben lángol, de jó, de más, de boldogító lenne!

III. P e d i g h e l y e t t e s e d l e s z e k !

Arra merészkedem. Rádöbbenek értelmem nagy apostoli feladatára és felelősségére értelmem fejlesztésében és használatában.

Alakítom szívemet a Tied szerint, hogy legyen értelmem kigyulladásának tűzforrása, de addig is, míg méltó inspirátora lesz igazi apostoli gondolatoknak: értelmem a Tiedhez teszem. Gondolataid átveszem, nézem, tanulmányozom.

A l a k í t g a t o m é r t e l m e m e t :

a) Megtagadom és nyugtatom, Pl. bosszankodás a felebarátot Izeke szedi... Ezzel jól elintézi a felebarátot. Tessék a felebarát erőnyeit meg-

fontolgatni, ebben gyakorlatozni.) Nyugtató is értelmi alakítás: Ne izgulj! (Nyugodtan)

b) Javítgatom, ami homályos, vagy foltos, vagy lyukas. Mennyi kihagyás, logikátlanúság van abban, mikor a szenvedély dolgozik!

c) Tanulékonyra teszem a kemény fejet is; milyen nagy kincs egy docilis elméjű ember! Loquere, quia audit servus tuus.

d) Tekintélynek készséggel alávetem. Remélem, hogy végtelen szereteted arra fog indítani, hogy az én értelmemet is kifőrmöld egészen apostoli értelméhez hasonlóvá, amennyiben egyáltalán lehetséges.

226. KÉPZELET ÉS A SZÍV

Tedd Uram, képzeletemet tiszta és buzgó apostoli szívnek készséges szolgájává.

1) Képzelet

a) Mi az?

Érzéki megismerő képesség, reprodukálja a kapott dolgokat és kombinálja is ezeket.

b) Szerepe:

aa) Általában az egész lélektanunkban igen jelentős. Legtöbb ember sajátosan fantáziája hatása alatt áll. Akinek jóirányban működik a fantáziája, az zseni, akinek rossz irányban, az rabszolga. Tehát döntő, determináló szerepe van az ember életében.

bb) Egyeseknél változatos. Ólomlábú fantázia ritka; de vannak sajátosságosan kiemelkedő fantáziák is. Rossz irányúak: karikaturákat rajzoló kis ördög-fantázia. Mindent eltoltnak lát. Bohócphantázia, — komédiás, állandóan mókázik. Kényúr fantázia, állandó patológiában szenvedő fantázia. (A neuraszténiában is óriási szerepe van.)

c) Jelentősége:

aa) Előnyei:

1° Szinte megbecsülhetetlen szerepe. Ész, akaratot rendszerint döntően befolyásol. Ha tehát iránya eszményi, úgy vonzza eszményileg és leköti az ész és az akaratot is.

2° A jó fantáziában a nevelés páratlan eszközt nyer, ha egészen az uralkodó eszmény szolgálatába szegődik. Pl. Szent Alajosnak mindig tiszta fantáziája.

3° Életszentségben.

4° A papi működésben is felbecsülhetetlen! Társalgásban kellő intelligencia, jó meglátások, szent beszédekben elsőrangú szónoki adottság. Gyermekoktatásánál, ezen múlik a jó hitoktató. Egyéb lelkipásztori működésben találékonyság, tervek, jó meglátások.

bb) Hátrányai: Igen nagyok lehetnek.

1° Általában, nehezít, feketít, keserít, erőtlenséget és az értékeket is megsemmisít. Testileg is gyöngít.

2° Az önnevelésben: A közepes fantázia is meglehetősen sok hátrányt jelent. Különösen, ha önmagában átélte hátrányos tápot kap.

3° Papi működésben: A ferde irányú, túlzott működésű vagy inprudenciával kapcsolatos fantázia hatása hátrányos.

a) Nevelése: igen nehéz.

b) De lehetséges.

Eszköz:

1) Természetes eszköze: fantáziával nevelni a fantáziát. Képzeld el eszményi neked való fantáziát és beszéld meg azzal, ki téged jól ismer. Aztán igyekezz ezt megvalósítani.

2) Szívnyeresítés és szívtisztítás. A tiszta szív fantáziáját könnyű nevelni.

3) Természetfölötti nevelés: színes hitigazságok, képek által. Ezekkel átfutni és begyúrni a fantáziát. Imádkozzunk ezért.

Képzelet és a szív viszonya

1) Van ilyen viszony. Ezt bizonyítja a mindennapi tapasztalat.

Ha a szívnek iránya romlott, a képzelet teljesen ezen irányban befolyásolt. Pl. Kapzsi, parázna ember, betörők, sportmannok.

Ha a szív irányát a természetes szeretet heve szabja meg, a képzelet teljesen ez irányban befolyásolt. Pl. anya, jegyesek, jóbarát, haza szeretete.

Ha a képzelet irányát természetfölötti szeretet szabja meg, a képzelet teljesen ezen irányban befolyásolt. Pl. pap, szerzetes, apáca, apostol szerepe.

Gondoljak magamra is, ha valamihez tapadok, fantáziám mindig ott dolgozik. Micsoda erőpazarlás ez!

2) A lélektanból is világos:

A legalapvetőbb indulatunk a szeretet. Ennek befolyása a lélek működésére döntő. A cselekvéshez a tárgyi képeket a képzelet szolgáltatja. A gondolatot is képzelet előzi meg. Szívből származnak a gonosz gondolatok, rossz cselekedet, gondolathoz fantázia kell.

A képzelet és a szív viszonya fejlődésre képes. Legyen eszményem Jézus Szentséges Szíve és képzelete,

1) Jézus képzelete tökéletes volt. Ha tudnánk ezt átkontemplálni!

Megnyilvánulása beszédében, paraboláiban. Micsoda szeretet, irgalom, pl. a tékozló fiúban, irgalmas szamaritánusban; minden leszerelő momentum benne van, olyan világosan kifejezett az igazság. E miatt tolongnak utána az emberek. Csodáljuk meg és kívánjuk meg ezt az eszményi apostoli képzeletet.

2) Teljesen Jézus nagy apostoli Szívének szolgálatában állott.

1° Nézzük a működését. Az evangéliumokban nincs leírva olyan fantáziája, mely nem volna apostoli működésének eszköze.

2° De nem is lehet ez másként, hiszen végtelen apostoli szeretet uralkodott egész lelki világában. Szívének iránya pedig tökéletesen apostoli.

3) És én ennek a Jézusnak utódja leszek. Lehet nekem eltérni pocsék fantáziát? Fogjak hozzá és könyörögjek: „Tedd szívemet a Tiedhez hasonlóvá!”

227. EMLÉKEZŐTEHETSÉGÜNK

1. Fontossága

a) (Általában) Ez a tehetségünk sajátos és igen nagy értékű. Csak akkor tudnánk, mily nagy kincset veszítettünk, ha nem volna. Nélküle valami lehetetlen típusú lény lenne az ember.

Az emlékezőtehetség szorgalmas gyűjtögető, gondos őrző, igazi kincstáros, kincseit ügyesen forgatja. Milyen előnyös: ha

aa) Az Igazság gyűjtésében és megtartásában az emlékezet könnyű, tartós, biztos. (L. Szent Ágoston, szent Bellarmin, stb.)

bb) Az Igazság forgatásában nyugodt, rendezett és javunkra dolgozik.

cc) Milyen hátrányos:

Mennyire zavarhat nevetés, kisértés, lomha, illetlen memoria. Ha nem nyugodt és nem dolgozik a végcélunkra.

b) Az apostolnál. Még fokozottabban állnak ezek a tulajdonságok. Legyen könnyed, biztos, nyugodt, rendezett, a hivek és saját javára rendezett memoria. Milyen kincs az, ha mindig csak apostoli dolgokat hoz elő...

2. Emlékezőtehetség befolyásolhatósága történhetik:

a) Testi fejlődés által. Normális fejlődésnél a befogadóképesség is mindig nagyobb igazság befogadására lesz képes. Mennyire gyenge a memoria, ha gyenge a test.

b) Gondozással, gondos neveléssel.

c) Főleg a szív által. Szív = emberi érzélem, szeretetvilág. Nézd az ember emlékezését. Amire szívük irányul rendesen, azzal van tele a memoriájuk.

3. Céltudatos nevelés

a) Mi a cél? Legyen jó memoriánk.

Apostoli szempontból tudja előtérben tartani az apostoli gondolatokat és legyen igazi apostollá.

b) Valósítás.

aa) közvetlen eszközökkel:

1) Rendezni az igazságokat érték szerint! (Sajnos mi még saját kötelességünk értékskáláját sem tudjuk.)

2) A fontosakat begyakorolva előtérbe állítani.

bb) Közvetett eszközök:

1) Nyugodt és fejlett testi élet, melyet nem zavar szenvedély.

2) Gondozott szív (szív tisztaság, szeretet és erényei). Minél gondozottabb, annál előnyösebb emlékezőtehetsége.

Jézus emlékezete

Jézus emlékezőtehetsége nagyszerű apostoli munkát végzett.

1) Általa lebegett Jézus lelke előtt:

1° Isten-Atyja, kinek akarátát jött végrehajtani

2° Az Atya akarata. Hányszor reflektált ő erre beszédeiben!

3° A segítségre szoruló emberiség, Boldogságos Szűz, Szent József, minden ember, ezek minden baja, nyomora, minden bűnadóssága, melyet ki kellett fizetnie. Minden jó, amelyet neki szereznie és adnia kellett. Minden eszköz, melyekkel a kegyelmek kincstárából meríthetnek a lelkek.

NB. Gondoljak itt arra, hogy én is ott voltam minden bizonnal az ő emlékezetében, az én bűneim és az én akarataim, aztán rám vonatkozó jószágos tervei, a nekem szánt üdvözítő eszközök, stb.

2) És csak ezek a megváltói igazságok lebegtek életemben emlékezése homlokterében.

Figyelj meg igazi apostolt és azt találod nála, hogy csak ilyen megváltói igazságokkal van tele emlékezete. Jézus pedig eminenter ilyen volt. Különben látjuk beszédeiből, hogy tele volt lelke igazságokkal.

Applicatio: Kívánjam meg e nagyszerű emlékezőtehetség mását magamban és pedig kívánjam meg erősen, hatékonyan, vagyis, hogy e kívánságnak eredménye is legyen, kívánjam meg benne bízva, t. i. Ő megsegít, ha megteszem a magamét.

Az emlékezetnek ezen egyszerű apostoli munkájára döntő befolyást gyakorolt az Ő Szentséges Szíve tüzes Isten- és emberszeretetével. Ez a szeretet árasztotta el egész lelkét és a lélektan törvényei szerint szükségkép ez foglalta le emlékezetét. Különben beszédeiből tudjuk, hogy emlékezéseinek tárgyai úgy át vannak szöve szeretettel, hogy világosan látszik Szívének szeretete.

Applicatio: Kívánjam meg e Szívhez való hasonulást erősen és hatékonyan és Benne bízva. Ez által fejlődik nekem is értékes apostoli memóriám.

I. A lelkiismeret hiánya

1) Hajmeresztő lelkiismeretlenség terheli a világot. A társadalom minden rétegében. Honnan van ez? A teremtményekhez való orientációból és az ész elvakulása miatt a szenvedélyektől.

2) Végzetes, ha egy pap (hát még plébános) lelkiismeretlen a maga körzetében. Mire nem képes ez? Halálos bűn neki semmi. Köt ez lelket össze Istennel? Mediator az ilyen?

II. A lelkiismeret finomsága

1) Milyen az a finom lelkiismeret?

a) Eredetét illetőleg: Istentől adott, sajátos alkotása Istennek a lélekben

b) Lényegét illetőleg: Az ember legfontosabb eligazító szerve.

Mi az összetétele? Valami kicsit tudunk csak róla. Szüntérézis = Istennel összeforrás. Biztos, hogy észhabitus is, az ész bizonyos készsége, felismerni a legfőbb igazságot, de akarati habitus is, hogy az ember ezek szerint járjon el.

c) Tulajdonságait illetőleg: éber és virrasztó, finom. Érzékenyen kutat, mi az Isten akarata. Élesen lát meg és ítél. Eligazodása csodásan biztonságos. Annál nagyobb dolog ez, minél világosabb előttünk az emberi ész homálya. Az egyszerű, tanulatlan embereknel is milyen könnyen jön éber és finom lelkület.

Milyen finom az apostoli lelkiismeret?

Ugyanaz, mint a másik, csak a lelkek javára irányul. Keresi a századik bárányt is. Nem bir nyugodni, megy és hajtja őt. Megérzi ma is finom érzéssel, hol van a baj, melyik lelket fenyegeti veszély, s ezzel mit sem törődve és Istenbe kapaszkodva megy utána.

2) A finom lelkiismeret értéke. Igen nagy!

a) Ideigvaló boldogság számára is.

Iránytűnk a legfőbb értékek, sőt az Isten felé, és minthogy oktatónk, nevelőnk, bíránk és vigasztalónk egyben, azért gyümölcsei: a nyugalom, béke, szabadság, függetlenség. Megelégedés és öröm. Beatus vir, qui in Domino meditatur.

b) Örök boldogságunk számára: Isten felé igazít. Papi életszentségünk számára: nélkül ez lehetetlen.

c) Apostolkodásunk számára. Egész egyéniségünk, jellemünk igazi értéke, igen szorosan összefügg vele. Tehát érdemes érte dolgozni és küzdeni.

3) A finom lelkiismeret eszközei:

a) Negative: nem a bömbölő jelszavak, nem az ujság-igazság, nem a filléres, vagy pengős irodalom, nem az élet piaciármája, hanem

b) pozitív az alap: nagy, komoly, elszánt föltétel, hogy lelkiismeretemet, ezt az én értékes tehetségemet kiművelem, figyelni, hallani, megérezni a nagyot, az istenit. Erre reflektálni állandóan!

Épp azért az akadályokat elhárítom, hogy az Istentől adott képességem kifejlődjék.

Főakadályok: bűnök, hibák, szenvedélyek. Lelkiismeretbe vágó alkudozások, kábitó elvekkel való telítődés, mindezek az iránytűt legbensőbb lényében támadják meg.

Tehát tisztítók: önkritikával, önellenőrzéssel, gyónásban való lélekmosogatással. Lelki beszélgetéssel és irányítgatással. Igazi nagy őszinteséggel. (Le rántom a leplet.) Egész áldozatot hozni. Kis titkos gondolatokat, aspirációkat, balradöntéseket megmondani. Ha ki tudnánk ázni jól ezeket! Ehhez sok megfigyelés kell. Legnagyobb dolog itt is a mindenre való készség.

Csöndet teremtek lelkemben. Elcsitítom a külső lármát is és a szenvedélyek belső láróját. Nyugalmat teremtek. Küzdök a szétágazó lelkiismereti hajlam indításai ellen. Óvatos leszek a hamis elvek ráhatásával szemben.

4) Tanulmányozom: az isteni és emberi tekintélytől kapott normákat,

a minél csiszoltabb, simább, tökéletesebb formát, módus agendit, főleg a látott vagy olvasott példákon.

5) Gyakorlatozom a normák szerint

E gyakorlatokban eszményhez kötöm magam, szinte összenövök velük.

Eszményem: Jézus lelkiismeretessége (Consumatum est.) Minden megvan.

Tények: Jézusnál figyelem életszentségi és apostoli szempontból életét az evangéliumban.

E lelkiismeretesség igen szoros viszonyban van az Ő Szívével. Általános törvény az, melyet ismerünk már

1° lélektanból és

2° a tapasztalatból is.

E törvény Jézusnál is érvényesült. Az Ő Szívéhez való szoros viszony által lesz nekem is finom lelkiismeretem! S főleg az Ő Szívéhez és Szívének Isten és emberszeretethez való hasonulásom által.

Vegyem egész komolyan a hasonulási munkát!

I. Az érzelmek értékelése

1) Becsüljük nagyra az Isten-adta érzelmvilágot.

a) Nem istenítvé, mert ilyen is létezik. Valaki pl. az érzelmeknek él; élvezi a dolgokat.

b) Nem is túlozva, mint értékes katolikus embereknél (pl. Prohászka püspöknél is) hanem

c) Értékei szerint! Lélektanunknak is és minden lélektannak egyik lényeges része. Istenben is. (Tehát aszkétikus túlzás az érzelmeket lebunkózni akarni.)

A boldogság formaliter ezekben van. Lelki tevékenységünk hajtóerői, és apostoli tevékenységünk mozgató ereje is ebből kerül ki. Sajnos, sok papnál, ha ez nem volna, megállna a működés.

2) De legyen nyitott szemünk a bajok iránt is.

Baj a lélekben az érzelmi túltengés.

Baj az érzelmek szabadossága,

baj a megdolgozatlan nyersesége.

Kegyelemkérés: Uram, rendezd érzelmünket — szeretetben. *Ordina in me caritatem.*

II. Érzelmeink rendezése

1) A cél rendezésben

a) Ne ártsanak: ne vigyenek a pokolba, a halálos bűnig. Ne legyenek bajok, bocsánatos bűnök, defectusok, abban maradt kifejlődés, békétlenség, nyugtalanság, szomorúság forrásai. Tehát így ne ártsanak!

b) Ezzel szemben használjanak:

Előnyösen befolyásolják az észet, az akaratot, pl. egy anyánál.

Ha rendeződnek az érzelmek, mennyire könnyebb az ész működése!

A kegyelem működése számára feltétlenül szükség van a szenvedélyek nyugalmára. Észet érintő kegyelmek sugallatát teljesen elnyomják a szenvedélyek viharai. Nagy szenvedélyű embernek óriási erőbe kerül a szenvedély letiprása.

Az akarat világában még nagyobb a haszon.

c) Az eszményi ember harmoniáját hozzák létre bennünk.

Ha mi is eljutnánk ide! Az érzelem legyen a maga helyén és fejlődjék ki általa az ideális ember. Az ész dolgozik az akaratral és a szenvedélyek engedelmeskednek. Bár tüzes ló ez a szenvedély, de a lovas tudja fogni. Ez az igazi aszkézis, amikor az egész ember harmonikusan rendezett.

2) Eszközök

a) Az érzelmek helyes értékelése.

Gyakran gondolkozni erről, e nélkül nem indul meg a munka. El vagyunk

tőle kábítva. Fontoljuk meg, mennyire érdemes taksálni őket, — érdemes-e értük bolondulni. pl. étkezés? Nem is értjük, milyen óriási munka ezeknek értékelése. A kegyelem világosságával gondolkozni ezen! Hálás lenni ilyen megvilágosító kegyelmekért! Különösen vigyázni, ha diabólikus erőket mozdit ki belőlünk. Érzelmekkel jól tud dolgozni a Sátán. Megvillanyozza az idegrendszert és rohan az ember, amerre Ő akarja.

b) Pontos önismeret az érzelmek irányát és fokát illetőleg.

c) Az önmegtagadás szelleme.

d) Hősi párbaj az érzelmekkel, mikor elének dobja a kesztyűt. Küzdőnél mindig könnyebb lesz ez, de 100 %-os elszánás kell hozzá, akinél nincs tervszerű küzdelem, annál folyton erősebb lesz és végül ráül a nyakára.

e) Ima az Eucharisztia előtt

Uram, csinálj bennem kozmoszt a kaoszából.

Vonjuk le a következtetést: „Csak érzelem”! — ezt mondja az ész a tomboló érzelmi viharzásban és fogja meg magát azonnal! Jó átgondolás és aszkézis kell ide. Akármilyen nyugtalanság van bennünk és az ész rá tudja mondani „Csak érzelem”! — milyen könnyű akkor küzdeni!

III. Az Isten-emberi eszmény

1) Hozzánk közel áll

fizikailag is: Eucharisztiaiban, szentmisében, áldozáskor,

de eszményileg is:

a) Mert igazán ember: unus ex nobis, testvér! Érzelmi világa a mi érzelmi világunk, de rendezett.

b) Mert oly nagyon természetes: Nincs benne természetellenes és erőltetett.

c) Mert oly meleg és vonzó. Egész lénye, egész érzelmi világa azt hirdeti: egészen tettek vagyok.

d) Mert szent Szívének kultuszában oly világosan és oly pontosan ismeretve ragyog előttünk.

2) Valóban eszmény

Érzelmek egyébként és egyenként is eszmények számomra, Érzelmeinek egységes világa együttvéve a szív kicsi világában megsejteti, micsoda magasztos egység uralkodik ottan.

Egész lényében az érzelmek páratlan harmóniája. Hogy azok az észet zavarják, nyugtázzák, arról szó sem lehet. Tökéletes subordinatio.

Uram! Ordina in me caritatem!

Elmerülni Krisztus érzelmi világának szépségeiben. Megállni és látni, átfogni egy-két tekintettel Krisztus érzelmi világát.

Ugyanakkor ezen eszményi érzelmi világ nagy kegyelmi forrás számunkra.

Urunk! Tedd érzelmi világunkat a Tiedhez hasonlóvá! Vállalom a munkát s azokat a hősi párbajokat, amelyekhez rengeteg kegyelmet ígértél ép a Te Szentséges Szíved révén. Vállalom a tusát, akármikor.

I. Világos látás

1) Miről van itt szó?

Veni Sancte Spiritus! Adj világosságot!

a) Nagyfokú érzelmekről, nagy objektumokkal kapcsolatban, melyek lehetnek jók, vagy rosszak. A jókkal kapcsolatban vágyódás, a rosszakkal szemben eltolódás formájában jelentkezik. Imádkozzam, hogy felfogjam, mily óriási jelentősége van ennek apostoli életünkben. (Pl. valaki felviharzik, de látja, hogy ennek 50 %-a szenvedély; így belátja ennek defectusait, tehát tudja, mit tegyen.)

b) Mily nagy értékekről, melyeket Isten adott természetünknek. Ezek lendítenek, hajlítanak. Nagy emberek nem lehetnek ezek nélkül. Krisztusban is megvoltak a nagy érzelmek. Nagy belevágás, kitartás nem is lehet ezek nélkül. (Pl. egy Szent Pálnál.) Krisztus egyéniségéhez odafonódott összes szenvedélyessége. Ez hajtja őt az egész evilági életén át. Adjunk hálát Istennek ilyen lendítő tőkéért.

2) Mi bennünk a veszélyes?

a) A dinamika, mely elragad, bűnös, vagy helytelen objektum felé.

b) A dinamika, mely túloz, jóllehet tárgya helyes, pl. a harag, vagy lelkesedés. Ez veszélyes, mert az embert bűn felé ragadja és fizikailag is emészt.

Colloquium: Uram, vajjon bennem is sok az, ami veszélyes? Sokszor túllövök a célon? Ha igen, adj világosságot, hogy lássam, melyek azok a túltengések és mik nincsenek nálam rendezve.

3) Mi az, amit tennünk kell?

Lássuk be, hogy komolyan cselekedni kell e téren. A szenvedélyesség, amint a mindennapi életben jelentkezik, szeretetlenségben, nacionalizmusban. Meglátni, hogy ezt rendezni kell. Sok minden tartozik még ide, pl. valakit megsértenek s fellobban, sexuális dolgok, lelkesedés valamely eszményért. A világban rengeteg a szenvedély. A kiskaliberű ember érzelmi hullámoknak nem tud ellenállni. Pl. két szenvedélyes káplán. Ha az asztalnál egy ember izgul, a többi is magával ragadja. Szinte az ördög gondoskodik erről. Mérhetetlen önállótlanúság jellemez bennünket a szenvedélyekkel szemben! Ahogyan szólnak hozzánk, úgy válaszolunk. Ösztönös dolog ez, Megfigyelni az eseteket, mennyire ezek jármában nyögünk. A szenvedély szilaj paripa, csak tartani kell. Nagy erő van benne, felemel a mennyországig is, csak kézben kell tartani!

II. Az ész és akarat uralma

1) Kell ez az uralom

Mit értünk az uralom alatt?

A vad, rohanó hegyi patak mederbe fogását.

A féktelen csikó nyeregbe törését.

Szétforgácsolódás helyett rendet és összefogást.

Rombolás helyett építést.

Földön szétfolyás helyett égbetörést.

Kell és ez az uralom kell, mert

a) Ez az Isten terve és akarata

b) Ez a mi személyes előnyünk.

Örök és ideiglenes földi előnyünk.

Mérhetetlen értékkel bír, ki a szenvedélyein uralkodni tud. Sajátosan felszabadul az ilyen embernek énje és független ezek durva befolyásától.

c) Más út nincs, mint a szenvedélyektől szabadulni. Ezek kényurak, sőt néha szörnnyek!

d) Az apostoli élet is néha megköveteli. Enélkül nem lehetek mint ember. Pedig azzá kell lennem. Embermintává, jó példaadás által. Annak lenni, aminek látszani akarok. Ha muszáj jó példát adnom, teremtsen meg belül az értékét. Ne törekedjünk „jó példát adni”, hanem abszolút korrekt életet éljünk, teljesítsük kötelességeinket. Így nyerni meg mindenkit Krisztus ügyének. Igazi szónoki gyűjtás sincs enélkül.

231. AZ ÉSZ ÉS AKARAT URALMÁNAK ESZKOZEI

Legfőbb fogni való: tudni a főszenvedélyt és határozott tervvel neki!

Itt akaraterővel nem érünk célt. Csak alázatos imával esdhetem ki Isten kegyelmét, akkor lesz fundamentum a küzdelemhez.

2) Elszánt élet-halálharc:

a) Amikor rám tör. Megragadni, amikor ágaskodik és nem veleszaladni! Ez az aszkézis legfőbb teljesítménye. Élet-halál harc, még ha vért izzadok is bele, mert különben jön a bűn és a pokol.

b) Tervszerű, okos, támadó hadjárat. Nem várni, míg harap, szelídíteni kell naponkint. Ezt úgy végezni, mintha egy-egy diadaltól függne életszentségem. Ki tudja, melyik hűtlenségem fogyasztja a kegyelmet. De a sikert tulajdonítsam mindig Istennek. Ez biztosítja fennmaradását. Ez a legjobb elkönyvelés. Ez a legjobb lezárás. Aki sokat pislog sikerére e téren, az elsilányítja érzelmeit hiúsággal, kevélységgel.

c) Az önmegtagadások művészetében az apró önmegtagadások a fontosak. Nem várni nagy dolgokra.

Örüljünk minden kicsi önmegtagadásnak! Ez lassú emelkedés; egy-egy kicsi sarc. Megálljt parancsolni a szenvedélynek. Katonásan foglalkozni.

d) Fontos nagyon a kegyelmi behatás is. E nélkül nem sikerül egy sokkal értékesebb világ tüzeit fogni. Bárcsak a kegyelmi világ csodás erejével, pláne az Istenszeretet szenvedélyével, Jézus Szive tisztelettel fejlődne bennünk ez a krisztusi érzelmvilág!

N.B. Ahol ész- és akarat-uralom volna ugyan, de nincs meg a kemény aktivitáshoz szükséges mélytűző érzelem, csak amolyan tedd ide, tedd oda embertípus alakul. Rengeteg van ilyen a papok között.

Okosan fejleszteni tehát érzelmvilágunkat, nagy igazságok gyakori megfontolásával, átültetésével, és próbálgatásokkal.

3) Ezen uralom értékei:

a) Őnmagában.

1° Ez az igazi jellem! Akinek olyan nyers tőkéi vannak, mely minden felé robban, az nem lehet jellem! Ahol megvan az uralom, megvan a jellem.

2° Gyönyörű ez a rendezettség az Úr Jézusnál. Vagy pl. egy diplomatánál, vagy szónoknál, aki a legdurvább támadást is nyugodtan intézi el. Hátha még belülről is így intézné el!

3° Hatalmas erőforrás. Jól felszerelt mozdony, amelyet fűteni sem kell. Micsoda erőforrás!

b) Hatásaiban

Negative: Nyugalom, béke. Micsoda kínlódástól, nyugtalanságtól, megaláztatástól menekül meg az illető!

Pozitive: Ezt az erőt tetszés szerint lehet dolgoztatni és páratlan eredményt lehet vele elérni. Föllelkesedni erre a munkára.

III. Ez a Jézus-eszmény Szívének szimbolumában jut kifejezésre.

1) Tanulmányozzuk Jézus Szívét.

a) Micsoda állandó nyugalom és viharmentesség. Mily ritkák a kitörések! Tanulj belőle. Ha az Isten-ember ilyen óvatos volt a kitörésben, akkor nekem százszor óvatosabbnak kell lennem.

b) Micsoda ész és akaratfölény! Mikor arculvágták, Ő úgy látta, hogy neki erre válaszolnia kell. Az ész tökéletes világossága dolgozik nála. Mikor áskálódnak ellene (pl. adópénz. Mutassátok az adópénzt...)

c) Pedig mégis, micsoda lángok! Roppant buzgóság. Így kitartani a szenvedésben! Tudja magát fogni a szenvedésben.

d) De a leghevesebb, minden lángon messze túlcsapó és minden többi átható lángja: a szeretet lángja. Ez uralkodik minden fölött. (Kon templálmom a Szívet, mint uralja a szeretet.)

Micsoda megoldás lenne ez nálunk is! Keveset hibázunk majd, ha a szeretet szenvedélye fejlődik bennünk.

2) Forrjunk össze vele

a) Egyesüljünk gyakran Szent Szívével.

b) Adjuk át neki szenvedélyeinket.

Uram, alakítsd át és cseréld ki szenvedélyeinket a Tieddel!

c) Vágyódjunk minél több kegyelmi áramra, szeretetáramra.

3) Egyes tetteinkben is nézzünk rá. Mit szólsz hozzá, Uram? A stoppolás is könnyebben megy, ha arra gondolunk, hogyan csinálta Ő és hogyan szeretné, hogy mi csináljuk? A szenvedély első fellobbanásánál rágondolni. Mindjárt lehül, ha az első két pont alapján állunk és kérdezzük: „Mit szól ehhez a Krisztus?”

232. AKARATUNK

A. Probléma

1) Embertermészetünk legnagyobb rejtvénye éppen az akarat. Rá van bízva minden valóságos misztérium. Rajta fordul a bűn misztériuma is. Benne gyökerezik a mysterium salutis és a mysterium heroismi is.

Valahogyan szerényen és lélekben megdöbbenve szemléljem e rejtvényt és újítsam meg hitemet az akarati szabadságban: Credo libertatem. És remélem, ezzel a hitaktussal legjobban helyezkedem el ezen szabadsággal szemben.

2) Gyakorlati életünk egyeduralkodó intézője

a) Micsoda hatalom van a kezében! Döntőget állandóan, szinte percről-percre. Senki sem befolyásolhatja, még az ördög sem! Isten támogatja ugyan, de azért szabad, egyeduralkodó intéző. Imádkozni, hogy ezt a maga nagyságában megértsem.

b) És micsoda balkezű intéző sokszor! A szabadakarat rengeteg baj, nyomorúság, rosszravaló hajlandóság forrása. Könnyedség a rosszal szemben... Az akarat bizonyos gyámoltalansága a jónak elszánt, öntudatos művelésében. Bizonyos merevség, csökönyösség beveszi magát valamely irányba s nem akar onnan kijönni.

Aktuális jelentősége: balra döntőgetések. Keresi azt, ami nem válik javára, tönkre teszi magát testileg, lelkileg, hibákkal, bocsánatos bűnökkel.

Applicatio: Sajátos, hogy micsoda hatalom ez magadban és mily balkezű. Kegyelemkérés, hogy megértsem ezt.

3) Boldog, vagy boldogtalan örökkévalóságunk sorsdöntője

Erre valósággal megdöbbenünk! Jobb, vagy balirány! Elgondolni: ennek sorsdöntője akaratom. Micsoda hatalom és szerep! És mindez a mi kezünkben.

Imádkozni! Uram, adj kegyelmet, hogy tudjunk a Te akaratodhoz tapadni és mindig helyesen dönteni!

4) A mi akaratunk másoknak, sokaknak ideigvaló és örök sorsában befolyásolója

Mennyi Jót tehet egy pap, de rosszat is, hogy befolyásolja az embereket!

Milyen érték ez egy szent pap életében és mily kár egy lezüllött papnál!
(Luther évszázadokra befolyásolta az embereket!)

Az Úr Jézushoz simulni és remélni, hogy Hozzá hasonulva oly intézőnk lesz a szabadakaratumk, amelyet mindig áldhatunk.

5) Ez a roppant jelentőségű képességünk úgy jelenik meg előttünk, főleg a mai korban, mint százféle bajnak belső kórját s kiütéseit hordozó beteg. Látunk benne:

elmebajszertű szétesettség (elmebajnál nincs önkonzentráció.)

Inaszakadtságot (tehetetlenség) Mennyi baj van ebben a világban! L. szangvinikusoknál, akarati szétesettség, főként, ha testileg gyenge az illető.

Angolkórt (erőtlenség). Nem teljes tehetetlenség, de nincs igazi gerince. Az akarat elgömbült.

Tbc-t. Kórokozó rágódik belül.

Gutaütést, bénultságot, az akarat felmondja néha a szolgáltatást.

Itt van tehát korunk talán legfőbb problémája és én korom orvosa akarok lenni. Legalább körorvosa kis körzetemben. Akarjak is!

233. (B.) MEGOLDÁS

Számunkra

1) Kigyógyulás. Elmebajszertű szétesettségéből, stb. kell kigyógyulni. Mi lehet a kigyógyulás útja? Imádkozz! Imádkozz!

a) A kigyógyulás lehetőségének állandó és élénk bizakodó tudata (Mindenkiben van bizonyos fokú akarati gyengeség, ezért az a legnagyobb baj, ha valaki még nem is tudja e hiányt. Legyen reális fogalmam magamról. A fejlődésnél az is fontos, hogy az ember nyugodtá tegye magát. De még előbb az a tudat, hogy gyógyulhat.)

Vannak természetes lehetőségek. Pl. mire képesek profi futballisták és távfutók? Kigyógyulásuk a testi gyengeségekből akarati munkával. Az akarati fejlődési lehetőség a legkönnyebb, hiszen ő önmaga ura.

Természetfölötti lehetőségek:

Még nagyobbak. Pl. Magdolna, Ágoston akarata, melyben csak lökés volt Monika imája.

b) Komoly vágya és akarása a kigyógyulásnak. Legyőzni minden gátlást, ellenállást. Erőssé, egészségessé tenni magamat s ezzel a belső kórt legyőzni. Ez hiányozhat bennünk. Vágyódni ezután komolyan.

c) Tervszerű munka

Mennyit és milyen teljesítményt tegyünk?

Nem probléma, hogy milyen alacsony fokkal kezdjük a tervszerű akarati munkát. (Pl. kitátott szájat becsukni.) Csak az a probléma, kezdjük-e, folytatjuk-e és hogyan? (Ha bicsaklás van, azt behajtuk. Egy-egy hátracsúszást behozni a legközelebbi lépéssel, mint a csúszós úton siető ember teszi.)

Kettős fejlődési irány:

a) Tetterő. Ha megfogja valaminek a végét, akkor azt végrehajtja. Ha ez megvan, akkor mily könnyű pl. ha a pap valamit akar tenni... Ott nincs nehézség; nem pedig, hogy leül és nézi a többit...

b) Védő. Ellenállni! Ez az önlegyőzés világa. Ami gátol, legyőzni! Határozottan ellenállni, megalkuvás nélkül. (Arról szó sincs, hogy visszakozt mondjon pl. a kísértésben.)

Végcél: A gyógyult állapot. Sajátos tudat, hogy én birom, végrehajtom. Tudok akarni. Ezt lelkiiesen megfogalmazni, mert lehet az kevésység alapja is. (Rábíznak valamit, az meglesz!)

2) Egészséges akarati élet fejlesztése

1° Miképen? Az akaratnak magas, sőt legmagasabb javakra, értékekre való állandó beirányozottságával,

2° Minél világosabb, gyakorlatibb észmunkával az akarat számára. (A mi eszünk azért van, hogy az akaratnak világoskodjék. Ha ezt nem végzi jól, melléje esett rendeltetésének.)

3° Helyes döntések jobbra, sőt legjobbra.

4° A végrehajtásban való kitartás szigorúsága.

5° Állandó tréning ezen dolgokban

Értsük meg jól, hogy ez a legfőbb képességünk, hiszen a szabadakarat sem fejlődhetik ki másképp, mint gyakorlattal. Ha tehát a szabadakarat kidolgozottsága a legnagyobb kincs, úgy tréningje még állandóbb, éberebb kell, hogy legyen, mert itt sokkal labilisabb a siker, mint más képességeknél. (Pl. Liszt Ferenc: nem is tudta volna hirtelen eldobni képességét, de az akarat pillanat alatt föladhata irányát.)

Az akarat művelése sokkal hálásabb, mint más képességé, mert igen rugalmas és igen fejlődőképes... Az akaratnak fejlődési elaszticitása igen nagy. Itt nem mondhatják: hagyd abba fiam, hiszen hiába való. De már ezt elmondhatják a filozófia, zene, díjbirkózás területén a tehetségtelekenről.

a) A gyakorlatozás tárgya:

Miben álljon a tréning?

Pozitív:

1) Kötelességeink és a vállalt feladatok állandó és pontos teljesítésében;

2) A napirend öntudatos és önálló tartásában,

3) Az önmegszentelés tervszerű munkájában.

4) Olykor egy kis frissítő akarat-táncoltatásban. Ha jókedvünk van, miért ne lehetne ezt csinálni!

Negatív: Kemény, férfias magatartás, minden lágyassággal, puhasággal, nembánomsággal, felületességgel, könnyelműséggel, nemtörődomséggel szemben.

Nagy sötétség jele, hogy nincs a világnak egyetlen akaratedző főiskolája, pedig ma már szinte manikűröző főiskola is van.

b) Eszközök:

1) Külső törvények, belső erők, szokások, kegyelem, belénk öntött erények.

2) Cél: Akaraterő, mely mindig erő marad s mindig érvényesül.

Úgy illenék, hogy mikor ez már megvan, akkor adjuk át az Istennek. De jobb, ha már most felajánljuk.

3) Akaratunk felajánlása és fölálldozása Jézusnak. Ne legyen akaratumk még véletlenül sem gazdátlan, bitang érték, vaktába rohanó üstökös, hanem legyen egészen Jézusé, a Suscipe szellemében. Örökre átadni ezt a bolygó értéket. Örökre lemondani a Tőled független érvényesülésről. Ide tartozik az engedelmesség és a meg nem értett Gondviselés problémája.

Megoldás a tömegek számára

A tömegek gyengék. Őket tehát a papoknak kell elsősorban

1) Példával nevelni. Pl. gyermekeknél mit hat egy slendrián és egy korrekt tekintéllyel dolgozó ember. Egy pontosan kezdett szentmise!

2) Tervszerű nevelés gyermekeknél.

3) Felnttteknél kellő irgalommal: a gyóntatószékben.

Az Isten-emberi eszmény

1) Jézus akarati életének ismert tényei

a) Omnia benefecit.

b) Tökéletes önuralom ömlött el egész lényén.

c) Hősies arányu volt egész élete.

d) Az akarati teljesítmények netovábbját mutatta be: Olajfák hegye, Nagypéntek, Kálvária.

e) Az Atya iránt abszolút odaadás jellemezte. Akaratát szinte kizárólag Atyjának és a lelkeknek szentelte.

2) Szívének szimbóluma: A szeretet tiszta lángolásában is a legfontosabb az Atya akarata.

Uram, az én rozoga, tehetetlen akaratom egyenesítsd, gyógyítsd és tökéletesítsd!

Kérni az Úr Jézust, adjon nagy fogalmat az igazi papi jellemről. Lelkesedést, hogy tudjam kialakítani. Ez az elszántság és az odaadó könnyörgés ennek a nagy kincsnek megkívánása, ez legyen a mi célunk. Alakuljak Istennek tetsző jellemmé. Hogy tökéletesen alkalmas eszköz legyek. Hogy mindig tudjak a Szentlélek aktivitásába kapcsolódni!

1) Búvös szó: „Jellem”

a) Amint hangzik. Mintha a lélek legmélyebb húrjait pendítené meg ez a szó. Alig van talán ember, kiben ne váltódnék ki az elismerés, a vágy utána. Ez a legmélyebb emberi megmozdulás az oka annak, hogy általában olyan osztatlan elismerés nyilvánul meg a jellem iránt. Ez a legjobb kezesség és biztosság. Ez általában a legszilárdabb tőke és befektetés, legszebb hozomány.

Másik oka, hogy általában osztatlan megvetés nyilvánul meg a jellemtelenséggel szemben. (Dante: pokol se veszi be a jellemtelent. Ez túlzott, de kifejezi az emberi meggyőződést.)

b) Jelentése szerint

aa) Mindennapi értelmezésben. Hogy gondoltuk mi diákokunkban a jellemet? Elfogadható elvek alapján szilárd, határozott, kitartó az illető.

bb) Az okoskodás mérlegén. A katolikus tudósok az akarat köré csoportosítják ismertető jegyeit.

cc) Kinyilatkoztatás fényében: szabadon alakított és őrzött állandó képe annak az embereszménynek, melyet az Isten elgondolt.

2) Jellemigény:

a) Az emberekben általában. Többnyire csak ösztönös és halvány.

b) Papokban

aa) De facto: szintén gyakran csak ösztönös és halvány.

bb) De iure: Hatalmas és öntudatos igénynek kellene a lelkünket eltöltenie irányában.

És pedig: Fejlettebb emberiesség címén. A természetfölöttség, istenfiúság címén. A keresztség, vagyis a Krisztusba-oltottság címén.

A bémálás, vagyis a Krisztus-katonaság címén.

Az Oltáriszentség, vagyis a Krisztussal táplálkozás címén.

Az egyházi rend, vagyis a Krisztus-Főpappal való összeforrás címén.

Micsoda címek! Micsoda jogok! Micsoda köteleességek! Micsoda eszközök! És ennek ellenére micsoda papi jellemtípusok...

cc) Legyen tehát papi jellem! Gyűllasszuk ki megalkuvást nem ismerve! Kell! Köteleesség! Akarom. A legnagyobb teremtettség hatalom, a szabadakarat

döntő szava. És én döntöttem.

Megieszi: csillogó remény, mely objektív.

Állandóan izzítsuk.

1° Imával. Őszintén könyörödjünk sokszor: Uram, adj nekem ilyen igényt. Látod, milyen nyomorult vagyok.

2° Rágondolással.

3° Számonkéréssel.

235. (3) A JELLEM-MŰ

a) Krisztus-eszmény. Ő az igazi eszmény.

1° Földi életében

Mily abszolút befejezettség. Mily nagyszerű akaratirány! Fáradhatatlan munka.

2° Krisztus az Eucharishtiában

A magát föláldozó Főpap és Király.

Te kis fehér ostyakülső, szólalj meg és beszélj nekünk Krisztus jelleméről. Te fogod le Őt, mint a semmit. S Ő annyira szerény, annyira készséges. Hol jártatok már 2000 év óta! A dómoktól a misszió-putrikig...

Micsoda jellem, mely ezt a szentségi formát teremtette? Hogy bántak vele pogányok, szabadkőműves, elvetemült katolikusok, könnyelmű, bűnös papok, könnyelmű hívek.

Elfeledtek, elhanyagoltak, elromlasztottak, elszórtak, eltapostak, átszurdaltak.

Sejtek valamit, soha nem sejtett jellemet. Sejtek valami végtelen szeretetet, mert a legnagyobb jellem is csak ezzel győzhet: önmagát adni így, animam ponere, így!

b) A szeretet Krisztus jellemében

Ez az egész jellem tökéletessége, súlypontja. A világ lassan odajut, hogy Krisztusban is csak a szeretetet akarja hangsúlyozni.

(Partikulárét is a szeretet szellemében beállítani. Gyakorolni ezt. Rengeg munkánkba kerül a szeretet. Mindent szeretetből az Isten iránt. Nehézséget, keresztet megfogni iránta való szeretetből.)

c) A Szív Krisztus jellemében

1) Erkölcsi jelentősége: (Jellemtani jelentősége) Óriási. Ha ez meg van nemesítve, elsőrangú hajtóerő. Rossz irányban is, a gonosz szív hatása óriási.

2) Szimbolikus jelentősége

a) Általában mindig megvolt. Ebben a szimbolumban mindenemet adom a szeretet látószögében.

b) Alaccoque szent Margitnál még jobban ki van ez élezve. Ezt a kultuszt tegyem egészen magamévá, melynek erejében dolgoznom kell és lehet.

d) Szentek

A Boldogságos Szűznek és a szenteknek, mint eszményeknek jelentőségük elsősorban és lényegesen a Krisztushoz való viszonyuk folytán van. Hozzá utalnak, mint példák. Relatív eszmények ők. Egészen exclusiv módon Krisztust tenni eszménnyé.

Eszközök

a) Buzgó Jézus-Szive-tisztelet. Általa t. i. Krisztus jelleme az Ő legklasszikusabb vonásaival állandóan előttünk lebeg, hat ránk, vonz. Általa sok kegyelen jut lelkünkhez, jellemileg is. Ragadjuk meg jól a Jézus-Szive-képet. (Kép alatt látni a szeretetet, ennek jele a Szív, láng, tövis, seb, vér.)

b) Megkedvelt jellemtanulmány. Érdeklődés az olvasottak, hallottak iránt. Olvasottak megemléstése. Vita, elbeszélgetés ezekről.

c) A hibák komoly kiküszöbölése.

d) Eucharisztia, melyben Krisztus jellemét vesszük összes jellemértékével és magunkba emésztjük.

4. A szeretet, mint érett gyümölcs

1) Értjük!

Képességeinkbe szervezett egységet állít objektíve.

Isten elgondolása szerint harmonikus egység alakul ki bennünk. Ez a hierarchikus egység Isten alapvető terve az emberben. (Ész és akarat uralma.)

Az igazi jellemben valóságban is így van.

Képességeink összünkajának célja: az akaratot képessé tenni arra a földön és mennyben legfontosabb munkára, hogy Isten, a véggel iránt teljes odaadást gyakoroljon.

Ilyen jól összpontosított, elszánt és kitartó akarati munkának gyümölcse lesz: a lángoló Isten-szeretet Jézuson (mint eszményen) át, Szentlélek Isten hatóerejében. (Szentlélek: lelkemben dolgozó Principium agendi.)

Minden igazi jellemmunkának végső kivirágzása, gyümölcse: a szeretet. Igaz jellem nem lehet, ahol ez nem alakul, nem fejlődik ki.

Értjük talán ebből Jézus Szive szimbolumának nagy szerepét az apostoli jellemképzésben is: állandóan előttünk ragyog a legnagyobb jellemnek hódítóan szép kivirágzása és gyümölcse: a szeretet.

2) Éreljük!

Ez a szeretet azonban láng

Szívünk oltárára szórjuk a gyújtó-anyagot. Van sok kereszt-szilánkunk, ne hajítsuk el, fogjuk meg, dobjuk szívünk oltárára.

Sok a keresztforgácsunk (olyan nagy keresztünk nincs, mint Krisztusé). Nálunk a legtöbb életnyilvánulás rejt magában keresztet. Ami fáj, az tövis. De ez is jól ég a szív oltárán. Nem kell ezeket elhajítani. Hadd égjenek! Legkitűnőbb gyújtóanyag a felebaráti szeretet gyakorlása.

És ha nem akar égni (akárhogy is dobjuk rá, csak füstöl), akkor mint illés, gyűjtassuk meg az Úrral; imával, főleg Jézus Szívének lángjával. De jegyezzük meg, hogy az akaratnak lényeges öntüze mindig hatalmunkban van és kifogyhatatlan és ez nem más mint „akarov szeretni”!

3) Izzeljük!

Az oltárszeretet lángja minket vigasztal elsősorban. Bennünket melegít, a mi örökörtékű kincsünk elsősorban. Minden földi problémánk megoldója.

236. NOS COGNOVIMUS ET CREDIDIMUS CARITATI

És mi megismertük és hittünk a szeretetnek, mellyel Isten irántunk viseltetik. (1 Jn. 4, 16.)

1) Lelkünk elé rajzolódik **halálunk órája**, szóval és jelentményével e két szóval: credimus caritati.

Jézus, add, hogy szívünk, amely Neked volt konszekrálva, csakugyan telve legyen e két szóval és jelentményével,

2) Valami egészen fonséges dolog: **egész életet leélni ezzel a lelkiütellet: credo caritati!** Hiszek a szeretetben! Isten szeretetében, mellyel teremtette és megváltotta a világot, mellyel leélte nehéz és munkás emberi életét, szenvedett és kiszenvedett, mellyel elküldte a Szentlelket, a Szeretet Lelkét, hogy örökre velünk maradjon; hiszek abban a szeretetben, mely képes volt önmagát étellé és itallá tenni csak azért, hogy abszolúte enyém lehessen és boldogítson. Hiszek abban a szeretetben, amely hívott engem, amely vezet, amely sugallta konszekrációmát és amely örökre akar boldogítani engem. Hiszek olyan hittel, amely nem elmélet, hanem élet! Törhetetlen, kiölthatatlan élet.

3) Ennek a halálnak és **ennek az életnek nyitja: volo credere caritati!** Akarov hinni a szeretetben! Minden okoskodástól és bírálgtástól mentes akarással!

237. LEGYEN SZIVUNK EGESZEN JÉZUSÉ

1) **Igen nehéz ezt megvalósítani,** — ugyanis:

a) Jézus nem tépi ki és nem foglalja le erőszakkal a mi szívünket önmagának.

b) Szenvedélyeink is erősek. Ezek a szenvedélyek a szivet rongálják, torzítják és Krisztustól elvonják.

c) Mindehhez jön az, hogy szívünkre elemi erővel hat minden apró szépség, jóság, gyönyör, stb. . . s ezek cibálják, rángatják, lefoglalják.

2) **Másrészt Krisztus mégis egész szivet akar tőlünk.**

Méltán: így kívánja ezt:

a) az erkölcsi rend, az Istennek és a teremtménynek viszonya.

b) Így kívánja ezt a pozitív parancs is, hogy t. i. szeresd a Te Uradat, Istenedet, teljes szívedből . . .

c) Így ígértük a keresztségben.

d) Így ígérjük hivatásunkkal, ha ezt igazán komolyan vesszük, mely szerint szívünk oltárán nem foglalhat helyet másvalaki és másvalami.

e) Így diktálja a józan ész és a tapasztalat is.

1° A józan ész, amely azt mondja, hogy ilyen nagy eszményt, mint Ő, a papnak félszívvvel szeretni oktalanság és alávalóság. Oktalanság azért, mert félszívből úgy sem lehet rendes szeretet, nem szeretni pedig még inkább oktalanság. De alávalóság is, mert igazi becsstelenség úgy szeretni, hogy az szeretetnek nem mondható éspedig olyasmit szeretni így, aminek szeretetére egész életünkre leköteleztük magunkat.

2° Diktálja a tapasztalat is az egész szívvel való szeretetet, mert van alkalmunk bőven látni, hogy a félszívvvel való Krisztus-szeretet nemcsak semmivé foszlik hamarosan, hanem mögötte biztosan lépked a papi züllés.

238. AZ ELLENTÉT IGÉNYE

Krisztus igényének és a jelzett nehézségnek ellentétéből áll elő a harcnak követelménye. A harc azt jelenti, hogy nekünk komolyan meg kell dolgoznunk, sőt amikor szükséges, meg kell verekednünk azért, hogy egész szívet adhassunk Krisztusnak.

Ennek a harcnak főnséges hordozói, másként bajvivői éltek mindig az egyháztörténelmen végig. Nemcsak egyháziak, hanem világiak is.

Melyek a harcolók csoportjai?

a) **Negative.** A világ fia, akik nem igénylik és nem is végzik ezt a harcot. Ezeket szívünk mélyéig meg kell sajnálni, mert hisz boldogtalanok, a föld javai nem töltik meg ezek lelkét.

b) **Krisztus igaz testvérei:** akik dolgoznak, küzdenek igazán: értékes civilek, apácák, szerzetesek. Mennyit küzdenek, hogy egészen Krisztusi legyenek: tépik, szaggatják a földies, ösztönös bűnumokat.

c) Reverendások

1° Akiknél túlteng a testies szeretet (koszt, birtok, dicsőség, érzékiség, szerelem). Síralmas csoport.

2° Akiket szomorít a harc. Tulajdonképpen küzdenek, de lekönyult ábrázattal.

3° Akiket lelkesít a harc. Lelkesedjünk mi is velük. Főnséges kicsi csoport, akik az emberek szívét legyőzik, kitisztítják, és Krisztus szeretetével töltik meg. Pedig az Ő szívük is egészen emberi, amelyre szintén áll az frás szava: pravum est cor hominis et inscrutabile, s áll rájuk is: „én csak a becsületes ember szívét ismerem, de az” . . . (De Maistre)

Nem ök-e a legjózanabbak, kik az igazi ideálért küzdenek és nem kell nekik senki más és semmi más! Minden csak Krisztus miatt kell!

Nem ök-e a legboldogabbak is? Bárcsak mi is mindnyájan közéjük tartoznánk! Sajnos, Krisztus nem oly érzékelhető objektum, mint az embertársam, vagy más objektum. De annál fontoságesebb a harc és annál fontoságesebb a diadal! És mi akarjuk ezt a harcot! „O Deus ego amo Te”: Xav. Szent Ferenc.

Papságra hivatott nemeslelkű ifjúnak alig lehet szentebb ambíciója, mint hogy ennek a harcnak hősieles bajvívói közé küzdje fel magát.

239. NEHÉZ KRISZTUSNAK A SZIVÜNKÖN URALKODNI,

mert minden apró szép és jó, sőt a csak látszólagos szép és jó is könnyen lefoglalja azt.

1) Itt azt értjük, hogy hiba és baj, ha csak látszólagos, vagy más szóval hamis jó és szép foglalja le; és még nagyobb baj, hogy miért baj az, ha a különféle jó meg szép vonzza szívünket, ami valóban jó és szép? Miért akadály az szívünk és Krisztus között, hiszen nem bűn?

Res p. Azért baj és azért akadály, mert hozzájuk tapad szívünk. (Egy szép erdőben megpihenni, egy korsó jó bor mellett elidőzni nem baj és nem hiba, de ha nekem ugyanakkor, amíg ezt teszem, meg kell érkeznem Szegedre, mert ez az én fontos feladatam, akkor elég nagy baj volt az, hogy elidőztem és nem érkeztem meg. Ebben én vagyok a hibás, de az alkalom és a teremtetett jó és szép részéről jött).

a) Minden jó és szép és kellemes csak azért van teremtvé, hogy bennünket segítsen a végtelen Jóhoz, a végtelen Széphez, a végtelen Kellemeshez, vagyis Istenhez a mennyben. Ez alól nincs kivétel. Egyetlen teremtmény sem öncél. Sőt egyetlen teremtmény sem megállító és bennünket utunkról letérítő csábító. Ha beszélni tudnának a teremtmények, azt mondanák egyenkint: Én csak az örök Jóság, az örök Szépség és az örök Kellem halvány visszfénye vagyok és csak azért létezem, hogy téged közelebb vigyelek Hozzá.

b) A gyöngye emberi szív pedig tapad és bódul és letér a helyes útról és ottmarad a teremtménynél. Ez tipikusan a világ szelleme. Megtelepedni birtok, pénz, rang, hatalom, étel-ital, emberi szépségek, kéjes mámor, stb. mellett.

Vizsgáljuk meg saját szívünket, vajjon nincs-e benne tapadás és bódulás.

c) Miért tapad és bódul így az emberi szív? Mert már a paradicsomi kezdet óta ilyen ittas és berúgott a szív. Nem lát helyesen, ösztöneivel gondolkodik és cselekszik. Nem tud céltudatosan és kitartóan akarni és úrrá lenni egész állapota fölött.

Pedig Isten az emberszívet úgy teremttette, hogy képes legyen minden erejét a végtelen célra irányítani.

240. MIBEN VAN A NEHÉZSÉG NAGYSÁGA ?

Mindjárt világosabban látjuk, ha megfontoljuk azt mélyebben, hogy

a) milyen az Istentől tervezett emberi szív?

1° Isten elgondolása szerint az emberi szív független, szabad, lenyűgöző koloncoktól mentes, tehát a teremtmények fölött áll; nem rab, hanem úr a világ fölött. Ha a teremtményhez közeledik, a teremtményhez nyúl, meglátszik rajta, hogy ez a tette a független szívnek a cselekedete.

2° Ennek a független szívnek összes energiái Istenre vannak beállítva: lelkesek, tüzesek, nincs bennük szétfolyás, szétforgácsolódás, amerikázás.

3° Ez a szív: Istennel telített szív, soha nem kong az ürességtől, nem is töltik meg, mert nem tölthetik soha teremtmények.

4° Végül ez az Istenől tervezett emberszív igen boldog. Úgy muzsikál ennek minden apró fűszál, minden levélrezgés arról, hogy milyen jó és szép az Isten és hogy csakis Ő jó és szép igazán.

Nagyon megértjük ezekből a szenteknek azt a nagy vágyát és munkáját, hogy szívüket megtisztítsák és felszabadítsák. Nincs is ennél okosabb és fontosabb önnevelési teendőnk.

b) Az előbbiekkal szemben tekintsük most, milyen a teremtményektől megittasult emberi szív?

1° Rab, szolga, vakond, sokszor patkány.

2° Energiái puhák, sokszor légneműek. A legnagyobb baj azonban az ilyen megmételyezett emberszívnek energiáiban az, hogy legbelülről van megrontva és értéktelenítve.

3° Az ilyen szív teremtményekkel van teli és ugyanakkor mégis kongó üresség van benne. Ez az ellentét hajtja folyton újabb és újabb kielégülések felé, melyek azonban soha megnyugtatni nem tudják őt.

4° Éppen ezért végső jellemzője ennek az emberszívnek az, hogy nyugtalan és szomorú. Ha örül, öröme nyers és kábító öröm.

A most vázolt betegségeknek orvossága a következő: Legbelső magatartásában kell olyan irányt fölvennie, amely már egészséges és amelyen az újjáéledés megvetheti lábát. Kell ehhez sok ima, kell sok értelmi megfontolás, kell sok akaratedzés, kell sok önlegyőzés, de különösen kell az Isten kegyelmei irányában való alázatos önátadás és Jézus személyének és szeretetének való elkötelezettség.

Roppant komolysággal kell ezt az irányt magáévá tennie annak az emberszívnek, mely részegségéből kijózanodni, betegségéből meggyógyulni és megmételyezett vérbajos állapotából tisztavérűvé akar válni.

Jézus Szentséges Szíve, könyörülj rajtunk!

241. SZEMLE A SZÍVNEK RABSÁGA FOLOTT

1) **Megszámálhatatlan kötelék, rabszój, rablánc van rajtunk**, de mi azt nem érezzük. Csak, ha emelkedni akar szívünk, akkor vesszünk tudomásul, hogy mily rémségesen le van kötözve. Elmondjuk talán olykor, hogy kész az én szívem, Uram, Érted mindenre kész. Emelkedni is akarunk, de ez többnyire képzelet, a valóságban igen hamar megakadunk. Ha kicsi betegség ér bennünket, vagy sikertelenség, vagy megaláztatás, vagy rossz közérzet, vagy több munka, gyöngébb táplálkozás, váratlan lemondás, stb. . . . akkor visszahőkölünk, talán megbor zadunk, tiltakozunk. Mindennapi jelenség ez. Nem azt jelenti-e mindez, hogy szívünk rendetlenül oda van láncolva a legkülönbözőbb dolgokhoz, amilyenek az egészség, siker, dicsőség, jóhangulat, lustálkodás, izletes táplálék, jólét, stb. . . . ?

Vagy, ha pozitív oldalról nézzük a dolgot: megjelenik előttünk sokszor az érzéki élvezet képe, micsoda hajlás feléje! Előttünk állnak sokszor apró gyönyörök tárgyai: étel-ital, szép ruha, szép cipő, kalap és szép frizura, stb. szép gyermekarcok, női személyek, stb. . . . Mennyire jelentkezik ilyenkor az emberi szívnek *ra b j e l l e g e*. Ez a rabság olykor, sőt sokszor végzetessé válik a bűn folytán.

Mekkora hősiesség kell ahhoz, hogy valaki igazán hős módra szabadá tegye magát!

A teremtmények polip-öleléseiből kiszabadulni, vagyis ebből a mélységes rabságból szabadá válni: a lelkiélet legmélyebb problémáihoz tartozik. Az is biztos, hogy annyit haladunk előre a tökéletességben, amennyire kibontakozunk ezekből a rab bilincsek ből.

Balhit azonban azt vélni, hogy a teremtményekből felszabaduló ember ugyanannyi, mint a teremtményektől elrugaskodott ember, aki úgy megy el az emberek és más teremtmények mellett, mint a bibliai zsidó pap és levita az útszélen vergődő szerencsétlen mellett.

Ellenkezőleg az ilyen felszabadult szívű emberek szeretik legjobban az embertestvéreket és az egész világot. Ezek segítenek is legjobban az emberekben. Valódi irgalmas szamaritánusok ők. Az emberek boldogítását is ők értik legjobban. Ahol ugyanis ők vigasztalnak, ott valóban van vigasz, ahol ők vezetnek, ott nem jutnak árokba, vagy zsákutcába. Ahol ők építenek, ott nem rogadozik a fal és nem hull a tapasz.

2) Minthogy pedig ez így van, azért hát **annál kevésbbé féljünk szívünk felszabadításának leghatékonyabb eszközétől: s ez az „agere contra”** e l v. Mit jelent ez? Azt, hogy nekimegyünk a rabságnak, bele a bajnak sűrűjébe, s ahol a főbaj, odatesszük a fejszét. S amíg komoly gyógyulás nincs, addig nincs semmi kímélet.

Csodálatos eszköz ez a rabszójvágó, rablánc törő *agere contra*.

Jézus Szentséges Szíve, adj erőt, becsületet és munkakedvet hozzá!

242. KÜZDELEM JÉZUS SZERETETÉÉRT

a) **Mit áldoz a világ a teremtmények szeretete miatt!** Egy kereskedő pl. egész beidegződése, egész élete, s egész munkája az üzletnek szól. Egy gazdálkodó, akinek mindene a föld, a ló, a vadászkutya, stb. . . . Mit áldoznak a nők a divatért! Mit áldoznak a nagyratörő férfiak a rangért, a hatalomért, az újjongó tiszteletért!

b) És mindezzel a látszólagos értékkel szemben vessük fel a nagy kérdést, hogy mit áldoznak ugyanezek az emberek Jézus szeretetéért? Pedig Jézus nem portéka, nem árucikk, nem földi, stb. . . . nem is divat és nem is rang és taps, hanem végtelenül magas érték, az emberi szívet egyedül kitöltő érték, minden boldogságnak ősforrása. Valóban, mint valamikor a próféta Karthagó romjain, úgy sírhatunk az ütött-kopott és tönkrement emberszívek fölött.

c) De ha van bennünk lélek, amely meg tud mozdulni ennél az őszehasonlításnál, akkor azok bizonyára a papok. Ha nem ismernők őket, azt hinnők, minden idegszáluk, minden vércseppjük és minden sejtjük ennek a csodálatos szent szeretetnek szolgálatában áll. Méltán gondolnók azt, mert csak az lehet az igazság.

Annál elképesztőbb tehát egy olyan valóság, amelyben a papság is, vagy legalább is sok pap Karthagó romjaihoz tartozik.

Értsük meg, amíg nem késő, hogy nekünk éles öntudattal s ráncbaszedett erővel kell megragadnunk ezt a szent szeretetet és semmi küzdelmet nem sajnálva érte, biztosítanunk tökéletes kifejlődését.

Jézus, áldj meg minket, hogy ez sikerüljön!

Ellenvetés:

1) Teremtményekre szükségünk van, tehát nem szakadhatok el tőlük.

Fizikailag nem, érzelmileg azonban igen. És csak ez kell!

2) Papnak, papi méltóságnak mégis csak kell reprezentálni, nem lehet templom egeré.

Arról nincs itt szó és nem volt, hogy egy világi papnak olyan szegénynek kell lennie mint a templom egerének. Itt csak arról van szó, hogy bármije van is, szívét függetlenítsse a tapadástól és tegye rugalmassá, hogy akármikor föléjük tudjon emelkedni.

3) Lehetetlen érzelmileg elszakadni minden teremtménytől, hiszen fakir csak nem lehetek?

Nem kell minden érzelmet kiölnünk velük szemben, hanem csak a rendtelent. Az persze igaz, hogy ebből bőven van. De azért ne féljünk. Ha ezeket kiirtogatjuk, még mindig marad elégséges.

Lényeg ez: ahol kiütözik és mikor kiütözik a rendetlen tapadás, ott és akkor vegyük elő komolyan az önmegtagadás fegyverét. **Kiütözés:** minden halálos bűn, minden bocsánatos bűn, minden áthágása a törvénynek, a felsőbb akaratnak, minden hiba, minden lelki nyugtalanság.

Mivel pedig ezekből igen bőven van, azért nekünk állandóan épségben és erőben kell tartanunk az önmegtagadást és nap-nap után szorgalmasan gyakorolnunk.

Jézus Szíve, gyógyítsd meg az én szívemet!

Vedd birtokodba szívemet!

Foglald el a teremtményektől!

Szűz Mária, könyörögj érettem!

243. SZIVÜNK URAI

Egyetlen igazi Ura

Ha lelkesen küzdünk Jézus szeretetéért, akkor Ő lesz szívünk Királya, Ura. A tiszta szívben Ő fog uralkodni.

1) **Micsoda Király!** Csupa érték, csupa jószág! Csupa szépség, csupa méltányosság, csupa szeretet. Akkora szeretet, hogy képes volt érettem keresztre feszülni.

2) **Micsoda uralom!** Az én igám édes, az én terhem könnyű. S ezt az igát és ezt a terhet is Ő hordotta előbb helyettem és csak kicsi részét adta végre nekem. Az az uralom a szeretet uralma és pedig nem akármilyen csekély szereteté, hanem a baráti szereteté. Ő szívünk legjobb barátja, a halálig és a halálban is hű barátja. Az Ő szeretete a legszolgálattelvőbb szeretet, hiszen tanítványai lábait is mosta. Mossa az enyémet is. És nemcsak annyit tesz, hanem öntestével is táplál.

Csodálatos ez az édes iga! Nemcsak a szentek életében, akik lelkesedtek érte, s oly nagyon szerették, hanem mindazok életében is, akik csakugyan Krisztust szolgálják: megkönnyül az életük. Annyira megkönnyül, hogy minden látszat ellenére a legkönnyebb életük azoknak van, akik Krisztus terhét és igáját egészen viselni akarják.

3) **Micsoda élet ez uralom alatt!** Kegyelmi élet bontakozik ki a maga teljes értéke szerint, megszentelő kegyelemben, erényekben, jó cselekedetekben. Felülmul az szépségben akármilyen virágoskertet, akármilyen paradicsomot. Ennek az életnek forrása és mintázója a Szentlélek. Kertészei Szűz Mária, Öröngyalunk és Védőszentünk. Virágai pedig jószág, kedvesség, szeretet, öröm.

244. SZÍVÜNK BÁLVÁNYAI

Ha Jézust nem tesszük szívünk Királyává és nem tartjuk Őt erősen szívünk trónján, akkor nem marad szívünk uralkodó nélkül.

Borzasztó igazság ez: akinek nem kell az erény, annak a bűn jut, akinek nem kell harmónia, annak a szenvedélyek macskazenéje jut. Akinek nem kell Krisztus — kapja Lucifert; akinek nem kell mennyország, az kapja a pokolt.

Nem marad szívünk úr nélkül, aminthogy soha egyetlen emberi szív sem volt úr nélkül. Ha nincs igazi ura, akkor Ő maga alkot magának azonnal és pedig bálványokat, mert az emberi szív odaadó szeretet nélkül nem tud létezni. Szeretet pedig nincs tárgy nélkül.

Az ember tehát szíve trónjára ülteti a bálványt, akár a pénznek, akár az étel-ital bálványának, akár a paráznaság bálványának képében.

1) **Micsoda királyok ezek!** És még ha csak ilyen ülne az emberszív trónján, de ezek...

2) **Micsoda uralom!** Ezek a bálványistenek teljes zsarnokságot gyakorolnak az emberi szív fölött és tökéletes rabszolgaságra kárhoztatják. Rettenetes a bálványistenné lett szenvedélyeknek zsarnoki hatalma. Ez az emberszívnek legszerencsétlenebb állapota. S az állapotot betetőzi az örűltséggel határos tudat, hogy így a legjobb.

3) **Micsoda élet!** Ennek az életnek ősforrása Lucifer, közvetlen forrásai a szenvedélyek. Virágai a durva érzések, melyeket boldogságnak csúfolnak. Gyümölcsük a bűnök. Vége pedig a pokol.

Ha szívünk igazi Urának és bálványainak mérlegét akarjuk fölállítani, józan ésszel nem lehet fontolgatni, hogy melyiket válasszuk inkább: Krisztust-e, aki igazán jó és hű, aki édes barátunk, aki született király, aki mást, mint jót akarni sem tud és aki örökre boldogítani akar bennünket, — vagy a bálványokat, amelyek hamisak, csalók és hűtlenek, amelyek ádáz ellenségeink, amelyek seregestől szállnak meg bennünket és örökre lezüllesztnek.

Annyi bizonyos, hogy vagy Krisztus, vagy a bálványok! Harmadik lehetőség nincsen! Az is biztos, hogy a bálványoknak szörnyuralma alól csakis Krisztusnál van menekvés.

Lehet, hogy az éles szétválasztás Krisztus és a bálványok között a mindennapi életben nem mindig van így. Sok ember szívében megosztottság van Krisztus és a bálványok között, helyesebben: mindkét irányban van törekvés.

Erre azt kell mondanuk, hogy roppant tévedés volna azt hinni, hogy ez a kettősség helyes és becsületes dolog. Szívünknek ilyen kétfelé húzottságában és az ebből fakadó vergődésben csak egyetlen helyes magatartás lehet: a harc azért, hogy szívünk egészen Krisztusé legyen.

245. HARC SZIVÜNK TRÓNJÁÉRT

I. Prael: Gondoljuk el, amint szivünket tenyerünkre téve fölajánljuk Jézusnak.

II. Prael: Bizonyítsuk ezt; Uram, Téged választalak mindörökre! Fogadj el Tiednek engem!

1) **A harcnak**, a küzdelemnek nem elején, nem közepén, **a végén van a győzelem, vagy a vereség**, a dicsőség, vagy a gyalázat, a babér, vagy a rabiga. De a végső helyzetet épp a harc dönti el.

Igy van ez a lelkiéletben is: élet-halál-harc folyik a felső én (ész + akarat + kegyelem) és az alsó én (ösztönök, szenvedélyek) között; az erény és bűn között; Krisztus és Lucifer között. Ez a legnagyobb, állandó világháború.

Kérdés, hogy miért küzd Krisztus Luciferrel? Talán méltó ellenfele? Nem!

Azért küzd, mert nekünk szabadakaratumk van. Ha ez megszűnnék, a harcnak azon pillanatban vége lenne. Nagyjából akkor is eldöntött volna a harc, ha a szabadakarat teljes erejével egyik félhez szegődnék, t. i. Krisztushoz, vagy Luciferhez. De a szabadakarat inog és erőtlenedik. Az a hadfél győz, amelyikhez a szabadakarat szegődik.

Appl.: Ez a folytonos ingás a mi siralmas állapotunk, hisz hozzátartozik... Ezért nincs bennünk győzelem!

2) **Borzalmas sötét** (többnyire tudatalatti) **erők dolgoznak** lelkünk pusztítására és megkerítésére, Lucifernek győzelemre segítésére.

Ezek az erők: Anarchikus erők. Vadállati erők. Vulkáni erők. Pokoli erők.

Micsoda erők Lucifer javára!

3) E borzolmas sötét erők **indokolják** (l. fönt) a **szentek önmegtagadását**. Mindenre képeseknek kell lennünk nekünk is Isten segítségével.

Támogasd jobbfelé a szabadakaratot! Municiót neki! Önmegtagadás, komoly munka!

Colloquium:

És ha van bennünk mákszemnyi nagylelkűség;

a) **Megtesszük hősie felajánlásunkat:**

Semmim sincs, Uram. De mégis van valamim, szomorú szabadságom és rongyos szívem. Fogadd el ezeket, Uram, Királyom! Szeretni akarlak mindörökké! És kész vagyok szeretetből akármit megtenni Érted, amit csak óhajtasz tőlem. Mindenre azt mondom: csekélység és nem sokallok semmit Érted! Csak adj erőt hozzá!

b) **Hűek maradunk e fölajánláshoz mindvégig!**

Ha ezer szívem volna, azt is mind Neked adnám!

Oly jó vagy, oly szép vagy, oly méltó vagy minden szeretetre s annyira leköteleztél Magad iránt...

Paratum cor meum...

Jézus: Igazán szeretsz? Igazán kész vagy mindenre?

Megtennéd, amit kérek?

Szeresd enyéimet, akik mind szívemhez nőttek.

Szeresd felebarátodat!

Pótlás

A következő fél oldal kiesett a szövegből. A 38. oldalon a 2) pont második bekezdése után szurandó be. (Elnézést kérünk!)

A keresztút a világosság útja: Crux — lux. Sok fény gyullad ki ezen az úton. Erények, hősiességek és csodás kegyelmek fénye.

A keresztút az egyesülés titka. Jézussal és Istennel való egyesülés útja. A szenvedés, ha jól beleépítjük lelkünkbe, csodálatosan felszítja bennünk a szeretet tűzét. A szeretet összeforraszt. Ilyenformán a keresztút a legszentebb érvényesülés és a legmagasabb kibontakzás útja.

Szeressük ezt az utat, s azért elmélyedő lélekkel tanulmányozzuk.

Szeretessük meg a híveinkkel is. Ejtsük módját annak, hogy beszédünkkel lelküket felmelegítsük Krisztus keresztútjának és az élet keresztútjának helyes végzésére.

140a. JÉZUST HALÁLRA ÍTÉLIK

1. **Égbekiáltó bűn:** az ártatlan fölött kimondott halálos ítélet.

Fokozatok: az ártatlant olyanok ítélik el, akikkel önzetlenül sok jót tett.

Az ártatlant olyanok ítélik el, akiknek fölötté ítélező hatalmuk nincs.

Az ártatlant olyanok ítélik el, akiknek az elítélt fejük, atyjuk, Istenük.

2. **Az elítélt személyek:** legszentebb és legnagyobb személy volt az Istenember. Bizonyos fokig minden papnak kijut az elítélésből. El lehet valakit ítélni részletszerűen is. Főleg az utóbbiból bőven kijut a papnak.

TARTALOM

111. Áldozat	5
112. Gyakorlati következtetések	6
113. Páratlanul álló népképviselő	8

Nagyböjt II. vasárnapja

114. A teremtés rendjének legnagyobb eseménye előtt	9
115. A keresztáldozatnál	10
116. A keresztáldozati valóságnak elemzései	11
117. Főpap és néhány jelzője	12
118. A világmegváltó szenvedés és megoldása	13
119. Életáldozat	15
120. Himnusz a testről a keresz alatt	16

Nagyböjt III. vasárnapja

121. Főpapunk áldozatának hatásai (I)	17
122. Krisztus főpapi áldozatának hatásai (II)	18
123. Főpapunk áldozatának hatása (III)	19
124. A keresztáldozat kifogyhatatlan kincstára	21
125. Tiszta szeretet	21
126. Amor az n-edik hatványon	23
127. Fortitudo Christiana	23

Nagyböjt IV. vasárnapja

128. Bevezetés Jézus Krisztus szenvedéseinek elmélkedéséhez	24
129. Az Oltáriszentség rendelése	25
130. Olajfákhegyi vérizzadás	26
131. Akit szeret, az Isten próbára teszi	27
132. Jézus legmélyebb sebe	28
133. Jézus-értékelés	31
134. Jézus pillantása Péterre	32

Szenvedés vasárnapja

135. Az elfödött keresz	33
136. Jézus hallgatott	34
137. Jézus és Barabás	35
138. A megostorozás	36
139. A töviskoronázás	37
140. Keresztút	38
140a. Jézust halálra ítélik (Pótlás!)	162

Szenvedés II. vasárnapja

141. Jézus magára veszi a keresztet	39
142. Testi összeroppanás a keresztt terhe alatt	40
143. Jézus találkozása keresztútján	41
144. Jézus célhoz ér	42
145. Jézus adománya (Nagycsütörtök)	43
146. A nagy Pán (Istenember) halott (Nagypéntek)	45
147. Jézus és mi a keresztt alatt (Nagyszombat)	45

Húsvétvasárnap

148. Húsvéti alleluja	46
149. A húsvét papi szemmel	47
150. Jézus megjelenik Péternek	48
151. Az Úr Jézus Mária Magdolnánál	49
152. Jézus átadja tanítványainak a bűnbocsátó hatalmat	50
153. A gyónás szentségének értékelése és megszeretése	50
154. A bűn szörnyű terhel, melyet Jézus a bűnbocsátás szentségében levesz a bűnösről	52

Fehérvasárnap

155. Jézus missziós parancsa	54
156. Leszek én is a húsvéti szeretet kis sugárközpontja	55
157. A Boldogságos Szűz Mária a szent pap életében	56
158. Regina sacerdotis (I.)	57
159. Regina sacerdotis (II.)	59
160. Exemplar sacerdotis	61
161. Szent tisztaság	62

Húsvét utáni II. vasárnap

162. Jópásztor vasárnap	63
163. Elveszett bárány	64
164. Irgalmas szamaritánus	65
165. Jézus szentséges Szívétől várom apostoli fejlődésem sikerét	66
166. Jézusnak felesküdt harcosa apostoli küldetésének útjára lép	67
167. Legfőbb eszközeim ahhoz, hogy apostoli lelkületemnek teljes függése Krisztustól valóság legyen	69
168. És Jézusért bármire vállalkozom, amit csak Ő akar, vagy óhajt tőlem, vagy amit végtelen bölcsességében megenged számomra	70

Húsvét utáni III. vasárnap

169. Apostoli munkámban Jézus példájához igazodom	71
170. Jézus apostoli tevékenységének fonséges példája	72
171. Az apostol lelkének legfőbb egyensúlyozója a bizalom	73

172. Jézus apostoli élete aggodalommentes	74
173. Törhetetlen apostoli bizakodás	76
174. A mi nagy gyarlóságunk és tehetetlenségünk a nagy apostoli feladatokkal szemben	77
175. Jézus buzgósága	78

Húsvét utáni IV. vasárnap

176. Jézus buzgósága megnyilvánult gyakorlatiasságában	81
177. A gyakorlatiasság megnyilatkozása Jézusnál	82
178. Jézus magatartása a bűnösökkel szemben	83
179. Jézus magatartása a társadalmi és gazdasági renddel és egyben az egyesek vagyoni helyzetével szemben	84
180. Jézus szerénysége	86
181. Jézus legnagyobb apostoli munkája: magára vállalja övéi bűneit és vezekel értük	87
182. Az apostol sírjánál	88
183. Isten embere	90

Húsvét utáni V. vasárnap

184. Magános ember	91
185. Mindenkié!	92
186. Senkié!	93
187. Egymáséi	94
188. Jézus mennybemenetele (Áldozócsütörtök)	95
189. Várjuk a Szentléleket, mint az első keresztények	96
190. Nagy szükségünk van a Szentlélekre	97

Áldozócsütörtök utáni vasárnap

191. A Szentlélek-várásnak eszménye a Boldogságos Szűz Mária	98
192. Szent Tűz	99
193. Csupa szeretet	100
194. Az erőnek lelke	101
195. A Szentlélek Úristen iránt való szeretetünk	102
196. Ki a Szentlélek Úristen lényegét tekintve?	103
197. Cor novum crea in me Deus!	104

Pünkösdvasárnap

198. Szentlélek-jövet	104
199. A Szentlélek hatása az Őt egészen befogadó lélekben	105
200. Induimini virtute ex alto	106
201. Sapientia	107
202. Jézus kegyelmei	108
203. Filius lucis	109
204. Fiat!	109

Szentháromság vasárnapja

205. Szentháromság Egy-Isten	110
206. Isten-Atyánk	112
207. Az Oltáriszentség	113
208. Van-e érzékeny szívünk az Eucharisztia iránt?	114
209. Ragyogó, diadalmas Jézus-uralom a szívek monstanciáiban (Úrnapja)	114
210. Monstancia	115
211. Az Eucharisztia légköre: a szeretet	116

Úrnap utáni vasárnap

212. Jézus Szíve és én	117
213. Hogyan tisztelhetem igazán Jézus Szívét?	118
214. A tökéletes odaszentelés, consecratio lényege	118
215. Az önátadás célja és hatása	120
216. Vállalkozás (I.)	121
217. Jézus végtelen szeretete (Jézus Szíve ünnepe)	122
218. Vállalkozás (II.)	123

Pünkösöd utáni III. vasárnap

219. Főteendő Jézus akarata szerint	124
220. Másokra vonatkozólag	126
221. Legyek hozzá méltó apostol	127
222. Kís függelék	128
223. Gyakorlati utasítás	129
224. Az életnek induló konszekráció	131
225. Bevezető megjegyzések a 223-233 elmélkedésekhez. Értelmem	132

Pünkösöd utáni IV. vasárnap

226. Képzelet és a szív	135
227. Emlékezőtehetségünk	137
228. A lelkiismeret	139
229. Érzelmek	141
230. Érzelmi viharzásaink	143
231. Az ész és akarat uralmának eszközei	144
232. Akaratunk	146
233. Megoldás	147

Pünkösöd utáni V. vasárnap

234. Jellem	150
235. A jellem-mű	151
236. Nos cognovimus et credidimus caritati	153
237. Legyen szívünk egészen Jézusé	153
238. Az ellentét igénye	154
239. Nehéz Krisztusnak a szívünkön uralkodni	155

240. Miben van a nehézség nagysága?	156
241. Szemle a szívnek rabsága fölött	157

Pünkösöd utáni VI. vasárnap

242. Küzdelem Jézus-szeretetéért	158
243. Szívünk urai	159
244. Szívünk bálványai	160
245. Harc szívünk trónjáért	161

